

CATALOGUE OF MANUSCRIPTS IN THE MAHARAJA SAWAI MAN SINGH II MUSEUM

(Pothikhana Collection ; (a) Dharmaśāstra)

Prepared and edited
by

GOPAL NARAYAN BAHURA

1984

MAHARAJA SAWAI MAN SINGH II MUSEUM
CITY PALACE, JAIPUR

MAHARAJA SAWAI MAN SINGH II MEMORIAL SERIES

No. 7

Catalogue of

Dharmaśāstra manuscripts
(Pothikhana Collection)

Prepared and edited by

Gopalnarayan Bahura

Aims:—

To publish :—

(a) Catalogues and indices of manuscripts, paintings and other art objects of the Museum,

(b) Texts and critical editions of rare and important manuscripts in the City Palace collections,

(c) Discourses on Museum subjects and

(d) Theses and independent original compositions bearing on Jaipur, the ruling family of the erstwhile Jaipur State, history and culture of Rajasthan in particular and India in general.

Published by

Maharaja Sawai Man Singh II Museum Trust,
City palace, Jaipur.

Price Rs. 80/-

Printed by :

Shri Balchandra Yantralaya
"Manvashram"
Durgapura Road JAIPUR.

हिज हाईनेस स्व. महाराजाधिराज राजराजेन्द्र सवाई मानसिंहजी द्वि. बहादुर, जयपुर

जन्म —1911 ई०　　　　　　　　　　निधन—1970 ई०

जीवातुर्जयपत्तनस्य नयनोल्लासश्च कच्छश्रियो
रक्षा धर्मवृषस्य मानवनयारामस्य वीरुद्गृहम् ।
माद्यत्तिष्यमतङ्गजे विरचयन् पञ्चास्यलीलायितं
(स्वर्गीयः स्मरणीय एव सततं श्रीमानसिंहो नृपः ।।)

म. म. दुर्गाप्रसादद्विवेदिनः ।

MESSAGE

THE LILYPOOL
SAWAI RAM SINGH ROAD
JAIPUR
RAJASTHAN
5th May, 1983

Shri Gopal Narayn Bahura has written a Catalogue of the Dharmashastra manuscripts from the Pothikhana collections of the Maharajas of Amber and Jaipur from Maharaja Man Singh I to Maharaja Sawai Man Singh II. All these rulers were particular about observing the rites, rituals, festivals and ceremonies and the order of life according to the laws of Dharmashastras. The Dharmashastras are the main sources of all branches of learning' e. g. religion, astrology, Ayurved and other sciences in Indian literature.

The rulers of Amber and Jaipur while following the path of Dharmashastras also persuaded and encouraged their subjects of Jaipur State to follow the rules laid down by the Rishis.

This catalogue will be most useful to those who are engaged in the investigation of unknown and less-known material on Dharmashastras. We must be thankful to Shri Gopal Narayan Bahura who has devoted much time and patience in preparing this valuable catalogue and writing an informative introduction to it. This work is being published as book seventh in the Maharaja Sawai Man Singh II memorial series.

Gayatri Devi of Jaipur

(RAJMATA GAYATRI DEVI OF JAIPUR)

FOREWORD

It would give me great pleasure indeed to write a foreword of the 7th book in Maharaja Sawai Man Singh II Memorial series which consists of a catalogue of the Dharmashastra manuscripts from the Pothikhana collection of the Maharajas of Amber and Jaipur.

The manuscripts listed in this catalogue were collected and comissioned by the rulers during the last four centuries.

The collection includes almost all the important smritis, commentaries on them by competent authors and nearly all the comprehensive works covering the different sections of Dharmashastras- the books on dharma, a branch of learning which deals with rules for exercising justice, morality, virtuous conduct and unselfishness—a science which is to regulate outer activties and internal conduct of human life.

I would like to congratulate Shri G. N. Bahura, Keeper of the Manuscripts, a well known name in the field of Manuscriptology and a noted Sanskritist who has prepared this comprehensive catalogue. He deserves grateful congratulations and gratitude for giving a scholarly introduction to the catalogue which, I hope, will prove useful to the students of Dharmashastra and which would also be helpful in explaining the religion of man and the philosophy behind it.

SAWAI BHAWANI SINGH OF JAIPUR MVC
Maharaja of Jaipur

17th May, 1983

PREFACE

The collection of manuscripts on Dharmasastra in the Maharaja Sawai Man Singh II Museum is important in more than one respect. Collected over a long period of time by successive rulers of the Kachchwaha dynasty of Amber-Jaipur, it comprises works of great importance and antiquity. Collectively they reflect the concern of the rulers to delve deep into our religio-political literature in order to set their own ideals. Individually, there are many rare and unique works not easily met with in other collections.

Shri Gopal Narayan Bahura undertook the task of listing this collection with his usual zeal and enthusiasm. He completed the preliminary work in due time but the printers faced numerous problems, foreseen and unforeseen, resulting in inordinate delay in getting it published. Shri Bahura's illness and curtailment of movement due to an accident added to his dismay. In spite of these difficulties he went through the exercise with great spirit and we are grateful to him for his hard work.

This volume, the seventh in the Maharaja Man Singh II Memorial series, is to be followed by volumes on *Stotra* and *Jyotish* MSS.

We would expect this work to get similar scholarly attention as received by the earlier volumes of this series.

Asok Kumar Das
Director

CONTENTS

INTRODUCTION

Apte★ has given religion as the first synonym of *dharma* but it does not carry the full explanation of the term according to Sanskrit etymology. *Dharma* is derived from the root *dhṛ* (धृ) which means 'to be' or 'to exist; as such it signifies the essential quality or piculiarity or the characteristic of a substance or a being. The fire burns, the wind blows, the light glows and the water flows : these are their natural qualities. Beings, other than man, have also their peculiar characteristics. Man, endowed with the faculty or capacity of mind to distinguish himself from the intelligence of inferior animals, formulated, from time to time, rules, courses of conduct, duty, right and justice etc. to carry on his life with righteousness. These, however, included the customary observances of a caste, sect, laws, usages, practices, customs, ordinances and statutes of society and above all faith in God. And this became the religion of man which was generally defined to be his *dharma*

But *dharma* has got several shades of meaning which vary its significance at every context of its cult. Sages, seers and prophets preached and explained as they understood and experienced its secular sense as duty of man to his class and kin through his physical dealings with others and laid down rules for exercise of justice, morality, virtuous conduct and unselfishness. All such preachings and explanations were aimed to regulate the outward activities and internal control of man which exercised a living influence on his heart and every part of conduct in life. Thus *dharma*, more frequently explained as religion, became the first of the four goals of life leading to the pursuit of attaining the next three—*artha*, *kama* and utlimately the *moksa*.

Though interpretations charged according to the contexts and it was said that ऋषयोऽप्युपदेशस्य नान्तं यान्ति पृथक्त्वशः 'even the ṛṣis could not get the end of it due to its varied states' and also that 'whatever is heard or remembered from so many sages was

★ Sanskrit-English Dictionary by V. S. Apte.

not the same in all cases–'the essence of *dharma* lies hidden in the cave, therefore the examples set by the actions of great men must be followed'

श्रुतिर्विभिन्ना स्मृतयो विभिन्ना
नैको ऋषिर्यस्य वचः प्रमाणम् ।
धर्मस्य तत्वं निहितं गुहायां
महाजनो येन गतः स पन्थाः ।।,

yet it is agreed by all that *'dharma* is the mainstay of the universe'—

धर्मो विश्वस्य जगतः प्रतिष्ठा ।

When the idealized social classifications of *varnas* and *ashramas* were established, codes of personal conduct as well as duty to perform the *ashramic* rules were laid down. These were called *varnadharma* and *ashramdharma* and as the society continued to be subdivided into sub-classes the duties and professions assigned to each of them were given the appellation of *dharma.* But all these were later developments. *Dharma,* as an element of existence, was rooted in the Veda 'वेदोऽखिलो धर्ममूलम्' as mentioned in the *Gautama-dharma-sutra,* which is regarded as the earliest *sutra* available now.

Precepts from the *Vedas* regarding householders' daily rituals and social dealings were selected and quoted in matters of inheritance and wills expressed by the heads of families. Such quotations were called as *vaidik aslokas* instead of *ṛchas* by Yāska. These were compiled and known as *Dharmasutras* many of which have become extinct now As already said, Gautama's *dharmasutra* is the earliest available one. Later expounders commented on such *sutras* but their sources are not traceable which were formerly regarded as parts of the *vaidika kalpsutras.*[1]

The famous *Dharmasutrakaras,* as known, have been Gautama, Āpastamba, Baudhāyana, Hiraṇyakeśī, Vasiṣṭha, Viṣṇu,

---

1. *Kalpa* is the second *vedanga* and it is related to the study of reciting *Vedic rchas.*

Hārīta, Śaṅkha, Atri, Manu, Uśanā, Kaśyapa, Gārgya, Chyavanā, Jātūkarṇya, Devala, Paiṭhīnasi, Budha, Bṛhaspati, Bharadwāja, Śātātapa and Sumantu etc.

Then came the age of *smrtis*, commentaries and treatises on different aspects of *dharma* based on them. These were regarded as different from *Veda Vaṅmaya* (the Vaidika literature) and given the epithet of *Dharmashastra*—as Manu says—

"श्रुतिस्तु वेदो विज्ञेयो धर्मशास्त्रं तु वै स्मृतिः ॥ 2. 10 ॥

Dharmashastra was counted as one of the fourteen essential subjects for study *(Vidyas)* :--

विद्याश्चतुर्दश प्रोक्ताः क्रमेण तु यथास्थिति ।
षडङ्गा वेदाश्चत्वारो धर्मशास्त्रं पुरातनम् ॥
मीमांसा तर्कमपि च एता विद्याः प्रतीर्तिताः ॥
——नन्दिपुराणे ।

In *Viramitrodaya* (परिभाषा, प्र., पृ. 18) the names of twenty-one authors of *smrtis* are enumerated :—

वसिष्ठो नारदश्चैव सुमन्तुश्च पितामहः ।
विष्णुः कार्ष्णाजिनिः सत्यव्रतो गार्ग्यश्च देवलः ॥
जमदग्निर्भरद्वाजः पुलस्त्यः पुलहः क्रतुः ।
आत्रेयश्च गवेयश्च मरीचिर्वत्स एव च ॥
पारस्करस्चर्ष्यशृङ्गो वैजवापस्तथैव च ।
इत्येते स्मृतिकर्तार एकविंशतिरीरिताः ॥

Supplementary *smrtis* (*upa-smrtis*) were also composed and their authors were :—

नारदो पुलहो गार्ग्यः पुलस्त्यः शौनकः क्रतुः ।
बौधायनो जातुकर्णो विश्वामित्रः पितामहः ॥
जाबालिर्नचिकेता च स्कन्दो लौगाक्षिकश्यपौ ।
व्यासः सनत्कुमारश्च शन्तनुर्जनकस्तथा ॥
व्याघ्रः कात्यायनश्चैव जातूकर्ण्यः कपिजलः ।
बौधायनश्च काणादो विश्वामित्रस्तथैव च ।
पैठीनसिर्गोभिलश्चेत्युपस्मृतिविधायकाः ॥

It is to be noted that some of the names are common among the *smrtikaras* and *upa-smrtikaras*. Some of the authors might have expanded and annotated the works in their additional versions. Thus it would be seen that there were 18 original *smrits* and twenty--one *upasmrtis* but the number of those quoted in the later *nibandhas* reaches upto one hundred. These were composed at different times and in different stages from 100 B. C. to 1000 A.D.

Manusmrti is considered to be the oldest and most comprehensive *smrti*, but it is difficult to say who compiled it for the first time. It is also erroneous to believe that Manu—the first man, laid down these codes of conduct for his progeny- and that it is based on *Manava-dharmasutra*, which never existed. But it goes without saying that the author, whoever he might be, was conversant with the *dharmasutras* contained in the *Vedas*. In its present form it is available as a dialogue between Bhṛgu and Manu. It is therefore that its authorship is assigned to Bhṛgu. Both the great epics–the *Ramayana* and *the Mahabharata* and the *Puranas* have also embodied rules for leading a life with righteousness. Other famous *smrtis* are 'Yājñavalkyasmṛti, Parāśarasmṛti, Nāradasmṛti, Aṅgīrāsmṛti, Dakṣa smṛti, Yamasmṛti, Vyāsasmṛti, Samvartta and Hārītasmṛti etc.

There is a vast literature consisting of commentaries and long treatises (*nibandhas*) created between the 7th and the 18th centuries. The practice of writing independent treatises on *dharmashastra* developed onwards the 12th century. Some of the commentators and *nibandhakaras* became more famous and popular even than the original smṛtis and works used as a base by them. The names of Medhātithi, Govinda, Haradatta, Viśvarūpa, Śrīkara Vijñāneśvara, Aparārka and Halāyudha are more familiar than the original smṛitīs they commented upon. Similarly the works and treatises written by Hemādri, Kullūka, Chaṇḍeśvara, Harinātha, Mādhavāchārya, Madanapāla, Madanaratna, Śūlapāṇi, Rudradhara, Vāchaspati Miśra, *Nisimhaprasada* by Dalpatirāja, Pratāparudradeva, Govindānanda, Raghunandana Bhaṭṭāchārya, Nārāyaṇa Bhaṭṭa, *Todarananda*, Kamalākara Bhaṭṭa, Nīlakaṇṭha, Mitra miśra, Anantdeva, Nāgoji Bhaṭṭa, Bālam Bhaṭṭa, Lakṣmīdhara Bhaṭṭa and Kaśīnātha Upādhyāya are all regarded as authentic masterpieces and authors of *Dharmaśastra*. During

the last centuries onwards 1600 A. D. it became a common practice among the kings and other chiefs, of whatever dimensions, to get a *dharmashastric* work compiled under their patronage. It should be admitted that this practice was aimed to save the Indian culture and civilization from alien influence. Mostly such works were based on *manusmṛti* as it was a common belief that a king being *dharmagopta* (upholder of *dharma*) was responsible to make his subjects follow the path of *dharma* laid down by Manu. Though such works were not free from hyperbole for the patrons yet they contained set rules and outlines for them to lead a life of righteousness because it was their own actions which emulated the spirit of following their example among the common people.

यद्यदाचरति श्रेष्ठस्तत्तदेवेतरो जनः ।

Gita 3, 21.

Commonly the following subjects were dealt with in such compilations and treatises:—

achara (conduct-behaviour), *ahnika* (performance of daily religious rites), *asaucha* (defilement caused by child-birth or by the death of some relative), *ashramadharma* (the special duties of the order of life), *bhaksyabhaksya* (eatables and non-eatables), *brahmana* (duties of a Brahmana), *dana, pratistha* and *utsarga* (gifts and donations including installation of idols, temples and wells etc. and letting loose a bull during the last rites of a dead), *dravya-suddhi* (purity or impurity of wealth), *gotra* and *pravara* (lineage and distinction), *kalisvarupa* (peculiarities of Kali age of 432000 years beginning from the 8th February 3102 B. C.), *kalivarjya* (actions prohibited during Kali age), *karmavipaka* (results of actions done in a former life), *naraka* (hell), *niti* (course of action), *pataka* (sins and crimes), *pratistha* (installation), *prayaschitta*❀ (atonement), *rajadharma* (duties of a king), *samskara* (the sixteen rites for

---

❀ प्रायो नाम तपः प्रोक्तं चित्तं निश्चय उच्यते ।

तपोनिश्चयसंयोगात् प्रायश्चित्तमितीर्यते ॥ हेमाद्रिः ।

purification), *shanti* (propitiatory rites for averting evil), *sraddha* (ceremony performed in honour of the dead), *stridharma* (duties of a woman), *tirthas* (places of pilgrimage), *tithis* and *vratas* (dates for observing fast etc), *vyavahara* (behaviour, business, trade, usury and judicial procedure including *dayabhaga* (the law of inheritence) and *yugadharma* (usage of the current age or affairs).

Much stress is laid on *dana* in the various smṛtis and *independent* treatises. This was perhaps to control the social and economic conditions. The brahman, though learned, pure and more intelligent, belonged to the poorest class—satisfaction alone being his virtue. It was therefore perhaps that they sought to lay the caste foundations more solid and strong. It was enjoined in the law books to make gifts to and feed a certain number of brahmans at the conclusion of every rite and ceremony essential to be performed by a Hindu householder lest they would be considered a community living on begging. It was amidst such conditions that these great law books were written to govern the social usage within castes. Every religious act performed without the guidance of a brahman priest fell outside the purview of religion and was considered inappropriate. And what else could the brahmans do to ensure their dignified stability in a society fearing molestation, vigorous suppression, forced conversion and other aggressions.

These circumstances made it necessary for every householder (*gṛhastha*) and a member of any other *ashrama* to consult and engage a priest with his knowledege (whatsoever) of *dharmashastra* for an appropriate observance of all the rites and rituals in his individual and family life. Similarly, every king or a chief needed an advisor on *dharmashastra* for issuing judgements in public cases and for the correct discharge of his own duties (*rajadharma*), rituals and royal functions. In some courts there were *dharmasabhas* presided over by a chief judge who was called a *pradvivaka*. They, necessarily, collected the available works on *dharmashastra* to quote references and explain the method of performing the rites. Such works were, however, mostly available in manuscript form which one copied out from the other. Their collections, therefore, abounded in ritual works.

The old *pothikhana* of the erstwhile Amber-Jaipur state is very rich with such manuscripts on *dharmashastra* written during the last four centuries. The total number is 714. As envisaged elsewhere this collection consists of some very old manuscripts acquired through various sources and their later copies were made locally. Also there are some works which may be called home productions i. e. written under orders of and for the pleasure of the kings hereof. We have, in this catalogue, sub-classified the manuscript-headings as below without disturbing the original order and location according to the old register:—

A—1 Mūlasmṛtis,
A—2 Commentaries,
B—1 Comprehensive works,
B—2 Treatises on special branches,
B—3 Pauranic rituals, *Vrata, Katha, Pujā, Kalpa, Prayoga, Prāyaschitta and Sānti,*
B—4 Different schools of devotion and
C Miscellaneous.

It would appear from the contents that the collection consists of almost all the important smṛtis, commentaries by competent authors and nearly all the comprehensive works covering the different sections of *Dharmashastra* Almost all the important *smṛtis* and *upa-smṛtis* are collected but substantively *chaturvimsatimunimata-smṛtiḥ* is more important as it summarises the *matas* (views) of all the following twenty four noted *smṛtikaras*. It is, therefore, perhaps that the term *smṛti-lava* has come to mean the numeral 4 (*smṛti* = 24 divided by *lava*= 6 = 4.) The names of the twenty-four authors of smṛtis are enumerated as below:—

मनुना याज्ञवल्क्येन विश्वामित्रेण चात्रिणा ।
विष्णुना च वसिष्ठेन व्यासेनोशनसा तथा ।। १ ।।
आपस्तम्बेन वत्सेन हारीतगुरुनारदैः ।
पराशरेण गार्ग्येण गौतमेन यमेन च ।। २ ।।
शातातपेन सांख्येन संवर्त्तेन तथैव च ।
बोधायनेन दक्षेण शङ्खेनाङ्गिरसा तथा ।। ३ ।।
चतुर्विंशतिभिः शास्त्रं सृष्टं लोकहिते रतैः ।
धर्मसंरक्षणार्थाय संक्षेपेण महात्मभिः ।। ४ ।।

The noteworthy commentaries on *smrtis* are *ujjvala* on *Apastamba smrti* by Haradatta, *Mitaksara* on *Gautamasmrti* by the same commentator, *Manubhasyam* on *Manusmrti* by Medhātithi, *Manvarthachandrika* on the same by Rāghavānanda Bhikṣu, *Nibandha* by Nārāyaṇa Sarvajña and *Arthamuktavali* by Kullūka Bhaṭṭa, *Vidvanmanohara* on *Parasuramasmrti* by Vināyaka *alias* Nanda Paṇḍita.

Of the works noticed under the head 'B--1-Comprehensive treatises' the following may be specially mentioned :—

622. *Adbhutasagara* by Ballāla Sena, p. 35
689. *Anupavilasa* by Maṇirām for Maharājā Anūpasimha of Bıkaner, p. 35
55. *Apararka nibandha* by Aparāditya; dt. 1797 V. S. (1740 A. D), p. 36
114. *Acharadipa* by Nāgadeva dt. 1733 V, S. (1676 A. D.), p. 37
162. Several copies of *Acharadarsa* by Śrīdatta, the earliest being no. 162 dt. 1721 V. S. (1664 A. D.), pp. 38-41
113. *Karmopadesini* by Halāyudha, 18th C., p. 44
152. *Kalatattva-vivechanam* by Raghunātha Samrāṭ 18th C., pp. 44-45
134. *Kalanirnaya* by Dāmodara Bhaṭṭa, 1726 V. S. (1669 A. D.), pp. 45--53
100. *Kalamadhaviya vivarana* by Mādhava; ct. by Tarkatīrtha Bhaṭṭāchārya; dt. 1730 (1674 A. D.), pp.53--65
154. *Kaladarsa* by Āditya Sūri; 18th C., p. 56
85-86 *Krtya Kalpataru* by Lakṣmidhara s/o Hṛdayadahra; 17th C., pp. 56--57
683. *Krtyatattvarnava* by Śrīnātha, 18th C., p. 57
72. *Krtyamaharnava* by Mānadhātā; 1794 V. S. (1737 A. D.), pp. 57--59
109. *Krtyaratnavali* by Rāmachandra Bhaṭṭa; 1713 V. S. (1736 A. D.), pp. 59--60
65. *Govindarnava* by Śeṣa Nṛsimha, 18th C., pp. 60--63
91. *Chaturvargachintamani* by Hemādri dt. 1718 V. S. (1661 A. D.), pp. 63--66
90. *Jayamadhavamansollasa* by Jayasimha deva; 18th C., pp. 66--67

107. *Jayasimha kalpadruma* by Ratnākara Bhaṭṭa under orders of Savāī Jayasimha. It is a home composition and its details may be seen on pp. 68 to 72.

361. *Tirtharatnakara* by Rāmakṛṣṇa Bhaṭṭa: dt. 1627 V. S (1570 A. D.), pp. 73-74

74. *Tristhalisetu* by Nārāyaṇa Bhaṭṭa: dt. 1651 V. S. (1 94 A. D.), pp. 74-75

70. *Dharmaratna* by Jīmūtavāhana; dt. 17th C.; pp. 78-79

653. *Dharmachandrodaya* by the Pandits of Maujamandir of Jaipur under orders of Mahārāja Savāī Rāmasimha II. It is also a home composition and its details may be seen on pp. 79 to 96.

155. *Dharma-jahaja* by Kṛṣṇamis'ra under orders of Savāī Pratāpasimha of Savāī Jayapura; 1857 V. S. (1800 A. D); pp. 96-97.

88 (1). *Dharma-sarvasva* by Bhaṭṭoji Bhaṭṭa; 17 C ; pp. 99-101.

82. *Nirnayamrta by* Allāḍanātha: several copies; the earliest is dt. 1656 V. S. (1500 A. D.); pp. 101-104.

365. *Nrsimha-prasada by* Dalapatirāja; dt. 1568 V. S. (1511 A. D).

It is an encyclopaedia of *dharmasastra* and this is perhaps one of the earliest copies of the work because it was composed during the reign of Burhānshāh of Ahmadanagara who reigned from 1508 to 1553 A. D.; pp. 104--105.

102. *Pujaratnakara* by Chaṇḍes'vara; 1972 V. S. (1915 A. D.); p. 106.

237. *Sarvakarmadhikara* by Śaunaka; 1778 V. S. (1721 A. D); p. 108.

621. *Prayaschittaprayoga* by Śūlapāṇi; 1945 V. S. (1888 A. D.); p. 108.

110-111. *Brahmanasarvasvam* by Halāyudha; dt. 1732 V. S. (1675 A. D.); pp. 109.

59. *Bhagavanta bhaskara* by Śankara and Nīlakaṇṭha; 1795 -96 and

677. V. S. (1738--39 A. D.); pp. 110--118.

77. *Makarandaprakasa* by Harikrsna Bhattāchārya; 18th ; C., p. 118;

66-67. *Madanaparijata* by Vis'ves'vara; 17 th C.; p. 119

68. *Madanaratnapradipa* by Madanasimha; dt. 1702 to 1731 V. S. (1645-1674 A. D.); pp.119-123.

60-61. *Yasavantabhaskara* by Bhāskara Bhaṭṭa; 18th C.; pp. 124-125.

305. *Vidhanamala* by Nṛsimhadāsa Bhaṭṭa; 1737 V. S. (1680 A. D.); p. 125.

80-105. Works of Kamalākara and Dinakara Bhaṭṭa; pp. 126-127-

343. *Sastra dipika* by Pārthasārathi Mis'ra; 1933-1936 V. S. (1876-1879 A. D.). p. 127

214. *Siddhantamuktaphala* by Gayādāsa of Delhi, 19th C.; a little known work; pp. 129-130

87. *Smrti-kaumudi* by Madanapāla; 18th C.; p. 131.

671. *Smrti kaustubha* by Anantadeva; 18th C.; p. 131.

63. *Smrtitattva* by Raghunandana Bhaṭṭāchārya in Devanāgarī and Bengalī characters; 17th C.; (pp. 132-146). The different *tattavas* were copied out in Devanāgarī script from Bengalī script.

89. *Smrtisarasamuchchaya* by Bhārati; 1574 V. S. (1517 A. D) p. 146.

Manuscripts detailed under section B-2-are some treatises on special branches of the broader subjects. They deal with *agnyadhana, anumarana, apamarjana, ahnika, karmakanda prayogas*; extracts from *grhhyasutras, grahas'anti, vratas, tarpana, sraddha, dayabhaga, utsavadi vidhana, nitya karma, rajahnika--krtya, rajyabhiseka paddhati, vivahapaddhati, pratisthavidhi, sadacharapaddhati etc.*

Some of these are, in fact, extracts compiled from various *smrtis* and comprehensive *nibandhas*. Special reference may be made here to the *Paraskara grhyasutras* (pp. 167-170), *chaturanga kridana* (p. 172), *dayabhaga* (locally compiled for Savāī Mādhosimha II in the Pothikhana p. 181), *Pratisthachandrika* by

Hari lāla Mis'ra compiled for Savāī Jayasimha, the founder of Jaipu city (p. 188). *Rajopayoginipaddhati* by Rāmasimhadeva s/o Jayasimha I (Mirzā rājā) p. 194 and *Vaidikavaisnava sadachara* compiled by Harikṛṣṇa, *Pradvivaka* (a Judge for religious cases) of Savāī Jayasimha, pp. 206--208.

Section B--3 contains manuscripts on Pauranic rituals, Vratakathā, Pūjā, Kalpa, Prayoga, Prāyas'chitta & S'āntiḥ. Special reference to some of them may be given as under ;—

701. *Indradhvajotthapanavidhih*, 20th C. p. 239.
153. *Kasi-varnanam* (from Vis'vādars'a), 18th C. p. 240.
301. *Chandrayanavratavidhih*, 18th C. p. 124
142. *Janmastaminirnayh*, 19th C. p. 241
330. *Purusabodhini*, dt. 1780 V. S. p. 242
121. *Mathuratirthaprakasah*, 19th C. p. 242
300. *Vyasapujapaddhatih*, dt. 1809 V. S. p. 244
212. *Sarsangrahah* (compiled from various Puranas) dt. 1711 A. D. p. 245
299. *Suryarchanam* (from *Sauradharma)* dt. 1717 A. D., p. 247
293. *Sodyapananta puja vidhih*, dt. 1741 V. S. p. 247
711. *Haritalikapujanam (*from *lingapurana*) dt. 1929 V. S. p. 248-

Acharyas of some devotional (especially Vaisnavite) schools had also framed their own rules of conduct for their followers. These were very rigid and one sect did not allow the other to interfere in its matters. Also they sharply criticized the other schools of devotion. The main differences were based on the methods of worship, observance of *vratas* and ceremonies. Savāī Jayasimha collected the main treatises of all the Vaisnavite āchāryās, held conferences and discusssed the principles in detail. He reached the conclusion that all methods were based on Vedic principles of worship and so he got the works '*Vaidika Vaisnava-sadachara vidhi*' and *Prabhorvaidiki puja vidhi* etc. compiled by his Prāḍvivāka Harikṛṣṇa. The works of different schools collected by him and their later copies have been detailed under section B-4—'Different schools of devotion' in this catalogue. Later, Savāī Rāma simha II, owing to his perfect devotion to Shaivaism, discarded all other

schools and got some books written in favour of his own faith. Such manuscripts are also classified under this section. Some noteworthy works are ;—

204. *Panchasamskara dipika,* a work of the Madhva school.

216. *Visnu brahmanam* of the same sect.

198. *Smrti-Kaustubha,* also of the Madhva school of devotion.

206. *Guruparampara* and 207. *Vaisnavacharavidhi* of the Nimbārka school.

374 *Taptamudranirnaya* or *Sudarshana mimamsa,* 620-*Taptamudra prakasa,*

625. *Tilakaprakarana,* -375- *Vedanta-Vijayollāsa,*

652- *Srirangaraja* and 196-*Sachcharitaraksa,* all belong to the Ramanuja school of devotion.

201-202-205. *Haribhaktivilasa* by Gopala Bhaṭṭa of the Gauḍīya sampradāya is a very important work.

Works compiled and written for Savāi Rāmasimha II by his *pandita-mandali* are numerous but mention may be made here of the following.-

351. *Chakrankadhikkara,* 629-632-*Chatussastiprasnah,* 649-*Taptamudravidravanam,*

193. *Durjanamukhachapetika,* 352-356-623-*Nimbarkmatakhandanam,* several copies of *Pakhanda khandanam* and *Panchavimsati,* 409-*Pakhandachapetika,*

217- *Pakhandadhikkara,* 350-*Pakhandisodhanam* and 480-*Śaivasudhakara* and 653. Dharmachandrodaya.

The Kachchawaha rulers of Amber and Jaipur have been very particular in observing the rites, rituals, festivals and ceremonies and the order of life according to the laws of Manu. They enjoined on their subjects also to follow the path of *dharma* as they belong to the line of Raghu, whose son Dilipa, according to Kalidasa, was an ideal of what a king should be and never allowed his subjects to deviate an hair-breadth from the path trodden from the time of Manu, just as a skilled charioteer controls the wheels of his chariot not to swere from the beaten path;—

रेखामात्रमपि क्षुण्णादामनोर्वर्त्मनः रथम्।
न व्यतीयुः प्रजास्तस्य नियन्तुर्नेमिवृत्तयः ॥

—Raghuvams'a 1.12

It was thus that a number of *dharmasastra* manuscripts was added to the collection in every raja's time. But it is to be noted that the largest number belongs to Ramasimha I's period. Savāi Jayasimha was the next to enrich this vast collection by accumulating works from all sources and getting some written by his *pandits*. It was he who adopted 'यतो धर्मस्ततो जयः' as the motto of his state. The complete verse—

धर्मेण हन्यते व्याधिर्धर्मेण हन्यते ग्रहः ।
धर्मेण हन्यते शत्रुर्यतो धर्मस्ततो जयः ॥

was perhaps, played as an anthem of Jaipur State.

The story of the creation of the *dharmasastra* literature under and for the rulers of Amber-Jaipur would remain incomplete if we do not make a mention of *Manaprakasa* written by Rai Murāri dāsa, a minister of Raja Manasimha I. Unfortunately no copy of it is available in the Pothikhana collection. Only a few leaves of it have been explored [1] in the library of the Asiatic Society, Calcutta. We have acquired a copy of it transcribed by hand from the Society. Copy of only folia nos. 1a, 3a, 17a, 19a, 19b, 22a, 22b, 23a, 23b, 24a, 24b, 25b, 26a, 26b, 27a, 27b, 28a, 28b, 30a, 30b, 31a, 31b, 32a, 32b, 33a, 33b, 66a and 66b have been received.

The name of the author and the subject—matter become known from the follwing lines (though broken ones) on f. 1 (a):—

.................ग्र पुण्डरीकाक्षं सर्वधर्मैकसाक्षिणं ।
मन्वादिशास्त्रमालोच्य शुद्धिरत्र निरू................॥
....नि
नानास्मृतिप्रोक्तमतानि शुद्धये
महत्तकः श्रीलमुरारिदासः
स्वल्प प्रया..............................॥

1. Scholars are thankful to Dr. Prabhakara Sastri for bringing it to notice for the first time by writing an article in Shodhapatrika, Udaipur. vol. 18, no. 1. 1967.

....

नत्वा त्रिविक्रमं वक्ष्ये तत्क्रमं क्रमतः सताम् ।
ग्रंथे मानप्रकाशे––द्वि स्वरूपं ....

Quotations from Devala, Angirā, Yājnavalkya, *Visnupur'āna* and *Rajadharma* (*Mahabharata*) and Gitā are noticed here and there. The end of the first *kirana* is not traceable but at the end of the second *kirana* it is written on f. 27 (b)—

'मुरारिदासेनेत्यादि मानप्रकाशे किरणो द्वितीयः ।।'

The fourth *kiran* ends on f. 33 (b)—

श्री : इति रायमुरारिदासकृते मानप्रकाशे उत्तरदिग्विजयो नाम चतुर्थः किरणः ।।

From somewhere before f. 17 (a) the author begins to praise emperor Akbar whom he calls an incarnation of Viṣṇu. He says, Akbar came on the earth to re-establish the declining values of *dharma* in Kaliyuga;—

शास्त्रस्मृतिपुराणादिद्वारा निर्णीय पण्डितैः ।
अवतारो महोदारो विष्णोरेव समीरितः ।।

(f. 19 a)

साधूनामुपकाराय धर्मरक्षार्थमेव च ।
धरणीरक्षणायैव दिग्जयाय धरातले ।।

(f. 19 b)

Akbar thought that he should employ some dignified and powerful person for दिग्विजय (to subdue the whole of the earth under him)—

एतदर्थमहं कंचिद्दिग्जयाय महाबलम्
योजयामि महोदारवीर्यमूर्जितगौरवम् ।।

(f. 19 b.)

Abruptly it occured to him that Indra himself would take birth to perform the rightful deeds befitting the race of the Sun on this earth under his orders;—

अथ स्मृतस्तेन महोग्रतेजा जिष्णुस्तदाज्ञावशगस्तदैव ।
स भानुवंशोचितमेव कर्म कर्तुं प्रपेदे जनुषे स्ववंशे ।।

(f. 19 b)

He remembered that Śrī Kṛṣṇa, while departing for his abode, had given a boon to the Earth that He and Jiṣṇu (Indra) would

both descend on earth for the augmentation of *dharma*. The first would be he himself and the second king Māna whose glory the Brahmā himself would fail to describe.

श्रीकृष्णे व्रजति स्वधाम वसुधा याचे (?) तदेकं वरं
दत्त्वैकं तु वरं द्वितीयमपि स क्षित्यै तिरोभूत्ततः ।।
आद्यो धर्मविवर्द्धनाय भविता जिष्णुर्द्वितीयोदयम
मानक्षोणिपतेर्यशोनिगदितुं धाताऽपि नाऽलं यशः ।।

(f. 19 b)

He, therefore, by dint of his extraordinary intelligence, invited Mānasimha from Amber and devised to appoint him as the general of his army. Mānasimha set out for conquest. Having started from Mathura he proceeded towards the west upto Saurāṣṭra and then gained victory over the Rānā. When he proceeded towards the North, he was granted *jagir* near Syālkoṭa in the Panjab province. There he came across Murāridāsa (the author), who introduces himself on f. 30b & 31(a).

अत्रान्तरे गच्छति मानसिंहे योग्येन योग्यं घटयन् विधाता ।
संयोजयन् मानमहीश्वरेण मुरारिदासं सुधियं प्रयत्नात् ।।

When Mānasimha was passing by that way Providence arranged for the meeting of two capable persons—one was king Mānasimha and the other was Murāridasa, a wiseman.

Murāridāsa was born in the family of Paras'urāma, a Vaḍaharā Khatri by caste. He was blessed with three sons, the eldest of whom was Murāri. The other two were Śaṅkaradāsa and Sundara dāsa. Murāridāsa was learned (विद्वान्), eloquent (वाग्मी), generous (वदान्य), humble to the brahmanas (द्विजजनविनतः) and well-versed in conducting wars and negotiating peace. He was a great politician who outdid Chaṇakya. Above all, he was born in a *Ksatrakula* and devoted to the lotus feet of Harihara.★ Mānasimha proceeded further after appointing him as his minister.

तं मंत्रिणं क्षत्रकुलप्रसूतं विधाय भूमीरमणः प्रतस्थे । (f. 31 b)

It appears from the contents of the available folia that the work, though designed as Dharmas'āstra, was mainly written to describe the greatness, valour and

---

★ It is to be investigated whether Muraridas was, in any way, related to the unique idol of Rāmahara installed in the Jaigarh fort of Jaipur?

achievements of Rājā Mānasimha. Only a few folia in the beginning contain *dharmasastric* references. Still it can be taken as a rare and less discussed authentic and contemporary historical piece as its author was a minister of Rājā Mānasimha.★

With this much I should now finish this introduction with the assumption that the present volume is likely to provide some new material to those who are engaged in the investigation of unknown or less known manuscripts of *dharmasastra* for addition to their lists. It also presents a vivid picture of the works collected by and written for the rulers of Amber and Jaipur during the last four centuries.

I am beholden to the grace and generosity of their Highnesses Rajmata Gayatrideviji Sahiba and Lt. Col. Maharajadhiraja Sawai Bhawani Singhji Sahib who are lengthening my life by offering me to work in the field of my choice. Other trustees and espicially Dr R. C. Agrawal have always encouraged me in my studies by appreciating my work.

Dr A.K. Das, Director, has always been very kind, helpful and co-operative in my work. It would have been quite impossible to prepare and publish this Catalogue but for his enduring support.

Dr. (Mrs.) Chandramani has always pleasantly exerted in going through my drafts and correcting the typed material.

Pandits R.G. Sharma and G.L. Sharma offered me their willful assistance in the preparation of this catalogue and Pt. S D. Dwivedi in preparing the index.

I express my gratitude and offer thanks to all of them.

I do not claim any perfection and also admit that the book is not free from faults and errors yet persons, who are yet to be born with lesser intelligence and knowledge even than myself, would be benefitted by it. It is for them that this effort has been made.

मत्तोऽपि मन्दमतय उत्पत्स्यन्ते यतो नराः ।
आनन्त्यादिह कालस्य तेषामर्थे कृतः श्रमः ॥

Gopal narayan Bahura

★ My esteemed friend Dr. Raghubir Sinha of Sitamau had informed me some two years ago that he was going to publish this work with [illegible] historical notes and Hindi translation. We are waiting for its coming out.

ग्रन्थनामानुक्रमणिका*

INDEX OF WORKS

---

* Nos. given below the names denote page number of the catalogue

—०—

ग्रंथकर्तृनामानुक्रमणिका

INDEX OF AUTHORS

The numbers given under the titles denote page-numbers of the Catalogue.

DHARMAŚĀSTRA

(A. Mūla Smṛtis)

373. Aṅgirā smṛtiḥ
अङ्गिरास्मृतिः
Author:—Aṅgirā muniḥ

Foll. 11; 28X13·5 c. m.; paper; lines per page 8; letters per line 34-35; Devanāgarī script; Sanskrit; 18th c.; seals of M. K. Ramsingh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

1. Atri smṛtiḥ
अत्रिस्मृतिः
Author :—Atri muniḥ

Foll. 8; 29X14 c. m.; paper; lines per page 8; letters per line 37-38; Devanāgarī script Sanskrit; 17th c.; Seals of M. K. Ramsingh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।
हुताभिहोत्रमासीनमत्रिं वेदविदां वरम् ।
पृच्छन्ति जातसन्देहा ऋषयः संशितव्रताः ।।१।।

Ends :— उपलब्धिः स्मृतिर्ध्यानं सङ्कल्पः प्रणवं प्रति ।
कल्पना भावना चिन्ता ध्यानमित्यभिधीयते ।।
प्रत्याहारस्तथा ध्यानं प्राणायामोऽथ धारणा ।
तर्कश्चैव समाधिश्च षडङ्गो योग उच्यते ।।
यस्त्विदं पठते शास्त्रं विप्रेभ्यश्च प्रयच्छति ।
मुच्यते सर्वपापेभ्यो ब्रह्मलोकं स गच्छति ।।
इत्यात्रीये नवमोऽध्यायः ।। समाप्तं चात्रिप्रणीतं
धर्मशास्त्रं शुभमस्तु श्रीरामाय नमः ।।

18. Atri smṛtiḥ
अत्रिस्मृतिः
Author :—Atri muniḥ

Foll. 15; 29·5X15 c. m.; paper; lines per page 11; letters per line 34-36; Devanāgarī script; Sanskrit; 17 th c.; No seals

Begins :— ॥ ६० ॥ ॐ नमः गणपतये ॥

हुताग्निहोत्रमासीनं अत्रिं वेदविदां वरम् ।............same as above.

Ends :—लेषकपाठकयोः शुभं भवति ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ राम राम ॥

405. Atri smṛtiḥ
अत्रिस्मृतिः

Author :—Atriḥ

Foll. 5; 40·5X14 c. m.; paper; lines per page 9; letters per line 51-52; Devanāgarī script; Sanskrit; 1940 V. S.

370. Āpastamba smṛtiḥ
आपस्तम्बस्मृतिः

Author :—Äpastambaḥ

Foll. 11; 27·5X13·5 c. m.; paper; lines per page 8; letters per line 36; Devanāgarī script; Sanskrit; 18 th c.; seals of M. K. Ramsingh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

20. Aśvalāyana smṛtiḥ
आश्वलायनस्मृतिः

Author :--Aśvalāyanaḥ

Foll. 55; 29·5X11·3 c. m.; paper; lines per page 8; letters per line 32-34; Davanāgarī script; Sanskrit; 17 th c.; bears a seal of M. K. Ramsingh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

आश्वलायनमाचार्यं नत्वाऽपृच्छन्मुनीश्वराः ।
द्विजधर्मान्विदास्माकं स्वर्गप्राप्तिकरान्मुने ॥

Ends :— सदाचारपरो विप्रः कृपालुः श्राद्धकृत्तथा ।
आत्मनिष्ठोऽर्थदो लोके तारयेत्तरति स्वयम् ॥ ८४६ ॥
इत्याश्वलायनधर्मशास्त्रे श्राद्धोपयोगिप्रकरणं ॥
इत्याश्वलायनस्मृतिः समाप्ता ॥

11. Gautama smṛtiḥ
गौतमस्मृतिः

Author :—Gautamaḥ

Foll. 21; 28 5. X14 c. m.; paper; lines per page 8-9; letters per line 40-41; Devanāgarī script; Sanskrit; 17 th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

वेदो धर्ममूलं तद्विदां च स्मृतिशीले दृष्टो धर्मव्यतिक्रम:
साहस च महतां न तु दृष्टार्थे अवरदौर्बल्यात् तुल्यबलविरोधे विकल्प:
उपनययं ब्राह्मणस्याष्टमे नवमे पञ्चमेककाम्यं
गर्भादिसंख्या वर्षाणां तद् द्वितीय जन्म तद्यस्मात्.........

Ends :—

असम्भवे त्वेकेषां श्रोत्रियो वेदवित् शिष्टो विप्रतिपत्तौ यतो यम: प्रभव: भूतानां हि सानुग्रहो योगिषु धर्मिणा विशेषेण स्वर्गलोक धर्मविदाप्नोति ज्ञानाभिनिवेशाभ्यामिति धर्मो धर्म: । इति गौतमीये धर्मशास्त्रे सप्तविंशतितमोऽध्याय: ।।

16. Chaturvimś́atimunimatasmṛtiḥ

चतुर्विंशतिमुनिमतस्मृति:

Foll. 28; 28X14 c. m.; paper; lines per page 9; letters per line 38-40; Devanāgarı script; Sanskrit; 17 th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

मनुना याज्ञवल्क्येन विश्वामित्रेण चात्रिणा ।
विष्णुना च वसिष्ठेन व्यासेनोशनसा तथा ।।१।।

आपस्तम्बेन वत्सेन हारीतगुरुनारदै: ।
पाराशरेण गार्ग्येण गौतमेन यमेन च ।।२।।

शातातपेन सांख्येन सवर्त्तेन तथैव च ।
बोधायनेन दक्षेण शङ्खेनाङ्गिरसा तथा ।।३।।

चतुर्विंशतिभि: शास्त्रं दृष्टं लोकहिते रतै: ।
धर्मसंरक्षणार्थाय संक्षेपेण महात्मभि: ।।४।।

Ends :— मनवे याज्ञवल्क्याय विश्वामित्राय चात्रिणे ।
विष्णवे च वसिष्ठाय व्यासायोशनसे नमः ।।४५।।

बोधायनाय दक्षाय सांख्यायाङ्गिरसे नमः ।
आपस्तम्बाय वत्साय हारीताय नमो नमः ।।४६।।

बृहस्पतये नमस्तुभ्यं नारदाय महात्मने ।

पराशराय गार्ग्याय गौतमाय तमात्मने ।
शातातपाय शङ्खाय संवर्त्ताय नमो नमः ।।४७।।
इति चतुर्विंशतिमतं संपूर्णं शुभमस्तु ।।

10. Dakṣa smṛtiḥ
दक्षस्मृतिः
Author :—Dakṣaḥ

Foll. 13; 28·5X4 c. m.; paper; lines per page 8; letters per line 36-40; Davanāgarī script; Sanskrit; 17 th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— **।। श्री गणेशाय नमः ।।**
सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञः सर्ववेदविदां वरः ।
पारगः सर्वविद्यानां दक्षो नाम प्रजापतिः ।।
ब्रह्मचारी गृहस्थश्च वानप्रस्थो यतिस्तथा ।
एतेषां तु हितार्थाय धर्मशास्त्रमकल्पयत् ।।
जातमात्रः शिशुस्तावद्यावदष्टौ समा वयः ।
स हि गर्भं समो ज्ञेयो जातिमात्रप्रदर्शकः ।।

Ends :— कृत्वा पर्यङ्कबन्धं कमल [दल] पुरे न्यस्य [त] त्संज्ञदेशे
नासाग्रस्थाप्य दृष्टिस्थिरनिभृतपदं निश्चलं स्वस्थकायः ।
इच्छन्नोंकारमेकं स भवति सुकृती योगमार्गानुकारी
तत्वज्ञानेन सर्वं भुवि भुवनमिदं मण्डलं याति भित्वा ।।
य इदं पठते शास्त्रं विप्रेभ्यश्च प्रयच्छति ।
सर्वपापविशुद्धात्मा ब्रह्मलोके महीयते ।।

इति श्री दक्षप्रजापतिप्रणीतं धर्मशास्त्रं संपूर्णं ।शुभमस्तु। श्रीकृष्णाय नमः ।।६।

404. Dakṣa smṛtiḥ
दक्षस्मृतिः
Author :—Dakṣaḥ

Foll. 8; 40.5x14. c.m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 51-52; 1940 V. S. (1883 A. D.)
A Copy of the above.

371. Devala smṛtiḥ
देवलस्मृतिः
Author :—Devalaḥ

Foll. 5; 27X13·5 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 39-40; 18 th c.; bears seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

24. Pārāśara smṛtiḥ

पाराशरस्मृतिः

Author :—Parāśaraḥ

Foll. 23 (32 to 54); 20·5X7·2 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 22; 17th c.; incomplete; written with red ink; bears a seal of M. K. Ram singh dt. 1718 V.S. (1661 A. D.)

Begins on f.32(a)

................त्वात्मदेहं च सर्वकर्माणि चाचरेत् ।।

इति पाराशरीयधर्मशास्त्रे षष्ठोऽध्यायः ।।

गर्वाबन्धनयुक्तेषु भवेन्मृत्युरकाम्यतः । (?)

अकामकृतपापस्य प्रायश्चित्तं कथं भवेत् ।।

Ends :— ब्राह्मणेषु च दातव्यं तथान्येषु मनीषिषु ।

ब्राह्मणानां प्रसादेन तथा च विदुषां गवाम् ।।

ब्रह्महत्या गुरोर्हत्या मुच्यते................

14. Pulastya smṛtiḥ

पुलस्त्यस्मृतिः

Author :—Pulastyaḥ

Foll. 2; 29X14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 40-41; 17 th c.; no seal;

Begins :— ।।६०।। श्रीगणेशाय नमः ।।

कुरुक्षेत्रे महात्मनं पुलस्त्यमृषयोऽब्रुवन्

तांश्च धर्मान् प्रकारांश्च नो वद स्मार्तमागमम् ।।

Ends :— पुरुषाणां यथायोग्यं स च सेव्यः फलार्थिनाम् ।

सद्यस्त्वप्रौढबालानामन्यथा वत्सराच्छुचिः ।।२७।।

प्रदत्तायां त्रिरात्रेण दत्तायां यक्षिणी भवेत् ।। २८ ।।

इति पुलस्त्यप्रोक्तस्मृतिः ।।

7. Bṛhaspati smṛtiḥ

बृहस्पतिस्मृतिः

Author :—Bṛhaspatiḥ

Foll. 5; 29x14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8.; letters per line 39-40; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A.D.)

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

इष्ट्वा क्रतुशतं राजा समाप्तवरदक्षिणम् ।

भगवन्तं गुरुं श्रेष्ठं पर्यपृच्छद् बृहस्पतिम् ।।

Ends :— बृहस्पतिमतं पुण्यं ये पठन्ति द्विजातयः ।

चत्वारि तेषां वर्द्धन्ते आयुर्विद्या यशो बलम् ।।

इति श्री बृहस्पतिप्रणीतं धर्मशास्त्रं सम्पूर्णं शुभमस्तु ।। ६ ।।

403. Bṛhaspati dharmaśāstram

बृहस्पतिधर्मशास्त्रम्

Author:—Bṛhaspatiḥ

Foll. 4.; 40.5x14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 50-51

408. Bṛhaspati saṃhitā

बृहस्पतिसंहिता

Author :—Bṛhaspatiḥ

Foll. 80; 38.5x17 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 47-48, 1934 V. S. (1877 A. D.)

651. Bṛhaspati saṃhitā

बृहस्पतिसंहिता

Author :—Bṛhaspatiḥ

Foll. 91; 24.5x12 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 30 to 32

Begins :— ।। स्वस्ति ।। श्री गणेशाय नमः ।। गुरुभ्यो नमः ।। सरस्वत्यै नमः ।।

हंसोपशोभिततनुर्मुनिवृन्दवंद्या ।

पापापहारि चतुरा कमलोल्लसच्छ्री ।।

आनन्दभूः सुमनसां मनसामजस्रं

निश्शेषकल्मषनुदेऽस्तु सरस्वती वः ।। १ ।।

अव्यात्स वश्चरणपीठमहेन्द्रमौलि —
विद्योतयन्मणिमरीचिविराजितांघ्रिः ।
देवो जगद्विततविघ्नलताकुठारः
संसारकल्पविटपी प्रमथाऽधिनाथः ।। २ ।।

Ends: - अथ शुम्भवधे अष्टाविंशतिसंख्याकाभिराहुतिभिः ।।
अम्बिका देवी प्रीत्यर्थे नवरात्र ।। भगवत्यै अम्बिकायै ।।
अम्बिका देवी सुप्रीता वरदाऽस्तु ।। अथ नारायणी–
स्तुतौ द्विपञ्चाश [त्] संख्याकाभिराहुतिभिः ।।
भ्रामरी दुर्गादेवी प्रीत्यर्थे नवरात्र ।। भगवत्यै भ्रामर्यै ।।
भ्रामरी देवी सुप्रीता वरदा भवतु ।। अथ देवता व............

15. Baudhāyana smṛtiḥ
बौधायनस्मृतिः
Author :—Bodhāyanaḥ

Foll. 46; 28x14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 39-40; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins:— **श्री गणेशाय नमः ।।**

उपदिष्टो धर्मः प्रतिवेदं तस्यानुव्याख्यास्यामः स्मार्तो
द्वितीयः तृतीयः शिष्टागमः शिष्टा खलु विगतमत्सराः
निरहंकाराः कुम्भीधान्या अलोलुपाः दम्भदर्पलोभमोहक्रोध-
विवर्जिताः ।

Ends :— प्राजापत्यमिदं पुण्यं ऋषिणा समुदीरितम् ।
इममध्यापयेन्नित्यं धारयेच्छृणुतेऽपि वा ।।
मुच्यते सर्वपापेभ्यो ब्रह्मलोके महीयते ।।
यान्निषाधयिषुर्मन्त्रान् द्वादशाहानिमान् जपेत् ।।
घृतेन पयसा दध्ना प्राश्य निश्योदनं सकृत् ।।
दशवारं तथा होमः सर्पिषा वसनत्रयम् ।।
पूर्वसेवा भवेदेषां मंत्राणां कर्मसाधने ।।
मन्त्राणां कर्मसाधन इति ।। इति बौधायने धर्मशास्त्रे चतुर्थप्रश्ने पञ्मो-
ऽध्यायः ।।

17. Manu smṛtiḥ

मनुस्मृतिः

Author :—Bhṛguḥ

Foll. 99; 31.5x13 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 42; 17th c.; bears three seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।। ।। श्री रामचन्द्राय नमः ।।

स्वयंभुवे नमस्कृत्य ब्रह्मणेऽमिततेजसे ।

मनुप्रणीतान् विविधान् धर्मान् वक्ष्यामि शाश्वतान् ।।

Ends :— इत्येतन्मानवं शास्त्रं भृगुप्रोक्तं पठन् द्विजः ।

भवत्याचारवान्नित्यं यथेष्टां प्रानुप्याद् गतिम् ।।

।। इति श्री मानवे धर्मशास्त्रे भृगुप्रोक्तायां संहितायां द्वादशोऽध्यायः ।।

।। शुभमस्तु ।।

35. Manu smṛtiḥ (Text only) in 12 Adhyāyas.

मनुस्मृतिः (मूलमात्रं)

Author :—Bhṛguḥ

Foll. 148; 25.5x10.5 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 34-35; 18th c. rest of the particulars are same as above.

34. Manu smṛtiḥ (Text only) in 12 Adhyayas

मनुस्मृतिः (मूलमात्रं)

Foll. 80; 32x14 c. m.; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 45; 1679 V. S. (1622 A. D.) scribe—Śukadeva at Mathurā.

Ends :—संवत् १६७६ वर्षे माघ सुदि ५........................शुभं भूयात् ।। श्री ।। श्री ।। श्री ।।

प्रशासितारं सर्वेषामणीयांशमणोरपि ।

रुक्माभं स्वप्नधीगम्यं विद्यात् तं पुरुषं परम् ।।

एतमेके वदन्त्यग्निं मनुमन्ये प्रजापतिम् ।।

36. Manu smṛtiḥ (in 12 Adhyāyas)

मनुस्मृतिः

Author :—Bhṛguḥ

Foll. 94; 26x11.5 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 30-32; 18th c.; incomplete; ff. 78-81 missing

377. Manu smṛtiḥ
मनुस्मृतिः
Author :—Bhṛguḥ

Foll. 126; 29.5x13 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 36; 18th c.; bears four seals of M. K. Ram singh.

626. Manu smṛtiḥ
मनुस्मृतिः
Author —Bhṛguḥ

Foll. 22 (stray leaves); 42x14.5 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 54; 18th c.

5. Yama smṛtiḥ
यमस्मृतिः
Author :—Yamaḥ

Foll. 7; 29x14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 36-37; 17th c.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

श्रुतिस्मृत्युदितं धर्मं वर्णानामनुपूर्वशः ।
प्राब्रवीदृषिभिः पृष्टो मुनीनामग्रणीर्यमः ।।

Ends : — श्राद्धे हवनकाले च दद्यादेकेन पाणिना ।
उभाभ्यां तर्पणे दद्यादिति धर्मो व्यवस्थितः ।।

इति श्रीयमप्रणीतं धर्मशास्त्रं समाप्तं ।। शुभमस्तु श्रीकृष्णाय नमः ।।

4. Yājñavalkya smṛtiḥ
याज्ञवल्क्यस्मृतिः
Author :—Yājñavalkyaḥ

Foll. 49; 29x14 c. m.; paper Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 39-40; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं संपूज्य मुनयोऽब्रुवन् ।
वर्णाश्रमेतराणां नो ब्रूहि धर्मानशेषतः ॥
मिथिलास्थः स योगीन्द्रः क्षणं ध्यात्वाऽब्रवीन्मुनीन्
यस्मिन् देशे मृगः कृष्णः तस्मिन् धर्मान्निबोधत ॥
पुराणन्यायमीमांसाधर्मशास्त्राङ्गमिश्रिताः ।
वेदाः स्थानानि विद्यानां धर्मस्य च चतुर्दश ॥

Ends :— दशभिर्जन्मभिर्जनितं शतेन तु पुरा कृतम् ।
त्रियुगं जपमात्रेण गायत्री हन्ति किल्विषं ॥ ७३ ॥
इति श्री महर्षियाज्ञवल्क्यीये धर्मशास्त्रे प्रायश्चित्ताऽध्यायस्तृतीयः समाप्तः । इति याज्ञवल्क्यप्रणीतं धर्मशास्त्रं समाप्तं शुभमस्तु रामो जयति ॥

52. Yājñavalkya smṛtiḥ (text only)
याज्ञवल्क्यस्मृतिः (मूलमात्रम्)
Author :—Yājñavalkyaḥ
Foll 3; 32x14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 60; incomplete;

37. Yājñavalkya smṛtiḥ (Text only) in 3 Adhyāyas
याज्ञवल्क्यस्मृतिः (मूलमात्रम्)
Author :—Yājñavalkyaḥ
Foll. 86; 24x10.5 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7-9; letters per line 21; 1670 V. S. (1613 A. D.); Vaisākha Sudi 1, Saturday.; scribe–Sundara Jośī, son of Govinda, son of Śrīkṛṣṇa.

39. Yājñavalkya smṛtiḥ (in 3 Adhyāyas)
याज्ञवल्क्यस्मृतिः
Author :—Yājñavalkyaḥ
Foll. 63.; 21.5x11 c. m; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 32–33; 18th c.; last leaf is extra. (क्रोड़)

38. Yājñavalkya smṛtiḥ (Achārādhyāya only)

याज्ञवल्क्यस्मृतिः (आचाराध्यायमात्रम्)

Author :—Yājñavalkyaḥ

Foll. 70; 26x9 c. m; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 26; 18th c.; incomplete; ff. 44–57 missing; last leaf is different from the others.

40 (i) Yājñavalkya smṛtiḥ (Prāyaśchittādhyāyaḥ)

याज्ञवल्क्यस्मृतिः (प्रायश्चित्ताध्यायः)

Author :—Yājñavalkyaḥ

Foll. 1 to 131; 15.5x9.5 cm.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 8; 19th c.; Guṭakā.

3. Laghuhārīta smṛtiḥ

लघुहारीतस्मृतिः

Author :—Hārītaḥ

Foll. 6; 29x14 c.m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 40; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

हारीतेनेदमाख्यातं लोकानां हितकाम्यया ।
प्रायश्चित्तचिकित्सार्थमेतत्प्राहुर्मनीषिणः ।।

Ends :— पितृप्रसादाद्भुञ्जन्ते धनानि निधनानि च ।
स्थावरं तु न भुज्येत प्रसादे सति पैतृᵏ ।
स्थावरं हि पदं चैव यद्यपि स्वयमर्जितम् ।
असंभूय सुतान् सर्वान् तद्दानं [उत] विक्रयः ।।

इति हारीतप्रणीतं धर्मशास्त्रं सम्पूर्णं शुभमस्तु ।

99. Laghuhārīta smṛtiḥ

लघुहारीतस्मृतिः

Author :—Hārītaḥ

Foll. 6; 24x99 c. m; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 38-40; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.). Rest is the same as at No. 3 above.

13. Vasiṣṭha smṛtiḥ

वसिष्ठस्मृतिः

Author :—Vasiṣṭhaḥ

Foll. 36; 28×14 c. m.; Paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 36-38; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

अथातः पुरुषनिः श्रेयसार्थं धर्मजिज्ञासा। ज्ञात्वा अनुतिष्ठन् धार्मिकः प्रशस्यतमो भवति लोके प्रेत्य च स्वर्गलोकं समश्नुते।

Ends :— योऽसौ प्राणान्तिको व्याधिस्तां तृष्णां त्यजत सुखमिति नमोऽस्तु मित्रावरुणयोरुर्वस्यात्मजाय शतयातवे वसिष्ठायेति।

इति वासिष्ठे धर्मशास्त्रे एकोनत्रिंशोऽध्यायः।

2. Viṣṇusmṛtiḥ

विष्णुस्मृतिः

Author :—Viṣṇuḥ

Foll. 7; 28·5×14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8, letters per line 37-38; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.).

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

विष्णुमेकाग्रमासीनं श्रुतिस्मृतिविदां वरम्।
पप्रच्छुर्मुनयः सर्वे कांपिल्यग्रामवासिनः॥

Ends :— आश्रमाणामय धर्मो मया प्रोक्तः सनातनः।
यदत्राविदितं किंचित्तदन्येभ्यो गमिष्यथ॥
इति विष्णुप्रोक्तं धर्मशास्त्रं समाप्तं शुभमस्तु॥

22. Viṣṇu smṛtiḥ

विष्णुस्मृतिः

Author :—Viṣṇuḥ

Foll. 15; 24·5×11·7 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 36–37; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.).

Text as above.

410. Viṣṇu smṛtiḥ

विष्णुस्मृतिः

Author :—Viṣṇuḥ; ct. Nanda Paṇḍita s/o. Rāma Paṇḍita;

Foll. 477 (mixed folia); 34·5×13·5 c.m.; paper; Devanāgari-script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 42; 18th c.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

श्रीवत्साङ्कितवक्षसः प्रणयिनो नित्यार्चने संविषा-
माधातुं निहितां गिरीन्द्रसुतयोत्सङ्गेक्षणां धूर्जटेः ।
चूडाचुंबिकलंकपंकिलकलं चन्द्रं मृणालावमा-
दादातुं करमुत्क्षिपन्तमसकृद्ढुण्ढिं चिरं भावये ।। ६ ।।

Ends :— वर्षे विक्रमभास्करस्य गुणिते नन्दाद्रिषड्भूमिभिः
पूर्णे कार्तिकमासि वृश्चिकमिते भानौ वृषस्थे विधौ ।
काश्यां केशवनामकस्वनृपतेराज्ञामवाप्य स्मृते—
विष्णोर्व्याकृतिमाचकार विमलां श्री नन्दशर्मा सुधीः ।। ७ ।।

इति श्रीमन्महाराजाधिराज वसिष्ठवंशावतंस श्री कोंडपनामकात्मज-श्री तम्मणनामकापरनाभकापरनामधेय श्री केशवनामाक-प्रोत्साहित-वाराणसीवासिधर्माधिकारिरामपण्डितात्मजश्रीनन्दपण्डितकृता विष्णु-स्मृतिविवृतिः श्रीमती केशववैजयन्ती समाप्ता ।। शुभमस्तु कल्याणमस्तु ।

लेखकलेखनपरिश्रमवेत्ता विद्वज्जनो नान्यः ।
सागरलंघनखेदं हनुमानेकः परं वेद ।।
हरेः संकीर्तनं यावद् यावदाचन्द्रतारकम् ।
तावत्तिष्ठतु मेदिन्यां स्मृतिरेषा सनातनी ।। शुभमस्तु ।।

In different handwriting :—

लि० हनमान लेखक कायस्थ साकीन बड़ा गणेश महल्ले नयापुरा में हनुमान-प्रसाद ।। पंडित राजिवलोचन ओझा स्वेदं पुस्तकं लीखायाजी मेहमान के संवत् १९२७ मी० चैतकृष्ण 1। वार शुक्रवार के ।। शुभमस्तु ।।

372. Vṛddhaśātātapa smṛtiḥ

वृद्धशातातपस्मृतिः

Author :—Śātātapaḥ

Foll. 5; 28×14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 32; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.); corners mouse-eaten.

8. Vyāsa smṛtiḥ

व्यासस्मृतिः

Author :—Vedavyāsaḥ

Foll. 16; 29×14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 37-38; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.).

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

वाराणस्यां सुखासीनं वेदव्यासं तपोनिधिम् ।
पप्रच्छुर्मुनयोऽभ्येत्य धर्मान् वर्णव्यवस्थातान् ॥

Ends :— भाण्डसंकरसंकीर्णा लालासंकरसंकराः ।
योनिसकरसंकीर्णा वियोनिं यान्ति मानवाः ॥
पंक्तिभेदी वृथापाकी नित्यं ब्राह्मणनिन्दकः ।
आदेशी वेदविक्रेता पञ्चैते ब्रह्मघातकाः ॥
इति श्रीवेदव्यासप्रोक्त धर्मशास्त्रं संपूर्णं शुभमस्तु ॥

9. Śaṅkhasmṛtiḥ

शङ्खस्मृतिः

Author :—Śaṅkhaḥ

Foll. 18; 28×14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8-9; letters per line 38-40; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.).

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

स्वयंभुवे नमस्कृत्य सृष्टिसंहारकारिणे ।
चातुर्वर्ण्यहितार्थाय शङ्खः शास्त्रमकल्पयत् ॥

Ends :— पाप्मानस्तु पापेभ्यः कृच्छ्रैः संतारिता नराः ।
गतपा [पा] दिवं यान्ति नात्र कार्या विचारणा ॥

शङ्खप्रोक्तमिदं शास्त्रं योऽधीते द्विजपुङ्गवः ।
सर्वपापविनिर्मुक्तो स्वर्गलोके महीयते ।।

इति शङ्खे अष्टादशोऽध्यायः समाप्तं चेदं शङ्खप्रोक्तं धर्मशास्त्रं शुभमस्तु ।।
।। श्री कृष्णाय नमः ।। ।। राम ।।

21. Śaṅkha smṛtiḥ
शङ्खस्मृतिः
Author :—Śaṅkhaḥ

Foll. 35; 27·5×11·2 c.m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6-7; lettars per line 30-32; 1789 V. S. (1732 A. D.); Śaka 1654, Mangasira Kṛṣṇā, Monday.

Annotations in miniature characters in between the lines; scribe—Tulsasīrāma Pro. Muñchana; text as above.

369. Śaṅkha smṛtiḥ
शङ्खस्मृतिः
Author :—Śaṅkhaḥ

Foll. 3; 27·5×13·5 c.m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 37; 18th c.; bears three seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.).

12. Śātātapa smṛtiḥ
शातातपस्मृतिः
Author ;—Śātātaparsiḥ

Foll. 9; 28·5×14 c. m.; paper; lines per page 8-9; lettets per line 36-38; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.).

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

शातातपस्य महर्षेर्धर्मशास्त्रं व्याख्यास्यामः । ब्राह्मणं हत्वा तस्य शिरः कपालमादाय तीर्थान्तरं संचरेदात्मनः पापसंकीर्तनं कुर्वन् द्वादशाब्दैर्विशुद्धयति । अथ अश्वमेधं पश्यति तद्दर्शनाच्छुद्धो भवति ।

Ends :— शातातपमिति ख्यातं धर्मशास्त्रोत्तमोत्तमम् ।
एतज्ज्ञात्वा द्विजः सम्यङ् याति ब्रह्मसनातनम् ।।
इति श्री शातातपमहर्षिप्रोक्तं धर्मशास्त्रं संपूर्णं शुभमस्तु ।।

6. Samvartta smṛtiḥ

संवर्त्तस्मृतिः

Author :—Samvarttarṣiḥ

Foll. 13; 28×14 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 39-40; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.).

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

संवर्त्तकं समासीनं सर्ववेदाङ्गपारगम् ।

ऋषयस्तमुपागम्य पप्रच्छुर्धर्मकांक्षिणः ॥

Ends :— चान्द्रायणं तु सर्वेषां पापानां पावनं परम् ।

कृत्वा शुद्धिमवाप्नोति परमं स्थानमेव च ॥

इति श्री संवर्त्तप्रणीतं धर्मशास्त्रं संपूर्णं ॥

23. Hāritādismṛtisaṅgrahaḥ

हारीतादिस्मृतिसंग्रहः

Foll. 115; 24·5×12·3 c. m.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 34-36; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.); portions dealing with प्रायश्चित्त are compiled from various स्मृतिs.

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

हारीतेन समाख्याता लोकानां हितकाम्यया ।

प्रायश्चित्तविशुध्यर्थं धर्ममाहुर्मनीषिणः ॥

(1) हारीतस्मृतिः 1–5 a

(2) उशना (शुक्र) स्मृतिः 5a–10b

(3) यमस्मृतिः 10b–14b

(4) अङ्गिरास्मृति; 14b–20a

(5) आपस्तम्बस्मृतिः 20a–28a

(6) संवर्त्त स्मृतिः 28a–36b

(7) बृहस्पतिस्मृतिः 36 b–38 b

(8) व्यासस्मृतिः 38b–59 b (पाराशरस्मृतिः)

(9) शङ्खस्मृतिः 59b–73a

(10) दक्षस्मृतिः 73b–80b

(11) वृद्धशातातपस्मृतिः 81a–84b

(12) वासिष्ठस्मृतिः 85a-115b

Ends : — वेदेन्धनसमिद्धेषु हुतं विप्रमुखाग्निषु ।।

न स्कन्दते न व्यथते न विनश्यति कर्हिचित् ।
वरिष्ठमग्निहोत्रेभ्यो ब्राह्मणस्य मुखे हुतम् ।।

ध्यानाग्निः सत्योपचयनं क्षान्त्या पुष्टिः यूपः कृच्छ्रं भूतेभ्योऽभय-दाक्षिण्यम्
स्मृतिं कृत्वा क्रतुं मानसं याति क्षयत्वं बुधः ।।
जीर्यन्ते जीर्यतः केशा दन्ता जीर्यन्ति जीर्यतः ।
जीविताशा धनाशा च जीर्यतोऽपि न जीर्यते ।।
यौऽसौ प्राणान्तिको व्याधिस्तां तृष्णां त्यजतः सुखमिति ।।
नमोऽस्तु मित्रावरुणयो तुर्वस्यात्मजाय शतयातवे वसिष्ठाय वसिष्ठायेति ।।

इति वासिष्ठं धर्मशास्त्रं समाप्तं ।।

(A–2. Commentaries)

42. Āpastambasmṛti ṭīkā, Ujjvalā
आपस्तम्बस्मृति टीका, उज्ज्वला
Author :—Haradattaḥ

Foll. 118; 27·5X12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 43; 19th c.

Begins :— ।। ॐ **नमो गणेशाय नमः** ।।

श्री आपस्तम्बाय नमः ।।
प्रणिपत्य महादेवं हरदत्तेन धीमता ।
धर्माख्यप्रश्नयोरेषा क्रियते वृत्तिरुज्ज्वला ।।१।।

Ends :—इति श्री हरदत्तमिश्रविरचितं धर्मस्य व्याख्यानं संपूर्णं ।।छ।। ।।छ।। ।।छ।।

41. Gautama smṛti ṭīkā, Mitākṣarā
गौतमस्मृतिटीका, मिताक्षरा
Author :—Haradattaḥ

Foll. 66; 27·5X12 cms.; paper; Devanāgarī script: Sanskrit; lines per page 13; letters per line 38; 18th c.

Begins :— ।। **श्री राम जय** ।

नमो रुद्राय य द्धर्मशास्त्रं गौतमनिर्मितम् ।
क्रियते हरदत्तेन तस्य वृत्तिर्मिताक्षरा ।।

Very badly and incorrectly written.

664. Pārās'ara mādhavīyā
(a ct. on Parās'arasmṛti by Mādhava)
पाराशरमाधवीया
Author ;—Mādhavaḥ

Foll. 546-4; (1-131) + (1-33) + (2-105) + (107-326) + (328-384) less f. 116th f. 1 missing, f. 106 missing, f. 327 missing

28×11 cms.; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 44; 1728 V. S. (1671 A. D.)

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

वागीशाद्या सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ।।

Ends :—

इति श्री महाराजाधिराज परमेश्वरवैदिकमार्गप्रवर्तकस्य श्री वीरबुक्कभूपालसाम्राज्यधुरन्धरस्य माधवामात्यस्य कृतौ पराशरस्मृतिव्याख्यायां माधवीयायां द्वादशोऽध्यायः समाप्तः प्रायश्चित्तकाण्डः ।। शुभमस्तु ।। श्रीरस्तु ।। मंगलं चास्तु ।। संवत् १७२८ समय भाद्रपद शुद्ध १३ लिखितमिदं पुस्तकं रूपणिमिश्रेण ।। श्री कृष्णाय नमः ।।

484. Pārās'arasmṛtiḥ (with ct.)
पाराशरस्मृतिः (सटीका)
Author :—Parās'araḥ

Foll. 7; 30·5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 50; 1932 V. S. (1875 A. D.).

26. Manu ṭīka (I-XII)
मनुटीका
Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ

Foll. as noted below; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15-16; letters per line 48; 17th c.; second copy; original copy contains less folia in some adhyāyas but the same have been completed later in different hand-writings;

Adhyāya	Leaves	Size	
I	31	27×14 cms.	
II	88	27×14 cms. (upto f. 32 & 26·5×14 cms. (f. 33 to 88)	
III	55	27×14 cms.	(in two different handwritings).
Iv	36	27×14 cms.	do
v	33	27×14 cms.	
VI	15	27×14 cms.	
VII	41	27×14 cms.	
VIII	67	27×14 cms.	
IX	32	27×14 cms.	
X	16	27×14 cms.	
XI	34	27×14 cms.	
XII	20	27·5×14 cms.	

43. Manubhāṣyam (I. II & III adhyāyas only)
मनुभाष्यम् (आद्याध्यायत्रितयम्)
Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ;
32×16 cms.; Devanāgarī script; Sanskrit;

Adhyāya	Leaves	Lines per page	Letters per line.	
I	28	13	52	1795 V. S. (1739 A. D.) Śaka 1660, Mārgaśīrṣa śukla
II	87	13	48	1796 V.S., Chaitra śuklā 9, Thursday (1739 A. D.)
III	112	9	40	

Intermingled folia in adhyāya III.

25(1). Manu smṛtiḥ with ct. Manubhāṣya (I adhyāya only)
मनुस्मृतिः मनुभाष्यसहिता (प्रथमोऽध्यायः)
Author :-Bhṛguḥ; commentator :-Medhātithiḥ, s/o Vīrasvāmi;

Foll. 42; 30.5×12 cms. paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 47-48;17th c.; old; letters fading away.

Begins :— ।। नमो गणेशाय ।।

ct : वेदान्तवेद्यतत्वाय जगत्त्रितयहेतवे ।
प्रध्वस्ताशेषदोषाय परस्मै ब्रह्मणे नमः ।।१।।

Text : मनुमेकाग्रमासीनमभिपूज्य महर्षयः ।
प्रतिपूज्य यथान्यायमिदं वचनमब्रुवन् ।।

Ends :—

ct : तदेव साकल्याभिधानं द्रढयति । प्रतिनियते देशेऽनुष्ठीयमानान् सर्वस्यां पृथिव्यां ते देशधर्माः । ब्राह्मणादिजात्याश्रया जातिधर्माः । कुलधर्माः प्रख्यातवंशप्रवर्तिता धर्मा इति। पाषण्डं प्रतिषिद्धव्रतचर्या बाह्यस्मृतिसमाश्रयाः तत्र ये धर्माः पाषण्डिनो विकर्मस्था न इति गणं संघातो वणिक्कारुकुशीलवादीनां तत्र ये धर्मास्तान् सर्वान् मनुर्भगवानस्मिन् शास्त्रे उक्तवान् ।।०।।

यदेदमुक्तवान् शास्त्रं पुरा पृष्टो मनुर्मया ।
तदेदं यूयमप्यद्य मत्सकाशान्निबोधत ।।११५।।

।।०।। इति मनुभाष्ये मेधातिथिकृते प्रथमोऽध्यायः ।।०।।१।। शुभमस्तु ।।०।।

25(2) Manubhāsyam (II adhyāya)
मनुभाष्यम् (द्वितीयोऽध्यायः)
Author :—Bhṛguḥ; commentator : Medhātithiḥ, son of Vīra-svāmī;

Foll. 103; 30·5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 47-48; 17th c.; old; scribe :—Mānaśāhi.

Begins:— **श्री गणेशाय नमः ।।**

Text :— विद्वद्भिः सेवितः सद्भिर्नित्यमद्वेषरागिभिः ।
हृदयेनाभ्यनुज्ञातो यो धर्मस्तं निबोधत ।।१।।

ct :— प्रथमोऽध्यायः शास्त्रप्रतिपाद्यार्थतत्वप्रदर्शनार्थोऽनुक्रान्तो जगत्सृष्ट्यादिवर्णनमपि तच्छेषमेव व्याख्यातं । इदानीं शास्त्रमारभते । तत्र प्रतिज्ञातोऽर्थो जगतसर्गादिवर्णनेन व्यवसायाद्विस्मृत इत्यनुसन्धानार्थं पुनः शिष्यान् परिबोधयति ।

Ends:— एवं चरति यो विप्रो ब्रह्मचर्यमविप्लुतः ।
स गच्छत्युत्तमस्थानं न चेह जायते पुनः ।। इति ।।

नैष्ठिकवृत्ति प्रत्यवमृषति एवं यो ब्रह्म चरति अविप्लुतः अस्खलद्र-समाप्नोति उत्तमं स्थानं परमं धाम परमात्मप्राप्तिलक्षणं न चेह पुनर्जायते ।। न संसार-मापद्यते ।। ब्रह्मरूप एव सम्पद्यते ।। ।। इति मनुभाष्ये मेधातिथिविरचिते द्वितीयोऽ-ध्यायः समाप्तः ।।२।।२।।

लिषितं मानशाहि ।।

32. Manubhāṣyam (II adhyāya)
मनुभाष्यम् (द्वितीयाध्यायः)
Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ

Foll. 44; 26·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 33; 17th c.
Rest of the details are as above.

25(3). Manubhāṣyam (III adhyāya)
मनुभाष्यम् (तृतीयोऽध्यायः)
Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ s/o Vira-svāmī

Foll. -1—57 (f. no. 44 missing); 30×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 58-60; 17th c.; old;

Begins :— **।। ।। श्री गणेशाय नमः ।। ।।**

षट्त्रिंशदाब्दिक चर्यं गुरौ त्रैवेदिकं व्रतम् ।
तदर्धिकं पादिकं वा ग्रहणान्तिकमेव वा ।।१।।

द्विविधो ब्रह्मचारी पूर्वप्रतिपादितो नैष्ठिक उपकुर्वाणश्च ।
'आसमाप्तेः शरीरस्य यस्तु सुश्रूषते गुरु'मित्यनेन नैष्ठिकं ब्रह्मचर्यमुक्तम् । आसमावर्तनादिति पक्षान्तरमपि सूचितं तत्र नैष्ठिकस्य नामधेयप्रतिलम्भेनैव निमित्तता-वधिविशेषः समर्पितः । निष्ठां समाप्तिं गच्छति नैष्ठिकः श्रुत्या च काले विहित आसमाप्तेरिति उपकुर्वाण कस्यानेन क्रमयोगेन तपोविशेषैर्विविधैर्व्रतैश्च विधिचोदितैर्वेदः कृत्स्नोऽधिगन्तव्य इति संख्याया अविवक्षोक्ता अविवक्षायां चैकद्वित्रिचतुःपञ्चषट्-सप्तादिशाखाचयनं यथाशक्ति प्राप्तं नियम्यते ।।

Ends :—

महायज्ञविधेरुपसंहारो माङ्गलिकतस्थैव उत्तरेण श्लोकार्धेन वक्ष्यमाणाध्याया-र्थैकदेशोपन्यासः । तौ चोक्तप्रयोजनौ द्विजातिमुख्या ब्राह्मणास्तेषां वृत्तयो जीविकाः कर्माणि द्विजातीनां वा मुख्यवृत्तय इति उत्तरत्रैव दर्शयिष्याम इति सिद्धम् ।। ।।

मान्या काऽपि मनुस्मृतिस्तदृचिता व्याख्या हि मेधातिथेः
सा लुप्तैव विधेर्वशात् क्वचिदपि प्राप्यं न यत् पुस्तकम् ।
क्षोणीन्द्रो मदनः सहारणसुनो देशान्तरादाहृतै–
र्जीर्णोद्धारमचीकरत्तत इतस्ततपत्रकैर्लेखितैः ।। ।।

इति भट्टवीरस्वामिसूनोर्मेधातिथिविरचिते मनुभाष्ये तृतीयोऽध्यायः ।। शुभ-मस्तु ।। ।। श्री रघुनाथाय नमः ।।

25(4). Manubhāṣyam (IV adhyāya)
मनुभाष्यम् (चतुर्थोऽध्यायः)
Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ s/o Vira-svām i

Foll. 67; 30·5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sans-krit; lines per page 10; letters per line 41-42; 17th c.

Begins :— **।। श्री गणेशाय नमः ।।**

चतुर्थमायुषो भागमुषित्वाद्यं गुरौ द्विजः ।
द्वितीयमायुषो भागं कृतदारो गृहे वसेत् ।।

संक्षेपेणातिक्रान्तस्याध्यायद्वयस्यार्थं कथयत्यनुस्मरणाय । गार्हस्थ्य-धर्मस्यायं वृत्तिविधिरिति द्वितीय श्लोकप्रयोजनम् अनियतपरि-माणत्वादायुषश्चतुर्भागव्यवस्थाविधानमाश्रमिणामनुपपन्नमतो श्लोकोऽयं विहिताश्रमकालानुवादार्थः ।।

Ends :—

प्रतिषिद्धस्तु अनासेबनात् कथंचित्कृतस्य प्रायश्चित्तं निकृतत्वात् । ब्रह्मलोके महीयते । ब्रह्मलोके स्थानविशेषमहिमानं प्राप्नोति दर्शनान्तरे ब्रह्मरूपः संपद्यत इति सिद्धं ।।०।। इति श्री भट्टवीरस्वामिसूनोर्भट्टमेधातिथिविरचिते मनुभाष्ये चतुर्थोऽध्यायः ।।०।।

25(5). Manubhāsyam (V adhyāya)
मनुभाष्यम् (पञ्चमोऽध्यायः)
Author ;—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ s/o Vira-svāmī

Foll. 61; 30×12 cms.; paper; Devanāgarī srcipt; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 44-45; 18th c.

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

श्रुत्वैतानृषयो धर्मान् स्नातकस्य यथोदितान् ।
इदमूचुर्महात्मानमनलप्रभवं भृगुम् ॥

ब्रह्मचारिगृहस्थयोरध्यायत्रयेण ये धर्मा विहितास्तान् श्रुत्वा ऋषयो मरीच्यादयो भृगुमाचार्यमिदं वक्ष्यमाणं वस्तु अब्रुवन् ।

Ends :—

उपसंहारः ॥ पञ्चयज्ञग्रहणं ॥ सर्वप्रसिद्धचर्थमिति ॥ भट्टमेधातिथिस्वामिनः कृतौ मनुभाष्ये पञ्चमोऽध्यायः ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥

25(6). Manubhāṣyam (VI adhyāya)

मनुभाष्यम् (षष्ठोऽध्यायः)

Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medh.tithiḥ;

Foll. 29; 30×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 43-44; 17th c. old.

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

एवं गृहस्थाश्रमे (in red ink) स्थित्वा विधिवत् स्नातको द्विजः ।
वने वसेत नियतो यथावद्विजितेन्द्रियः ॥

Ends :— किं तर्हि सुश्रूषया अपत्योत्पादनेन च सर्वाश्रमफलं लभते
द्विजातीन् सुश्रूषमाणो गार्हस्थो न सर्वाश्रमफलं लभते ।
पारिव्राज्यफलं मोक्षं वर्जयित्वा अतो ब्राह्मणधर्म एव
चातुर्वरार्तश्रम्य [य] मिति सिद्धम् ॥ ॥

इति भट्टवीरस्वामिसूनोर्भट्टमेधातिथिकृतौ मनुभाष्ये षष्ठोऽध्यायः ॥ छ ॥

25(7). Manubhāṣyam (VII adhyāya)

मनुभाष्यम् (सप्तमोऽध्यायः)

Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ

Foll. 50; 29·7×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 42-43; 17th c.; old.

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

राजधर्मान् प्रवक्ष्यामि यथावृत्तो भवेन्नृपः ।
संभवश्च यथा तस्य सिद्धिश्च परमा यथा ॥१॥

Ends :—

यावत्सक्तुपात्रादेव एवं प्रविहितस्वतंत्रकृतात्मरक्षाव्यापार:प्रजां (नां)आत्मनश्च कार्यं करोति ।। इति भट्टवीरस्वामिसूनोर्भट्टमेधातिथिकृते मनुभाष्ये सप्तमोऽध्याय: ।।

25(8). Manubhāṣyam (VIII adhyaya)
मनुभाष्यम् (अष्टमोऽध्याय:)
Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ; s/o Vira-svāmī

Foll. 97; 28×11·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10-11; letters per line 45-46; 17th c.; old.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नम: ।।

धर्म्म एव हतो हन्ति धर्मो रक्षति रक्षित: ।
तस्माद्धर्म्मो न हन्तव्यो मा नो धर्मो हतोऽवधी: ।।

Ends :— एवं सर्वान्निमात्राजा व्यवहारात्समापयन् ।
व्यपोह्य किल्विषं सर्वं प्राप्नोति परमां गतिम्

उक्तेन प्रकारेण व्यवहारानृणदानादीन् समपेक्ष्य निर्णयावसानात् कुर्वन् यत्किंचित् तत्सर्वं अविज्ञातदोषस्तत्सर्वं व्यपोह्य अपनुद्य किल्विषं पापं परमां गतिं अभिप्रेतां स्वर्गापवर्गभूयां प्राप्नोति लभते ।। इति श्री भट्टमेधातिथि-स्वामिन: कृतौ मनुभाष्येऽष्टमोऽध्याय: ।। छ ।। राम ।।

25(9). Manubhāṣyam (IX adhyāya)
मनुभाष्यम् (नवमोऽध्याय:)
Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ

Foll. 53; 26×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10-11; letters per line 46-48; old; 17th c.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नम: ।।

स्त्रियो वृत्तमिति स्थिति: ।। कदाचिदयमेवं मन्येत सत्यपि प्रमदा व्यभिचारे वैदिके न जाये न रहस्यप्रायश्चित्तादिना शुद्धिमाप्स्यति ।। ततो नास्ति पुत्रादि दोष इति ।।

Ends :— मान्या कापि मनुस्मृति स्तदुचिता·····················लेखितै:
इति भट्टवीरस्वामिसूनोर्भट्टमेधातिथिकृतौ मनुभाष्ये
नवमोऽध्याय: ।। ।। शुभमस्तु ।।

25(10) Manubhāṣyam (X adhyāya)

मनुभाष्यम् (दशमोऽध्यायः)

Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ

Foll. 37; 26·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10-11; letters per line 37-38; 17th c.; old.

Begins :— ।। श्री महागणपतये नमः ।।

अध्वर्यवस्त्रयो वर्णाः स्वकर्मस्था द्विजातयः ।
प्रब्रूयाद् ब्राह्मणस्तेषां नेतराविति निश्चयः ।

Ends :— मान्या कापि मनुस्मृतिस्तदुचिता व्याख्या हि मेधातिथेः
सा लुप्तैव विधेर्वशात्क्वचिदपि प्राप्यं न यत्पुस्तकम् ।
क्षोणीन्द्रो मदनः सहारणसुतो देशान्तरादाहृतै–
र्जीर्णोद्धारमचीकरत् तत इतस्तत्पत्रकैर्लेखितैः ।। ।।

इति भट्टवीरस्वामिसूनुभट्टमेधातिथिविरचिते मनुभाष्ये दशमोऽध्यायः समाप्तः ।। ।। शुभमस्तु ।। ।। श्री वासुदेवाय नमः ।। दशमेऽध्याये संकीर्णानां संभवमुत्पत्तिं ।। आपद्धर्मञ्च स्वकृत्या अजीवतां प्राणात्यये वा धर्मः ।।

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न विद्यते ।।

।। छ ।। छ ।। छ ।। श्री रामाय नमः ।। छ ।। छ ।। श्री कृष्णाय नमः ।।

25(11) Manubhāṣyam (XI adhyāya)

मनुभाष्यम् (एकादशोऽध्यायः)

Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ;

Foll. 52; 26·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10-11; letters per iine 47-48; 17th c.; old.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

सांतानिकं वक्ष्यमाणमध्वगं सर्ववेदसम् ।
गुर्वर्थं पितृमात्रर्थं स्वाध्यायार्थ्युपतापिनम् ।।१।।

न वै तान् स्नातकान् विद्याद् ब्राह्मणान् धर्मभिक्षुकान् ।
निः स्वेभ्यो देयमेतेभ्यो दानं विद्याविशेषतः ॥

Ends :— पूर्वश्लोके मात्रार्थं वेदनं वेदत्वमुत्क्रमणेन वेदान्तज्ञानं
कर्मवेदिनं तु ग्रन्वयनविव्याक्षिप्तमेवेति सिद्धम् ॥
॥ मान्याकापि........(as aboue)

॥ इति श्री भट्टवीरस्वामिसूनुभट्टमेधातिथिविरचिते
एकादशोऽध्यायः ॥ ॥ शुभमस्तु ॥ सम ॥ ॥ ॥

25(12) Manubhāṣyam (XII adhyāya)
मनुभाष्यम् (द्वादशोऽध्यायः)
Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Medhātithiḥ;
Foll. 42; 26·5×11 cms.; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10-11; letters per line 32; 17th c.; old.

Begins :— **॥ श्री गजवदनाय नमः ॥**

चातुर्वर्ण्यस्य कृत्स्नोऽमुक्तो धर्मस्त्वयानघ ।
कर्मणां फलनिर्वृतिं शंस नस्तत्वतः पराम् ॥

Ends :— एवं विवृतचेद्भवति यथेष्टदेवतादिलक्षणं इंगितगतिं
वात्मनिष्ठशास्त्रप्रदर्शिताभिप्रेतयति नियतकञ्च फल-
सिद्धिर्भवनीत्यर्थः ॥ इति द्वादशोऽध्यायः ॥
मान्या कापि............(as above)

॥ इति श्री भट्टवीरस्वामिसूनुभट्टमेधातिथिविरचिते द्वादशोऽध्यायः ॥
शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ ॥ श्री ॥ श्री ॥

44. Manvartha chandrikā
मन्वर्थचन्द्रिका
Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Rāghavānanda Bhikṣuḥ
Foll. 27; 35×17 cms.; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 55; tripāṭha; incomplete; 17th c.

685. Manvartha-nibandhaḥ (a ct. on Manu smṛti)
मन्वर्थनिबन्धः
Auothr :—Sarvajña Nārāyaṇaḥ

Foll. 187; 27×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 53-54; f. I. broken; 18th c.

616. Manvartha muktāvalī (a ct. on Manusmṛti)
मन्वर्थमुक्तावली

Author :—Bhṛguḥ; commentator :—Kullūka Bhaṭṭa; son of Devakara.

Foll. 775; 39·5×18·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8-9; letters per line 30-32; tripāṭha; 1935 V. S. (1878 A. D.); scribe :—Prabhulāla, son of Harisevaka, son of Haragovinda of Ābhānerī.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

गौड़े नन्दनवासि नाम्नि सुजनैर्वन्द्ये वरेद्र्यां कुले
श्रीमद्भट्टदिवाकरस्य तनयः कुल्लूकभट्टोऽभवत् ।
काश्यामुत्तरवाहिज ह्नुतनायातीरे सम पण्डितैः
तेनेय क्रियते हिताय विदुषां मन्वर्थमुक्तावली ।।१।।

Ends :— प्रायो मुनिभिर्विवृतं कथयत्येषा मनुस्मृतेरर्थम् ।
दशभिर्ग्रन्थसहस्रैः सप्तदशयुता कृता वृत्तिः ।।
सेयं मया मानवधर्मशास्त्रे व्यधायि वृत्तिर्विदुषां हिताय ।
दुर्बोधजाते दुरितक्षयाय भूयात्ततो मे जगतामधीशः ।।

इति वारेन्द्रिनन्दानावासीय दिवाकरात्मज श्रीमत्कुल्लूकभट्टविरचितयां मन्वर्थमुक्तावल्यां मनुकृतौ द्वादशोऽध्यायः ।।१२।।

लि० मिश्रहरगोविन्दस्यात्मज हरिसेवक तत्पुत्र प्रभूलाल आभानेरीयः ।।
स० १९३५ फाल्गुन कृष्णा द्वादश्यां ।।१२।।

33. Manuartha vṛttiḥ (a ct. on Manu smṛtiḥ) in 12 chapters.
मन्वर्थवृत्तिः

Author :—Sarvajña Nārāyaṇaḥ

Foll. 217; 25×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8-9; letters per line 34-35; Mangaśir Budi 9, Sunday, 1797 V. S. (1740 A. D.); in two different handwritings

Begins : ।। ॐ नमः श्री गणेशाय नमः ।। छ ।।

अनेकशास्त्रश्रुतिपारदर्शि । सर्वज्ञनारायणनिर्मितेन ।

मनुस्मृतेरर्थनिबन्धनेन............ ....।।

Ends : colophon : इति श्री सर्वज्ञनारायणकृतौ मन्वर्थनिबन्धे द्वादशोऽध्यायः समाप्तः ।। ।। ।। मती मांगेश्र बुदि९ दीतवार ।। संवत् १७९७ ।। श्री ।। श्री ।। श्री ।।

29(1-4). Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct.

याज्ञवल्क्यस्मृतिः, मिताक्षराटीकासहिता

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñāneśvaraḥ; paper; Devanāgarī script; Sanskrit;

(1) आचाराध्यायः

Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
75	11	52	32·5×13 cms.

Vaiśākha Sudi 13, 1756 V. S. (1699 A. D.); written at Kāśi.

(2) व्यवहाराध्यायः

Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
112	11	50	32×13·5 cms.

Śrāvaṇa Kṛṣṇā 12, 1797 V. S. (1740 A. D.); written at Mūlasthāna (Multān)

Ends :— श्री मदनगोपालय नमो नमः । श्री कृष्णाय नमः ।। श्री राम नाम जी सत्य ।

(3) व्यवहारमातृका-प्रकरणम्

Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
11	10-12	32	26·5×11 cms.

No other particulars are given.

(4) प्रायश्चित्ताध्याय:	Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
	262	10	39	26·5×12·5 cms.

Ends :— राम नाम सति

'पोथी काशी का पंडित लेखक कनां लीनी कीमत रु० ६) ग्रंके छवे'

27(1-3). Yajñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct.

याज्ञवल्वयस्मृतिः, मिताक्षराटीकासहिता

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñāneśvara Bhikṣuḥ, son of Padmanābha.

31×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit;

(1) आचाराध्याय:	Foll.	Lines per page	Letters pef line
	91	9·13	38

1797 V. S. (1740 A. D.) written in Jaipur

(2) व्यवहाराध्याय:	Foll.	Lines per page	Letters per line
	152	9-13	38

No date is given.

(3) प्रायश्चित्ताध्याय:	Foll.	Lines per page	Letters per line
	163	9-13	38

No date is given.

Written in the form of a dialogue between Yājñavalkya and his pupils headed by Someśvara. Since published; no other particulars are available.

28(1-3). Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct.

याज्ञवल्क्यस्मृतिः मिताक्षराटीकासहिता

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñāneśvara Bhikṣuḥ, son of Padmanābha; paper; Devanāgarī script; Sanskrit;

(1) आचाराध्याय:

Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
97	10	42	31·5×13 cms.

18th c.

Ends :— गङ्गायै नमः ॥

(2) व्यवहाराध्याय:

Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
117	12	53	35×13·5 cms.

1756 V. S. आश्विन शुक्ला 9; (1699 A. D.)

अनुक्रमणिका of 24 chapters is given at the end.

विश्वनाथायै नमः ।

(3) प्रायश्चित्ताध्याय:

Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
183	10	45-46	31×13 cms

1761 V. S, वैशाखकृष्णा, 3, रविवार (1704 A. D);

Scribe :—केसोराइ वैद्य, पिण्डाहरग्रामे

Second copy of the above.

30(1-2). Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct.

याज्ञवल्क्यस्मृति; - मिताक्षराटीका सहिता

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñānesvaraḥ; paper; Devanāgarī script; Sanskrit;

(1) व्यवहाराध्याय: Foll. Lines per page Letters per line Size

Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
13 (1-13)	9	35-36	28×11 cms.

18th c.; broken and incomplete.

(2) प्रायश्चित्ताध्याय:

Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
68 (212-279)	9	34-36	28·5×10·5 cms.

18th c.; Incomplete.

46. Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct. (3 adhyāyas)

याज्ञवल्क्यस्मृति:, मिताक्षरासहिता

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñaneśvaraḥ; paper; Devanāgarī script; Sanskrit;

	Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
I. adhyāya	86	13	44	26·5x11cms.

tripāṭha; Pauśa sudi 10. 1794 V. S. (1737 A. D.)
Scribe :—Lakṣmīdhara Śarmā, son of Vidyādhar Kevaṭiyā Puṣkaraṇā.

	Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
II. adhyāya	24	11-12	44	26·5×11 cms.

Incomplete.

	Foll.	Lines per page	Letters per line	Size
III. adhyaya	41	12-14	43	26·5×11 cms.

Incomplete; tripāṭha

31(1-2). Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct.

याज्ञवल्क्यस्मृति:, मिताक्षराटीकासहिता

Author ;—Yājñavalkyḥ; commentator :—Vijñāneśvaraḥ; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; 17th c.

		Foll	Lines per page	Letters per line	Size
(1)	आचाराध्याय:	132	8	40	24·5×10·5 c. m.

bears two seals of M. K. Ram singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.) and two of Uddhavadāsa (faint) dt. 1059 A. H.

श्री कृष्णाय नमः ।। गोपालाय नमः ।। श्री रामकृष्णाय नमः ।।

		Foll	Lines per page	Letters per line	Size
(2)	प्रायश्चित्ताध्याय:	208	10	46	26·5×11 cms.

bears seals of M. K. Ram singh and Uddhavadāsa dt. 1718 V. S. (1661 A. D.) and 1059 A. H. respectively.

45. Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct. (3 adhyāyas)
याज्ञवल्क्यस्मृतिः, मिताक्षराटीकासहिता

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñāneśvaraḥ 28×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit;

		Foll.	Lines per page	Letters per line
(1)	आचाराध्याय:	93	10	44

1649 V. S. (1592 A. D.)

		Foll.	Lines per page	Letters per line
(2)	व्यवहाराध्याय:	10 (1-10)	11-12	46

Incomplete.

37. Yāñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct. (I adhyāyas only)
याज्ञवल्क्यस्मृति मिर्ताक्षरा सहिता (प्रथमाध्यायमात्रम्)

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñānesvaraḥ

Foll. 34; 22×13·5 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 25; letters per line 46; 17th c.

48. Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct. (I adhyāya only)
याज्ञवल्क्यस्मृतिः मिताक्षराटीकासहिता (प्रथमाध्यायमात्रम्)

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñānes'varaḥ
Foll. 34; 22·5×11·5 cms.; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 34; 17th c.

50. Yājñavalkya smṛtiḥ; with Mitākṣarā ct.
(Ās'aucha prakaraṇam only)

याज्ञवल्क्यस्मृतिः मिताक्षराटीकासहिता

(आशौचप्रकरणमात्रम्)

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñānes'varaḥ

Foll. 10; 26.5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 40;

Pauṣa Sudi 13, 1782 V.S. (1725 A. D.); scribe :--Lachchhī-rāma.

49. Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct.
(As'auchaprakaraṇam only)

याज्ञवल्क्यस्मृतिः मिताक्षराटीकासहिता

(आशौचप्रकरणमात्रम्)

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñānes'varaḥ

Foll. 7 (1-7); 32×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 45; 17th c.; incomplete.

53. Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct. (III adhyāya only)
याज्ञवल्क्यस्मृतिः मिताक्षराटीकासहिता (प्रायश्चित्ताध्यायमात्रम्)

Author :—Yājñavalkyaḥ; commentator :—Vijñānes'varaḥ

Foll. 28; 28×10·5 cms.; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 28; 17th c.

54. Yājñavalkya smṛtiḥ with Mitākṣarā ct. (III adhyāya)
याज्ञवल्क्यस्मृतिः मिताक्षराटीकासहिता (प्रायश्चित्तप्रकरणमात्रम्)

Author :–Yājñavalkyaḥ; commentator :—VIjñānes'varaḥ

Foll. 48; 32·5×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 32; S'rāvaṇa Sudi 10, 1796 V. S. (1739 A. D.)

51. Yājñavalkyasm·tiḥ-Mitākṣarā (miscellaneous leaves)
याज्ञवल्क्यस्मृतिः मिताक्षरा (स्फुटपत्राणि)

Author :—Yāñavalkyaḥ; commentator :—Vijñānes'varaḥ

Foll. 36; 27·5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 40.

666. Vidvanmanoharā (a ct. on Parās'arasmṛti)

विद्वन्मनोहरा (पाराशरीविवृतिः)

Author :—Vināyaka alias Nanda paṇḍita

Foll. 12; 20·5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 17; letters per line 40-41; 18th c.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

विश्वस्यालङ्करिष्णुस्त्रिभुवनजभरस्याऽप्यखिन्नः सहिष्णु-
र्वारं वार भविष्णुर्निजभजनकृतामर्थसिद्धौ वरिष्णुः ।
भक्तानां हृत्सु जिष्णुर्दितितनयभुवां सम्पदामाहरिष्णु–
र्देवानां संचरिष्णुः सहृदयहृदयेष्वाविरास्तां स विष्णुः ।।१।।

धर्माधिकारिकुलकैरवकाननेन्दुश्रीरामपण्डितसुतेन विनायकेन ।
शास्त्रे पराशरकृते विवृतिस्तृतीयाऽध्याये विधीयत इहोदितशुद्धिसिद्ध्यै ।।२।।

Ends :— इति श्री धर्माधिकारिरामपण्डितात्मजनन्दपण्डितापरनामधेय-
वितायकपण्डितकृतौ पराशरविवृतौ विद्वन्मनोहरायां तृतीयोऽध्यायः ।।३।।
श्री रामाय नमः ।।

(B-1. Comprehensive works)

622. Adbhutasāgaraḥ
अद्भुतसागरः
Author :—Ballālasena

Foll. 32; (85 to 116); 33X14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42; 1945 V. S.; incomplete.

The work deals with Śānti' to be performed when a deformed baby is born. It starts after Svapnādhyāya.

653. Adbhutasāgaraḥ
अद्भुतसागरः
Author :—Ballālasena (11th c.), son of Vijayasena of Śasi-kula, grand son of Hemantasena, king of Bengal.

Foll. 26; 32X15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 32; 19th c.; incomplete.

Begins : — ।। श्री गणेशाय नमः ।।

आवृत्तानागतातीतसूक्ष्मसाक्षात्प्रदर्शकम् ।
परं ज्योतिरिवानन्तं ज्योतिषं तदुपास्महे ।।१।।

Ends :— वराहसंहितायाम्—

त्यजतोर्कस्य तलं शशिनः पश्चादवलम्वते ।
यथा शौक्ल्यं दिनकरवशात्तथेन्दोः प्रकाशतेऽधः ।।

प्रभृत्युदयः प्रतिदिवसमर्कस्थानविशेषेण शौक्ल्यपरिवृद्धि र्भवति शशिनोऽपराह्ने पश्चाद्भावे घटस्येव न तु नित्याधस्थयो र्जलदबिम्बयोर्बुधशुक्रयोः कथं खण्डबिम्बत्वं नावलोक्यते उच्यते अधःस्थत्वेऽपि.....................

689. Anūpavilāsaḥ
अनूपविलासः
Author :—Maṇirāma Dīkṣitaḥ, son of Gaṅgārāma, son of Śivadatta; under orders of Mahārājā Anūpasimha of Bikaner.

Foll. 313; 27·5X12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 26; brittle; 18th c.; Śrāvaṇa vadi 4; Guruvāra; scribe-Rāmachandra Lekhaka of Pothikhānā.

55. Aparārkanibandhaḥ

अपरार्कनिबन्धः (ct. on **याज्ञवल्क्यस्मृति**)

Author :—Aparāditya, King of Śilāhāra and a descendant of Vidyādhara of the Jīmūtavāhana's line.

Foll. 722; 32·5X17 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; let.ers per line 45; 1797 V.S.(1740 A.D.)

56. Copy of the above

Foll. 805; 33×15 cms.;

Pauṣa śuklā 1, Monday, 1797, V. S.; scribe—Hīrāmaṇi.

Begins :— ।। ॐ स्वस्ति प्रजाभ्यः ।। श्री गणेशाय नमः ।। ॐ नमो वाग्देव्यै श्री गङ्गाधरगुरवे नमः ।। ॐ ।।

संसिद्ध्यर्थनमत्सुरासुरमिलन्मौलिस्थितप्रोल्लसत्
सद्रत्नप्रभवप्रकृष्टविभवप्रेंखन्मयूखोज्ज्वलम् ।।

श्रेयो विघ्नमहामयप्रशमने दिव्यं यदेकौषधं
भूयान्नो द्विरदाननांघ्रिकमलद्वन्द्वं तदिष्टाप्तये ।।१।।

Ends :—

इति श्री विद्याधरवंशप्रभव श्री शिलाहारनरेन्द्रजीमूतवाहनान्वयप्रसूत श्रीमदपरादित्यदेवविरचिते याज्ञवल्क्यीयधर्मशास्त्रनिबन्धे तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ।।समाप्तः।। समाप्तश्चायं याज्ञवल्क्यीयधर्मशास्त्रनिबन्धः सटीक इति शुभम् ।।

ॐ अखण्डभूमण्डललीनमाविलं निवार्य सद्वृक्षप्रतिरोधकृत्तमः ।
दोषोद्भवद्विप्रकृतिं परांगतं पूषैव लोक नयति प्रकाशताम् ।।

राष्ट्रं यस्य निरङ्कुशा वसुमती कोशः समृद्धः सुहृच्-
छक्तो दुर्गमनागमे क्षतपरा सेना हिता मन्त्रिणः ।
शास्त्रार्थाऽमृतचर्वणार्पितमतिर्विश्वैकनाथोऽप्यसौ
शौर्योदार्ययशोधनोऽमुमपरादित्यो निबन्धं व्यधात् ।।
समाप्तमिदं धर्मशास्त्रं शुभमस्तु लेखकपाठकश्रोतृणाम् ।।

भक्तिः कृष्णे मतिर्धर्मे शक्तिस्त्यागे रतिः श्रुतौ ।
दया सर्वेषु भूतेषु स्यान्मे जन्मनि जन्मनि ।।

शिवमादौ शिवं मध्ये शिवमन्ते च सर्वदा ।
सर्वेषां शिवभक्तानां नराणामस्तु वै शिवम् ।।

114. Āchāradīpaḥ

आचारदीपः

Author :—Nāgadeva upādhyāyaḥ

Foll. 120; 27×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 36-37; 1733 V. S. (1676 A. D.); bears two seals of M. K. Ram singh.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

चञ्चन्नास [ा] पुटस्फुटाभिनयन॰यग्राग्रपादाहति-
क्षुण्णन्नूपुरमञ्जुलध्वनिमिलत्क्षोणिस्खलत्कङ्कणम् ।

शुण्डादण्डविघट्टितोडुकुसुमैर्व्योमाङ्गणं मण्डयन्
सन्ध्याताण्डवडम्बरं विरचयन् भूत्यै गणेशोऽस्तु वः ।।१।।

उक्तो वाजसनेयेन याज्ञवल्क्येन धीमता ।
आचारो द्विजवर्णानां सुबोधः कथ्यतेऽधुना ।।२।।

Ends :— ऊनो वाप्यतिरिक्तो वा यः स्वशाखोदितो विधिः ।
तस्य तावति शास्त्रार्थे कृते सर्वः कृतौ भवेत् ।।

इति उपाध्यायनागदेवविरचिते आचारदीपे द्रव्यशुद्धिप्रकरणं समाप्तमिति ।। इत्याचारदीपे आचारकाण्डः समाप्तः ।।

गुणाग्निमुनिभू १७३३ वर्षे वैशाखे धवलेतरे ।
लिलेख रामकृष्णोऽसौ पंचम्यां गुरुवासरे ।।१।। श्री रामः ।।
श्रीरस्तु ।। शुभमस्तु ।। श्रीः ।।

रामं लक्ष्मणपूर्वजं रघुवरं सीतापतिं सुन्दरं
काकुत्स्थं करुणामयं गुणनिधिं विप्रप्रियं धार्मिकम् ।

राजेन्द्रं सत्यसन्धं दशरथतनयं श्यामलं शान्तमूर्तिम्
वन्दे लोकाभिरामं रघुकुलतिलकं राघवं रावणारिम् ।।१।।

487. Āchāraratnam (from Anūpavilāsa)

आचाररत्नम्

Author :—Maṇirāma Dīkṣitaḥ, son of Gaṅgārāma, son of

Śivadatta; under orders of Anūpasimha, Mahārājā of Bikaner.

Foll. 83; 34·5x13·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11-12; letters per line 55-56; 1900 V. S. (1843 A. D.)

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

शुण्डाग्रलग्नामलकफलवन्मेहभीतादितेय–
प्रीतिस्तुत्यादिजाताधिकगुरुकरुणावारिधिं द्रागदधत्यः ।

ब्रह्मस्वर्गेशमौलिस्थितकुसुमभरव्यक्तडिण्डीरभासः
षण्डीकुर्वन्तु चण्डीकृतचरणरजोराजयो विघ्नजालम् ।।२।।

Ends :— आयुर्वेदे—

ग्राम्यधर्मे त्यजेन्नारीमनुत्तानां रजस्वलाम् ।
अप्रियामप्रियाचारां दुष्टसंकीर्णमैथुनाम् ।।
अतिस्थूलां कृशां सूतां गर्भिणीमन्ययोषितम् ।

गारुडे —

शुष्कं मांसं स्त्रियो वृद्धा बालार्कस्तरुणा दधि
प्रभाते मैथुनं निद्रा सद्यः प्राणहराणि षट् ।। इत्यादिं

गङ्गारामात्मजो धीमान् मणिरामोऽविमुक्तके ।
भूपानूपमुदे रत्नमाचारं समचीकरत् ।।

इति श्रीमद्राठौरकुलकमलावाससकलविद्याविलासनिजकीर्तितुलितकैलास–श्रीमन्महाराजाधिराजमहाराज श्रीमदनूपसिंहकारिते मिश्र श्रीशिवदत्तपुत्र–मिश्रगंगारामात्मजदीक्षित मणिरामकृते श्रीमदनूपविलासे धर्माम्भोधावाचाररत्नं समाप्तं ।।

400. Āchārādarśaḥ

आचारादर्शः

Author :—Śrīdattaḥ

Foll. 86; 28x13·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 36; 1924 V. S. (1867 A. D.); scribe–Bālābakṣa.

Begins :—श्री वरदमूर्तिर्जयति ।। अथ आचारादर्शः प्रारम्भः ।।

दीक्षितो रणयज्ञेषु विबुधानन्ददायिषु ।
हरिरब्धिसुतावक्त्रसोमपीथी पुनातु वः ।।

Ends :— समूलवचनाभोगी मीमांसान्यायनिर्मलः ।
श्रीदत्तेन सतामेष आचारे दर्पणः कृतः ।।

दुरुक्तमपि सूक्तं मे मन्वादिवचनाश्रितम् ।
अपि चर्मोदकं तीर्थसलिलान्तर्गतं शुचिः ।।

इत्युपाध्याय श्रीदत्तकृत आचारादर्शः समाप्तः ।। शुभमस्तु ।।
संवत् १९२४ का चैत्रकृष्ण ३ । लिखतंग बालाबकसेण ।।१।।

401. Āchārādarśa sūchīpatram

आचारादर्शसूचीपत्रम्

Foll. 4; 28x13 cms.; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 34; 19th c.

160. Āchārādarśaḥ

आचारादर्शः

Author :—Śrīdatta Mahāmahopādhyāyaḥ

Foll. 55; 32x11 cms.; paper; Devanāgarī; script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 62-63; 18th c.; scribe-Ghamanḍīrāma, son of Bhavānīdāsa, on the banks of Vitastā in Kuśapurī.

Begins :— **।। ॐ स्वस्ति श्री गणेशाय नमः ।।**

दीक्षितो रणयज्ञेषु विबुधानन्ददायिषु ।
हरिरब्धिसुतावक्त्रसोमपीती पुनातु वः ।।

अहोरात्राश्रितोधर्म इह वाजसनेयिनाम् ।
निबध्यते निबद्धो यो धर्मशास्त्रनिबन्धिभिः ।।

Ends :— समूलरचनाभोगी मीमांसान्यायनिर्मलः ।
श्रीदत्तेन सतामेष आचारे दर्पणः कृतः ।।

दुरुक्तमपि सूक्तं मे मन्वादिवचनाश्रितम् ।
अपि चर्मोदकं तीर्थसलिलान्तर्गतं शुचिः ।

इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीदत्तकृत आचारादर्शः समाप्तः ॥
लिषितं घमण्डीरामाभिधेन वर्म्मणा षन्नेतिख्यातिना भवानीदसा–
त्मजेन वितस्ताकूले कुशपुरि स्वकीयाध्ययनार्थं परार्थं च ॥ छ ॥ छ ॥

161. Āchārādars'aḥ
आचारादर्शः
Author :--Śrīdattaḥ

Foll. 43; 29·5X11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 49-50; bears two seals of M. K. Ram singh; ff. 2, 3 & 4 are missing; a copy of the above.

162. Āchārādars'aḥ
आचारादर्शः
Author:—Śrīdattaḥ

Foll. 101; 27·5x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 36; 1721 V.S. (1664 A.D.). a copy of the above; bears two seals of M. K. Ram Singh.

Ends :—— मूर्च्छनामुनिभू (१७२१) वर्षे पौषे मासि वलक्षके ।
अलेखि रामकृष्णेन प्रतिपद्गुरुवासरे ॥१॥
श्री रामः ॥ श्री रामचन्द्रः शरणं मम ॥ श्री रामकृष्णौ जयतः ॥

163. Āchārādars'aḥ
आचारादर्शः
Author :--Śrīdattaḥ

Foll. 75; 26·5x13·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 32; a copy of the above; the 1st verse is explained on the margin of f. 1 (b) :—

रणानि यज्ञा इवेति रणयज्ञास्तेषु दीक्षिता गृहीतदीक्षाको हरिर्वः पुनातु कीदृशेषु रणयज्ञेषु विबुधा देवास्तेषामानन्ददायिषु तच्छत्रुहननेन आनन्द–सम्पादकेषु कीदृशो हरिः अब्धेः क्षीरसमुद्रस्य सुता तदुत्पन्नत्वात् तस्या वक्त्रं [illegible] सोमं [illegible] तत्पाति तत्पानिमस्यास्तीत्यब्धिसुतावक्त्र–

सोमपीतीति लक्ष्मीदन्तच्छतचुम्बनपर इत्यर्थः । रणस्य यज्ञसादृश्यं विबुधानन्ददायित्वेन हरेर्लक्ष्मीमुखरूपसोमपानत्वेन च ध्येयं पुनात्वित्याशिपि लोट् ।

Intermingled folia; annotations are given here & there.

164. Āchārādarśaḥ
आचारादर्शः
Author :—Śrīdattaḥ

Foll. 113; 19·5x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 32-33; 1767 V. S. (1710 A. D.); copy of the above.

Ends :—

इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीदत्तकृत आचारादर्शः सम्पूर्णः सम्वत् १७६७ वर्षे फाल्गुनमासे शुक्लपक्षे अष्टम्यां बुधवासरे लिखितं ॥ श्रीरस्तु ॥ व्यास हरिसुख की पोथी सूँ लिखाई हरिचन्द लिखी आत्माराम ।

A note on the upper folia—पोथी आचारादरस की लिखाई व्यास हरिचन्द वकसू सुत की छै पत्र एक सो तेरा ।

120. Karmaprakāśaḥ (from Jñānabhāskara)
कर्मप्रकाशः (ज्ञानभास्करे)

Foll. 109; 31·5×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 40-41; 1851 V. S. (1794 A. D.); some portions are omitted.

Colophon :—

संवत् १८५१ का मिति माधव सूदि ११ संवत् १८५१ का वर्षे शाके १७१६ का पठनार्थः ॥ श्री सुमतिय नमः ॥

394. Karmavipākaḥ
कर्मविपाकः
(In the from of a dialogue between Vṛddha Sūrya and Aruṇa)

Foll. 484; 41·5x15·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 52-53; 18th c.

Begins :-- श्री गणेशाय नमः । श्री सूर्यारुणाभ्यां नमः ।।

मोहान्धकारमग्नानां जनानां ज्ञानरश्मिभिः ।
कृतमुद्धरणं येन तं नौमि शिवभास्करम् ।।

अरुणः परमं ज्ञानं जिज्ञासुर्वेदलोचनम् ।
ज्योतिषां वेदमग्या [ग्र्यं] च गुह्यमध्यात्मसंज्ञकम् ।।

नृणां कर्मविपाकं च मानुष्ये दुर्लभं परम् ।
धर्माधर्मं च यत्किञ्चिद्यत्र सर्वं प्रतिष्ठितम् ।।

आराधयन् रविं रौद्रं तपस्तेपे सुदुस्तरम् ।
प्रीतो वरार्थिने तस्मै प्रोवाच भगवान् रविः ।।

यत्तेऽभिलषितं सूत तत् त्वं सर्वमवाप्स्यसि।
नृणां कर्मविपाकं च गुह्याद् गुह्यतमं परम् ।।

607. Karmavipākaḥ
कर्मविपाकः
Author :--Hemādriḥ

Foll. 366; 28·5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 35-36; brittle paper; 18th c.; broken folia.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।। शुभमस्तु ।।

नमस्त्रैलोक्यनाथाय नमस्ते दिव्यचक्षुषे ।
अरूपाय स्वरूपाय गुरवे परमात्मने ।।१।।

सत्यं पापनिवृत्तिहेतुविलसत्स्रोतः सहस्रैरसौ
येनात्यर्थिकदर्थितार्थिनिवहो पापादिविध्वंसनम् ।
यस्योदेति जगत्त्रये गुणमये सर्वार्थसंजीवनं
सोऽयं कर्मविपाककाण्डगदितुं हेमाद्रिरद्योद्यतः ।।२।।

रोगादिकर्मपाकानामिह हेमाद्रिसूरिणा ।
विचित्र [त्रिविध] रचितग्रन्थानालोक्य क्रियतेऽधुना ।।३।।

Ends :— चिन्तामणौ महाशास्त्रे तेन हेमाद्रिणा कृते ।
कर्म[वि]पाकादिकं खण्डं जगाम परिपूर्णताम् ।।

यदीयनाम्नां गणनां च कर्तुं नार्यो मुनिभ्यः…………
……………वक्तुं हेमाद्रिदेवो भुवि दृष्टपादः ।।

इति श्री महाराजाधिराज श्री महादेवस्य समस्तकरणाधीश्वरस्य समस्तविद्याविशारदश्रीहेमाद्रिविरचिते चतुर्वर्गचिन्तामणौ कर्मविपाककाण्डः समाप्तः ।। छ ।। छ ।।……………

श्री शुभमस्तु ।। छ ।। छ ।। हेमाद्रिकर्मविपाकः समाप्तः ।।

श्री कृष्णार्पणमस्तु ।। मंगलं महा श्री श्री श्री श्री श्री श्री श्री ।। छ ।।

687. Karmavipākaḥ (from Chaturvarga chintāmaṇi)
कर्मविपाकः (चतुर्वर्गचिन्तामणौ)
Author :—Hem¯driḥ

Foll. 536; 2՟ ×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 35; 1955 V. S. (1898 A. D.); moth-eaten; beginning and last portion unserviceable

79. Karmavipāka sāraḥ
कर्मविपाकसारः

Author :—Dinakarabhaṭṭaḥ, son of Ramakṛṣṇa, son of Nārāyaṇa, son of Rāmeśvara.

Foll. 91; 30·5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 50; 17th c.; the leaves are broken and mendable but some matter has been lost; bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A.D.)

Colophon :—

इति श्रीमद्रामेश्वरसूरिसूनुश्रीमन्नारायणसुतश्रीमद्रामकृष्णसुतदिनकरकृतः कर्मविपाकसारः समाप्तः ।।

78. Karmavipākārkaḥ
कर्मविपाकार्कः
Author :—Śaṅkara bhaṭṭaḥ, son of Nīlakaṇṭha.

Foll. 104; 30·5×13·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 48-49; 18th c.;

Begins :— ॥ श्रीरामाय नमः ॥

दिवाकरपदद्वन्द्वं फलद्वन्द्वप्रदायकम् ।
त्रैलोक्यतमसो नाशकर्तारं प्रणमाम्यहम् ॥१॥

Colophon :—

इति श्री मीमांसकभट्टनीलकण्ठात्मजभट्टशङ्करकृतौ कर्मविपाकार्कः समाप्तः ॥

113. Karmopadeśinī (Brāhmaṇa sarvasvapaddhatiḥ)
कर्मोपदेशिनी (ब्राह्मणसर्वस्वपद्धतिः)

Author :—Halāyudhaḥ

Foll. 31; 30×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 17; letters per line 52; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram singh.

Begins :— **स्वस्ति श्री गणेशाय नमः ॥ अथ यजुर्वेदोक्तब्राह्मणसर्वस्वपद्धति लिख्यते ।**

दृष्ट्वा पारस्करं सूत्रं स्मृतिमालोक्य सर्वशः ।
व्यासस्य वचनं दृष्ट्वा मुनीनां संहितां तथा ॥

युक्त्या च स्वयमालोक्य वृद्धानां सर्वसम्मतिम् ॥
हलायुधेन रचिता सम्यक् कर्मोपदेशिनी ॥

Ends :— पात्रार्पणं ततो छिद्रं दीपनिर्वाणकं ततः ।
प्रक्षाल्य पाणिमाचम्य ज्ञात्यादीन् भोजयेत्ततः ॥१०॥

इति याजुषां पार्वणसूत्रम् ॥ जातूकर्णः ॥
ब्राह्मणानामभावे तु श्राद्धं स्यात् कुशपत्रके ।
प्रागोत्तरे स्वयं कुर्यादिति धर्मो व्यवस्थितः ॥ इति ॥ श्री ।

152. Kālatattvavivechanam
कालतत्वविवेचनम्

Author :—Bhaṭṭa Raghunātha samrāṭ

Foll. 435; 31·5×12.5 cms.; & 31·5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8-10; letters per line 46 to 48; 18th c.;

two kinds of folia—1 to 151 of one size and from 1 to 284 of another size; total leaves 435; seals of M. K. Ram singh on f. 1 & f. 151.

Begins :— श्री गणेशाय नमः श्री रामचन्द्राय नमः ।

पितरं माधवमम्बां ललितां नारायणं पितृव्यं च ।
सहजमथ विश्वनाथं गणपतिमीशां च शारदां नत्वा ॥

रामं च सीतयोपेतं रघुनाथेन रच्यते ।
सम्राट्स्थपतिना सम्यक् कालतत्वविवेचनम् ॥

(on f 151. b.)

न च तत्र ग्रहणनिमित्तकानामेव कर्मणां ग्रहणं । स्मार्तकर्मपरित्यागो राहोर-न्यस्तत्र सूतक................

Begins :—on f. 159 (I)

सर्वासु भगिनीहस्ताद्भोक्तव्यं बलवर्धनम् ।
यस्यां तिथौ यमुनया यमराजदेवः सम्भोजितः ॥
प्रतिजगत् स्वसृसौहृदेन ।

Ends :— (on f. 284)

उपेक्षणीयाः कृतिभिः कुत्राप्यनधिकारिणः ।
यतो नायमयोग्यार्थं मयाकारि परिश्रमः ॥९॥

अनन्तावर्तिमत्तुल्याधिकार्थास्तु भविष्यन्ति ।
प्रीयतां जानकीजानिरनेन सुकृतेन मे ॥१०॥

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणभिज्ञश्रीभट्टमाधवविद्वद्वर्यात्मजसम्राट्स्थपतिभट्ट-रघुनाथकृतं कालतत्वविवेचनं सम्पूर्णम् ॥

134. Kālanirṇayaḥ

कालनिर्णयः

Author :—Dāmodara Bhaṭṭaḥ, son of Mohana Bhaṭṭa.

Foll. 17; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 38; 1726 V.S. (1669 A. D.); scribe—Ramakṛṣṇa; bears two seals of M. K. Ram singh.

Begins :— अथ कर्मस्वनुष्ठानप्रयोजककालनिर्णयः ।।

लुप्तसंवत्सरव्यतिरिक्तश्चैत्रशुक्लादिवत्सरः काम्यकर्मसु विहितः ।।
लुप्तसंवत्सरो नाम अतिचारगतो बृहस्पतिः पूर्वराशिं नैति चेत् तदा
यस्मिन् चैत्रादिवत्सरेऽतिचारः स ज्ञेयः ।।

Ends :—

अयने अयनांशैर्मकरराशिसंक्रमे ततः पूर्वं विंशति घटिकाः पुण्यकालः ।। मकरे स्पष्टगत्या मकरराशिसंक्रान्तौ पराविंशति घटिकाः पुण्यकाल इति ।

इति श्रीमन्मोहनभट्टात्मजभट्टदामोदरकृतः कालनिर्णयः समाप्तः ।। संवत् १७२६ श्रावणकृष्णसप्तमी शुक्रे श्रीरामकृष्णेनालेखि ।।

135. Kālanirṇayaḥ

कालनिर्णयः

Author :—Dāmodara Bhaṭṭaḥ, son of Mohana Bhaṭṭa.

Foll. 15; 20×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit lines per page 12-13; letters per line 23-24; 1787 V. S. (1730 A. D.).

Ends :—

संवत् १७८७ वर्षे शाके १६५२ उत्तरायने सूर्ये वसन्तेषु चैत्रशुक्ल प्रतिपदि दिने शनौ लिखितं विश्वेश्वरेण चि० गोपेश्वर चि० रुघनन्द पठनार्थं परोपकारार्थं च ।। शुभं भूयात् ।। श्रीरस्तु ।।

137. Kālanirṇayaḥ

कालनिर्णयः

Compiled by Gulābarāya.

Foll. 58 (stray leaves); 25·5×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 29–30; 19th c.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

श्री गंगारामपौत्रेण तुलसीरामसूनुना ।
गुलाबरायविप्रेण मुलताननिवासिना ।।१।।

शिवदत्तस्य विज्ञप्त्या विचार्य बहुनिर्णयान् ।
सिद्धान्तमात्रं संगृह्य लिख्यते तिथिनिर्णयः ॥२॥

Ends :— अष्टम्यां च चतुर्दश्यां दिवा भुक्त्वौदनं चरेत् ।
एकादश्यां दिवारात्रौ नक्तं चैव पर्वणीति ॥

प्रमादेन तु एकादश्यतिक्रमे द्वादश्युपवासेनापि परपदप्राप्तिरित्यादि ॥

138. Kālanirṇayaḥ

कालनिर्णयः

Compiled by Gulābarāya.

Foll. 9 (stray leaves); 25×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10-13; letters per line 34–42; 19th c.;

Folia 6–9 deal with Puṇyakālanirṇaya.

139. Kālanirṇayaḥ

कालनिर्णयः

Compiled by Gulābarāya

Foll. 3 (stray leaves); 27x17·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 48; 19th c.

136. Kālanirṇayaḥ (Utsargopākarma)

कालनिर्णयः (उत्सर्गोपाकर्म)

Author :—Keśavaḥ

Foll. 5; 22·5×11·5 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12-13; letters per line 40; 19th c.

Begins :— ॥ **श्री गुरुभ्यो नमः** ॥

उपाकर्मोत्सर्गविधौ प्रतिशाखं नयं श्रुतेः ।
विविच्य केशवो ब्रूते पुष्टयै शिष्टेष्टकर्मणाम् ॥

Ends :— स्वशाखारूढसूक्तोक्तधर्मविद्भिरयं नयः ।
चित्ते कृत्य यथार्थेन स्वीकर्तव्यः सुबुद्धिभिः ॥

श्रीमद्विश्वेशकृपया दृष्टसूत्रेण भूरिशः ।
निर्णीतः केशवेनायमुपाकरणनिर्णयः ।।

इत्युपाकरणकालनिर्णयः ।।

....

करच्छायामिते वर्षेऽनन्तव्रतदिने गुरौ । १७२१
दिल्ल्यामकारि चालेखि केशवेनाद्भुतो नयः ।।१।। श्री विश्वेशः ।।

598. Kālanirṇayasaṅkṣepaḥ (based on Hemādri)

कालनिर्णयसंक्षेपः

Author—Bhaṭṭoji Bhaṭṭaḥ.

Foll. 65; 21.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 26–28; 1950 V. S. (1893 A. D.); scribe—Rāmapratāpa.

Ends :— भट्टोजिभट्टरचितः कालनिर्णयसङ्ग्रहः ।
गुणगृह्यैर्बुधैः सोऽयमादरेण विभाव्यताम् ।।

इति हेमाद्रिकालनिर्णयसंक्षेपः समाप्तः ।। मिति श्रावण कृष्णा ७ सं० १९५० लिपिकृत रामप्रताप लेखक ।।

593. Kālanirṇaya saṅgrahaḥ (based on Hemādri's work)

कालनिर्णयसंग्रहः

Author :—Bhaṭṭoji Bhaṭṭaḥ.

Foll. 37; 21·5×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 24-25; 18th c.

Begins :— **।। श्री गणेशाय नमः ।। अथ हेमाद्रिकालनिर्णयसंक्षेपः ।।**

मासश्चतुर्धा । त्रिंशतादिदिवसैः । सावनः सूर्यस्य संक्रमादि
संक्रांतः सौरः [illegible] ।।

Ends :— मुख्यं कालमुपाश्रित्य गौणमप्यस्तु साधनम् ।
न मुख्यद्रव्यलोभेन गौणकालप्रतीक्षणम् ।।
विस्तरो हेमाद्रौ बोध्यः

भट्टोजिभट्टरचितः कालनिर्णयसंग्रहः ।
गुणगृह्यैर्बुधैः सोऽयमादरेण विभाव्यताम् ।।

इति हेमाद्रिकालनिर्णयसंक्षेपः समाप्तः ।

608. Kālanirṇaya khaṇḍaḥ (from Chaturvarga chintāmaṇi)

कालनिर्णयखण्डः

Author :—Hemādriḥ

Foll. 488; (ff. 2–101 & 212 missing); 29×12·5 cms; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 36–37; 1670 V. S. (1613 A. D.); old; some letters on the first and the last folio have become faint; bears a seal of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— **।। ॐ नमो विघ्नवल्लीकुठाराय ।।**

कल्याणानि ददातु मे गणपतिर्यस्मिन्नतुष्टे सति............इत्यादि ।

Ends :— इति श्रीमद्राजाधिराजश्रीमहादेवीयसमस्तकरणाधीश्वर-
समस्त विद्याविशारद श्री हेमाद्रिविरचिते चतुर्वर्गचिन्ता-
मणौ परिगणखण्डे कालनिर्णयखण्ड सम्पूर्णम् ।।

blank space has been left at places for indistinct letters.

609. Kālanirṇayakhaṇḍaḥ

कालनिर्णयखण्डः

Author :—Hemādriḥ

Foll. 396; 29×12·5 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 46; 18th c.

Begins :— **।। श्री गणेशाय नमः ।। श्रीमद् गोपालाय नमः ।।**

कल्याणानि ददातु वो गणपतिर्यस्मिन्नतुष्टे सति
क्षोदीयस्यपि कर्मणि प्रभवितुं ब्रह्मापि जिह्मायते ।

जाते यच्चरणप्रणामसुलभे सौभाग्यभाग्योदये
रङ्कस्याङ्कमनङ्कुशं निविशते देवेन्द्रलक्ष्मीरपि ॥१॥

Ends :—

इति श्रीमद्राजाधिराज (in a different handwriting)

631. Kālanirṇayaḥ (from Hemādri's Chaturvargachintāmaṇi)
कालनिर्णयः

Foll. 56; 36×16·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 40–41; incomplete; no beginning, no end; 18th c.

93. Kālanirṇaya kārikā
कालनिर्णयकारिका
alias **कालमाधवीयम्**
Author :—Mādhavaḥ
Foll. 19; 24×11 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 8–11; letters per line 34-42; 18th c,

Begins :—

Text– ॥ **श्री गणेशाय नमः** ॥

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युः तं नमामि गजाननम् ॥१॥
व्याख्याय माधवाचार्यो धर्मान् पाराशरानथ ।
तदनुष्ठानकालस्य निर्णयं वक्तुमुद्यतः ॥२।

ct:— ॥ **श्री गणेशाय नमः** ॥

उपोद्घात इति प्रथमे वादे सांख्यमतमाश्रित्य कालशब्द वाच्यः कश्चिदर्थो नास्तीति पूर्वपक्षः । कृत्यत्रैशेषिकादिमतमाश्रित्य तत्सत्वं साधितं । द्वितीये तस्य कालस्य ज्योतिषशास्त्रसिद्धत्वादनिर्णेयत्वमाशङ्क्य कर्माङ्गत्वाकारेण ते असिद्धचभावान्निर्णेयत्वं दर्शितम् ॥

Ends :—

Colophon :—इति माधवीयकालनिर्णयश्लोकविवरणः ॥ शुभं भवतु कल्याणमस्तु ॥

96. Kālanirṇaya kārikā

कालनिर्णयकारिका

Author :—Mādhavaḥ

Foll. 17; 25·5×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 37; 1755 V. S. (1699 A. D.)

Text and ct. with annotations same as at nos. 93 and 94.

Colophon :—

इति श्रीमाधवाचार्यकृतं लघुकालनिर्णयकारिकाविवरणं सम्पूर्णम् ।।।।३५३।। ।।

संवत् १६५५ वर्षे श्री शाके १७२० प्रवर्तमाने महामङ्गलप्रदे फागुणवदि १२ गुरुदिने गंगारामात्मजेन सल्लल्लडीज्ञात्युद्भवेन ब्राह्मणवंशोद्भवेन मिश्रलालचन्द्रेणालेखि अत्यादरेण ।।

	पत्तिः	सेना	सेनामुखं	गुल्म	वाहिनी	पृतना	चमूः	अनीकिनी	अक्षौहिणी
गज	१	३	६	२७	८१	२४३	७२६	२१८७	२१८७०
रथ	१	३	६	२७	८१	२४३	७२६	२१८७	२१८७०
अश्व	३	६	२७	८१	२४३	७२६	२१८७	६५६१	६५६१०
पदातिका	४	१५	४५	१३५	४०५	१२१५	३६४५	१०६३५	१०६३५०

एकेभैकरथात्र्यश्वाः पत्तिः पञ्चपदातिकाः ।
सेना सेनामुखं गुल्मो वाहिनी पृतना चमूः ।।१।।

अनीकिनी च पत्तेः स्यादिभाद्यैस्त्रिगुणैः क्रमात् ।
दशानीकिन्योऽक्षौहिणी सज्जनंतूपरक्षणम् ।।२।।

94. Kālanirṇayakārikā with ct.

कालनिर्णयकारिका सटीका

Author :—Mādhavaḥ

Foll. 17; 28×12 cms.; tripāṭha; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8 to 11 (including text:) letters per line 38-39; 18th c.

Another copy of no. 93.

Colophon :—इतिमाधवीयकालनिर्णयश्लोकाः ॥

ct : इति माधवीयकालनिर्णयविवरणम् ॥

96. Kālanirṇayakārikā

कालनिर्णयकारिका

Author :—Mādhavaḥ

Foll. 100; 30·5x11; cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14, letters per line 49: 18th c.

ff. 83 and 84 missing; f. 85 damaged; ff. 86 to 91 missing; bears 2 seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A.D.) on cover pages.

97. Kālanirṇayak-rikā

कालनिर्णयकारिका

Author :—Mādhavaḥ

Foll. 124; 31·5x15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14-15; letters per line 35; corrected in 1794 V. S. (1737 A. D.)

Some ff. written in different handwriting,s intermingled later.

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥१॥

सोऽहं प्राप्य विवेकतार्थपदवी नाम्ना च तीर्थं पदं
मज्जनसज्जनतीर्थसङ्गनिपुणः सद्वृत्ततीर्थाश्रयन् ॥
लब्धामाकलयन् प्रभावलहरीं श्रीभारतीतीर्थतो
विद्यातीर्थमुपाश्रयन् हृदि भजे श्रीकण्ठमव्याहतम् ॥२॥

सत्यैकव्रतपालको द्विगुणधीस्त्र्यर्थी चतुर्वेदिता
पञ्चस्कन्धकृती षडन्वयदृढः सप्ताङ्गसर्वंसहः ।
अष्टव्यक्तिकलाधरो नवनिधिः शुष्यद् दशप्रत्यहः
स्मार्तोच्छ्राय धुरन्धरो विजयते श्रीबुक्कणक्ष्मापतिः ॥३॥

Ends :— चन्द्रसूर्यग्रहे चैव न कुर्यात् पुत्रवान् गृहीति ।
ग्रस्तास्तमये तु पुत्रिणोऽप्युपवास एव । अहोरात्रं न भोक्तव्यमिति भोजनप्रतिषेधात् । इति ग्रहणनिर्णयः समाप्तः ।।
इति माधवीयकालनिर्णयः समाप्तः ।। संवत् १७६४ वर्षे भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे तिथौ एकादश्यां गुरुवासरान्वितायां शोधितमिदं पुस्तकम् ।।

Erased by hartal :—

इति माधवीयकालनिर्णयः समाप्तः ।। छ ।।
देशान्तरस्थाहृतमाधवीयप्रतीरशुद्धाः
प्रविलोक्य काश्यां श्रीभट्ट········ ···
यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा············

98. Mādhavīya kālanirṇaya dīpikā

माधवीयकालनिर्णयदीपिका

Author :—Mādhavaḥ

Foll. 6 to 229; 24·5×18·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 20; old. 19th c.

Begins—f. 6 (a) a few letters are erased············सोदयात्

त्रिमुहूर्त्तायां कुर्याद्दानं व्रतानि च ।।४५।।
उभयत्र तथात्वे तु पूर्वेद्युस्तदनुष्ठितिः।
परत्रैव तथात्वं वै पूर्वा ग्राह्या तिथिक्षये ।।४६।।

Ends :—f. 229 (a)

ग्रस्तास्तमये तु पुत्रिणोऽप्युपवासमेव । अहोरात्रं न भोक्तव्यमिति भोजन-प्रतिषेधात् ।। ।।

इति श्रीमाधवीये कालनिर्णये ग्रहणनिर्णयः ।। ।।
इति श्रीमाधवीये कालनिर्णये दीपिका समाप्ता ।। शुभमस्तु ।।

99. Kālamādhavīya Kārikā vivaraṇam

कालमाधवीयकारिका विवरणम्

Author :—Mādhavaḥ; commentator—Tarkatilakaḥ, son of Dvārakādāsa, younger brother of Mohanamadhusūdana of the Dakṣa family.

Foll. 74; 25×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 35-36; 1756 V. S. (1700 A. D.); scribe—Lālachandra Miśra, son of Gaṅgārāma Lalladī.

Begins : — ॥ ॥ श्री गणेशाय नमः ॥ ॥

सिन्दूरप्रतिपूजितवदनः प्रत्यूहकन्दलीकदनः ।।
सनयस्त्रिनयनतनयः श्रियं सदा नः सदा दिशतु ।।१।।
माथुरविप्रः श्रीमान् सुदर्शनः स्वस्य बोधाय ।।
श्रीमाधवपदचिन्तां मोहनमिश्रोपदेशतः कुरुते ।।२।।
भक्षणीयमिदं तत्वं लक्षणीयं प्रविश्य च ।
तक्षणीयं न तर्कज्ञैः रक्षणीयं विचक्षणैः ।।४।।

Ends :— न्यायोदधिकेलिकृता मीमांसाभूभृता
वराहेण पञ्चममिदं प्रकरणं प्रपञ्चितं तर्कतिलकेन ।।
यो न क्षमते कामं नेच्छति मोक्षं न चार्थयत्यर्थं ।
स महेशो यं योगी भजति स धर्मश्चिरं जयति ।।१।।

निजसेविनमद्विधर्मद्वेषिणमतिपीडयन् जन्तुम् ।
तत्सेवामिव कुरुते नूनं धर्मोऽपि धर्मस्य ।।२।।

....

खमुनिरसेन्दुमितेऽहे माधवशुक्लद्वितीयायाम् । (1670)
रचितं विवरणमेतन्मनीषिणा तर्कतिलकेन ।।५।।

द्वारकादासपुत्रस्य द्वारकानाथसेविनः ।।
दक्षवंशप्रसूतस्य कृतिः प्रचरताच्चिरम् ।।६।।

इति श्री मोहनमधुसूदनानुजतर्कतिलकरचितं माधवीयविवरणं संपूर्णं ।। संवत् १७५६ वर्षे महामंगलप्रदे फाल्गुनमासे कृष्णे पक्षे द्वादश्यां तिथौ चन्द्रवासरे मिश्रलालचन्द्रेण गंगाराममिश्रात्मजेन ब्राह्मणवंशोद्भवेन लल्लड़ीज्ञात्युद्भवेन अत्यादरेण पुस्तकमिदं लिखितं शुभं भूयात् कल्याणमस्तु लेखकपाठकयोः ।।

100. Kālamādhavīya vivaraṇam

कालमाधवीयविवरणम्

Author :—Mādhavaḥ; commentator—Tarkatilaka Bhaṭṭāchāryaḥ

Foll. 5 to 91; 25·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script: Sanskrit; lines per page 12; letters per line 43; 1730 V. S. (1674 A. D.); scribe—Nandarāma at Banahaṭā; written in two handwritings; ff. 69 to 79 added later.

Ends :—

इति श्री मोहनमधुसूदनमिश्रानुजश्रीमत्तर्कतिलकभट्टाचार्यविरचितं माधवीय-विवरणं ।। छ ।। लिखितं नन्दराम वनहटामध्ये संवत् १७३० वर्षे मिति माघशुक्लैकादश्यां भृगु: ।।

150. Kālanirṇaya dīpikāvivaraṇam

कालनिर्णयदीपिका विवरणम्

Commentator—Nṛsimha, son of Rāmachandra.
Foll. 143; 24×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 32;

Begins :— ।। **श्री वरदमूर्तिर्जयति** ।। छ ।।

श्री विट्ठलं श्रुतिशिर:प्रथितप्रभावं भावार्द्रमानससरोरुहराजहंसम् ।
श्री रामचन्द्रगुरुमेकमनेकशास्त्रपारीणकोविदधुरीणमहं नमामि ।।१।।

येन व्याकरणार्णवैकतरणि: सा प्रक्रियाकौमुदी
वेदान्तानुमता च वैभवमहासिद्धान्तसद्दीपिका ।
कालज्ञानविधौ व्यधायि विबुधानन्दिप्रबन्धत्रयं
कृष्णाचार्यसुत: स न: सुखयतु श्रीरामचन्द्रो गुरु: ।।२।।

....

तत्सूनुना समयनिर्णयदीपिकाया: गाम्भीर्यगर्भपदपद्यगुणान्विताया: ।
निर्णीयते विवरण कणश: प्रवीणैराचूडमूलमवलोक्य विवेचनीयम् ।।४।।

Ends :—

इति श्रीमत्सर्वशास्त्रज्ञसकलसदागमाचार्यपरमहंसपरिव्राजकश्रीगोपालगुरु-पूज्यपादशिष्य श्रीरामचन्द्राचार्यसुतनृसिंहाचार्यकृतं कालनिर्णयदीपिकाविवरणम् समाप्तम् ।। शिवार्पणमस्तु ।।

अनन्ताचार्य–नृहरि:–कृष्णआचार्य–(गोपालशिष्य) नृसिंहाचार्य-विट्ठल–आचार्य-लक्ष्मीधराचार्य (भगवन्नामकौमुदीकार)–अनन्ताचार्य ।

रामचन्द्राचार्य was the author of प्रक्रियाकौमुदी & वैष्णवसिद्धान्त-दीपिका। नृसिंह's other work is तिथिनिर्णयसग्रहटीका।

154. Kāladarśaḥ
कालादर्शः
Author :—Ādityasūriḥ

Foll.27; 26×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 32; 18th. c; bears two seals of M. K. Ram Singh; letters have faded away in the last two folia.

Begins :— ॥ ॐ नमः श्री गणेशाय ॥

विश्वेश्वराचार्यपदारविन्दप्रणामविस्तारितवाग्विलासः।
आदित्यसूरिः स्मृतितत्वदर्शी कालं विनिर्णेष्यति मन्दबुद्धेः॥

Ends :—

इति श्रीमदादित्यसूरिविरचिते कालादर्शे यज्ञ...... समाप्तोऽयं कालादर्शे मूल-ग्रन्थः॥१॥

85(1) Kṛtyakalpataruḥ (Brahmachārikāṇḍaḥ)
कृत्यकल्पतरुः (ब्रह्मचारिकाण्डः)
Author :—Lakṣmīdharaḥ son of Hṛdayadhara.

Foll. 58; 31×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 50; 17th c.; bears four seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.); ff. 3 and 4 missing.

85(2) Kṛtyakalpataruḥ (Tīrthakāṇḍaḥ)
कृत्यकल्पतरुः (तीर्थकाण्डः)

Author :—Lakṣmīdharaḥ son of Hṛdayadhara

Foll. 55; 30·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 58; incomplete; bears one seal of M. K. Ram Singh.

86(1) Kṛtyakalpataruḥ (Tīrthakāṇḍaḥ)
कृत्यकल्पतरुः (तीर्थकाण्डः)
Author :—Lakṣmīdharaḥ, son of Hṛdayadhara.

Foll. 60; 29×11·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 59-60; 18th c.

86(2) Kṛtyakalpataruḥ (Tīrthakāṇḍaḥ)

कृत्यकल्पतरुः (तीर्थकाण्डः)

Author :—Lakṣmīdharaḥ; son of Hṛdayadhara.

Foll. 71; 31×15 cms.; paper; Devanāgarī srcipt; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 42; 18th c; a copy of the above.

683. Kṛtya tattvārṇavaḥ

कृत्यतत्त्वार्णवः

Author :—Śrīnāthaḥ

Foll. 76; 25×9 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 41-42;18th c.; old; incomplete.

Begins :— ॥ श्रीमन्महाधिगणपतये नमः ॥

श्री गोविन्दपदाम्भोजद्वन्द्वमद्वन्द्वसाधनम् ।
बन्दे वृन्दारकधुनीमकरन्दमनोहरम् ॥१॥
श्रीकराचार्यपुत्रेण श्रीमच्छ्रीनाथशर्मणा
प्रीतये विदुषां चक्रे कृत्यकालनिर्णयः ॥

Ends :— तत्र स्नानं न कुर्वीत स्वाध्यायं भोजनं तथा ।
शातातपस्तु महानिशाद्वे .... (incomplete)

72. Kṛtyamahārṇavaḥ (Karmavipākaḥ)

कृत्यमहार्णवः (कर्मविपाकः)

Author :—Māndhātā, son of Madanapāla

Foll. 176; 33×15·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 16; letters per line 51-52; 1794 V. S. (1737 A. D.), Jyeṣṭha Sudi 14, Tuesday;

the work is mentioned as अगाध.

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

नमः सकलकल्याणभाजनाय पिनाकिने ।
नमो लक्ष्मीनिवासाय देवतायै गिरां नमः ॥१॥

Ends :-- इति श्री

महार्णवाख्ये महति प्रबन्धे मान्धातृनाम्नो मदनात्मजस्य ।
सत्कर्मरत्नावलिभृच्च चत्वारिंशस्तरङ्गोऽयमगादगाधः ॥छ॥

संवत् १७९४ वर्षे ज्येष्ठमासे शुभे शुक्लपक्षे चतुर्दश्यां भौमवासरान्वितायां लिखितमिदं पुस्तकम् ॥

347. Kṛtyamahārṇavaḥ

कृत्यमहार्णवः

Author :—Māndhātā, son of Madanapāla

Foll. 241; 29×20·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 34.

Begins :— ॥ ॐ नमः शिवाय ॥

नमः सकलकल्याणभाजनाय पिनाकिने ।
नमो लक्ष्मीनिवासाय देवतायै गिरा नमः ॥

After four more benedictory verses the author gives his own genealogy from verse no 6 to 19. He was Tāka Kṣatriya by caste :

रत्नपाल–his yonnger brothor भटह [र] पाल–his son हरिश्चन्द्र–साधारण–मदनपाल, author of many Dharmaśāstric works; of his two sons Pṛthvī was the elder and Māndhātā, the author was the younger.

The scribe has left blank space for the letters which were illegible to him.

Ends :—

महार्णवाख्ये महति प्रवन्धे मान्धातृनाम्नो मदनात्मजस्य ।
सत्कर्मरत्नावलिभृच्च चत्वारिंशत्तरङ्गोऽयमगादगाधः ॥४०॥
शम्भवं नमः ॥ मिति चैत्रकृष्णे ९ भृगौ सवत्सरे १९५० लिखितमिदं पुस्तकं नारायणेन प्रथनवरेण पुस्तकालये ॥ समाप्तश्चायं कृत्यमहार्णवः ॥

संवत्खेष्वङ्कुमिते चैत्रे कृष्णे शिवातिथौ ।
भृगौ नारायणोऽलेखीच्छुद्धं कृत्यमहार्णवम् ।।

348. Kṛtyamahārṇavaḥ
कृत्यमहार्णवः
Author :—Māndhātā

Foll. 117; 36×16 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12-20; letters per line 44-54; 17th c.; an earlier copy from which Ms. no. 347 was prepared; omissions as in no. 347; bears two seals of M. K. Ram Singh.

108. Kṛtyaratnāvalī
कृत्यरत्नावली
Author :—Rāmchandra Bhaṭṭaḥ, son of Viṭṭhala, son of Bālakṛṣṇa Bhaṭṭa of Tatsat family.

Foll. 68; 28×12·3 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 38-39; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।।

नमस्कृत्य रमानाथं भट्टविट्ठलसूनुना ।
कृत्यरत्नावली रम्या तन्यते विदुषां मुदे ।।१।।

Ends : —

भूतशून्यऋषिचन्द्रमितेऽब्दे माघकृष्णगहरी रविवारे ।
ग्रन्थपूर्तिमकरोत् किल रामः श्रीरमापतिसमर्पणबुद्धया ।।

तत्सद्वंशप्रसूतो यो रामचन्द्र इति विश्रुतः ।
तेनेयं निर्मिता सम्यक् कृत्यरत्नावली शुभा ।।
अनया प्रीयतां लक्ष्मीनृसिंहो भक्तवत्सलः ।
कुलदैवतमित्येतद् द्रष्टॄणां स्याच्छुभा मतिः ।।

।। इति श्रीमद्वेदार्थाभिज्ञतत्सद्बालकृष्णभट्टसुतविट्ठलभट्टसूनुभट्टरामचन्द्रविरचिता कृत्यरत्नावली समाप्ता ।। श्रीनृसिंहार्पणमस्तु ।।

109. Kṛtyaratnāvalī

कृत्यरत्नावली

Author :—Rāmachandra Bhaṭṭaḥ, son of Viṭṭhala

Fool. 70; 25×11 cms.; paper; Devanāgaī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 36-37; 1793 V. S. (1736 A. D.), Śaka 1658; a copy of the above.

Ends :—संवत् १७९३ शक १६५८ माघशुक्ल ३ शनौ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।। श्री अन्नपूर्णायै नमः ।।

112. Kṛtyaratnāvalī

कृत्यरत्नावली

Author :—Rāmachandra Bhaṭṭaḥ, son of Viṭṭhala.

Foll. 42; 29·3×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 41-42; f. l. missing; a copy as mss. nos. 107 & 108.

Ends as no. 108 above.

65. Govindārṇavaḥ

गोविन्दार्णवः

Author :—Śeṣa Nṛsimha Sūriḥ, under orders of Govinda deva of Kāśī in 15th c.

Foll. Vīchīwise; 28×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11-12; letters per line 40-41; incomplete; 18th c.; the complete work consists of six Vīchīs or chapters. e. g. संस्कार, आह्निक, श्राद्ध, शुद्धि, काल and प्रायश्चित्त ।

श्राद्ध and शुद्धि vīchīs are not available in this copy. The details regarding available vīchīs are as below :—

संस्कारवीचि : (प्रथमः)

Foll. 159.

Begins :— ।। स्वस्ति श्री गणेशाय नमः ।।

यन्मायावशतः प्रपंचितवपुश्चित्स्वप्रकाशात्मकं
श्रुत्याऽतद्व्यतिरेकगम्यमपरानन्दाद्वितीयात्मकम् ।
स्वाध्यासान्मनसावृतस्य जगतोऽसत्यस्य सद्भासकं
भूत्यै तन्निखिलाघसंहतिचणं स्यान्नारसिंहं महः ।।१।।

Ends :—

इति श्रीमदखण्डभूमण्डलाधीश्वरसमस्तसाम्राज्यधुरन्धरश्रीमद्गोविन्ददेवादिष्ट-शेषनरसिंहसूरिविरचिते गोविन्दार्णवे धर्मतत्वालोके संस्कारवीचिः प्रथमः । समाप्तः ।। ।। शुभमस्तु ।।

आह्निकवीचिः (द्वितीयः)

Foll. 54; incomplete.

Begins :— ।। श्री गणेशाय नमः ।। ॐ नमः श्री गुरुगणेशाभ्याम् ।।

उक्तास्तावद् गृहस्थसाधारणधर्माः । इदानीं तस्याह्निकाचारो निरूप्यते । तत्राष्टधा विभ [क्त] स्य दिवसस्य प्रतिभागमनुष्ठेयकर्माष्टधा भिद्यते तदुक्तं दक्षेण–

प्रातरुत्थाय कर्त्तव्यं यद् द्विजेन दिने दिने ।
तत्सर्वं सम्प्रचक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम् ।।

Ends :— (on f 54 (b) अजपे विधिः
सहस्रपरमां देवीं शतमध्यां दशावराम् ।
गायत्रीं तु जपेन्नित्यं सर्वकल्मषनाशिनीम् ।। हारीतः
प्रणवो व्याहृतिःसावित्री चेति सावित्रीं जपन्पापेभ्यो मुच्यते । शतं जप्त्वा मासात्पूतो भव................

कालनिर्णयवीचिः (पञ्चमः)

Foll. 142;

Begins:— ।। ।। श्री गणेशाय नमः ।। ।।

अथ सकलकर्मानुष्ठानोपयोगितया सामान्यविशेषाभ्यां कालो निरूप्यते ।। स च यद्यपि स्वगतविशेषशून्यतया निरूपयितुमशक्यस्तथापि तत्परिच्छेदकादित्यादि विशेषं निरूपणमेव तन्निरूपणं । तदुक्तं धर्मोत्तरे —
तस्य सूक्ष्मातिसूक्ष्मस्य तथापि महतो द्विजाः ।
मानसंख्या बुधैर्ज्ञेया ग्रहगत्यनुसारतः ।।

Ends :—

इति श्रीमत्सकलसामन्तचक्रचूडामणिमरीचिमंजरीपुंजपिंजरितचरणपंकजशरणागतवज्रपंजर दीनानाथोद्धरणधीरविषयः समरसारभावञ्चतुःषष्टिकलाकलनचातुरीधुरीणाखंडभूमंडलाखंडलयवनाधीश्वरसमस्तसाम्राज्यधुरंधरप्रतापलंकेश्वरेत्यादिविरुदावलीविराजमानमहाराजाधिराजमाधवदासात्मजश्रीगोविन्ददेवादिष्टशिष्टतमशेषनरसिंहसूरिविरचिते गोविन्दमहार्णवे धर्मतत्वालोके कालनिर्णयनामपञ्चमवीचिः समाप्तः।
।। भवंती भूतये भूयाद्भवानी भववल्लभा।
अंगीकृतसुसंगीतभंगी मुदितमानसा ।। ।। ग्रंथ संख्या ५४६५ ।। ।।

प्रायश्चित्तवीचिः (षष्ठः)

Foll. 197.

Begns :i— **।। श्री गणेशाय नमः ।। ।। श्री सवित्रे नमो जगद्गुरुपादुकाभ्यः।।**

आनन्दायोद्दधीर्षोर्गिरिममरपतित्रस्तगोमंडलस्य
श्रीभर्तुः श्रीनिधानं करनिकरचिरध्वस्तगाढांधकारः।
उन्मीलन्नीलवक्षस्थलकलितरुचिस्वेदबिंदुप्रपंचे
प्रोदंचच्चारुताराधिपसुभगवपुस्त्रायतां कौस्तुभो वः ।।१।।

Ends :—

इति श्रीमन्महाराजाधिराजसाम्राज्यधुरंधरश्रीगोविन्ददेवादिष्टशेषनृसिंहसूरिविरचितः प्रायश्चित्तविनिर्णयः समाप्तः ।।

अज्ञानदोषादतिविभ्रमाच्च यत्किंचिदूनं लिखितं मयेह ।
तत्सर्वमार्यैः परिशोधनीयं प्रेण [प्रायेण] मुह्यंति हि ये लिखंति ।।
।। शुभमस्तु चिरकालं ।। ।। श्री रामो विजयतेतराम् ।।
।। श्रीसविता तुष्यतु स्वेन तेजसा ।। ।।

663. Śuddhivichih (from Govindamahārṇava)
शुद्धिवीचिः (गोविन्दमहार्णवे)

Foll. 90; 28×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 50; 18th c.

Begins :— **।। श्री गणेशाय नमः ।। नमो गुरुचरणकमलाभ्यां ।।**

अथ निरूपिते श्राद्धादौ शुचीनामेव द्रव्याणामुपयोगाच्छुचिना कर्म कर्तव्यमिति स्मृतेः कर्तृशौचस्यापेक्षितत्वात्तस्य चाशौचनिरूप्यत्वादिहाशुद्धिनिरूपणात्पूर्वं शुद्धिर्निरूप्यते ।

Ends :—

इति श्रीमदखण्डभूमण्डलाधीश्वरसमस्तसाम्राज्यधुरन्धरश्रीगोविन्ददेवादिष्टशेष-नरसिंहसूरिविरचिते गोविन्दमहार्णवे धर्मतत्वालोके शुद्धिवीचिश्चतुर्थः समाप्तः । ।। श्री गोपालाय नमः ।। श्रीभवान्यै नमः ।। लिखितं नन्दलालकायस्थेन ।

91(1). Chaturvargachintāmaṇiḥ (Dānakhaṇḍaḥ)

चतुर्वर्गचिन्तामणिः (दानखण्डः) द्वितीयः

Author :—Hemādriḥ

Foll. 413; 28·5×13·5; cms.; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 44; 1718 V. S. (1661 A. D.).; scribe—Uddhava Upādhyāya

Colophon :—

संवत् १७१८ वर्षे आषाढ़मासे शुक्लपक्षे चतुर्थ्यां पुण्यतिथौ गुरुवासरे वाराण-स्यां लेखकउपाध्यायउद्धवेन लिखितमिदं पुस्तकम् ।। शुभं भवतु ।। रामाय नमः ।।

The entire work contains five khaṇdas viz. व्रत, दान, तीर्थ, मोक्ष and परिशेष

91(2) Chaturvargachintāmaṇiḥ (Tīrthakhaṇḍaḥ)

चतुर्वर्गचिन्तामणिः (तीर्थखण्डः)–तृतीयः

Author :--Hemādriḥ

Foll. 416 (f. I. missing); 28×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 35-36; 17th c.

Begins :— (on f. 2 (a)) :—

..................खिलं करुणया निर्मातुमाभ्युद्यतिः

कीर्णस्वर्णपरागरागघटितुं दिक्षु क्रमाल्लक्ष्यते ।।५।।

Colophon :—

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमहादेवस्य समस्तकरणाधीश्वरसकलविद्याविशारद-पण्डितश्रीहेमाद्रिविरचितचतुर्वर्गचिन्तामणौ तीर्थखण्डे गयामाहात्म्ये गयाप्रकरणं समाप्तम् ।। छ ।। समाप्तोऽयं तीर्थखण्डः ।। शुभं भवतु ।।

92(1) Chaturvargachintāmaṇiḥ (Dānakhaṇḍaḥ)
चतुर्वर्गचिन्तामणिः (दानखण्डः)–द्वितीयः
Author :—Hemādriḥ

Foll. 434 (ff. 307 and 308 missing); 28×12 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 37; incomplete; f. l. motheaten and damaged; 17th c.; colophon broken.

92(2) Chaturvargachintāmaṇiḥ (Dānakhaṇḍaḥ)
चतुर्वर्गचिन्तामणिः (दानखण्डः)–द्वितीयः
Author :—Hemādriḥ

Foll. 49 (f. 2 missing, f. 49 damaged); 25×13·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 18; letters per line 43-44; 17th c.; incomplete.

92(3) Chaturvargachintāmaṇiḥ
(Kālanirṇayaḥ from Pariśeṣakhaṇda)
चतुर्वर्गचिन्तामणिः (परिशेषखण्डे कालनिर्णयः)
Author :—Hemādriḥ

Foll. 200 (stray leaves); 35·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 59-60 17th. c.

610. Chaturvargachintāmaṇiḥ (Vratakhaṇḍaḥ)
चतुर्वर्गचिन्तामणिः (व्रतखण्डः–प्रथमः)
Author :—Hemādriḥ

Foll. 643; 29×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 36-37; old; 17th c.; ff. as detailed below are missing :—

71, 527, 553, 555 to 558, 564 to 566; extra ff. 580 to 588 and 633.

Begins :— ॐ नमः श्रीगणेशाय ।।

श्रीगोपालमपारवैभवभवस्वच्छन्दलीलालयं
सान्द्रस्निग्धतमालकोमलदलश्यामाभिरामाकृतिम् ।

कूजत्कोकिलकामिनीकलरवप्रोल्लासिगोपाङ्गना–
गीतस्फीतपवित्रचित्रचरितव्रातं नमस्कुर्महे ।।१।।

उन्मीलत्कमनीयकान्तिसरसीमध्येविबुद्धप्रभं
सारासारविचारचारुमनसा हंसेन संसेवितम् ।
नित्यानन्दपरागसंगसुभगं वन्दारुवृन्दारक–
श्रेणीभंगमनंगवैरिचरणांभोजद्वयं पातु वः ।।२।।

Ends :—

अथाभिचारशान्तिकर्तुकामो दधिमधुपायसाहुतीनामयुतं जुहुयात् । अभिचारकेभ्यो भयं न भवति । महाज्वरोपघाते गतायुरपि दीर्घायुर्भवति ।। इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमहादेवस्य समस्तकरणाधीश्वरसकलविद्याविशारदश्रीहेमाद्रिविरचिते चतुर्वर्गचिन्तामणौ व्रतखण्डे शान्त्याद्यधिकारः ग्रं० २३००० ।। श्रीरस्तु ।। कल्याणमस्तु ।। श्रीः ।।

In a different handwriting :—

शाकेङ्काऽग्निशरक्षितिप्रगुणितेऽब्दे पिंगले माधवे (१५३९ शाके)
शुक्ले सूर्यतिथौ भृगावथ पुनर्वस्वर्क्षचन्द्रे धृतौ ।
ओंकारो व्रतखण्डकं हरिहरस्यात्मोद्भवः पण्डितः
श्रीमत्सज्जनपण्डितोपकृतये स्वार्थं क्रयेणाग्रहीत् ।।१।।

612. Chaturvargachintāmaṇiḥ (Vratakhaṇḍaḥ)
चतुर्वर्गचिन्तामणिः (व्रतखण्डः प्रथमः)
Author :—Hemādriḥ

Foll. 780; 27×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9-10; letters per line 42; year of script not mentioned; ff. 300 to 302, 323 and 324. missing

Ends :—colophon as usual (above)
.....................वर्षे पौषमासे शुक्लपक्षे बुधवासरे लिखितमिदं पुस्तकं ।
यादृशं.....................

The year is not given; blank space left at places for illegible letters in the original copy.

617. Chaturvargachintāmaṇiḥ (Vratakhaṇḍaḥ)
चतुर्वर्गचिन्तामणिः (व्रतखण्डः प्रथमः)
Author :—Hemādriḥ

Foll. 205; 34·5×26 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 28-30; 20th c.; incomplete; well written with yellow and pink border lines.

700. Chaturvargachintāmaṇih (Vratakhaṇḍaḥ)

चतुर्वर्गचिन्तामणिः (व्रतखण्डः प्रथमः)

Author :—Hemādriḥ

Foll. 904; 27×12·5 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 40-41; 1957 V. S. (1900 A. D.); scribe—Bālābakas, lekhaka of Pothīkhānā.

693. Chaturvargachintāmaṇiḥ

(Śrāddhakalpaḥ from Pariśeṣakhaṇḍa)

चतुर्वर्गचिन्तामणिः (परिशेषखण्डे श्राद्धकल्पः)

Author :—Hemādriḥ

Foll. 88; 33×20 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 22; letters per line 16-17; 1955 V. S. (1899 A. D.).; bears two seals of the Pothikhānā Sūratakhānā deparnment dt. 1955 V. S. (1899 A. D.). The seals are oval shaped and bear the matter :—

"यतोधर्मस्ततो जयः, श्री राधागोपालजी then an effigy of a book पोथीषाना सूरतषाना, राज सवाई जैपुर सं० १९५५ (१८९९); bound.

Begins :—

बहूनि शास्त्राणि विमृश्य रच्यते श्राद्धस्य कल्पोऽयमतिप्रयत्नतः ।।
इहोपनेयः सहसा न केनचित् दोषो लघीयानपि बुद्धिशालिना ।।२६।।

Ends :—

इति श्री महाराजाधिराजश्रीमहादेवस्य–सकलश्रीकरणाधिपतिपण्डित श्रीहेमाद्रिविरचिते चतुर्व्वर्गचिन्तामणौ परिशेषखण्डे श्राद्धकल्पे देवतानिर्णयप्रकरणं नाम तृतीयोऽध्यायः ।। कलम रामचन्द्रकी लेषक फागण सुदी छटि संवत् १९५५

90. Jayamādhavamānasollāsaḥ

जयमाधवमानसोल्लासः

Author :—Jayasimhadevaḥ

Foll. 440 (less ff. 4 to 11); 29×12.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 37; 18th c.

Begins :— ।। ॐ नमः परमात्मने पुरुषोत्तमाय ।।

शुद्धज्ञानस्वरूपो नरहरिरिति यश्चिन्त्यते योगयुक्तै–
र्यत्र ब्रह्माण्ड [मु] च्चैरणुरिव परमः शाश्वते सन्निविष्टम् ।
ब्रह्मानन्दात्मकं सन्मतमुपनिषदा मूर्तिषट्कान्तिग यः
सर्वात्मा वासुदेवः स भवतु भवतां भुक्तये मुक्तये च ।।१।।

on f. 3 (b) :—

सर्वस्योपरि वारिविन्दुभिरहो वर्षासु वर्षत्यलं
कृष्णो मेघ इति प्रतीतिरनघा सर्वाऽनुभूता यतः ।।
ग्राश्चर्यं जयसिंहदेवनृपतिः श्रीकृष्णमेघोपरि
स्वर्णोच्छैः कुसुमोत्करैरनुदिनं वर्षत्यशेषर्तुषु ।।२४।।
प्राणेभ्योऽपि गरी.........

on f. 12 (a) :—

..............पक्षयान्मुक्ति लभेच्चेदिपतिर्यथा । विष्णुपुराणे ।
ध्यायन् कृते यजन् यज्ञैस्त्रेतायां द्वापरेऽर्चयेत् ।
यदाप्नोति तदाप्नोति कलौ संकीर्त्य केशवम् ।।

On f. 438 :—

इति श्रीजयमाधवमानसोल्लासे योगयुक्तलक्षणप्रकरणं ।। छ ।।
ग्रथ ध्येयस्वरूपं............

On f. 440 (a) ग्रथ श्री भागवततृतीयस्कन्धे कपिलदेवहूतिसंवादे कपिलोक्त–
मष्टाङ्गयोगध्यानम् ।। छ ।।

The ms. remains incomplete on f. 440 (b)

मौनं सदासनजयः स्थैर्यं प्राणजयः शनैः ।
प्रत्याहारश्चेन्द्रियाणां विषयान् मनसा हृदि ।।५।।
सतां ग्रासनजयेन स्थैर्यं ।। छ ।।
स्वधिष्ण्यानामेकदेशे मनसा प्राणधारणम् ।।
वैकुण्ठलीलाऽभिध्या...............

107. Jayasimhakalpadrumaḥ

जयसिंहकल्पद्रुमः

Author :—Ratnākara Bhaṭṭaḥ, son of Deva Bhaṭṭa

Foll. 101; 31.5×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines par prge 12; letters per line 36 to 38; 19th c.

Begins :— श्री गणेशाय नमः ।।

करीन्द्राननं चारुचन्द्रावतंसं स्रवद्गण्डपालीमिलद्भृङ्गमालम् ।
अपर्णासुतं विघ्नपूगं हरतं गणेशं सुरेशं तमाद्यं प्रपद्ये ।।१।।

श्रीजानकीशं शरणागतैकदुःखापहं श्रीगिरिजाधवं च ।
स्मृत्वाऽथ पूज्यौ पितरौ गुरूंश्च श्री भ्रातरौ सूर्यसमौ नमामि ।।२।।

आसीद् ब्रह्माद्वितीयं त्रिगुणविरहितं निष्कलं निर्विकारं
यच्चिन्मात्रं तदेव प्रलयजलनिधौ विष्णुरूपं बभूव ।।
जातस्तन्नाभिपद्माद्विधिरमितमतिस्तत्प्रपौत्रो विवस्वाँ–
स्तस्माद्वैवस्वतोऽभून्मनुरखिलगुणस्तज्ज इक्ष्वाकुभूपः ।।३।।

इक्ष्वाकोस्तु कुले गिरीशसदृशो राजा ककुत्स्थो ह्यभूत्
तद्गोत्रात्ततनुर्दृढः समजनि श्रीधुन्धुमारो नृपः ।।
मांधाता तु तदन्वये समभवत्तस्यान्वयेऽभून्महान्
राजा धर्म्मविवृद्धये किल हरिश्चन्द्रः सुरेन्द्रोपमः ।।४।।

पूते हरिश्चन्द्रकुले विशिष्टे गरेण युक्तः सगरो हि जातः ।
भगीरथस्तत्कुलजः प्रसिद्धः श्रीजाह्नवी येन महीमनायि ।।५।।

खट्वाङ्गः समजनि तत्कुलेऽतिधन्ये तद्वंश्यो रघुरिति नामतः प्रसिद्धः ।।
तद्वंशं विभुरवितुं महीं च धर्म्मं श्रीरामः क्षपितनिशाचरो बभूव ।।६।।

तत्पुत्रः कुश इति विश्रुतः पृथिव्यां तद्वंशे विपुलयशा बृहद्बलोऽभूत् ।।
युद्धे यः कुरुकुलनाशके प्रसिद्धे भित्वाऽर्कं परमपदं जगाम सद्यः ।।७।।

तद्वंशे वितते महाभटनुते धर्म्मैकसेतुर्महान्
पृथ्वीराज इति प्रसिद्धमहिमा सत्सात्वतामग्रणीः ।।
राजा क्षत्रधुरन्धरः समभवद्यस्याभवद्गोचरो
वाचां यो मनसोऽप्यगोचरतरो विष्णुः कृपावारिधिः ।।८।।

तद्वंशे मानसिंहः समभवदतुलः प्रत्यहं दानमत्ता-
नीषादन्तान् गजेन्द्रानभिनवतुरगान्याचकेभ्योऽददाद्यः ।।
यश्चोर्वीशाननेकानुदधिजलगतान् खण्डशः स्वैर्बलौघैः
कृत्वा साम्राज्यलक्ष्मीं समवहदभितो भारतं मत्स्यदेशे ।।६।।

मानसिंहादभूत्तस्माज्जगत्सिंहो महाबलः ।
जगत्सिंहान्महासिंहो जयसिंहस्तु तत्सुतः ।।१०।।

येन श्रीजयसिंहेन दिल्लीन्द्रपदलिप्सवः ।
शिवप्रभृतिभूपाला वशं नीता स्वतेजसा ।।११।।

तस्याग्र्यपुत्रः प्रबलः पृथुश्रीः श्रीरामसिंहोऽवनिपालपालः ।।
कौर्मे कुलेऽभूद्विजितारिवर्गः श्रीरामपादाब्जविलग्नचित्तः ।।१२।।

यः कृत्वा ब्रह्मपुत्राभिधनदपुलिने स्वर्गभूमिं विशालां
मुक्तामाणिक्यरम्यां गिरिजलधियुतां चाददाद्ब्राडवेभ्यः ।।
दारिद्र्यं याचकानां कथमपि न गतं यत्पुरा कर्णदानात्
तत्क्षिप्रं भूरिभूमिद्रविणवितरणैरर्थ्यतो नास्ति लोके ।।१३।।

तत्पुत्रः कृष्णसिंहः प्रथितगुणगणः कृष्णवत्सोत्सवाथो
जातः पृथ्व्यां पृथुश्रीररिगणतिमिरध्वंसने भानुरूपः ।।
तस्माच्छ्रीविष्णुसिंहः क्षपितरिपुगणः पालकः सज्जनानां
राजा राजीवनेत्रः समजनि मथुरा पालिता येन पूर्वम् ।।१४।।

तस्माच्छ्रीविष्णुसिंहाख्याद्राजा राजीवलोचनः ।
जातः श्रीजयसिंहोऽसौ क्षीराब्धेरिव चन्द्रमाः ।।१५।।

वागीशः सुरपादपः सुरपतिश्चिन्तामणिश्चन्द्रमाः
कन्दर्पः कनकाचलो दिनमणिः पार्थः शिविर्विक्रमः ।।
बुद्ध्वा श्रीजयसिंहभूपतिगुणैर्व्यर्थीकृतान्स्वान्गुणान्
हित्वा गर्वममुं लोकमथ ते स्वर्गं गता लज्जिताः ।।१६।।

मेर्वादिशैलसहितां कनकस्य भूमिं रम्यां विधाय महतीं वरसोमवत्याम
गोग्रामरत्नगजवाजिसमन्वितां यस्तीर्थे कुरुक्षयकरे व्यतरद्द्विजेभ्यः ।।१७।।

तीर्थे श्रीपुष्कराख्ये सुरमुनिमहितेऽनेकदन्तावलानां
ग्रामाणामर्वतां च प्रतिदिनमधिकं भूरिभूषायुतानाम् ।

संशुद्धयै हाटकं यः स्वतनुपरिमितं तोलयित्वा च तस्यो-
त्सर्ग चक्रे यदन्यत्तदपि गणयितुं मानवः शक्नुयात्कः ॥१८॥

श्रीमद्गंगातरंगैर्द्रुहिणमुखसुरैस्सेविते पुण्यदेशे
मायापुर्यां च गत्वा गजरथतुरगं येन भूरि प्रदत्तम् ।
ग्रामैर्वर्षाशनाद्यैरनुदिनमधिकं पूरयन्नर्थिवाञ्छाः
स्वर्णैस्तद्वेदविद्भ्यो व्यतरदभिमतं तोलयित्वाऽस्य वर्ष्म ॥१९॥

विशालान्तर्गते पुण्ये तीर्थे पैशाचमोचने ॥
पुरटस्य तुलां कृत्वा वेदविद्भ्यो ददौ नृपः ॥२०॥

हिरण्यगर्भं कनकस्य सुन्दरं ब्रह्मादिभिर्वेदवरैरधिष्ठितम् ।
ब्रह्माण्डसंज्ञं च सुमेरुतुल्यं ददौ विधानाद्वरवाडवेभ्यः ॥२१॥

कल्पपादपमथेष्टदं वरं गोसहस्रमतिकामदं तथा ।
शातकौम्भरचितां सवत्सकां कामधेनुमतुलां समर्पयत् ॥२२॥

हिरण्याश्वं हिरण्याश्वरथमप्रतिमं तथा ।
हेमहस्तिरथं दिव्यं गजद्वययुतं ददौ ॥२३॥

पञ्चलाङ्गलकं हैमं ग्रामरत्नादिभिर्युतम् ।
धरां स्वर्णस्य महतीं द्वीपमेर्वादिसंयुताम् ॥२४॥

विश्वचक्रं कल्पलतास्सप्तसागरकं तथा ।
रत्नधेनुं स्वर्णयुतां महाभूतघटं तथा ॥२५॥

स्वर्णरत्नौघरचितं क्षिप्रापिंगलसंगमे ।
योगे चार्द्धोदये पुण्ये व्यतरद्द्विजवृन्दके ॥२६॥

अर्धोदये सकलयोगवरे सुतीर्थे
क्षिप्रातटे हयगजादिकमप्रमेयम् ।
दत्तं सुभूरि गदितुं नहि शक्यमन्यै
र्ग्रामाः शतं च शिविकाःसुरथा द्विजेभ्यः ॥२७॥

वेदज्ञैर्विधिवद्द्विजैः स्वनगरे सर्वान् क्रतून्कारयन्
स्वर्णौघैर्बहुलांश्चकार सुतुलास्ताभिर्द्विजांस्तोषयन् ।
दुर्भिक्षैः परिपीडितान् बहुजनान्पुष्णन् रमाधीशवत्
कौर्मः श्रीजयसिंहराजतिलको जीव्यात्सहस्रं समाः ॥२८॥

यस्मिन् राजति दातरि प्रतिदिनं व्योमस्पृशः सध्वजाः
प्रासादा ह्यभवन् गृहेषु गृहिणामुच्चैरिति श्रूयते ।

देयं याचनकाय भूरि स पुनः कुत्रापि नो दृश्यते
दारिद्र्यस्य लिपिर्विहापितजलैर्मृष्टेति मन्यामहे ।।२९।।

कश्चिद् द्विजः कांश्चन वाडवाग्र्यान् पप्रच्छ सम्पन्नतरान्सुविद्यान् ।
दानं किमर्थं परिपूर्णकामा गृह्णीत यूयं बहुलं त ऊचुः ।।३०।।

अस्माकं निस्पृहाणां श्रुतिशतगदितो ह्येष धर्मः पुराणः
सर्वेषां यद्धितं स्याद्भुवि दिवि च यथा तत्तथा कार्यमेव ।
एवं संचित्य सर्वैर्द्विजवरनिकरैर्गृह्यते दानमेभ्यो
येन स्याद्भूमिलोके त्रिदशनिवसतावप्यनन्तः सुखौघः ।।३१।।

प्रोद्यच्छ्रीमदसीमराज्यविलसद्दिल्लीन्द्रसेनाचलद्–
दृप्यद्योधगणान्हुसेनसहितान्म्लेच्छान् क्षयं योऽनयत् ।
स्वं राज्यं परिगृह्य खड्गसचिवो राजा गृहे संवसन्
सामंतेष्वतपत्सहस्रकिरणो ग्रैष्मौ यथा दुःसहः ।।३२।।

तेन श्रीजयसिंहेन सर्वशास्त्रार्थसंविदा ।
संप्रार्थितस्तिथेः कृत्यं कुरुतेति सुसंग्रहम् ।।३३।।

रामाङ्घ्रिप्रवणः सुकर्मनिरतः शाण्डिल्यगोत्रोद्भवः
काशीस्थद्विजदेवभट्टतनयः सम्राट् सुविद्यान्वितः ।
संलब्धैर्धनसंचयैर्बहुविधैः सर्वान्क्रतूनाचरं–
स्तत्प्रीत्यै व्रतकल्पशाखिनममुं निर्माति रत्नाकरः ।।३४।।

हेमाद्र्याद्रीन्समालोक्य ग्रन्थान्प्राज्यार्थसंयुतान् ।
तेभ्य एव समादाय पुराणेभ्यस्तथैव च ।।३५।।

किंचित्किंचिद्व्रतव्राते तत्सिद्ध्यै समयेऽपि च ।
संदर्भो रचितो रामतुष्ट्यै च भवतादयम् ।।३६।।

क्षम्यतां साहसं धीरैर्गुणवद्भिरमत्सरैः ।
यदर्थं सुष्ठु तद्ग्राह्यं यदसच्छोध्यतामिह ।।३७।।

613. Jayasimhakalpadrumaḥ

जयसिंहकल्पद्रुमः

Author :—Ratnākara Dīkṣitaḥ

Foll. 692; 40×18·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 38; 20th c. V. S.

Ends :— श्रीमत्पण्डितदेवभट्टतनयः श्रीराघवाङ्घ्रिद्वय–
ध्यानावाप्तसमस्तकामनिवहः सम्राट् स रत्नाकरः ।
तुष्टयै श्रीजयसिंहवर्मनृपतेः कल्पद्रुमे गुच्छकं
वारादिव्रतविस्तरं समकरोदेकोनविंशः परम् ॥२॥

यश्चक्रेऽवन्तिपुर्यां द्विजवरसहितः सन्मखं सोत्सवाढ्यं
ज्योतिष्टोमं ततो वै जयनृपतियुतोऽम्बापुरे वाजपेयम् ।
श्रेष्ठं सर्वक्रतुभ्यो विविधविधियुतं पौण्डरीकं च यज्ञं
षट्त्रिंशद्घस्रसाध्यं द्विजवरसहितं द्वादशाहं क्रतुं च ॥३॥

सर्वतोमुखमखं क्रतूत्तमं संविधाय युगवेदिकायुतम् ।
देवभट्टजनुषाऽग्रजन्मना कल्पवृक्षरचना त्वियं कृता ॥४॥

शाके विक्रमपार्थिवस्य शुभदे व्योमर्षिसप्तेन्दुयुग्–
वर्षे शोभनसंज्ञके शिवतिथौ मासे नभस्याख्यके ।
कूर्मश्रीजयसिंहदेवनगरे पुण्येऽम्बिकेशाञ्चिते
ग्रन्थः कल्पतरुः समाप्तिमगमत्सज्ज्ञानवित्तप्रदः ॥५॥
....

इति श्रीदेवभट्टात्मजपौण्डरीकयाजिरत्नाकरविरचिते श्रीजयकल्पद्रुमोद्योते एकोनविंशः स्तवकः ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

614. An index to the above by Kṛṣṇa prepared in 1793 Śaka (1871 A. D.)

Foll. 20; 40×18·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 43-44; 1928 V. S. (1871 A. D.)

Ends :— त्र्यङ्कर्षीन्दुमिते शाक इषेऽमायां भृगौ कृता ।
कृष्णेन सूची कल्पद्रोर्गणेशेन व्यलेखि सा ॥

615. Another index to the above by Kanīrāma Paṇḍita.

Foll. 15; 40×18·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11-13; letters per line 56; 1928 V. S. (1871 A. D.)

Ends :—

इति कनीरामपण्डितकृता जौसिंहकल्पद्रुमशुचनका समाप्ता संवत् १९२८ का शाके १७९३ ।। शुभं भवतु ।।

703. Jayasimhakalpadrumaḥ with Sūchī
जयसिंहकल्पद्रुमः (सूचीसहितः)
Author :—Ratnākara Dīkṣitaḥ

Foll. 585+22; 36·5×26 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 16; letters per line 50; 20th c. Moth eaten; many folios have become invalid.

361. Tīrtharatnākaraḥ
तीर्थरत्नाकरः
Author :—Rāmakṛṣṇa Bhaṭṭaḥ, son of Mādhava.

Foll. 345 (ff. 84, 264, 265 & 267 missing, no. 282 repeated); 26·5×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 44; old; 1627 V. S. (1570 A. D.)

Ends :—

इति श्रीमत्पराशरगोत्रसकलशास्त्रविशारदश्रीमाधवात्मजरामकृष्णभट्टविरचिते श्रीरामप्रसादाख्ये तीर्थरत्नाकरे मध्यदेशस्थतीर्थमाहात्म्यं समाप्तं ।। समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।। शुभमस्तु ।। संवत् १६२७ समये कार्तिक सुदि १ ।। रवौ ।।

360. Tīrtharatnākaraḥ
तीर्थरत्नाकरः
Author :—Rāmakṛṣṇa Bhaṭṭaḥ son of Mādhava

Foll. 474 (1 to 220)+(221 to 474); 34·5×19·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 28; brittle; 1946 V. S. (1889 A. D.)

Scribe—Rāmaratna under orders of Rāmakishore, officer of Mahārājā Mādhavasinghji's Pustakālaya.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।। अथ तीर्थरत्नाकरप्रारम्भः ।।

आनन्दाञ्चितवक्त्रपङ्कजमिलन्नीलाम्बुदश्यामलं
मूलोत्खातसमस्तराक्षसकुलं कारुण्यपाथोनिधिम् ।

ब्रह्मेन्द्रादिसमर्चिताङ्घ्रिकमलं तीर्थास्पदं सत्पदं
सीतालक्ष्मणसेवितं रघुवरं श्रीरामचन्द्रं भजे ।।१।।

In the pious family of Parāśara-gotrīya Brāhmaṇas was born Śivadāsa who was a devotee of Viṣṇu. His son was Mitra Śarmā. He was praised by the learned ones. He had a son Janārdana who was worshipped by the kings. From his wife Gaṅgādevī was born Bhairava Dvijendra who excelled all in fame. Yūnādevī was his wife who begot a son Nārāyaṇa, whose feet were adored by kings for his knowledge of the Śāstrās. His wife Rādhā gave birth to Mādhava who was known for his pious character. From his wife Prabhāvati was born Rāmakṛṣṇa who was faithful to his father and studied all the Śāstras at Kāśī. He became famous by writing many scholarly works. From Rājādhirāja Gopīnātha, the best of the twice born ones, he got the permanent epithet of Bhaṭṭa and on the composition of Pratāpamārtaṇḍa he was adored with the title of 'Paṇḍitaśiromaṇi' from Balabharda Rājaguru in the assembly of the pandits. He (Rāmakṛṣṇa) now by the grace of Rāma, writes this treatise on the *Tirthas* (the work is known as Tīrtharatnākara or Rāmaprasāda,)

Ends :—

इति श्रीमत्पराशरगोत्रसकलशास्त्र (विशारद)श्रीमाधवात्मजरामकृष्णभट्ट—विरचिते श्रीरामप्रसादाख्ये तीर्थरत्नाकरे मध्यदेशस्थतीर्थमाहात्म्यं समाप्तम् ।। समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।। शुभमस्तु ।।

दोहा युगल

श्रीयुत माधवसिंह नृप, निज पुस्तकभण्डार ।
अपसर रामकिशोर मति, रामरत्न लिपिकार ।।१।।

तीरथरत्नाकर भर्यो, नागरिलिपी विशाल ।
भादौं बदि भृगु मदन दिन, रसयुगनिधिछिति साल ।।२।।

74. Tristhalīsetuḥ (Sāmānya-praghaṭṭakam)
त्रिस्थलीसेतुः (सामान्यप्रघट्टकम्)
Author :—Nārāyaṇa Bhaṭṭaḥ, son of Rāmeśvara

Foll. 74; 23·5×9 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11, letters per line 43-44; Āṣāḍha Budī 11, 1651 V. S. (1594 A. D.) Tuesday.

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

सरस्वतीं नमस्यामः प्रत्यूहव्यूहहानये ।
यदेकतानचित्तानां चित्ते संवित्तिरुत्तमा ॥१॥

Ends :—

इति श्रीविद्वन्मुकुटमाणिक्यश्रीमद्भट्टरामेश्वरसूरिसूनुनारायणभट्टविरचिते त्रिस्थलीसेतौ सामान्यप्रघट्टके प्रकीर्णकतीर्थधर्मप्रकरणं समाप्तम् ॥ समाप्तश्च प्रघट्टकः ॥ इतः परं प्रयागप्रकरणं भविष्यति ॥ छ ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ श्री-शांबादित्य ॥ छ ॥ ॥

संवत् १६५१ समय अषाड बदि ११ वरमंगर [मंगलवार] ॥ ॥ राम ॥

75. Tristhalisetuḥ (Tīrthaprakaraṇam)
त्रिस्थलीसेतुः (तीर्थप्रकरणम्)
Author :—Nārāyaṇa Bhaṭṭaḥ, son of Rāmeśvara

Foll. 46; 24×9·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 46; 17th c.

Begins :— ॥ श्रीगणाधिपतये नमः ॥

सुरमुनिदितिजेन्द्रैः सेव्यते योऽस्ततन्द्रै–
र्गुरुतरदुहितानां का कथा मानवानाम् ।
स्वभुवि सुकृतकर्तुर्वाञ्छितावाप्ति हेतु–
र्जयति विजितयागस्तीर्थराजः प्रयागः ॥१॥
वाणी वाणीपतेर्यस्य वर्णनायामणीयसी ।
तीर्थश्रेणिमणिर्वेणी स्वर्निःश्रेणी प्रवर्ण्यते ॥

Ends :—

इति श्रीमन्नारायणविरचिते त्रिस्थलीसेतौ प्रयागप्रकरणे प्रयागतीर्थप्रसंगतो यमुनामहिमा । इति प्रयागप्रकरणम् ॥

605. Dānakāṇḍaḥ
दानकाण्डः
(from Chaturvarga-chintāmaṇi of Hemādri)

Foll. 417; 25×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10: letters per line 30-39; damaged; many ff. broken, brittle and mended; 1682 V. S. (1625 A. D.)

Begins :— ॐ नमो नमो सी विश्नुवे [ॐ नमो नमः श्रीविष्णवे]

कल्याणानि ददातु वो गणपतिर्यस्मिन्नतुष्टे सति
क्षोदीयस्यपि कर्मणि प्रभवितुं ब्रह्मापि जिह्मायते ।
जाते यच्चरणप्रणामसुलभे सौभाग्यभाग्योदये
रङ्कस्यापि निरङ्कुशा निविशते देवेन्द्रलक्ष्मीरपि ।।१।।

शश्वत्पुण्यहिरण्यगर्भरसनासिंहासनाध्यासिनी
सेयं वागधिदेवता वितरतु श्रेयांसि (भूयांसि) वः ।
यत्पादामलकोमलांगुलिनखज्योत्स्नाभिरुद्वेलितः
शब्दब्रह्मसुधाम्बुधिर्बुधमनस्युच्छृङ्खलं खेलति ।।२।।

Ends :— चिन्तामणौ महाशास्त्रे तेन हेमाद्रिणा कृतम् ।
दानखण्डाभिधं खण्डं जगाम परिपूर्णताम् ।।२।।

पटीयनाम्नां गणनाक्रमेऽपि नान्यो मुनिभ्यः प्रमुतामुपैति ।
दानानि मान्याचरितुं प्रवक्तुं हेमाद्रिदेवो भुवि दृष्टपा··: ।।

।। इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमहादेवस्य समस्तकरणाधीश्वरसकलविद्याविशारदश्रीहेमाद्रिविरचिते चतुर्वर्गचिन्तामणौ दानखण्डं समाप्तं प्रकरणं··· ।। छ ।। संवत् १६८२ वर्षे भाद्रपद शुध तृतीया गूरं लक्षितं लेखकपाठकयोः ।।

101. Dānaratnākaraḥ

दानरत्नाकरः

Author :—Rāma Bhaṭṭaḥ, son of Viśvanātha

Foll. 451; 29·5×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 47 to 48; f. Ist. damegad.

Begins :— **।। श्रीलक्ष्मीनारायणाय नमः ।।**

शर्वाणीतनयं देवं सर्वाभीष्टप्रदायकम् ।
वन्दे मन्देतरप्रज्ञाकारणं वारणाननम् ।।१।।

काऽपि कल्पलतिकेव कवीनां या मतिं वितरतीह नवीनाम् ।
राजहंसविहतासनां सतीं तां भजामि वरदां सरस्वतीम् ॥२॥

मोचनं सर्वपापानां शशिसूर्यविलोचनाम् ।
करुणावरुणावासं लक्ष्मीनारायणं नुमः ॥३॥

विस्फूर्जच्चण्डहासप्रतिहतरिपुणा प्राज्यसाम्राज्यभाजा
ख्यात जोधापुरं तद्गुरुमरुविषये येन धात्रेव सृष्टम् ।
वीराणामग्रगण्यः प्रबलभुजबलाक्रान्तभूमण्डलः सः
श्रीमान् सूर्यान्वयेऽभून्नृपमुकुटमणी रावयोधाऽभिधानः ॥४॥

तत्सूनुः प्रथितोऽभवत्पृथुसमो बीकाख्य यो विक्रमी
राजाऽऽजानुभुजोऽखिलक्षितिभुजां मान्यो वदान्योत्तमः ।
पित्र्यं मानभराद्विहाय नगरं यः स्वीयनाम्नाऽकरोद्–
बीकानेरमिति प्रतीकमपरं वस्तुं महाजाङ्गले ॥५॥

Bikā's son was Lūṇakarṇa who was succeeded by Jayatsimha. Then his son Kalyāṇamalla became king, whose son was Rāyasimha in turn succeeded by his son Sūrasimha, a treasure of all art and learning. Sūrasimha's son was Karṇasimha who was a devotee of Shrī Nārāyaṇa. Anūpasimha was his son, who is praised :—

तत एष महाननूपसिंहो नरुदेशाधिपतिः स्फुरत्प्रतापः ।
अभवन्मतिमान् प्रभुर्मनस्वी यशसा व्याप्तजगत्त्रयेऽतिशूरः ॥१३॥
....

पात्रेभ्यो यः समस्तान्यपि कनकतुलादीनि दानानि नित्यं
प्रादाद्योऽतिप्रतापी जगदिदममुचत् किञ्च दारिद्र्यदावात् ।
तेन क्षोणीशचूडामणिखचितपदाऽनूपसिंहेन राज्ञा
ग्रन्थोऽयं दानरत्नाकर इति सुविधा तन्यते प्राज्ञहेतोः [॥१५॥]

मीमांसाद्वयपारगः श्रुतिषु यः सांगासु च ज्ञानवान्
न्यायोद्भावनतीक्ष्णधीः किल तरन्योधर्मशास्त्राम्बुधौ ॥
होसिंगान्वयभूषणं द्विजवरं तं रामभट्टाऽभिधम्
सत्कृत्य प्रणय न्ययुङ्क्त सुधिय ग्रन्थेऽत्र सोऽयं नृपः ॥१६॥

तदाज्ञयाऽसौ बुधरामभट्टो विचार्य तत्वेन महानिबन्धान् ।
नवीनयुक्तिग्रथनप्रकारैरेनं प्रबन्धं विशदीकरोति ॥१७॥

मया पूर्वं कृता पञ्च ग्रन्था राजनियोगतः ।
चमत्कारकरास्ते च यथाबुद्ध्यतिसोज्वलाः ॥१८॥

आद्योऽनूपविवेकाख्यं शालग्रामपरीक्षणे ।
कृतो ग्रन्थोऽनन्यपूर्वं सहस्रद्वयसंमितः ॥१९॥

सन्तानविषये सम्यक् नवसाहस्रिकोऽपरः ।
सन्तानकल्पलतिका तस्याख्यैव शुभप्रदा ॥२०॥

तत्संख्यया कौतुकेन ह्यनूपकुतुकार्णवः ।
कृतो ग्रन्थस्तृतीयोऽयं साधकानां हिताय च ॥२१॥

विषबाधानिकृत्यर्थमुपायानां प्रदर्शकः ।
सार्धत्रिभिः सहस्रैश्च संमितोऽयं चतुर्थकः ॥२२॥

शिष्टानां सम्मतो नूनमस्याख्याऽमृतमंजरी ।
चतुःसहस्रसंख्यातः कृतो ग्रन्थस्तु पंचमः ॥२३॥

चिकित्सामालतीमाला तस्याख्याऽन्वर्थिकी शुभा ।
एवं पञ्च कृता ग्रन्था नानाशास्त्रगताश्च ते ॥२४॥

इदानीं क्रियते सम्यक् दानरत्नाकराभिधः ।
दानरत्नाकरे ह्यस्मिन् ग्रन्थेऽगाधेऽतिदुरतरे ॥२५॥

....

Ends :— मीमांसारत्नमाला विलसति हृदये यस्य बुद्धिः प्रबुद्धा
श्रद्धालुर्धर्मसिन्धौ वितरणचतुरस्तारको यः परेषाम् ।
मात्सर्यं यस्य चित्ते न भवति सहसा ब्राह्मणाग्र्यो भवेद्यः
सोऽस्मिन् ग्रन्थे नवीने क्षितिपतिरचिते हृष्टचित्तः प्रभूयात् ॥६॥१॥

स्वस्ति श्रीमत्सकलभूमण्डलाखण्डलदिङ्मण्डलीमण्डननिजभुजार्जितप्रतापासादितसकलसाम्राज्यभाजनस्वपदच्युतसंस्थापितानेकमण्डलाधीश्वरसकलसामन्तचक्रचूडामणिकिरणरञ्जितचरणारविन्दमहाराजाधिराजमहाराजाऽनूपसिंहाज्ञया होसिंगोपनामकभट्ट- मुद्गलाङ्गजभट्टविश्वनाथात्मजभट्टरामविरचिते दानरत्नाकरे कर्मविपाकोक्तदानानि ॥ छ ॥ राम ॥ समाप्तश्चाऽयं निबन्धः ॥

70. Dāyabhāgaḥ (from Dharmaratna)

दायभागः (धर्मरत्ने)

Author :—Jīmūtavāhanaḥ

Foll. 57; 31×9·5 cms.; paper; Bengali characters; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 59; 17th c.

71. Dinakarodyotaḥ (Vratakarodyotaḥ)

दिनकरोद्योतः (अपरनामव्रतकरोद्योतः)

Author :—Dinakara Bhaṭṭaḥ, son of Rāmakṛṣṇa, son of Nārāyaṇa Bhaṭṭa. Dinakra's son Viśveśvara alias Gāgābhaṭṭa completed this work of his father.

Foll. 233 (142 to 374); 28.5×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11 to 12; letters per line 48 to 49; incomplete; 17th c.

654.(1) Dharma-chandrodayaḥ (List of contents)

धर्मचन्द्रोदयः (अनुक्रमणिका)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of Mahārāja Sawāī Ramsingh II

Foll. 1; 41×32 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; 19th–20th c.; written in rectangular columns. It is reproduced in the running form below :--

अथ धर्मचन्द्रोदये संग्राह्यविषयाणां नूतनानुक्रमाणिका ।।

प्रथमा कला

१. मङ्गलाचरणम्
प्रभुवंशवर्णनम्
प्रवर्तकप्रशंसा
प्रभुनिदेशतः सप्रयोजनग्रन्थारम्भ - प्रवृत्तिः
निरूपयिष्यमाणविषयोपक्रमणिका प्रकरणानुसारेण
पुरुषार्थव्यवस्था
सोपपत्तिकं धर्मस्य स्वरूपनिरूपणम् ।

२. श्रुतिस्मृत्यादिप्रामाण्यनिरूपणंसयुक्तिकं धर्मे प्रमाणानि ।

३. धर्माधिकारिचातुर्वर्ण्यनिरूपणम्

४, आवान्तरजातीनां निर्णयः ।

द्वितीया कला

१. धर्माधिकरणकालनिरूपणम्
संवत्सरनिरूपणम्
संवत्सरभेदाः
संवत्सरमानम्
लुप्ताब्दवर्णनम्
लुप्ताब्द वर्ज्यावर्ज्यकर्म

२. अयनऋतुमाससङ्क्रान्ति- निरूपणम्

तत्स्वरूपम्
तत्प्रमाणम्
क्षयमासाधिमासयोः स्वरूपम्
तत्र कार्याकार्यकर्म
३. मासभेदाः
तिथिस्वरूपम्
पक्षः
सूर्याचन्द्रमसोर्ग्रहणम्
४. प्रातर्मध्याह्नकुतुपनक्तादिकालानां निर्णयः ।
गुरुशुक्राद्यस्ततत्वादिनिर्णयः
सामान्यविधिवेधः ॥

तृतीया कला

१. प्रातः प्रबोधादिशयनान्ताह्निककथनम्
तच्च वर्णाश्रमानुसारेण ।
२. षोडशसंस्कारप्रस्तावना
प्रथमर्तुशुभाशुभनिरूपणम्
तत्र शान्तिश्च
गर्भाधानविधिः ॥
३. पुंसवनम्
सीमन्तोन्नयनम्
गर्भिणीधर्माः
गर्भिणीपतिधर्माः
सूतीगेहप्रवेशः
४. षष्ठीपूजा, जातकर्म, नामकरणम्
वर्द्धापनकर्म ।

चतुर्थी कला

१. सकलशान्तिकर्मनिरूपणम्
२. चौलकर्म, अन्नप्राशनम्
३. स्व स्व गृह्यानुसारेणोपनयनविधिः ।
४. स्व स्व गृह्यानुसारेणोपनयनविधिः ।

पञ्चमी कला

१. वेदानामुपाकर्म
२, समावर्तनम्
३. स्व स्व गृह्यानुसारेण मुख्यविवाहो गौणविवाहश्च तत्र विशेषश्च
४. स्व स्व गृह्यानुसारेण मुख्यविवाहो गौण विवाहश्च तत्र विशेषश्च ।

षष्ठी कला

१. चत्वार आश्रमाः
तत्र तत्राश्रमे येषामधिकारः
पञ्चमहायज्ञादिकृत्यानि
२. व्रतपरिभाषा
व्रतनियमादिकम्
३. प्रतिपद् द्वितीययोर्निर्णयः
४. ततीयाचतुर्थीपञ्चमीनां निर्णयः

सप्तमी कला

१. षष्ठीसप्तम्योर्निर्णयः
२. अष्टमीनिर्णयः
३. नवमीदशम्योर्निर्णयः
४. नवमीदशम्योर्निर्णयः

अष्टमी कला

१. एकादश्याः सविशेषं निर्णयः
२. एकादश्याः सविशेषं निर्णयः
३. एकादशीव्रतपारणाविचारः, द्वादशी-निर्णयः
४. त्रयोदशीनिर्णयः

नवमी कला

१, सविशेषं चतुर्दशीनिर्णयः
२. सविशेषं चतुर्दशीनिर्णयः
३. अमावास्यानिर्णयः
४. अमावस्यानिर्णयः

दशमी कला

१. पौर्णमासीनिर्णयः
२. [illegible]

३. पञ्चदेवप्रतिष्ठाविधिः
४. कूपवापीतडागप्रतिष्ठाविधिः

एकादशी कला

१. सविशेषं पूजाप्रकारः
२. सविशेषं पूजाप्रकारः
३. दाननिर्णयः
४. आशौचनिरूपणम्

द्वादशी कला

१. आशौचशेषनिरूपणम्
२. शुद्धिनिरूपणम्
३. सकलविशेषैर्महापातकादिपापानां प्रायश्चित्तम्
४. सकलविशेषैर्महापातकादिपापानां प्रायश्चित्तम् ।

त्रयोदशी कला

१. श्राद्धकृत्यम्
२. श्राद्धकृत्यम्
३. राज्याभिषेकः
४. राजधर्मनिरूपणम् ।

चतुर्दशी कला

१. व्यवहाराणां निरूपणम्
२. व्यवहाराणां निरूपणम्
३. व्यवहाराणां निरूपणम्
४. व्यवहाराणां निरूपणम्

पञ्चदशी कला

१. अवशिष्टव्यवहारप्रकरणम्
२. अवशिष्टव्यवहारप्रकरणम्
३. आशुविनश्वरकर्मभ्यो जन्मान्तरे कथं फलप्राप्तिस्तत्प्रकारः
४. बहुविधउपासनाः ।

षोडशी कला

१. भेदखण्डनम्
२. अद्वैतमेवोपनिषत्सिद्धान्तः
३. मोक्षधर्मनिरूपणम्
४. मोक्षधर्मनिरूपणम्

654(12). Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः (जन्मतिथिकृत्यम्)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of Mahārājā Sawāī Ramsingh II x

Foll. 5; 35×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42-43; incomplete; 19th c.

654(13). Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः (विजयदशमीकृत्यम्)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of Mahārājā Sawāī Ramsingh II

Foll. 8; 35×14 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; 19th c.

---

x The task of compiling this treatise on Dharma śāstra (in support of the Śaiva doctrine) was assigned to Paṇḍita Rājīvalochana Ojhā by Mahārājā Sawai Ramsingh II.

654 (14) Dharmachandrodayaḥ (stray leaves)

धर्मचन्द्रोदयः (स्फुटपत्राणि)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of Mahārājā Sawāī Ramsingh II

Foll. 11; 35×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 42/43; incomplete; 19th c.

654 (15) Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः (शिवपूजा)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of Mahārājā Sawāī Ramsingh II

Foll.5; 35×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; incomplete; 19th c.

654 (16) Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः (राज्ञां दिग्विजयप्रयाणविधिः)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of Mahārājā Sawāī Ramsingh II

Foll 7; 34×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; incomplete; 19th c.

Paṇḍita Ojhā originally belonged to Mithilā and was the son of Paṇḍita Devadatta Ojhā, the chief pandit of Majholiā grāma. Paṇḍita Rājīvalochana came to Jaipur by chance and was able to explain to the Mahārājā the contents of a letter written by Swami Raṅgāchārya of Vṛndāvana in support of the Vaiṣṇava sect. Pandita Rājīvalochana drafted a reply to the swami's letter on the request of the Mahār jā. Consequently he was appointed in Mauja-mandir Dharmasabhā and was granted a jagir of two villages. Later, pandits Śhrī Kṛṣṅa Śāstrī and Lakṣmīnāth Śāstrī were also appointed to assist pandita Ojhā in his task. Śri Kṛṣṇarāma Bhaṭṭa has menticned about this fact in his poem *Jaipur Vilāsa Kāvyam* :—

"राजीवलोचनबुधेन समस्तशास्त्राण्यालोच्य रामवचसाऽरचि धर्मचन्द्रः याम्यामपूरि स ततोऽन्विह कृष्णलक्ष्मीनाथौ बुधौ कथय कस्य न सम्मतौ तौ" 5;41.

654 (17) Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः (दर्शपौर्णमासकृत्यानि)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of Ram singh II

Foll 60; 34×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; incomplete; 19th c.

654 (18) Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः (आह्निकम्)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll 53; 34×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; incomplete; 19th c.

654 (19) Dharmachandrodayaḥ (stray leaves)

धर्मचन्द्रोदयः (प्रश्नोत्तराणि अष्ट)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll 24.; 34×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; incomplete; 19th c.

654 (20) Dharmachandrodayaḥ (stray leaves)

धर्मचन्द्रोदयः

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll 4; 35×14. cms. paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; incomplete; 19th c.

654 (21) Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः (मातृकापूजनविधिः)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 13; 35×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; incomplete; 19th c. some leaves in the beginning are missing.

654 (22) Dharmachandrodayaḥ (stray leaves; discussion with non-Śaivaites)

धर्मचन्द्रोदयः

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 10; 35×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; incomplete; 19th c.

654 (23) Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः (वाहनादिपूजाविधिः)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 28; 35×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42/43; incomplete; marginal notes also; 19th c.

654 (24) Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः (चैत्रमासकृत्यम्)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of Ramsingh II

Foll 43; 35×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 43/44; 19th c.; in different handwritings.

668 (7) Dharmachandrodayaḥ

धर्मचन्द्रोदयः

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 16+3 (stray leaves); 40·5×14 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 51/52; 19th c; extra leaves.

654 (2) Dharmachandrodayaḥ (Ādyā kalā)

धर्मचन्द्रोदयः (आद्या कला)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 8+(9 to 27); 39·5×13.5 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 71/72; 19th c.

Begins :— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥

यद्योगीश्वरहृद्गतं विलसति प्रोदञ्चयन्नम्बुजं
द्वैतध्वान्तनिवारणैककुशलं प्रत्यक्परात्प्येति यत् ।
नित्योद्दीप्तकलं विहाय सकलं मग्नं सुधीभिः परं
वेदान्तप्रतिपाद्यमन्तविधुरं वन्दे महस्त्रैपुरम् ॥ १ ॥

वन्दे श्वेतसरोजकर्णिकगतान् श्रीमद्गुरून्मूर्द्धनि
यत्पादाङ्कुरजो महत्वतुलनालेशो न तीर्थोत्तमे ।
हेरम्बं सकलार्थसाधनकरं यस्याऽनुकम्पेक्षणं
ओतप्रोतमिदं यथा विलसित श्रीमगिद्रं देवताम् ॥ २ ॥

जागर्ति त्रिदिवश्रियं प्रकटयँल्लोकेऽप्ययं देशराट्
सम्पत्पुञ्जसमृद्धशोभितपुरद्वारोपशोभादिभिः ।
मत्स्याख्यः किल यत्र भूसुरकुले जागर्ति वाग्वादिनी
जागर्त्यम्बुधिकन्यकाऽपि च नृपैरायन्त्रिताचागुणैः ॥ ३ ॥

यत्रास्ते जनता विमत्सरतया निर्वैरवृत्युत्सवा
सन्तानप्रतिसन्ततिप्रभृतिभिर्हृष्टैः सदा हर्षिता ।
धर्मव्यत्ययभीतिभीतहृदयैर्विद्वद्भिरासेविता
विद्वांसोऽपि निरस्तभेदमतयो यत्रासते सज्जनाः ॥ ४ ॥

तत्रान्तर्विलसद् धनाधिपपुरीतुल्योऽभिलाखावधिः
प्रख्यातोऽथ सवायिजयपुर इति क्षीराब्धिजातालयो ।
राजच्छ्रीजयसिंहवर्म्मनृपतेर्जागर्ति निर्म्मापितः
स्वीयोद्यद्भुजदण्डखण्डितखलो यत्राऽद्य रामोऽधिराट् ॥ ५ ॥

मानं मानसमानमानवनयो भूयः प्रभोरादरा-
ल्लब्ध्वा नूनममानयन् परगतं तच्चाप यः शाश्वतम् ।
व्यक्तं तं त्वधिकं गदक्षितिभुजां श्लाध्यं सपादं पदं
यद् ग्रामीणवचः प्रभेदकथितं लोके सवायीति यत् ॥ ६ ॥

प्रायः श्रीजयसिंहवर्म्मनृपतिस्तुल्येषु पादाधिकः
भूयो भूरिसुदक्षिणं हयसवं सस्पर्द्धिदर्पापहम् ।
आज्ञाधीनमहीनक रितविधिः प्रारब्धपूर्णाऽवधि
यो विद्वद्भिरुपागतैरधिकृतैः सम्भृत्य भारांश्चिरम् ॥ ७ ॥

सम्पाद्यावनिराजराजिततटो राजा मुमोदात्मवान्
तस्याऽऽसीत्प्रतिपक्षदारजनतानेत्राम्बुधारासरित् ।
खड्गप्लावनलम्पटः प्रतिभटोत्कर्षोत्कपाधीश्वरः
पुत्रः श्रीसहितेश्वरीमृगपतिर्यो नन्दयन् सज्जनान् ॥ ८ ॥

राज्यं नैजमलं निधाय गिरिजापादे तुतोष स्वयं
भ्राता तस्य विमातृको गुणनिधिर्धीराग्रगण्यो बली ।

श्रीमन्माधवसिंहवर्म्मनृपतिर्यन्नाम संश्रूयते
ज्येष्ठे तत्र च स्वर्गते क्रमगतं राज्यं चकाराऽधिराट् ।। ९ ।।

दीनानाथजने प्रसन्नमनसा श्रेयः समुद्भावयन्
जज्ञे तस्य महाद्युतिर्नृपपतिः पृथ्वीनरेन्द्रोऽग्रत–
स्तत्पश्चान्निजचापटंकृतिकलाप्रत्यर्थिसन्तापना–
दन्वर्थाभिधया प्रतापनृपतिश्चापेषु पार्थो रणे ।। १० ।।

शत्रुप्राणपराणुलक्षणकरणा प्रोद्वीक्षणे तत्क्षणः
तत्पुत्रो जगतां तदेदृशनृपाभावाज्जगत्केसरी ।
जातो यस्तु वलालयाहवगते भीमोपमोऽभात्प्रभु–
स्तस्यासीज्जयसिंहवर्मनृपतिर्दाने पुनः स्वर्द्रुमो ।। ११ ।।

येनेयं रचिता पुरा जयपुरी कीर्तिः पताकीकृता
तत्पुत्रः कुलदीपको नृपवरः श्रीरामसिंहोऽधुना ।
जागर्ति प्रभया स्वया जयपुराधीशो विधीशावधि
धर्म्माधर्म्म × विवेचनाय विदुषां संसत्समाधापनात् ।। १२ ।।

पाखण्डेन विना जगद्व्यवहृतिर्जाता यतो जीवतु
तस्यैवं विमला मतिः शिवपदध्यानावधानादभूत् ।
धर्म्माधर्म्मविवेचनैकफलको ग्रन्थो भवद्भिर्बुधै–
रुद्भाव्यानुविधीयतां विदुरलं स्वल्पप्रयासाज्जनाः ।। १३ ।।

धर्म्मं स्वीयमिति प्रमाणवलितं बुद्ध्येकवारांनिधे–
रस्माभिश्च तदीप्सिते हितकथाऽभिप्रायविद्भिस्तदा ।
प्रादायादरतः शिरस्यतितरामादेशमुद्रावितुं
ग्रन्थो धर्मविकासनैकफलकः सद्धर्मचन्द्रोदयः ।। १४ ।।

प्रारब्धो महदग्रगण्यविदुषां बुद्धिप्रबन्धाम्बुधेः
तत्रैवापतिते गजाननवले श्रेयस्तयैतत्कृतेः ।
पाखण्डप्रथितश्चतुर्थगुरुतामुद्राङ्कनादिर्हि यो
धर्म्म्यो वा द्विजसत्तमेष्वथ नवेत्येवं विवादात्मके ।। १५ ।।

व्यक्तेऽप्यत्र सुनिर्णये विधिवशात्कालः कियानत्यगात्
के जानन्ति कियन्ति सन्ति निगमस्थानानि धर्म्माप्तये ।

× 'युक्तायुक्त' इति पाठान्तरं ग्राह्यम्

अस्मज्ज्ञानविभिन्नवैदिकविधौ क्वाप्यस्य चर्चापि चेत्
कर्तव्यत्वधिया तदाऽपि ह मया रक्ष्यं परं वर्त्मनि ।। १६ ।।

इत्येवं धरणीपतेर्व्यतिजगे पञ्चाब्दमारम्भणे
तत्रैवाऽथ समुद्यमे पुनरपि प्रार[ब्ध]सम्भारवा-
नुद्योगेन धिया सदीरितगिरा राजाधिराजः स्वयं
वित्सद्बुद्धिनिरोधि सभृतिकला [व्याधिं] हरन्नेधते ।।१७।।

सेयं श्रीनृपरामसिंहवसुधाऽधीशाभिसम्मानिता
कर्त्तव्येतरबोधनैकफलकं सद्धर्मचन्द्रोदयम् ।
ग्रन्थं संरचितुं गुरुं गजमुखं वाचं च नत्वा पुन-
स्तावद् ग्रन्थविवक्षतांश्च विषयानालोच्य ब्रूते धिया ।।१८।।

ग्रन्थेऽस्मिन् हि कला वसुद्विगुणिताः सद्धर्मचन्द्रोदये
प्रत्येका युगवर्द्धिता प्रतिकला जाताश्चतुःषष्टिका ।
तत्राद्या प्रथमा स्वरूपममलं प्रोद्योतयन्त्युद्‌गता
धर्म्मस्य स्फुटमानबोधनपरा याता द्वितीया कला ।।१९।।

तत्रैवाखिलमानवाद् व्यवहिताभेदः क्रमाद्दर्शितः
प्रत्यक्षानुमितिप्रभेदघटितो युक्त्याश्रितः संविदा ।
न्यायेनाप्युपपत्तितो बहुविधव्यक्तीकृतो वर्तते
धर्म्मावाप्य फलप्रदर्शनपरा यात[ा]तृतीया कला ।।२०।।

तत्रैवाशु विनाशिकर्म्मफलतो जन्मान्तरेऽप्याप्यते
यद्रीत्येति च सम्प्रदर्शितमथो यात[ा]चतुर्थी कला
तस्यामप्यतिधर्म्मभिन्नविहिता धर्म्मातिमधर्म्मादिषु
यो यावान् किल यत्र यादृशफलं तत्सर्वमुद्‌घाटितम् ।।२१।।
इत्येवं सकलाविराममगमत् षोडस्तु चैका कला
... ...

Ends :— on f. 27 (b)

इति निर्णीतार्थोल्लिखोऽप्यथ च लौकिककाय हीनोऽपि वैदिकगम्याकारवत्वेन श्रेयःसाधनीभूतो हि प्रत्यक्षाद्यनपेक्षश्रुतिस्मृत्यादिप्रमाण्यबलावकलितो धर्माख्योऽयं पुरुषार्थो ह्यर्थादिपुरुषार्थत्रयकारणतयाऽनुष्ठातव्यो भवतीति निर्गलितोऽर्थो बोद्धव्य इति शिवम् ।। इति श्रीमन्महाराजाधिराजराजराजेन्द्र सवायीत्युपनाम श्रीमद्रामसिंह समाज्ञप्तवित्सदःसमुद्भावितधर्मचन्द्रोदयाद्यकलावान्तरप्रतिकलाधर्मप्रमाणमुद्योतयन्ती साकल्येनाविरभूत् शुभं भवतु ।।

654(3) Dharmachandrodayaḥ (Ādyā kalā)
धर्मचन्द्रोदयः (आद्या कला)
Author :—Paṇḍitamaṇḍlī of S. Ramsingh II

Foll- 9+(9 to 27); 39·5×13·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page II; letters per line 71/72; 19th c. Ādyākalāvāntara pratikalā ends on f. 25 (a); third kalā is introduced on f. 25th (b) & remains incomplete on f 27th.

654(25) Dharmachandrodayaḥ (Dīkṣāvidhiḥ)
धर्मचन्द्रोदयः (दीक्षाविधिः)
Author :—Paṇḍitamaṇḍali of S. Ramsingh II

Foll. 6; 40×14 cms., paper.; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page II; letters per line 53/54; 19th c; incomplete.

654(26) Dharmachandrodayaḥ (Mahālayaśrāddhavidhiḥ)
धर्मचन्द्रोदयः (महालयश्राद्धविधिः)
Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 4; 40×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page II; letters per line 53/54; 19th c.; incomplete.

654(27) Dharmachandrodayaḥ (Tithinirnayaḥ)
धर्मचन्द्रोदयः (तिथिनिर्णयः)
Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 12; 40×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page II; letters per line 53/54; 19th c.; incomplete.

654(28) Dharmachandrodayaḥ (Śrāddhanirṇayaḥ)
धर्मचन्द्रोदयः (श्राद्धनिर्णयः)
Author .—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 26;40×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page II; letters per line 53/54; 19th c.; incomplete.

654(29) Dharmachandrodayaḥ (Pūjāvidhiḥ)
धर्मचन्द्रोदयः (पूजाविधिः-गाणपत्यादि)
Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 43; 40×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskri lines per page 10/11 letters per line 59/60; 19th c; incomplete.

654(30) Dharmachandrodayaḥ (Tithinirṇayaḥ)
धर्मचन्द्रोदयः (तिथिनिर्णयः कृत्यः)
Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 9; 40×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskri ; lines per page II; letters per line 53/54; 19th c.

654(31) Dharmachandrodayaḥ (XIII Kalā;Pūjyapujādiprakāraḥ)
धर्मचन्द्रोदयः (त्रयोदशीकला-पूज्यपूजादिप्रकारः)
Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh. II

Foll. 18; 40×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page II, letters per line 55/56 19th c.; incomplete.

667. Dharmachandrodayaḥ
धर्मचन्द्रोदयः
Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 339; 40·5×14 cms.; paper; Devanāgarī script Sanskrit; lines per page II; letters per line 62/63; 19th c.; incomplete.

Begins :—

अथ प्रतिपन्निर्णयस्तत्रैतन्नामनिर्वचनं । भविष्यपुराणे—
तिथीनां प्रवरा यस्माद् ब्रह्मणा समुदाहृता ।
प्रतिपाद्यब्दे पूर्वं यत्प्रतिपत् तेन सोच्यते ।।

Ends :—

येषां व्रतादिकर्मणां संक्रान्त्यादिकालानां च नियमेन विशेषतिथ्युपजीवनत्वं न भवति तेषां निरूपणं वर्षकलायां विशेषतः करिष्याम इति शिवम ।

668(1) Dharmachandrodayaḥ (I Kalā)
धर्मचन्द्रोदयः (प्रथमा कला)
Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of Ramsingh II

Foll. 72; 40 5×14 cms.; papar; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 54; 19th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।। श्रीराजराजेश्वराय नम :

श्री गुरुभ्योनमः ।। श्री शारदाम्बायै नमः ।।
श्रीमद्योगिहृदब्जभासनपरं भासत्वमापेव यद्
भूयोऽम्बात्वमनन्तविश्वजनकं सद्यन्महो विष्णुताम् ।
बिभ्रत् सत् सकलं गणाधिपतितां प्रापञ्चिकं प्राप्तये
यच्छम्भुत्वमनन्यभक्तदयया धर्मात्मकं तं नुमः ।।१।।

पयः सितरुचौ शिरःस्थितसहस्रपत्राम्बुजे
सुरत्नमयपीठिकासमुपविष्टमिन्दुप्रभम् ।
असीमकरुणाभरीभरसमुल्लसल्लोचनं
गुरुं परमुपास्महे प्रणतहृत्तमोभास्करम् ।।२।।

धरेश्वरधनेश्वराविह वदान्यमुख्यौ भजन्
धरामुत धनं नरः किमु न याति सद्याचकः ।
अतः प्रथितविघ्नपं सपदि नैव याचामहे
सदाहितगुणा वयं पुटितपाणि वन्दामहे ।।३।।

शरत्सितकरोज्वलां विकसिताम्बुजातासनां
महार्हमणिभूषितामसरसुन्दरीवन्दिताम् ।
कराकलितवल्लकीनिहितनेत्रनीलोत्पलां
नुमः सुधिषणागुरुं निखिलकामदां शारदाम् ।।४।।

मुनीश्वरहृदालयोऽप्यमलचित्कलाकारितो–
ऽप्यनामगुणरूपकोऽप्यखिलसेवकापूर्वतः ।
स लाति सगुणो यथा करमशेषतो यः सता–
मभीष्टफलसिद्धये भवतु राजराजेश्वरः ।।५।।

चिरं सनुति राजतां भुवि स रामसिंहप्रभु–
र्यदादृतनिदेशतः परमवद्धगण्या वयम् ।

यदीयगुणवर्णनात् कृतिमिमाममोघां श्रिताः
भजेम न किमीप्सितं सफलमाश्रिता हीष्टगाः ॥६॥

Then the following are described :—

सच्चिदानन्दब्रह्म- विष्णुः– ब्रह्मा-प्रपौत्रविवस्वान्-वैवस्वतः– इक्ष्वाकुः– ककुत्स्थः– मान्धाता-हरिश्चन्द्रः– सगरः भगीरथः– खट्वाङ्गः– रघुः रामः कुशः वृहद्वलः– पृथ्वीराजः– मानसिंहः– जगत्सिंह.– महासिंहः– जयसिंहः– रामसिंहः– कृष्णसिंहः– विष्णुसिंहः– सवायी जयसिंहः– ईश्वरीसिंहः– माधवसिंहः– पृथ्वीसिंहः– प्रतापसिंहः– जगत्सिंहः– जयसिंहः– रामसिंहः ।

Ends :—

इति चतुष्कलिका प्रथमाकला कलितधर्मतदर्हनिरूपणा ।
नयतु मोदममन्दमथेक्षिता सहृदयानिव वेदचतुष्टयी ॥

इति श्रीमद्राजराजेन्द्रमहाराजाधिराजेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमान-मानोन्नतश्रीसवायीरामसिंहदेवाजया तदीयधर्मसभाविद्वद्वरैरुद्भाविते धर्मचन्द्रोदये सङ्कीर्णजातिलक्षणस्वरूपाणि प्रकाशयन्ती प्रथमकलावान्तरकलिका तुरीया समुदिता ॥
॥ इति प्रथमा कला ॥

651(4) Dharmachandrodayaḥ (II Kalā)
धर्मचन्द्रोदयः (द्वितीया कला)
Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 130; 32×14 cms.; paper; Devanāgarī scrpit; Sanskrit ; lines per page 9; letters per line 36; 19th c.

The no. of folia is actually 130; the folio after no. 129 is numbered as 131 & not as 130.

Begins :— श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा श्रीमद्गुरून् विश्वस्थितिप्रलयसाक्षिणः ।
निरूपणाय कालस्य सामोदं प्रयतामहे ॥

Ends :—

तदित्थमनया सकलया द्वितीयकलया प्रायः सर्वश्रौतस्मार्तकर्मसु साधारण्येनोपयोगिनः कालाः प्रकीर्णकालाश्च निरूपिताः कर्मविशेषेषूपयोगिनः कालास्तु तत्र तत्र निरूपयिष्यन्ते इति शिवम् ॥ इति श्रीमद्राजराजेन्द्रमहाराजाधिराजेत्यादिविविध-

विरुदावलीविराजमानमानोन्नतमत्स्यदेशाधीश्वर श्री १०८ सवायीरामसिंहदेवानामाज्ञया तदीयसभापण्डितवरैरुद्भाविते धर्मचन्द्रोदये द्वितीयकलावान्तरकलिका चतुर्थी समुदिता पूर्णा चेयं द्वितीया प्रधानकला ।। श्रीरस्तु ।।

668(2) Dharmachandrodayaḥ (II Kalā)

धर्मचन्द्रोदयः (द्वितीया कला)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 128; 40·5×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sans krit; lines per page 9; letters per line 54; 19th c.

668(3) Dharmachandrodayaḥ (III Kalā)

धर्मचन्द्रोदयः (तृतीया कला)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 163; 40·5×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line; 50 to 52; 19th c. incomplete.

Begins :— **।। श्रीगणेशाय नमः ।।**

प्रणिपत्य मुनीन् मान्यान् दैशिकानिव सद्गुणान्।
कालान् सम्यङ् निरूप्येत्थमनन्तरतया पुनः ।।

Ends :—

पाखण्डं पतितं व्रात्यं महापातकिनं शठम् ।
सोपानत्कं कृतघ्नं च नास्तिकं नाभिवादयेत् ।।
धावन्तं च प्रमत्तं च मूत्रोच्चारकृतं तथा ।
भुञ्जानमाचमन्तं वै नास्तिकं नाभिवादयेत् ।।
वमन्तं जृम्भमाणं च कुर्वन्तं दन्तधावनम् ।
अभ्यक्तशिरसं चैव स्नान्तं नैवाभिवादयेत् ।।

इति वृहन्नारदीये विशेषः ।

नास्तिकं भिन्नमर्यादायुक्तं वा ग्रामयाजकम् ।
स्तेनं च कितवं चैव कदाचिन्नाभिवादयेत् ।।
विवादशीलमनं च [मन्यच्च] वमन्तं जलमध्यगम् ।।
सिद्धान्नक्रयिणं चैव शयानं नाभिवादयेत् ।।

श्राद्धं व्रतं तथा दानं देवताभ्यर्चनं तथा ।
यज्ञं च तर्पणं चैव कुर्वन्तं नाभिवादयेत् ।। इति ।।

विष्णुस्तु । संसत्सु चैव सर्वासु यज्ञे राजगृहेषु च ।
नमस्कारं प्रकुर्वीत ब्राह्मणान्नाभिवादयेत् ।।

इत्यनेन सभायामभिवादनं निषिध्यति तथैव सभां नाभिवादयेदिति । बृहद्विष्णुरपि अन्यानप्यनभिवाद्यानाह ।

बृहस्पतिः—जपयज्ञगणस्थं च समित्पुष्पकुशानलान् ।
उद………………………(here it remains incomplete

654(10) Dharmachandrodayaḥ (III Kalā-3)

धर्मचन्द्रोदयः (तृतियकलायां द्वितीया कलिका); (पुंसवनादिनिरूपणम्)

Author :— Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 67; 32×14 cms ; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 41/42; stray leaves; 19th c.

54(5) Dharmachandrodayaḥ (V Kalā)

धर्मचन्द्रोदयः (पञ्चमी कला)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 234; 32×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 36/37; 19th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणम्य श्रीगुरोः पादौ श्रुतिस्मृतिमहोदधिम् ।
अवगाह्यातिनिपुणमाचारोऽथ निरूप्यते ।।

Ends :— Colophon as in 654 (4) above इति श्रीमद्राजराजेन्द्रमहाराजाधिराजेत्यादि…………………………

668(4) Dharmachandrodayaḥ (V Kalā)

धर्मचन्द्रोदयः (पञ्चमी कला)

Author :—Paṇḍitamaṇḍilī of S. Ramsingh II

Foll. 175: 40·5×14 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 51/52; 19th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणम्य श्रीगुरोः पादौ श्रुतिस्मृतिमहोदधिम् ।
अवगाह्यातिनिपुणमाचारोऽथ निरूप्यते ।। १ ।।

Ends :— तथा कूर्मपुराणम्–
इत्येतदखिलं प्रोक्तमहन्यहनि वै मया ।
ब्राह्मणानां कृत्यजातमपवर्गफलप्रदम् ।।
नास्तिक्यादथ बालः स्याद्ब्राह्मणो न करोति यः ।
स याति नरकं घोरं काकयोनौ च जायते ।।
विमुच्यते परस्थानान्मुक्त्वा श्रमविधिं स्वकम् ।
तस्मात् कर्माणि कुर्वीत तुष्टये परमेष्ठिनः ।।इति।।

ब्राह्मण इत्युपलक्षणं क्षत्रियादेरपि इति ।

इति श्रीमद्राजराजेन्द्रमहाराजाधिराजेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतमत्स्यदेशधीश्वर श्री १०८ सवाईरामसिंहदेवाज्ञया तदीयधर्मसभापण्डित-[मण्डली] विरचिते धर्मचन्द्रोदये पञ्चकलावान्तरकलिका चतुर्थी समुदिता पूर्णा चेयं पञ्चमी कला ।। ५ ।।

654(6) Dharmachandrodayaḥ (VI kalā-II sub-kalā & III sub-kalā)

धर्मचन्द्रोदयः (षष्ठकलावान्तर द्वितीया तृतीया च कलिका)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 10+22; 32×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11 to 13; letters per line 36 to 52; 19th c.

It appears to be a draft only as marginal notes are given & many lines are cut to be deleted; mixed folia; corrections in different handwritings.

668(5) Dharmachandrodayaḥ (VI Kalā)

धर्मचन्द्रोदयः (षष्ठी कला)

Author :—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 52; 40·5×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 51/52; 19th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

श्रीगुरुचरणाम्भोजं सादरमाधाय मानसे सकलम् ।
चैत्रादिमासकृत्यं ब्रूमो यत्नाद्विमृश्य सुव्यक्तम् ।। १ ।।

Ends :—

इत्याषाढकृत्यानि ।।
इति श्रीमद्राजराजेन्द्र etc. समाप्ता चेयं षष्ठी कला ।। श्रीः ।।

654(7) Dharmachandrodayaḥ (VII Kalā)
धर्मचन्द्रोदयः (सप्तमी कला)
Author :—Paṇḍitmanḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 62; 32×14 cms.; paper; Devanāgarī scrcpt; Sanskrit; lines per page 10 to 21; letters per line 54 to 56; rough drafts; incomplete.

Rough draft leaves in different handwritings; many portions amended and cut down to be deleted from the text.

668(6) Dharmachandrodayaḥ (VII Kalā)
धर्मचन्द्रोदयः (सप्तमी कला)
Author :—Paṇḍitmanḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 59; 40·5×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 51/52; 19th c.; incomplete.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।। अथ श्रावणमासः ।।

Ends :—

अस्यामेव द्वादश्यां शक्रध्वजोत्थापनं निर्णयामृते, मात्स्ये—
द्वादश्यां च सिते पक्षे मासि भाद्रपदे तथा ।
शक्रमुत्थापयेद्राजा विश्वश्रव ·····(here remains incomplete)

654(8) Dharmcahandrodayaḥ (VIII Kalā–Samskāra-nirṇayaḥ)
धर्मचन्द्रोदयः (अष्टमी कला संस्कारनिर्णयः)
Author :—Paṇḍitamanḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 49; 32 ×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 41/42; 19th c.; no colophon;it is a later and fair copy.

Begins : ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणिपत्य मुनीन् मान्यान् दैशिकानिव सद्गुणान् ।
कालान् सम्यङ् निरूप्येत आनन्तर्यतया पुनः ।।

654(9) Dharmachandrodayaḥ [IX Kalā]

धर्मचन्द्रोदयः (नवमी कला)

Author .—Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 18; 32×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 42/43; 19th c.; incomplete; stray leaves.

Begins :—f. 3 (a) अथ प्रकरणादस्यां (कलायां) गर्भिणीपतिधर्मादय उच्यन्ते ।

654(11) Dharmachandrodayaḥ (XI Kalā)

धर्मचन्द्रोदयः (एकादशी कला; गर्भाधानसंस्कारः)

Author :-- Paṇḍitamaṇḍalī of S. Ramsingh II

Foll. 6; 35×14 cms.; paper; Devnāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 41/42; 19th c.; incomplete.

155. Dharmajahāja

धर्मजहाज (ग्यारसनिर्णय)

Author :—Kṛṣṇa miśra

Foll. 296+5; 30×14 cms.; paper;Devnāgarī script; Sanskrit and Hindi; lines per page 7; letters per line 36.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।। अथ धर्मजहाजग्रन्थ लिख्यते ।।

।। मंगलाचरण ।। कवि की उक्ति ।। श्लोक ।।
यन्नामस्मरणात् सर्वे सिद्ध्यन्त्येव मनोरथाः ।
करीन्द्रवदनं वन्दे गौरीसुनुं तमच्युतम् ।। १ ।।

अर्थ : —जिनके नाम के स्मरण किए से संपूर्ण मनोरथ सिद्धि होहिं ऐसे जो गणेश-रूप विष्णु गौरी के पुत्र अर हाथी के मुख सो है मुख जिनको ऐसे जो गणेशजी तिनको अहं वन्दे, हम नमस्कार करैं हैं ।। १ ।।

It is followed by five verses in praise of Sarasvatī, Rājā & the saints.

The family of the rulers of Jaipur from Mānsingh to Pratāpasingh is described in verses from no. 5 to no. 41.

On the margin at f. 5(b) the term सवायी is explained as below :—

'सवायी' पद को अर्थ । सव कहिए यज्ञ तिनको है लाभ जाकों सो कहिए सवायी । तथा सव कहिए विष्णु तिनतें है भक्ति को लाभ जाको सो कहिए सवायी ।

The reason for founding a new city as capital by Sawai Jaisingh is given–

निर्मितं येन नगरं न चिरं पर्वते वसेत् ।
आलोच्येति मनोर्वाक्यं सवायीजयनामकम् ।। २३ ।।

Sawai Jaisingh established a न्यायशाला, the court of justice, with one chairman and three members :—

ब्रह्माण्डसम्मतं यत्र न्यायशाला निवेशिता ।
विज्ञेन प्राड्विवाकेन दक्षसभ्यैरधिष्ठिता ।। २४ ।।

The author compiled this work under orders of Sawai Pratāpasingh.

Ends :—

दधार योगमंगुल्या सिद्धयै श्रीकृष्णचन्द्रमाः ।
स्वविभूत्यर्जुनर्ष्यकैर्ग्रन्थपूर्तिमचीकरत् ।। ५ ।।

याको अर्थ :—दोहा

ठारा सै सत्तावना, संबत मंगसिर मास ।
दीतवार सुदि सप्तमी, कीनो ग्रन्थ प्रकास ।। ६ ।।

इति श्री मन्महाराजाधिराजराजराजेन्द्रश्रीसवाईप्रतापसिंहजीदेवाज्ञया मिश्र-श्रीकृष्णविरचिते धर्मजहाजनामग्रन्थ संपूर्ण समाप्ता ।। शुभं भूयात् ।। मंगलं ददतु ।।

73. Dharmaratnārṇavaḥ (from Anūpavilāsa)

धर्मरत्नार्णवः (अनूपविलासे आचाररत्नम् only)

Author :—Maṇirāma, son of Gaṅgārāma, son of Śivaratana, under orders of Mahārājā Anūpasingh of Bikaner.

Foll. 106; 26·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9/10; letters per line 48; 18th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

शुण्डादण्डाग्रलग्नामलकफलवलन्मेरुभीतादितेय–
प्रीतिस्तुत्यादिजाताधिकगुरुकरुणावारिधिं द्राग्दधन्त्यः ।
ब्रह्मस्वर्गेशमौलिस्थितकुसुमभरव्यक्तडिण्डीरभासः
पिण्डी कुर्वन्तु चण्डीसुतचरणरजोराजयो विघ्नजालम् ।। १ ।।

after more salutations :—

मान्यान् समस्तान् पितरौ च नत्वा
दृष्ट्वा निबन्धान् प्रकरोमि यत्नात् ।
तेषां सदानुग्रहतो विकासं
यास्यत्ययं ग्रन्थवरश्च सिद्धिम् ।। ५ ।।

करोम्यहं श्रीमदनूपसिंहगुणावलीवर्णनसाहसानि ।
त्वं पूर्वपुण्यैः परिशीलितासि सरस्वति स्वीकुरु कार्यसिद्धिम्।।६।।

....

मरुप्रदेशे विषमे तु देशे राठौरवंशेऽतिबलो बभूव ।
बीकेति नामा खलु राजराजो ख्यातः स लोके सुरराजतुल्यः ।। १० ।।

बीकानेरपुरी येन वासिता भुवि विश्रुता ।
तद्वंशेऽभूत् सुगुणवान् राजा कल्याणमल्लकः ।। ११।।

Then :— रायसिंह-सूरसिंह and कर्णसिंह, whose son was Anūpasingh

देव श्रीमदनूपभूप यशसा श्वेतीकृते सर्वतो
जाते गीर्वाणवृन्दे तव शिवसदृशे कौतुकं तत्र जातम् ।
अन्योन्यं सर्वदेवा नतिततिविनताः श्रीमहादेवबुद्ध्या
जाता लक्ष्म्या च कृष्णः पुनरपि च शिवे योजिता दृष्टिपाताः।।१६।।

Anūpasingh is then praised in poetic hyperbole upto verse 33. Further :—

दिल्लीन्द्रोऽपि बलाद्यस्य जित्वा दक्षिणभूपतीन् ।
आलमगीर इति प्रख्यां प्राप लोके मनोगताम् ।।३४।।

तेन श्रीमदनूपभूपकृतिना धर्मप्रचारार्थिना
गङ्गारामतनूद्भवः सुनिपुणः काश्यां स्वकीयः कृतः ।

मिश्रः श्रीशिवदत्तसूरिपरिषत्पूज्यस्य पौत्रः कृती
योऽसौ श्रीमणिरामनामधरणीदेवप्रथामागतः ।।३५।।

नानानिबन्धानवलोक्य तेन विभाव्य काश्यां सह पण्डितैश्च ।
प्रणीयते ग्रन्थवरः सुकीर्त्यै प्रीत्यै च राज्ञो महतः प्रयत्नात् ।।३६।।

भूपानूपविलासोऽयं धर्मरत्नार्णवो महान् ।
श्रुतिस्मृतिपुराणीयवाक्यपाथः प्रपूरितः ।।३७।।

भूपानूपविलासेऽत्र धर्माम्भोधावगाहिते ।
षड्रत्नानि बुधाः सम्यक् प्रतीच्छन्तु यथासुखम् ।।३८।।

आचाररत्नं प्रथमं समयाख्यं द्वितीयकम् ।
संस्काराख्यं तृतीयं तु चतुर्थं वत्सराभिधम् ।।३८।।

पञ्चमं दानसंज्ञं तु षष्ठं शुध्द्यभिधं तथा ।
एवमत्र तु विज्ञेयं धर्मार्थं रत्नषट्ककम् ।।४०।।

Colophon :—

इति श्रीमद्राठोरकुलमङ्गलावाससकलविद्याविलासनिजकीर्तितुलितकैलासश्रीमन्महाराजाधिराजमहाराजश्रीमदनूपसिंहकारिते मिश्रश्रीशिवदत्तपुत्रमिश्रगङ्गारामात्मजदीक्षितमणिरामकृते श्रीमदनूपविलासे धर्माम्भोधावाचाररत्नं समाप्तम् ।।शुभमस्तु।।

88 (1) Dharmasarvasvam (Ās'auchaprakaraṇam)

धर्मसर्वस्वम् (आशौचप्रकरणम्)

Author :—Bhaṭṭoji Bhaṭṭaḥ s/o Lakṣmīdhara

Foll. 6; 22×9·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 28; 17th c. scribe-Devāji Bhaṭṭa, s/o Nṛsimha Mahās'abde at Kās'ī.

88 (2) Dharmasarvasvam (Tristhalī setuḥ)

धर्मसर्वस्वम् (त्रिस्थलीसेतुः)

Author :—Bhaṭṭoji Bhaṭṭaḥ, s/o Lakṣmīdhara

Foll. (2 to 34); 21×11·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7-8; letters per line 28; 1703 V. S. (1646 A. D.); scribe :–Jaṭamala

88 (3) Dharmasarvasvam (Tantrādhikāra nirṇayaḥ)

धर्मसर्वस्वम् (तन्त्राधिकारनिर्णयः)

Author—Bhaṭṭoji Bhaṭṭaḥ, s/o Lakṣmīdhara

Foll. 26; 22·5×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sānskrit; lines per page 9-10; letters per line 46; 17th c.

88 (4) Dharmasarvasvam (Tithinirṇayaḥ)

धर्मसर्वस्वम् (तिथिनिर्णयः)

Author :—Bhaṭṭoji Bhaṭṭaḥ, s/o Lakṣmīdhara

Foll. 29; 31×14·5 cms,; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 39; 1758 V. S (1701 A, D.); scribe-Mādhava.

संवत् १७५८ ।। पौषमासे सिते पक्षे एकादश्यां रवौ दिने ।
लिपिकृतं पुस्तकं च माधवेन सुबोधिना ।।

88 (5) Dharmasarvasvam (Tithinirṇayaḥ)

धर्मसर्वस्वम् (तिथिनिर्णयः)

Author—Bhaṭṭoji Bhaṭṭaḥ, s/o Lakṣmīdhara

Foll. 37; 26×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11-12; letters per line 36; 1811 V. S. (1754 A. D.); scribe-Gulābarāya at Multan

88 (6) Dharmasarvasvam (Pravaranirṅayaḥ)

धर्मसर्वस्वम् (प्रवरनिर्णयः)

Author :—Bhaṭṭoji Bhaṭṭaḥ, s/o Lakṣmīdhara

Foll. 8; 22·5×9·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 30; 1786 V. S. (1730 A. D,); scribe-Tulasīrāma s/o Gaṅgārāma

८१ (7) Dharmasarvasvam (Ās'auchanirṇayaḥ)

धर्मसर्वस्वम् (आशौचनिर्णयः)

Aufhor :—Bhaṭṭoji Bhaṭṭaḥ, s/o Lakṣmidhara

Foll. 9; 22·5×9·5; cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 26; 1786 V. S. (1730 A. D.); scribe-Tulasīrāma; s/o Gaṅgārāma

82. Nirṇayāmṛtam

निर्णयामृतम्

Author :—Allāḍanāthaḥ, s/o Siddha Lakṣmaṇa under order of Sūryasena.

Foll. 364; 30·5×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 32-33; 18th c. scribe-Mādhava Bhaṭṭa at Amber; the work is divided in four parts :—

(1) Tithinirṇayaḥ ff. 226

तिथिनिर्णयः

(2) Śrāddhanirṇayaḥ ff. 76

श्राद्धनिर्णयः

(3) Dravyanirṇayaḥ ff. 16 and

द्रव्यनिर्णयः

(4) Ās'auchanirṇayaḥ ff. 46

आशौचनिर्णयः

Colophon :—

इति श्रीमहीमहेन्द्रसूरसेनआज्ञया विरचितं निर्णयामृतं सम्पूर्णम् ॥ शुभमस्तु ॥ माधवभट्टेनालेखि अम्बावतीनगर्याम् ॥ सर्वं शुभम् ॥छ॥

83. Nirṇayāmṛtam

निर्णयामृतम्

Author :—Allāḍanāthaḥ

Foll. 155; 33×13·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10-11; letters per line 52; 18th c.; a copy of no. 82 above; written in two different hāṇdwritings.

84. Nirṇayāmṛtam

निर्णयामृतम्

Author :—Allāḍanāthaḥ

Foll. 234; 27·5×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 44 to 46; 1657 V. S. (1600 A. D.); scb. Bhīmasena

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

कारणमेकं जगतां वारणमास्येन तारणं विपदाम् ।
किमपि महो महनीयं प्रत्यूहव्यूहदारणं वन्दे ॥१॥

Ends :—

इति श्रीसूर्यसेनमहीमहेन्द्रविरचिते निर्णयामृते आशौचप्रकरण सम्पूर्णम् ॥छ॥

श्रीसूर्यसेनभूभृद्विमलयशःक्षीरसागरादुदिते ।
इति निर्णयामृतेऽस्मिन्नाशौचस्यादिनिर्णयो जातः ॥

श्रीमत्पण्डितसिद्धलक्ष्मणसुतः श्रीसिद्धलक्ष्मीपद-
द्वन्द्वाराधनसुप्रसिद्धमहिमा यः सिद्धसारस्वतः ।

आदेशादकृतैष सूर्यमहसः श्रीसूर्यसेनप्रभो-
र्वैद्ये कर्मणि कालनिर्णयमसावल्लाडनाथः सुधीः ॥

शुभमस्तु ॥ संवत् १६५७ अषाढ़ सुदि १२ शुक्रवारः ॥ पुस्तकं लिखितं भीमसेनि कायस्थ श्रीवास्तवः ॥ श्री व ॥ श्रीरामचन्द्र सहायः ॥ सीतावल्लभो सहायः ॥छ॥

354. Nirṇayāmṛtam

निर्णयामृतम

Author :—Allāḍanāthaḥ (under orders of Sūryasena)

Foll. 277; 33·5×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 40-41; 1945 V. S. (1888 A. D.); scribe-Dāmodara Pārās'ara

Begins :—

ॐब्रह्मवेदाय नमः ।। अथ यत्रैतदपहन्यमाने मुसलं पतति तद् घोरं भवति तदप्येतदृचोक्तं—

उलूखलान्मुसलं पतन्तं हिनास्ति पत्नीं कुले ज्येष्ठं कृषीः
प्रजाः पशवः संविशन्ते यथेन्द्रसृष्टं प्रपतेत वज्रमिति
तद्वज्रं शान्त्युदकेन सम्प्रोक्ष्य·····················

Ends :—

इति श्रीसूर्यसेनमहीमहेन्द्रविरचितनिर्णयामृते आशौचप्रकरणं सम्पूर्णं ।।

श्रीसूर्यसेनभूभृद्विमलयशःक्षीरसागरादुदिते ।
इति निर्णयामृतेऽस्मिन्नाशौचस्याऽपि निर्णयो जातः ।।

श्रीमत्पण्डितसिद्धलक्ष्मणसुतः श्रीसिद्धलक्ष्मीपद-
द्वन्द्वाराधनसुप्रसिद्धमहिमा यः सिद्धसारस्वतः ।

आदेशादकृतैष सूर्यमहसः श्रीसूर्यसेनप्रभो-
र्वद्ये * कर्मणि कालनिर्णयमसावल्लाडनाथः सुधीः ।।

।। इति निर्णयामृतं समाप्तं ।। कार्तिक कृष्णः १३ संवत् १९४५ ।। लेषत दामोदरपारास्वर बीरामणः ।। ।। श्री ।। ।।

366. Nirṇayāmṛtam

निर्णयामृतम्

Author :—Allāḍanāthaḥ

---

* वद्ये = On rites to be performed during the dark fortnight.

Foll.326; 25×9·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 36; 1656 V. S. (1599 A. D.); scb. :- Mādhava

An earlier copy of no. 354.

Ends :—

सम्वत् १६५६ समये माधमासे वदि परिवा पुन वास्ते ह: लिपितं माधवब्राह्मरास्य कासिवास क्रियते । जादृशं .... इत्यादि ।।

श्री विश्वनाथाय नमः ।। ठा० जगन्नाथ तत्पुत्र चि० उ० लीलाधर चि० नाथुरामस्य पुस्तकं निर्णयामृतमिति ।।

611. Nirṇayāmṛtam (Smṛtinirnayaḥ)

निर्णयामृतम् (स्मृतिनिर्णयः)

Author :—Allāḍanāthaḥ

Foll. 248; 34×13·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 40-41; brittle paper; incomplete; approximate date given on the upper folia 1933 V. S. (1876 A. D.)

365. Nṛsimhaprasādaḥ

नृसिंहप्रसादः

Author :—Dalapatirjāa s/o Vallabha of Devagira

Foll. 439; 48×14·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 90; 1568 V. S. (1511 A. D.); bound with red & white misru; bears a seal of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.); divided in twelve chapters :—

(1) Saṃskārasāraḥ, (2) Āhnikasāraḥ, (3) Śrāddhasāraḥ, (4) Kālanirṇayasāraḥ, (5) Vyavahārasāraḥ, (6) Prāyaśchittasāraḥ, (7) Karmavipākasāraḥ, (8) Vratasāraḥ, (9) Dānasāraḥ; (10) Śāntisāraḥ; (11) Tīrthasāraḥ, (12) Devapratiṣṭhāsāraḥ

Ends :—

इति श्रीमच्चतुर्दशभुवनैकनाथमहेन्द्रादिदेवगणपूजितचरणकमल—सटाडम्बरव्याप्तभुवनत्रय-भक्तानुग्रह (स्वरिपुपुत्र) वदनप्रह्लादप्रणय-वरदकरभावदानेकराजाभयकर-जगदेकसुन्दरश्रीमल्लक्ष्मीनृसिंहचरण-युगलसरोरुहभ्रमर-(सूर्य) वंश-तिलक-औत्कलवैरभु (क्त) गौडगुर्जर-मालवमागधपाञ्चालकार्णाटाद्यनेकप्रौढराजस्पृहणीयकीर्ति· सकल-भूमण्डलदिङ् मण्डली-मण्डनीयमान-निजभुजार्जितप्रतापासादितसकल-साम्राज्यपरम (वैष्णवस्य) पदच्युतसंस्थापितानेकमण्डलाधीश्वर-सकलसामन्तचक्रचूडामणिचक्ररंजितचरणारविन्द - सकलभूमण्डल-मण्डन-श्रीमत्प्रौढप्रतापमहाराज-महाराजाधिराजसर्वपुरिसुन्दरि-देव-गिरिपुरीवराधीश्वर-समस्तयवनाधीश्वरश्री (म) न्निजामसाहसमस्त कर्णा (टा) धीश्वर-सकलविद्याविशारद — याज्ञवल्क्यीयसप्तशाखा-प्रवर्तकद्विजराजकुलालङ्कारहीरवैष्णवधर्मप्रवर्तकश्रीवल्लभात्मज-श्रीवल्लभपण्डितप्रसादासादित—, श्रीसूर्य-पण्डिताभिधगुरुमन्त्रादि-प्रणीतनीतिशास्त्राभिज्ञमहाप्रभु-स्वकीयातिनिधिकृतिश्रीमहाराजा-धिराज-श्रीदलपतिराजविरचिते श्रीनृसिंहप्रसादे प्रतिष्ठासारे सम्पूर्णं ।।छ।।

सम्वत् १५६८ समये अग्रहन सुदि ११ सोमवासरे लीखितं गौडान्वय (स्य) खेवराजपुत्रस्य ईश्वरलिखीतं काश्यां । सुरीवान (श्रीमान्) सीकन्दर राज्य प्रवर्तते ।। ।। ।। ।। शुभमस्तु ।। भवानीशङ्कराभ्यां नमः ।।

The date of the ms. falls during the time of Burhanshah who became the king of Ahmadnagar in 1508 A. D. and reigned upto 1553 A. D. During his minority the affairs of the state were managed by his father's old officers. Sikandar might have been one of them. Dalpataraj, son of Vallabha, belonged to Devagiri (Daulatabad).

188. Puruṣārtha prabodhin.

पुरुषार्थप्रबोधिनी

Author :—Brahmānanda Bhāratī p/o Rāmarāja Sarasvatī.

Foll. 128; 29·5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 44-46; 19th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

वेदैकवेद्यं भक्तेष्टदायिनं प्रत्यगद्वयम् ।
सत्यादिलक्षणं साम्बं संभजे सर्वकारणम् ।।

Ends :—

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीरामराजसरस्वतीमुनिवर्यचरणारविन्द-सम्भवमहोदयमकरन्दलोलुपमधुव्रतश्रीसाम्बमहादेवप्रेरितब्रह्मानन्दभारतीमुनिविरचिते वेदार्थसारसंग्रहे वैदिकोत्तमविद्वज्जनमनोहरे मन्दबुद्ध्यास्तिकभागधेये पुरुषार्थप्रबोधे तृतीयांशे सर्वमार्गप्रामाण्यनिर्णयो नाम षष्ठोऽध्यायः ।।

102. Pūjāratnākaraḥ

पूजारत्नाकरः

Author :—Chaṇḍeśvara s/o Vīreśvara

Foll. 174; 31×14·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9-10; letters per line 37; 1792 V. S. (1735 A. D.); scribe-Bālakaāma at Lavapura (Lahore).

Begins :— ।। ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।।

स्नातः स्वर्गतरङ्गिणीजलभरैर्नेत्रोत्पलेनाञ्चितः
पार्वत्या सितभूतिचन्दनचयैरालिप्तगात्रोज्वलः ।।
देवश्चन्द्रकलाविलासतिलको गौरीविवाहोत्सवा-
रम्भेशैवकृतार्हणस्त्रिजगतामर्घ्यो हरः पातु वः ।।१।।

यत्पूजाकुसुमैः शुभैः सुमनसां नेच्छन्ति कल्पद्रुमा-
द्यन्नैवेद्यनिवेदनैरपि सुधां भोक्तुं यतस्तेन तम् ।
स श्रीमान् मिथिलावनीन्द्रसहितो मन्त्रीन्द्रचन्द्रेश्वरः
सन्न्यायैः परिमार्जितुं वितनुते पूजासु रत्नाकरम् ।।२।।

Ends :—

श्रीकृत्यदानव्यवहारशुद्धिपूजाविवादेषु तथागृहस्थै
रत्नाकराद्धर्मभुवो निबद्धाः कृतास्तुलापूरुष एव सप्त ।

शिखिगगनशशाङ्कै र्गौडभूपाल वर्षै:
तपनतनयवारे ज्येष्ठशुक्ले दशम्याम् ।
स्वहितपरहितार्थं मन्त्रिणां मौलिरत्नैः
कृतमखिलमिदं श्रीचन्द्रपूर्वेश्वरान्तैः ।।

इति सप्रक्रियमहासन्धिविग्रहिकपर्णागारिमहाठक्कुरश्रीमद्वीरेश्वरात्मजश्रीमच्चन्द्रेश्वरविरचितः पूजारत्नाकरः समाप्तः ।। शुभमस्तु ।। सम्वत् १७९२ शुभवर्षे महामङ्गलप्रदे ज्येष्ठमासे कृष्णपक्षे तिथौ पञ्चम्यां गुरुवारादिसंयुतायां लवपुरमध्यमिदं पुस्तकं पूजारत्नाकराख्यं लिखितं बालकरामेण शुभमस्तु ।। छ ।।छ।।

The author चन्द्रेश्वर or चण्डेश्वर is quoted by रघुनन्दन भट्टाचार्य । Kāṇe assigns him the date between 1300 to 1370 A. D.

103. Pūrtakamalākaraḥ

पूर्तकमलाकरः

Author :—Kamalākaraḥ s/o Rāmakṛṣṇa s/o Nārāyaṇa

Foll. 95; 28·5×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 46-48

Begins:— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

नारायणात्मजश्रीमद्रामकृष्णस्य सूनुना ।
कमलाकरसंज्ञेन पूर्तं सम्यगिहोच्यते ।।१।।

Ends :—

इति भट्टकमलाकरकृतौ जज्ञानोपायः [जलदानोपायः] । इति श्रीजगद्गुरुरामेश्वरभट्टसूरिसूनुनारायणभट्टसुतरामकृष्णभट्टात्मजमहोपाध्यायकमलाकरभट्टकृतः पूर्तकमलाकरः समाप्तः ।। छ ।। राम राम राम राम राम राम राम रामः ।।

The author's famous work is निर्णयसिन्धुः composed in 1616 A. D.

238. Prayogasaṅgrahaḥ (Sarvakarmādhikāraḥ)

प्रयोगसङ्ग्रहः (सर्वकर्माधिकारः)

Author :—Śaunakaḥ

Foll. 91; 28×12 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 44-45; 1751 V. S (1694 A. D.);

237. Prayogasaṅgrahaḥ (Sarvakarmādhikāraḥ)

प्रयोगसङ्ग्रहः (सर्वकर्माधिकारः)

Author:—Śaunakaḥ

Foll. 94; 18×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13-14; letters per line 27-28; 1778 V. S. (1721 A. D.).; letters on the last folio have begun to fade away. A note in differant handwriting :—

संवत् १७७८ भाद्रपद शु १ शनौ संपादितं पुस्तं पोल सदाशिवेन ।

621. Prāyaśchittavivekaḥ

प्रायश्चित्तविवेकः

Author :—Śūlapāṇiḥ

Foll. 140; 37×18 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 45-46; 1945 V. S. (1888 A. D.); scribe-Rāmachadra Sharma.

Ends :—

प्रायश्चित्तविवेकोऽयं रचितः शूलपाणिना ।
यथा सतामुरःस्थाने विराजतां सुभाषितम् ॥

इति श्रीसाहुडियालमहामहोपाध्याय–श्रीशूलपाणिविरचितः प्रायश्चित्तविवेकः संपूर्णः ॥

बाणवेदनन्दभूमिते समेऽथ कार्तिकेऽत्र
मासि शुक्लपक्षके हि पञ्चमी तिथौ व्यलेखि ।
रामचन्द्रशर्मणैव शूलपाण्युपज्ञ एष
पापधर्मविवेक एव मोजमन्दिरस्थितेन ॥१॥
शुभं भवतु ॥

110. Brāhmaṇasarvasvam

ब्राह्मणसर्वस्वम्

Author :—Halāyudhaḥ

Foll. 105; 28·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 47-48; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh; intermingled folia.

Begins :— ॥ **स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः** ॥

दीपवद्द्योतयति यो भूर्भुवः स्वर्जगत्त्रयम् ।
सवितुस्तं वयं भर्गमपवर्गकरं नुमः ॥

At various places some letters are missing.

Colophon :—

इत्यावसथिकधर्माध्यक्षहलायुध (कृतं) ब्राह्मणसर्वस्वं समाप्तम् ।

111. Brāhmaṇasarvasvam

ब्राह्मणसर्वस्वम्

Author :—Halāyudhaḥ

Foll. 242; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 34-35; 1732 V. S. (1675 A. D.); scb : Kāmadeva

After benedictory verses :—

लब्धं जन्म धनञ्जयाद्भगवतः श्रीलक्ष्मणक्ष्मापते-
रावृत्या सदृशी निजस्य वयसः प्राप्ता महापात्रता ॥१०॥

Ends :—

ततः परिष्कृतबहिरग्नौ तूष्णीं प्रोक्षणीपात्रस्थशेषप्राशनान्ते ब्रह्मण दानम् । ब्राह्मणभोजनं यथाशक्ति । विनिपर (?) ब्राह्मणानां भोजनं । अच्छिद्रावधारा । पञ्चाशद्ब्राह्मणभोजनाद्याधानं कुर्यात् । इत्यावसथिकमहाधर्माध्यक्षहलायुधकृतौ ब्राह्मणसर्वस्वं समाप्तम् ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १७३२ ज्येष्ठशुक्लसप्तम्यां शुक्रवासरे रंगामाट्यां लिखितमिदं पुस्तकं श्री कामदेवशर्मणा ।

It appears that this copy was prepared in a fair handwriting from the above (no. 110) for Mahārājā Ram Singh I, who was posted at Rāṅgāmāṭī (now in East Bengal).

59. Bhagavantabhāskaraḥ

भगवन्तभास्करः

Author :—Nilakaṇṭhaḥ, son of Śaṅkara Bhaṭṭa

Contains ten mayūkhas only as detailed below :—

59 (1) Saṃskāramayūkhaḥ (I)

संस्कारमयूखः (प्रथमः)

Foll. 83; 30×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 42; Pauṣa Śuklā 9, dt. 1796 V. S. (1739 A. D.)

59 (2) Ācāramayūkhaḥ (II)

आचारमयूखः (द्वितीयः)

Foll. 46; 29×13 cms.; paper; Devanāgrī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 36; dt. 1796 V. S. (1739 A. D.)

59 (3) Samayamayūkhaḥ (III)

समयमयूखः (तृतीयः)

Foll. 87; 30×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 40; Bhādrapada Sudi 9, dt. 1795 V. S. (1738 A. D.)

59 (4) Srāddhamayūkhaḥ (IV)

श्राद्धमयूखः (चतुर्थः)

Foll. 87: 27·5×11·5; cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 50; 18th c.; last leaf damaged; ff. 23, 75 & 76 missing.

59 (5) Nītimayūkhaḥ (V)

नीतिमयूखः (पञ्चमः)

Foll.73; 29×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 52; Pauṣa Budi 14, 1781 V. S. (1724 A. D.); scribe-Jayānanda s/o Dhaneś vara.

59 (6) Vyavahāramayūkhaḥ (VI)

व्यवहारमयूखः (षष्ठः)

Foll. 84; 25·5×11·5 cms,; paper; Devanāgarī script: Sanskrit; lines per page 12; letters per line 42; 18th c.

59 (7) Utsargamayūkhaḥ (VIII)

उत्सर्गमयूखः (अष्टमः)

Foll. 26; 27×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 34; 18th c.

59 (8) Prāyas'chittamayūkhaḥ (X)

प्रायश्चित्तमयूखः (दशमः)

Foll. 145; 32×12·5 cms.; paper; Devanāgarī sctipt; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 41; 18th c.

59 (9) Śuddhimayūkhaḥ (XI)

शुद्धिमयूखः (एकादशः)

Foll. 37; 24·5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11, letters per line 46; 18th c.

59. (10) Śāntimayūkhaḥ (XII)

शान्तिमयूखः (द्वादशः)

Foll. 101; 30×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 44; 18th c.

Ends :— ॥ श्रीगंगाविश्वेश्वरः शरणं ॥ शुभमस्तु ॥

Written in two different handwritings; intermingled folia.

57. Bhagavantabhāskaraḥ (also called Smṛtibhāskaraḥ). Only the following nine myūkhas are available out of twelve mayūkhas :—

भगवन्तभास्करः (स्मृतिभास्करो वा)

Author :—Nīlakaṇṭhaḥ s/o Śaṇkara Bhaṭṭa.

57. (1) Āchāramayūkhaḥ (II)

आचारमयूखः (द्वितीयः)

Foll. 35 (2 to 36): 29×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 50; incomplete; bears two seals of M. K. Ram Singh 1, dt. 1718 V. S. (1661 A. D,)

57 (2) Nītimayūkhaḥ (V)

नीतिमयूखः (पञ्चमः)

Foll. 2-52; 29×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 50 to 52; one seal of M. K. Ram Singh 1, dt. as sbove.

57 (3) Nītimayūkhaḥ (V)

नीतिमयूखः (पञ्चमः)

Foll. 11; 28·5x12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit: lines per page 12; letrers per line 48; bears a seal of M. K. Ram Singh I, dt. 1718 V. S. (1661 A. D.); incomplete.

57 (4) Vyavahāramayūkhaḥ (VI)

व्यवहारमयूखः (षष्ठः)

Foll. 39; 29x13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 54; seal as above; Incomplete.

57 (5) Dānamayūkhaḥ (VII)

दानमयूखः (सप्तमः)

Foll. 111; 29·5×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 43-44; bears two seals of M. K. Ram Singh 1 as above.

57 (6) Utsargamayūkhaḥ (VIII)

उत्सर्गमयूखः (अष्टमः)

Foll. 12; 29×12'5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 52; seals of M. K. Ram Singh 1 as above.

57 (7) Pratiṣṭhāmayūkhaḥ (IX)

प्रतिष्ठामयूखः (नवमः)

Foll. 30; 28·5x12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 50 to 52; seals of M. K. Ram Singh 1 as ahove.

57 (8) Śuddhimayūkhaḥ (XI)

शुद्धिमयूखः (एकादशः)

Foll. 41; 28x12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10-11; letters per line 48; no seal; folia intermingled.

57 (9) Śāntimayūkhaḥ (XII)

शान्तिमयूख : (द्वादशः)

Foll. 72; 29x13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit;

lines per page 14; letters per line 55; bears two seals of M. K. Ram Singh I, dt. 1718 V. S. (1661 A. D.,)

58. Bhagavantabhāskaraḥ

भगवन्तभास्करः

Author :—Nīlakaṇṭhaḥ s/o Śaṅkara Bhaṭṭa

Only six mayūkhas as below :—

58 (1) Saṁskāramayūkhaḥ (I)

संस्कारमयूखः (प्रथमः)

Foll. 97; 28x12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit, lines per page 10; letters per line 38; dt. 1770 V. S. (1713 A. D.)

58 (2) Vyavahāramayūkhaḥ (VI)

व्यवहारमयूखः (षष्ठः)

Foll 46; 33x15·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13 to 15; letters per line 44; no seal.

58 (3) Dānamayūkhaḥ (VII)

दानमयूखः (सप्तमः)

Foll. 129; 33x15·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13 to 14; letters per line 45-46; no seal.

58 (4) Utsargamayūkhaḥ (VIII)

उत्सर्गमयूखः (अष्टमः)

Foll. 13; 32x14·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskirt; lines per page 14; letters per line 42; no seal.

58 (5) Prāyaśchittamayūkhaḥ (X)

प्रायश्चित्तमयूखः (दशमः)

Foll. 105; 33x15·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13-14; letters per line 44 to 46; no seal.

'श्रीकृष्णो जयति' in the end.

58 (6) Śuddhimayūkhaḥ (XI)

शुद्धिमयूखः (एकादशः)

Foll. 32; 30·5x14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit: lines per page 11; letters per line 40; no seal.

65 (7) Bhagavantabhāskaraḥ (Saṁskāramayūkhaḥ-I)

भगवन्तभास्करे संस्कारमयूखः प्रथमः

Author—Śaṅkara Bhaṭṭaḥ s/o Nīlakaṇṭha

Foll. 86; 32×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 42-43; dt. 1796 V.S. (1739 A. D.).

Begins :— **।। श्रीगणेशाय नमः ।।**

यतः सर्वं विश्वं भजति निजसत्तालयमिदं
य आत्मा सर्वेषां स्थिरचरजडानामपि विभुः ।।
तमेते भास्वन्तं विधिहरिमहेशानवपुषं
नमस्यामः कामं परमकमनीयं सुकृतिनाम् ।।१।।

Ends :— एते च संक्षेपेणोक्ता यतिधर्माः ।। विस्तरस्तु विश्वेश्वरनिबन्धादौ द्रष्टव्यः समाप्तं चेदं ।।

इति मीमांसकभट्टनीलकण्ठात्मजभट्टशङ्करकृतौ संस्कारमयूखः समाप्तः ।। सम्वत् १७९६ वर्षे फाल्गुनमासे द्वितीयायां लिखितमिदं पुस्तकं ।। शुभमस्तु ।। कल्याणं भूयात् ।। लेखकपाठकयोः शुभम् ।।

672. Bhagavantabhāskaraḥ (Samayamayūkhaḥ-III)

भगवन्तभास्करे समयमयूखः–तृतीयः

Author :— Nīlakaṇṭha Bhaṭṭaḥ s/o Śaṅkara

Foll. 69; 29×12'5 cms.; paper; Davanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 48; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh I, dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

677. Bhagavantabhāskaraḥ (Śrāddhamayūkhaḥ-IV)

भगवन्तभास्करे श्राद्धमयूखः–चतुर्थः

Author :—Nīlakaṇṭhaḥ s/o Śaṅkara Bhaṭṭa

Foll. 72; 28·5×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 48 to 50; 18th c.; bears two seals as above.

589. Bhagavantabhāskaraḥ (Pratiṣṭhāmayūkhaḥ-IX)

भगवन्तभास्करे प्रतिष्ठामयूखः–नवमः

Author :—as above in 677.

Foll. 44; 27·5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 30; 18th c.

590. Bhagavantabhāskaraḥ (Pratiṣṭhāmayūkhaḥ-IX)

भगवन्तभास्करे प्रतिष्ठामयूखः–नवमः

Author :—Nīlakaṇṭhaḥ s/o Śaṅkara Bhaṭṭa

Foll. 80; 28·5×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 25; 19th c.

Begins :— ॥ श्रीरविर्जयति ॥

महो महत् समाराध्य जलोत्सर्गमथोक्तवान् ।
प्रतिष्ठां सर्वदेवानां नीलकण्ठो वदत्यसौ ॥

Ends :— कर्तृ राज्ञः प्रजानां च शान्तिर्भवतु सर्वदा ।
अस्माकं शिल्पिता नैव सुप्रीतो भव सर्वदा ।। इति ।।

इति श्रीशङ्करभट्टात्मजनीलकण्ठेन कृते भास्करे प्रतिष्ठामयूखोऽष्टमः [नवमः] ।। परिसमाप्तः ।। श्रीरामः शरणं ।। ग्रन्थसंख्या ९०० ।।

688. Bhagavantabhāskaraḥ (Prāyaś́chittamayūkhaḥ–X)

भगवन्तभास्करे प्रायश्चित्तमयूखः–दशमः

Author :—as above in 590.

Foll. 262; 27×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 32; 1954 V. S. (1897 A. D.); scribe–Rāmapratāpa.

Begins :— **।। श्रीगणेशाय नमः ।।**

नमामि भास्वत्पदपङ्कजं तत्, श्रीनीलकण्ठोऽहमथ प्रकुर्वे ।
स्मृत्वोपदेशान् गुरुशङ्करस्य, विनिर्णयं पापविशुद्धिहेतुम् ।।१।।

Ends :—

मरणान्तिकस्य तु तद्विधिना प्रकाशपापविषयत्वेनोक्तत्वात् रहस्ये प्रापक-प्रमाणाभावात् ।। प्राप्तिरेव दूरायास्तेति सर्वं शेवं [वं] ।।

इति मीमांसकशङ्करभट्टात्मजेन भट्टनीलकण्ठेन कृते भास्करे प्रायश्चित्तमयूखः । श्री कृष्णो जयति ।।

मिति फाल्गुन कृष्ण वदि ४ बृहस्पतिवार सम्वत् १९५४ का द० रामप्रताब लेखक का ।। श्रीः ।।

658. Bhagavantabhāskaraḥ (Śuddhimayūkhaḥ–XI)

भगवन्तभास्करे शुद्धिमयूखः–एकादशः

Author :—as above

Foll. 33; 30×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 42; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh I.

Begins :— **।। श्रीगणेशाय नमः ।।**

यो लीलया सन्तनुतेऽत्र विश्वं तत्पालयत्यात्मनि विश्वरूपे
लयं नयत्याशु च पूर्णरूपः शिवं तनोत्वाशु रविर्ममासौ ।।१।।

श्रुतीः स्मृतीर्वीक्ष्य पुराणजातं तत्तन्निबन्धानपि सन्निबद्धान् ।
श्रीशंकरस्यात्मजनीलकण्ठो द्रव्यादिशुद्धिं विवृणोति सर्वाम् ।।२।।

Ends :—इति श्रीमीमांसकशंकरभट्टात्मजभट्टनीलकण्ठेन कृते भास्करे शुद्धिमयूखः ।। शुभमस्तु ।। ग्रन्थ २५५ ।।

77. Makarandaprakās'aḥ (Karmavipākaḥ)

मकरन्दप्रकाशे कर्मविपाकः

Author :--Harikṛṣṇa Bhaṭṭāchāryaḥ Nyāyavāchaspatiḥ s/o Aniruddha Dīkṣita.

Foll. 84: 25×11 cms.: papər: Devanāgarī script: Sanskrit: lines per page 8: letters per line 40; 18 th c.

Begins :— अथ क्रमप्राप्तो राजयक्ष्मारोगविपाकः । स च यद्यपि प्रायश्चित्त-परिच्छेदे ब्रह्महत्याप्रायश्चित्तप्रदर्शनावसरे निरूपितस्तथापि तन्निःकृतिकदर्शनप्रदर्शनस्य तत्प्रतियोगित्वात् पुनरत्र निरूप्यते ।..............................

Colophon :— (f. 84)

इति अनिरुद्धदीक्षितात्मजश्रौतस्मार्तकर्मानुष्ठाननिरतनिखिलपाञ्चालधरणि-गीर्वाणप्रसिद्धान्वयन्यायादिशास्त्राध्ययनाध्यापनार्जितविविधविद्यारहस्यहरिकृष्ण-न्यायसिद्धान्तवाचस्पतिभट्टाचार्यविरचिते श्रीमत्समस्तपण्डितपुण्डरीकप्रकाशमार्तण्ड-मण्डलान्तर्गत–रघुवंशवत्–श्रीबिहारीनरेन्द्रवंशालङ्कार-समस्तभूमण्डलप्रसिद्धानुभाव-श्रीमन्महाराजाधिराजमकरन्द[कारिते]प्रकाशे परिशिष्टपरिच्छेदः समाप्तः ।। सम्पूर्णो मकरन्दप्रकाशः ।।

76. Makarandaprakās'aḥ (Tīrthaprakaraṇam)

मकरन्दप्रकाशे तीर्थप्रकरणम् ।

Author I—As above in 77.

Foll. 53 (124 to 177): 26×11 cms.: paper: Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8: letters per line 41; 18th c.

Begins (f. 124a) :—अथ तीर्थानि कथ्यन्ते । तत्र तीर्थं द्विविधं स्थावर जंगमञ्च । स्थावरं तु—

प्रयागं च कुरुक्षेत्रं नैमिषं पुष्करं तथा ।
गङ्गाद्वारं च........बदरी सिन्धुसागरं ।।

on f. 177 (b)

इति हरिकृष्णसिद्धान्तवाचस्पतिभट्टाचार्यविरचिते श्रीमकरन्दप्रकाशे गया-प्रकरणं गतम् ।

66. Madanapārijātaḥ. (in 9 stabakas or chapters)

मदनपारिजातः

Author :—Vis'ves'varaḥ under orders of Madanapāla Nṛpati

Foll. 201; 27×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sauskrit; lines per page 12; letters per line 50; 17th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh 1, dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

67. Madanapārijātaḥ

मदनपारिजातः

Author :—Vis'ves'varaḥ under orders of Mada napāla Nṛpati.

Foll. 126 (ff. 101, 121 and 122 are missing;) 28·5×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 47-48; 17th; c.; incomplete; bears two seals of M. K. Ram Singh 1, dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Colophon :—

इति पण्डितपारिजातकदारमल्लेत्यादिविरुदराजीविराजमानस्य श्रीमदन-पालस्य निबन्धे मदनपारिजाताभिधे पञ्चमस्तबकः ।। समाप्तः ।। शुभमस्तु ।।

68 (1) Madanaratnapradīpaḥ (Samayodyotaḥ–I)

मदनरत्नप्रदीपः (समयोद्योतः–प्रथमः)

Author :—Madanasimhaḥ

Foll. 475; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 36; 1731 V. S. (1674 A. D.); two seals of M. K. Ram Singh 1, dt 1718 V. S. (1661 A. D.); 47 (414-460) leaves were missing in the original which were completed later. The copy was written in 1731 V. S. It shows that the seal continued to be put on later acquisitions also.

Begins :— श्रीगणेशाय नमः ।।

(alternate letters in black & red ink)

आदायेन्दुकलां शम्भोर्मुखे बिसधिया क्षिपन् ।
द्वितीयरदनीकुर्वन् पातु बालो गजाननः ।।

Genealogy of Madana Singh :—

दामोदर-महिपाल (अनुवंशी)-बद्रीदास-सूर्यदास-शक्तिसिंह-मदनसिंह

Colophon :—

इति श्रीकोदण्डपरशुरामेत्यादिविविधविरुदावलीविराजमानमानोन्नतमहाराज-श्रीशक्तिसिंहात्मजमहाराजाधिराजश्रीमदनसिंहदेवविरचिते मदनरत्नप्रदीपे समय-निर्णयो नाम प्रथम उद्योतः समाप्तः ।। शुभमस्तु ।। संवत् १७३१ मार्गशीर्ष शुक्लैकादश्यां लिखितमिदम् ।। श्रीमहाराजाधिराज श्रीमहाराजा-श्रीरामसिंहदेववर्मणः पुस्तकमिदम् ।। लिखितं श्रीरामनाथशर्मणा ।।

68. (2) Madanaratnapradīpaḥ (Dānodyotaḥ–III)

मदनरत्नप्रदीपः (दानोद्योतः तृतीयः)

Author :—Madanasimhaḥ

Foll. 245; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 57; 17th c.; two seals of M. K. Ram Singh 1 dt. 1718 V. S. (1661 A. D.) Some folia were written later and intermingled.

68 (3) Madanaratnapradīpaḥ [Śāntyudyotaḥ–IV]

मदनरत्नप्रदीपः (शान्त्युद्योतः–चतुर्थः)

Author :—Madanasimhaḥ

Foll. 138 ; 26·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 50; 17th c.; 33 folia written later intermingled.

69 (1) Madanaratnapradīpaḥ [Samayodyotaḥ-I]

मदनरत्नप्रदीपे समयोद्योतः–प्रथमः

Author :— Madanasimhaḥ

Foll. 343; 30×15·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 50-52; 17th c.; in the end the name is given as समयनिर्णयः ।।

69 (2) Madanaratnapradīpaḥ [Dānodyotaḥ-III]

मदनरत्नप्रदीपे दानोद्योतः–तृतीयः

Author :—Madanasimhaḥ

Foll. 347 (first two folia are missing, third is damaged) 30×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 47-48.

69 (3) Madanaratnapradīpaḥ (Dānodyotaḥ-III)

मदनरत्नप्रदीपे दानोद्योतः–तृतीयः

Author :—Madanasimhaḥ

Foll. 86; 30·5×12cms.; paper. Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 48; first folio decorated. It is तुलापुरुषदानविधिः । संवत् १७०२ समये आषाढ़ बदि वार आदित लिषितं काशीमिश्रेण लिखापितं नरहरिदीक्षितेन ।। शुभमस्तु ।।

A seal of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.) appears on the last cover page.

69 (4) Madanaratnapradīpaḥ (Dānodyotaḥ-III)

मदनरत्नप्रदीपे दानोद्योतः–तृतीयः

Author :—Madanasimhaḥ

Foll. 44; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 34; incomplete; two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S.; 47 stray leaves of म० र० व्र० (1-47) are also found in the basta. The title समयोद्योत is written on the margin but it has been cut by a line. It appears that these folia belong to व्रतोद्योत ।

670. Madanaratnapradīpaḥ [Samayodyotaḥ-I]

मदनरत्नप्रदीपे समयोद्योतः–प्रथमः

Author :—Madanasimhaḥ

Foll. 373; 30×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 46; 17th c.; old; the date 1708 V. S. is doubtful as the zero seems to have been written afterwards in the blank space; bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.) and an earlier seal of the time of Mirza Raja Jai Singh dt. 1069 A. H. bearing the name of Uddhavadāsa; date of accession 1 Ravi-ul-avval, 1075 A. H.

Begins :— श्रीमहागणाधिपतये नमः ।। श्रीसरस्वत्यै नमः ।।
श्रीमदुमामहेश्वराभ्यां नमः ।। स्मृतिकर्तृभ्यो नमः ।।

आदायेन्दुकलां शंभोर्मुखे बिसधिया क्षिपन् ।
द्वितीयरदनीकुर्वन् पातु बालो गजाननः ।।१।।

उत्तिष्ठद्यमुनानिकुञ्जभवने सोच्छ्वासमभ्युद्गतः
श्रृङ्गारं परिभावयन् सखितया नीतश्च कण्ठस्थलीम् ।

इत्येवं भगवानिव प्रियधुराधारीकृतो राधया
गोविन्दस्य जगद्विमोहनरसो वंशीरवः पातु वः ।।२।।

जामातुर्न पिता पितामहकथा कन्याऽपि न स्वीकरो-
त्येतस्मिन् गहने कथन्नु भविता कन्याप्रदाने विधिः ।

इत्थं जल्पति नारदे सकुतुकं वस्तुस्थिते मौनिनो-
गौरीशङ्करयोः शुभं अवतु नो व्रीडाविनम्रं शिरः ।।३।।

Pedirgee of the author :—

दामोदर [in Delhi] - he left for मूलत्राण due to the troubles created by the यवनs who were punished by him and they (यवनs) do not think of cow-slaughter up to this day.

His son was महिपालदेव — देवीदास-सूर्यदास-शक्तिसिंह-मदनेन्द्र (or मदनपाल or मदनसिंह), This मदनसिंहः–

तेनाहूय मनीषिमण्डनमणिं सन्मिश्ररत्नाकरं
गोपीनाथमनुत्तमं च सुधियं श्रीविश्वनाथं तथा ।

मुग्धं पण्डितमुन्नतद्रुतमतिं भट्टं च गङ्गाधरं
राज्ञा शक्तवसूनुना सुकृतिना ग्रन्थोऽयमारभ्यते ॥२३॥

....

उद्योताः समयाचारव्यवहारविवेचकाः ।
प्रायश्चित्तस्य दानस्य शुद्धिशान्त्योश्च संमते ॥२६॥

तत्रादौ राजसिंहेन सर्वधर्मोपयोगिनः ।
तन्यते मदने द्रोणसमयस्य विनिर्णयः ।२७॥

Ends :— इति श्री (letters faded away) विरुदावलीविराजमानमानोन्नतमहाराजाधिराजश्रीशक्तिसिंहात्मजमहाराजाधिराजश्रीमदनसिंहदेवविरचिते मदनरत्नप्रदीपे समयनिर्णयो नाम प्रथम उद्योतः समाप्तः ॥ संवत् १७ (०) ८ समय कार्तिक शुदि ९ कृष्णा ।

678. Madanaratnapradīpaḥ [Ācārodyotaḥ-II]

मदनरत्नप्रदीपे आचारोद्योतः द्वितीयः

Author :---Madanasimhadevaḥ s/o Śaktisimha.

Foll. 247; 27·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 50; 18th c.; letters faded; bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S.

Begins :— **श्रीगणेशाय नमः ॥**

नत्वाऽभीष्टार्थवर्सातिं गजास्यं शिववल्लभम् ।
विविच्य समयं सम्यगाचारोऽत्र विविच्यते ॥१॥

Ends : – As usual

60. Yaśavantabhāskaraḥ

यशवन्तभास्करः

Author :—Bhāskara Bhaṭṭaḥ s/o Āpāji Bhaṭṭa
Foll. 126 to 214=(88); 24.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 34; 18th c ; incomplete.

Begins :—on f. 126b

.... पूजयेत् ततः ।।
त्रयोदश्यां ततो नृत्यगीतवाद्यं निवेदयेत् ।

Ends :—With the colophon

इति श्रीमत्सामन्तचक्रचूडामणिरुचिरचितनीराजनानीराजितकाशीश्वरपञ्चमगह्वरवारविविधविरुदावलीविराजमानमहाराजाधिराजश्रीमदिन्द्रमणिनृपतिनन्दनश्रीमत्कुमारयशवन्तसिंहप्रेरितश्रीमत्काश्यपान्वयसंभवाग्निहोत्रिकुलतिलकायमानश्रीमदापाजिभट्टसूनुभास्करविरचिते यशवन्तभास्करे संवत्परकृत्यप्रकाशः ।। ।। ।। ।।

The author has given his pedigree as below :—

पुरुषोत्तमभट्ट–हरिभट्ट–आपाजिभट्ट–हरिभास्कर or भास्करभट्ट, the author.

61. Yaśavantabhāskaraḥ

यशवन्तभास्करः

Author :—Bhāskara Bhaṭṭaḥ s/o Āpāji Bhaṭṭa

Foll. 1 to 24; 25×11 cms; paper Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 61/62; 18th c.; incomplete.

Begins :—

नित्यं गोकुलकेलिकौतुकजुषामुल्लासनावासभूः
सौभाग्यं सुमनोजनस्य विनतासूनुस्फुरद्वाहकः ।

गीर्वाणारितमोविदारणपटुर्ब्रह्माण्डमुद्भासयन्
पद्मानन्दविनोददानचतुरः पायादपयाद्धरिः ।।१।।

305. Vidhānamālā

विधानमाला

Author :—Nṛsimhadāsa Bhaṭṭaḥ;

Foll. 323; 28.5×11 cms; paper, Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 30/31; 1737 V. S. (1680 A.D.); folia 1 to 6 missing; at places space has been left for missing letters.

scribe-Rāmanātha at Raṅgāmaṭī

Begins :—on f. 7 (a)....

तदपि काशीखण्डे शौनकसूतसंवादे—

त्रिविधा यमलोत्पत्तिर्जायते योषितामिह ।
पुत्रौ च सुतकन्ये च कन्ये एव तथा पुनः ।।

Ends :-- इति श्रीनृसिंहदासभट्टविरचितायां विधानमालायां सिद्धिदं स्वस्तिवाचनाख्यं विधानम् ।।–

समाहृतमिदं शास्त्रं सर्वशास्त्रार्थसंग्रहात् ।
विधानमालिकाख्यं हि प्राणिनामुपकारकम् ।।
धमार्थिकामशास्त्रेभ्यः संगृह्यालङ्कृतं मया ।
उद्धृतं सर्व पुण्येभ्यो यतः स्यान्मधुमाक्षिकम् ।।
ग्रन्थस्याख्यानुसारेण मयानुग्रहणेन वा ।
सन्तोषयन्तु विद्वांसः स्वचेतांसि समंजसा ।।१।।

वैराटे विषयेऽस्ति चन्दनगिरेर्गव्यूतिमात्रं पुरं
दे······ वसुमनोहरं वसुमतितीरे ग्रहाणां महत् ।
तत्रत्योऽत्रिकुलोद्भवो गुणनिधिः श्रीमान्नृसिंहो···
विप्रः शास्त्रमिदं नृणामुपकृतिं सन्धाय चित्ते निजे ।।२।।

विधानमालां ग्रथितां मया·······गुणानुसन्धानविराजमानाम् ।
प्रमेयसारौ सुरभिः पवित्रां कुर्वन्तु कण्ठेषु ···नराः निजेषु ।।३।।

दृष्ट्वा मालां गुणैर्युक्तां रचितामुपकारिणा
······मोदैर्निजैर्लोके विधानान्यन्यैः प्रकाशयेत् ।।
न्यूनान्यत्र विधानानि पूरयित्वा द्विजोत्तमाः ।
तैरेषा सोज्वलीभूत्वा सेव्या सा सफली भवेत् ।।
समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।। शुभमस्तु ।। श्रीरस्तु ।। शिवं वोऽस्तु ।।

संवत् १७३२ शाके १५९७ कार्तिक कृष्णा द्वितीयायां लिखितमिदं पुस्तकं श्री रामनाथशर्मणा मुकाम रांगामाटी ।। लेखकपाठकयोः शुभं भूयात् ।।

105. Śāntiratnam or Śāntikamlākaraḥ

शान्तिरत्नम् अथवा शान्तिकमलाकरः

Author—Kamlakara Bhaṭṭaḥ s/o Rāmakṛṣṇa s/o Nārāyaṇa s/o Rāmeśvara Bhaṭṭa

Foll. 244; 27.6×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 45/46; 1729 V. S. (1672 A. D.); f. 124 mIssing; bears a seal of M. K. Ramsingh dt. 1718 V.S. (1661 A.D.)

Begins :— नारायणात्मज–श्रीमद्रामकृष्णस्य सूनुना ।।
कमलाकरसंज्ञेन प्रोच्यन्ते शान्तयः क्रमात् ।।१।।

Ends :— यो भाट्टतन्त्रगहनार्णवकर्णधारः
शास्त्रान्तरेषु निखिलेष्वपि मर्मभेत्ता ।
योऽत्र श्रमोऽस्ति विहितः कमलाकरेण
प्रीतोऽमुनाऽस्तु स कृतिबुधरामकृष्णः ।।

।। इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणपारीणरामेश्वरभट्टसूरिसूनुनारायणभट्टसुतमीमांसकरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतं शान्तिरत्नं समाप्तं ।। ।। संवत् १७२९ समये पुस वदी अष्टमी वार सोमवार लिषितं शुमेरी रजपुत । शुभमस्तु ।। कृष्ण कृष्ण राम राम ।।छ।।

80. Śāntisāraḥ

शान्तिसारः

Author :—Dinakara Bhaṭṭaḥ, s/o Ramakṛṣṇa s/o Nārāyaṇa s/o Rāmeśvara.

Foll. 209;28.5×11 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 43/44; 17th c.;

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

रामं गणेशं पितरौ नत्वा दिनकरः कृती ।
शान्तौ दिनकरोद्योतं प्रकाशयति लीलया ॥१॥

Colophon :—

इति श्रीमद्रामेश्वरसूरिसूनुश्रीमन्नारायणसुतश्रीमद्रामकृष्णात्मजदिनकरकृतः शान्तिसारः समाप्तः ॥ श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ॥ रामकृष्णनाम शहाई ॥

343. Śāstradīpikā

शास्त्रदीपिका

Author :—Pārthasārathi Miśraḥ

Foll. details given below; 40.5x18 cms.; paper; Davanāgari script; Sanskrit; 1933 to 1936 V. S.; scribe Udayalal Prohit.

Adhyāya	leaves	lines per page	letters per line	year
1	69	13	52	1933
2	34	12	47/48	—
3	64	12	52	—
4	19	12	52	—
5	14	12	52	—
6	31	12	52	—
7	10	12	52	—
8	7	12	58	—
9	28	12	56	—
10	56	12	52	—
11	21	12	43/44	—
12	18	12	12	1936

681. Śrāddhakalpalatā

श्राद्धकल्पलता

Author :—Vināyakaḥ

Foll. 122.; 25×10.5; cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 42; 1673 V.S. (1616 A. D.); scribe Gopālasena.

Begins :— श्रीगणेशाय नमः ।। सरस्वत्यै नमः ।।

समालम्बे लम्बोदरचरणपङ्केरुहयुगं
यदालम्ब्य स्वैरं विजहति च विघ्नान्धतमसम् ।
स्मरन्तः सन्तो यन्निरुपधिपरानन्दलहरी
समाक्रान्तस्वान्ता हरिहरविरञ्चिप्रभृतयः ।।१।।

In the city named साधारण there was a family well known as सहगिल. One Simhamalla was born in this family. He was honoured by many kings. His son was Vasāvana. Vasāvana's son was Rūpchandra. He was fond of poets and poetry. Under his son Paramānanda's orders Vināyaka s/o Rāmapaṇḍita compiled this 'Śrāddhakalpalatā' which is based on 'Śrāddhadīpikā' of Govindapaṇḍitā.

Ends :—

इति श्रीमहाराजाधिराजसहागिलान्वयैकभूषणपरमानन्दादिष्टधर्माधिकारिरामपण्डितात्मजपण्डितविनायककृतायां श्राद्धकल्पलतायां नवश्राद्धनिरुपणस्तबकः पञ्चमः समाप्तः ।। इति श्राद्धकल्पलता समाप्ता ।। शुभमस्तु संवत् १६७३ समये माघ सुदि ७ रविवासरे लिखितमिति गोपालसेनेन ।।

पुस्तकलेखनपरिश्रमवेत्ता विद्वज्जनो नान्यः ।
सागरलङ्घनखेदं हनूमानेकः परं वेद ।।

लिपिकरसन्तोषेण शुभं भवतु ।।छ।। छ।। शङ्करस्येदं पुस्तक कल्पलतायाः ।।

on the reverse side of the last leaf there is a folk drawing of four handed Sarasvati.

321. Śrāddhaprayogatattvam.

श्राद्धप्रयोगतत्त्वम्

Author :— Raghunandana Bhaṭṭacharyaḥ

Foll 39; 23X10·5 cms·; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 34/35; 18 th c.; scribe-Ghāsīrāma for Divāṇa Vidyādhara.

Begins :—

अथाशौचान्तद्वितीयदिनश्राद्धप्रयोगः । तत्र पूर्वदिने..............

Ends :—

इति वंद्यघटीयरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं सामग्रश्राद्धप्रयोगतत्त्वं समाप्तं ।।
लिखापितं दिवाणजी श्री विद्याधरजी ।। लिखितं घासीरामेण ।। शुभं भूयात् ।।

अथ द्वी [दी] पान्विता [या] मावास्यायामुल्कादानं।। ज्वलदुल्काग्रहणमन्त्रः ।।
ॐ शस्त्राशस्त्रहतानां च भूतानां भूतदर्शयोः ।
उज्वलज्योतिषा देहं दहेयं व्योमवह्निना ।।

दानमन्त्र :—

ॐ अग्निदग्धाश्च ये जीवा येऽप्यदग्धाः कुले मम ।
उज्जवलज्योतिषा दग्धास्ते यान्तु परमां गतिम् ।।

इत्यनेन भूमौ स्थापयेत् ।। ततो विसर्जनमन्त्रः ।।

ॐ यमलोकं परित्यज्य आगता ये महालये ।
उज्वलज्योतिषा वर्त्म प्रपश्यन्तो व्रजन्तु ते ।।

इति विसर्जयेत् ।।

214. Siddhānta-muktāphalam

सिद्धान्तमुक्ताफलम्

Author:—Gayādāsa s/o Pūraṇamala of Delhi.

Foll. 571; 28.5×13.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 16; letters per line 42; 19th c.; ff. 4 to 232 missing.

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

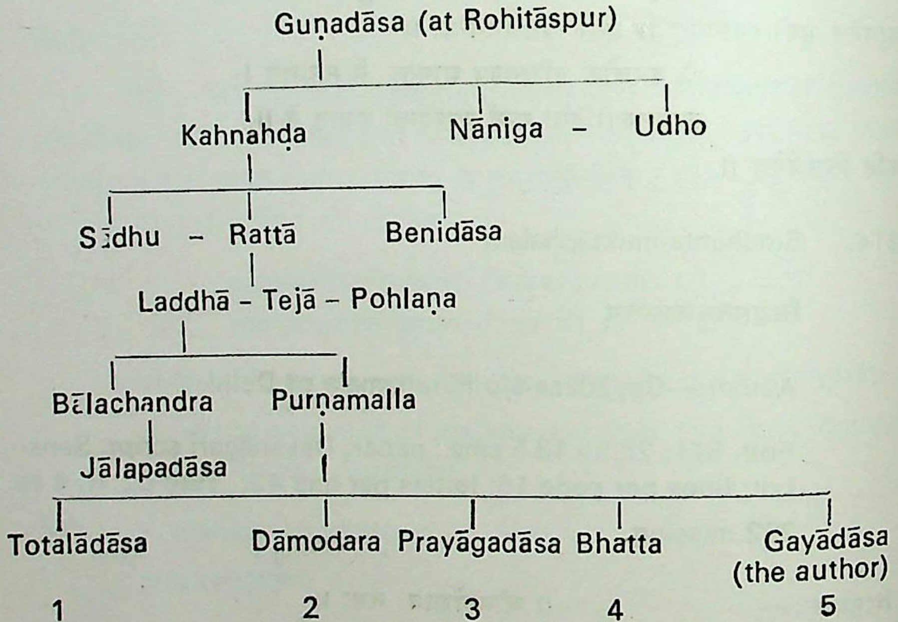
अस्तु स्वस्तिकरः परोपकृतये चञ्चन्मतीनां सतां
शिष्टैरारमविधेयसिद्धिविधये स्तम्बेरमास्यः स्तुतः ।।
यद्गण्डान्तरसंस्थितः सुविपुलः सिन्दूरबिन्दुस्फुरद्-
बालार्कान्वितपूर्वपर्वतशिरः शोभां बिभर्ति स्फुटाम् ।।१।।

Ends :—

इति श्रीरोहिताश्ववंशावतंसपरमसाधुसन्दोहमानसराजहंसानवरतभरताग्रज-चरणारविन्दमकरन्दास्वादनपटुतरमनोमधुकर-कीर्तिकौमुदीधवलिताखिलदिक्सुन्दरी-वदन-निजप्रतापतपनप्रतापितप्रत्यर्थिनितम्बिनीहृत्कुमुदिनीकानन–तुलापुरुषादिमहा-दानसंतोषिताखिलविद्वज्जन–कंसरिपुगुणगणप्रशंसनशोधितान्तःकरण श्रीमत्पूरण-मल्लात्मजमधुरवाग्विलासश्रीमद्गयादासप्रकाशे सिद्धान्तमुक्ताफले वैष्णवधर्मकथनं नाम सप्तदशोऽवचयः ।। समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।। शिवमस्तु ।।

श्रीमड्ढिल्यां तपनतनयातीरगायां नगर्यां
लद्धासाधुर्विदितविभवोभूदिवेन्द्रो दिविष्ठः ।
तस्मादासीदतनुमहिमा पूरणाख्यस्तनूज-
स्तत्तातेन प्रकटितमिदं श्रीगयादासकेन ।।१ ।। श्रीः शुभमस्तु ।।

Pedigree of the author as given in the beginning of the work :—

87. Smṛtikaumudī

स्मृतिकौमुदी

Author :—Madanapāla

Foll. 139; last f. missing; 27.5×11 cms.: paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 44; 18th c.

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नमः सकलकल्याणकारणाय पिनकिने ।
नमो लक्ष्मीनिवासाय देवतायै गिरां नमः ॥१॥

Ends :—

इति कृतिमनोहरायां कौमुद्यां मदनपालराजेन्दोः ।
आम्नायक्रमोल्लासे पञ्चमकिरणः समाप्तोऽयम् ॥

संख्यावहन्निवहचकोर चर्चितायां कौमुद्यां मदनमुखेन्दुनिर्गतायां
सम्पूर्णः प्रकृतिमनोहरः कलानामुल्लासः श्रवणसुखावहश्चतुर्थः ॥

इति श्रीरायमदनपालविरचितायां शूद्रधर्मो ………………

671. Smṛtikaustubhaḥ

स्मृतिकौस्तुभः

Author :—Anantadeavḥ

Foll. 238; 27×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 46/47; 18th c.; the script is Devanāgarī but the letters appear to have been written with Bangali impress.

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

दध्नो मन्थनकाम्यया व्रजवधूकुम्भे तदा सिञ्चतीं
सस्नेहं दधि देहि मह्यमधुनेत्युक्ते रमेशेन या ।
ओमित्युक्तिपुरःसरं निजकरे तस्यार्पणं कुर्वतीं
प्रत्युक्तिः कुरु कार्यमस्तु शमिति श्रीशस्य सा पातु नः ॥१॥

……… ……… ……

आसीद् गोदावरीतीरे वेदवेदिसमन्वितः ।
श्रीकृष्णे भक्तिमानेक एकनाथाभिधो द्विजः ॥१३॥

तत्सुतस्तद् गुणैर्युक्तः सर्वशास्त्रार्थतत्त्ववित् ।
आपदेवोऽभवद् देवात् प्राप यः सकलान् मनून् ।।१४।।

मीमांसानयकोविदो मधुरिपोः सेवासु नित्योद्यतो
विद्यादानसभाजितोत्तमयशा आसीत्तदीयात्मजः ।
यस्यानन्तगुणैरनन्त इति सन्नामार्थवत्तां गतं
येनावादि विवादिनां श्रुतिशिरः सिद्धान्ततत्त्वं मुदे ।।१५।।

न्यायप्रकाशकर्ता निरवधि विद्यामृतप्रदः सततं
मीमांसाद्वयनयवित्तनयस्तस्यापदेवोऽभूत् ।।१६।।

तस्यात्मजं वैदिकशास्त्रविद्यं सन्तोऽसकृत्प्राहुरनन्तदेवम् ।
वाजाह्वराज्ञो वचसा विधेयं निबन्धसारोद्धरणं त्वयेति ।।१७।।

अनन्तदेवेन तदाज्ञयाद्यो मुदे हरेः सर्वनिबन्धरूपम् ।
क्षीराम्बुधिं बुद्धिगुणैर्मथित्वा प्रकाश्यतेऽयं स्मृतिकौस्तुभः कौ।।१८।।

Ends :—

इति श्रीमत्सकलभूमण्डलमण्डनायमानवाजवाहदुरचन्द्रदेववाक्यप्रवृत्तेन विद्वद्वर्यापदेवसुतेनानन्तदेवेन कृते स्मृतिकौस्तुभे संवत्सरकृत्यं समाप्तम् ।।शुभमस्तु।।

63. Smṛtitattvam

स्मृतितत्त्वम्

Author :—Raghunandana s/o Harihara Bhaṭṭāchārya contains following tattvas :—

	Tattvam	folia	line per page	letters per line	date	Measure-ment	sanguage and script
	—		—	—	—	—	—
(1)	Tithitāttvam VII	78	12	48	17th c.	29.5×14cms.	Sk. Devanāgarī
(2)	Vyavahāra tattvam X	24	10	45/46	1730 V.S.	31×13.5 ,,	do

Scribe-Kamalanayana; रामसिंहस्य पुस्तकम्

(3)	Vivāha tattvam VI	42	9	30	17th c.	27.5×11.5cms.	D.Sk;
(4)	Vāstuyāga-pramāṇa tattvam XX; ff. 21 mentioned on the upper leaf; actually there are seven only; broken.	7	9	—	17th c.	30×9 cms.	Sk.; Bengali letters
(5)	do do	14	9	—	17th c.	30×9 cms.	do
(6)	Devapratiṣṭhā-pramāṇam XVII	8	9	—	17th c.	30×9 cms.	do
(7)	Devapratiṣṭhā-prayogaḥ XVII	6	9	—	17th c.	30×9 cms.	do
(8)	Maṭhapratiṣṭhā pramāṇam XXIV	16	8	—	17th c.	30×9 cms.	do
(9)	Maṭhapratiṣṭhā-prayogaḥ XXIV	14	8	—	17th c.	30×9 cms.	do
(10)	Vāstuprayogaḥ XX	17	8	—	17th c.	30×9 cms.	do
(11)	Jalāśayotsarga-prakaraṇam XII	12	8	—	17th c.	30×9 cms.	D. Sk.
(12)	Jalāśayotsarga-prayogaḥ XII	14	9	—	—	30×9 cms.	D. Sk.
(13)	Prāyaśchittam V	ε0	6	—	17th c.	30×9 cms.	do
(14)	Yajurvedīya-Śrāddha tattvam XXVII	12	8	—	17th c.	30×9.5 cms.	do

(15) Śrāddhatattvam 82 8 — 17th c. 31×9.5 cm. Sk. Ban-
XXVII gali letters

The complate work Smṛtitattva consists of the following 28 tattvas :—

(1) मलमासतत्व (2) दायतत्व (3) संस्कारतत्व (4) शुद्धितत्व (5) प्रायश्चित्ततत्व (6) विवाहतत्व (7) तिथितत्व (8) जन्माष्टमीतत्व (9) दुर्गोत्सव (10) व्यवहारतत्व (11) एकादशीतत्व (12) जलाशयोत्सर्ग-तत्व (13) ऋग्वेदीयवृषोत्सर्ग (14) यजुर्वेदीयवृषोत्सर्ग (15) सामगवृषोत्सर्ग (16) व्रत (17) देवप्रतिष्ठा (18) दिव्य (19) ज्योतिष (20) वास्तुयाग (21) दीक्षा (22) आह्निक (23) कृत्य (24) मठप्रतिष्ठा (25) पुरुषोत्तमक्षेत्र (26) छन्दोगश्राद्ध (27) यजुर्वेदीयश्राद्ध and (28) शूद्रकृत्यविचार।

413. Malamāsa tattvam I (from Smṛtitattva.)

स्मृतितत्त्वे मलमासतत्त्वम्-प्रथमम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 77; 29×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 43/45; 19th c.

690. Malamāsatattvam I (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे मलामासतत्त्वम् प्रथमम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara.

Foll. 124; 28×13.5 cms.; paper; Davanāgrī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 31/32; 1953 V. S. (1896 A.D.); scribe-Mohanlal Lakherā.

587. Dāyatattvam II (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे दायतत्त्वम् द्वितीयम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara.

Foll. 32; 27.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 36/37; 1952 V. S. (1895 A. D.); scribe-Rāmaratana s/o Ghāsīrāma.

588. Dāyatattvam II (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे दायतत्त्वम् द्वितीयम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 23; 28.5×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 44; 18th c.

661. Saṁskāratattvam III (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे संस्कारतत्त्वम् तृतीयम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 60; 29.5×17.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 41/42; 18th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणम्य सच्चिदानन्दं भुक्तिमुक्तिप्रदायकम् ।
संस्कारतत्वं तत्प्रीत्यै वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Ends :—

इतिवन्द्यघटीयहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं संस्कारतत्त्वं समाप्तम् ।। श्रीविश्वेश्वरो जयति ।। ॐ रामः ।। ॐ रामः ।।

662. Śuddhitattvam IV (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे शुद्धितत्त्वम् चतुर्थम्

Author :--Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 113; 30×17.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 41/42; 18th c.

Begins : ॐ नमः शिवाय ।।

प्रणम्य सच्चिदानन्दं जगतामीश्वरं हरिम् ।
शुद्धितत्वानि तत्प्रीत्यै वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Ends :—

इति महामहोपाध्यायहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं शुद्धितत्त्वं समाप्तम् ।। ॐ रामः ।। ॐ श्री रामः ।। श्री रामः ।। श्रीविश्वेश्वरचरणे मम मतिरस्तु ।।

346. Prāyaśchittatattvam V (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे प्रायश्चित्ततत्त्वम् पञ्चमम्

Author :--Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll 59; 31×21 cms.; brittle paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 36; 1951 V. S. (1894 A. D.)

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणम्य सच्चिदानन्दं सृष्टिस्थित्यन्तकारिणम् ।
प्रायश्चित्तस्य तत्वानि वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Ends :— अहोरात्रोषितो भूत्वा पौर्णमास्यां विशेषतः ।
पञ्चगव्यं पिबेत्प्रातर्ब्रह्मपूर्तिविधिः स्मृतः ।।

तदशक्तौ पुराण (मे) कं दातव्यं उच्छिष्टशूद्रादिस्पर्शे बृहस्पतिः—

शुना चोच्छिष्टया शूद्रया संस्पृष्ट्वा द्व्यहमाचरेत् ।
अहोरात्रं तृतीयेऽह्नि परतो नक्तमाचरेत् ।।

परतश्चतुर्थदिने स्नानात् पूर्वमिति ज्ञेयम् । इति श्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं प्रायश्चित्ततत्त्वम् समाप्तम् । नारायणेन प्रश्नवरेण लिपितमिदं संवत्सरे १९५१ जयनगरे पुस्तकाऽगारे लि०

वर्षे विक्रमराज्यतो गतवति ग्लौबाणगोभूमिते
मासे श्रावणिके दले सुदि तिथौ सार्पे भृगोर्वासरे ।
श्रीमन्माधवसिंहवर्मनृपतेस्तत्पुस्तकानां गृहे
प्रायश्चित्तविधानतत्त्वमलिखन्नारायणो ब्राह्मणः ।।

591. Prāyaśchittatattvam V (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्वे प्रायश्चित्ततत्त्वम् पञ्चमम्

Author :--Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 61; 29×11 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 41/42; 18th c.

Begins :— ।। नमः श्रीगणेशाय ।।

प्रणम्य सच्चिदानन्दं सृष्टिस्थित्यन्तकारिणम् ।
प्रायश्चित्तस्य लक्ष्मात्र तथा तन्त्रप्रसङ्गकौ ।।

Ends :— शुना चोच्छिष्टया शूद्रया संस्पृष्टा द्व्यहमाचरेत् ।
अहोरात्रं तृतीयेऽह्नि परतो नक्तमाचरेत् ।।
परतश्चतुर्थदिनस्नानात् । पूर्वामिति ज्ञेयम् ।।
इति श्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितप्रायश्चित्ततत्वम् ।।

411. Vivāhatattvam VI (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे विवाहतत्त्वम् षष्ठम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 29; 29×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 47; 19th c.

646. Vivāhatattvam or Udvāhatattvam VI (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे विवाहतत्त्वं उद्वाहतत्त्वं वा षष्ठम्

Author :—Raghunandana Bhattāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 76; 280×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 32; 1953 V.S. (1896 A.D.)

Begins :— ॐ ।। उद्वाहतत्त्वं ।।

प्रणम्यकमलाकान्तं वागीशं जगतां प्रभुम् ।
उद्वाहकर्मणस्तत्त्वं वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Ends :— संवत् १९५३ द्वि० ज्येष्ठ बदि ६ सोमवार लेखक रामचन्द्र की कलम ।

673. Tithitattvam VII (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे तिथितत्त्वम् सप्तमम

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 166; 28.5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; lines per page 11; letters per line 42; 18th c.

604. Vyavahāratattvam X (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे व्यवहारतत्त्वम् दशमम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 24; 28.5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 40/42; 18th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणम्य सच्चिदानन्दं वागीशं विदुषां मुदे ।
व्यवहारदृशेस्तत्त्वं वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Ends : - बृहस्पतिः—

यः स्वामिना नियुक्तोऽपि धनाय व्ययपालने ।
कुसीदकृषिवाणिज्ये निसृष्टार्थस्तु स स्मृतः ।।
प्रमाणं तत्कृतं सर्वं लाभालाभव्ययोदयम् ।
स्वदेशे वा विदेशे वा स्वामी तन्न विसंवदेत् ।।

इति श्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं स्मृतितत्त्वे व्यवहारतत्त्वं समाप्तम् ।। ।। श्रीरामः ।। गजाननपदे मम मतिरस्तु ।। ६७५ श्लोकाः

412. Ekādaśītattvam XI (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे एकादशीतत्त्वम् एकादशकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 66; 29×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 47/48; 19th c.

419. Ekādaśītattvam XI (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे एकादशीतत्त्वम् एकादशकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 86; 31.5×21.5 cms.; brittle paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 32; 1953 V. S. (1896 A. D.); scribe-Nārāyaṇa.

600. Jalāśayotsargapramāṇa tattvam XII (from Sm̩tittva)

स्मृतितत्त्वे जलाशयोत्सर्गप्रमाणतत्त्वम् द्वादशकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ, s/o Harihara

Foll. 11; 28.5×12 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 40/42; 18th c.

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ जलाशयोत्सर्गतत्त्वं ॥

प्रणम्य कमलाकान्तं निबन्धानवलोक्य च ।
जलाशयोत्सर्गतत्त्वं वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥

Ends:— कापिलं -- शङ्खभेरिनिनादैश्च तथा वै क्षीरधारया
जलाशयं वेष्टयेदिति शेषः ॥

प्रतिष्ठानेन्तरं मात्स्ये--

ततः सहस्रं विप्राणामथवाष्टशतं तथा ।
भोजयेच्च यथाशक्त्या पञ्चाशद्वाथ विंशतिम् ॥

इति श्रीरघनन्दनभट्टाचार्यविरचितं जलाशयोत्सर्गप्रमाणतत्त्वं समाप्तम् ॥

602. Chhandogavṛṣotsarga tattvam XIII (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे छन्दोगवृषोत्सर्गतत्त्वम् त्रयोदशकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 24; 28.5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 40/42; 18th c.

Begins :— श्रीगणेशाय नमः ॥ छन्दोगवृषोत्सर्गतत्त्वम् ॥

प्रणम्य सच्चिदानन्दं परमात्मानमीश्वरम् ।
मुनीन्द्राणां स्मृतेस्तत्त्वं वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥

Ends :—

ततो—

गच्छध्वममराः सर्वे गृहीत्वाच्चां स्वमालयं ।
सन्तुष्टा वरमस्माकं दत्त्वेदानीं सुपूजिताः ।।

इति विष्णुधर्मोत्तरीयेण विसर्जयेत् ।

ततः । प्रीयतां पुण्डरीकाक्षः सर्वयज्ञेश्वरो हरिः ।
तास्मिंस्तुष्टे जगत् तुष्टं प्रीणिते प्रीणितं जगत् ।।

इति मत्स्यपुराणीयं पठेत् ।।

इति वन्द्यघटीयश्रीहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं सामग-वृषोत्सर्गतत्त्वं समाप्तम् ।। श्रीः ।। ॐ रामः ।।

606. Vṛṣotsargatattvam XIV (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे वृषोत्सर्गतत्त्वम् चतुर्दशकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara
Foll. 6; 28.5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11/12; letters per line 40/42; 18th c.

599. Vratatattvam XVI (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे व्रततत्त्वं षोडशकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ; s/o Harihara
Foll. 7; 28.5×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 40/42; 18th c.

Begins :—श्रीः । व्रततत्त (त्त्वं) ।।

प्रणम्य सच्चिदानन्दं रामं कामदमीश्वरं ।
व्रततत्त्वं मुदे विष्णोर्वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Ends :—अष्टदलानि सिततण्डुलचूर्णेन पत्रसन्वीबिल्वादिपत्रचूर्णेन पीठगात्राणि पुलाकजेन कृत्वा घटं संस्थाप्य सामान्यार्घ्यं कृत्वा तदुदकेनात्मानं पूजोजकरणं चाभ्युक्ष्य गणेशादीन् नवग्रहांश्चैव पूजयेत् । ततो व्रतदेवतां पूजयेत् ।।

इति श्रीहरिहरभट्टात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यकृतव्रततत्त्वं समाप्तम् ।। ॐ तत्सत् ।। श्लोक संख्या १६० ।।

596. Devapratiṣṭhā tattvam XVII (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे देवप्रतिष्ठातत्त्वम् सप्तदशकम्

Author :—Raghunandana Bhāṭṭāchāryaḥ

Foll. 7; 29×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 42/43; 18th c.

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।। **देवप्रतिष्ठातत्त्वम्**

प्रणम्य कमलाकान्तं नारायणमनावृतम् ।
प्रतिष्ठां देवतानां च वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Ends :— एकाग्नावनेकहोमकरणे परिसमूहता किमाह गोभिलः गणेष्वेकं परिसमूहनमिध्मबर्हिः पर्युक्षणमाज्यभागाविति प्रजादिकं प्रत्येकमेव ।। इति श्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितंदेवप्रतिष्ठातत्त्वं समाप्तम् ।। ॐ ।।

414. Divyatattvam XVIII (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे दिव्यतत्त्वम् अष्टादशकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 26; 29×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 41/42; 19th c.

415. Dīvyatattvam XVIII (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे दिव्यतत्त्वम् अष्टादशकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 35; 27×12.5 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 36; 1953 V. S. (1896 A. D.); scribe-Ramchandar.

Ends :—मी. श्रा. सू. १५ संवत् १९५३ का, क. रामचन्दर की

418. Jyotiṣatattvam XIX (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे ज्योतिषतत्त्वम् एकोनविंशतिकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 183; 29×20.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 30; 1952 V. S. (1895 A. D.)

Begins :— **श्रीगणपतये नमः ।। ॐ नमो गणेशाय ।।**

प्रणम्य सच्चिदानन्दं भास्करं जगदीश्वरम्
ज्योतिःशास्त्रस्य तत्त्वानि वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।। १ ।।
राश्यादिनिर्णयस्तत्र चन्द्रादेश्च प्रतिक्रिया ।
प्रकीर्णं सर्वतोभद्रं बालाद्युपयमस्तथा ।। २ ।।
गर्भाधानं सवः पुंसां सीमन्तो जातभद्रता ।
जातनामकनिष्क्रामक्रियान्नाशनचूडका ।। ३ ।।
कर्णवेधस्तथा विद्यारम्भोपनयननिर्णयः ।
गृह्याद्यं कृषिराद्धुत्यं यानं छत्रं नृपासनम् ।। ४ ।।

Ends :— सिंहे सिंहासने वाऽपि यदा तिष्ठति सूर्यजः ।
तदा मृत्युर्न सन्देहो यदि शक्रसमो नृपः ।।
शनिराह्वर्कमाहेया यदा चन्द्रेण संयुता ।
यस्यासनगता एते तस्य राज्ञो भयंकराः ।।
क्रूरयुक्तोऽथ वक्रस्तु क्रूरनाड़ीगतोऽपि वा ।
आसने चन्द्रयोगेन कालरूपी शनैश्चरः ।।
एवं शुभफलं दद्याद्देवमन्त्री न संशयः ।
करोति विपुलं राज्यं यस्यासनगतो गुरुः ।।

इति वन्द्यघटीयहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं ज्योतिषतत्त्वं समाप्तम् ।। दुति ज्येष्ठ कृष्णा १० संवत् १९५२

647. Jyotiṣatattvam XIX (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे ज्योतिषतत्त्वम् एकोनविंशतिकम्

Author :—Raghunandan Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 112; 29x12 cms ; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 42; 18th c.

Begins :— **ॐ नमो गणेशाय ।।**

प्रणम्य सच्चिदानन्दं भास्करं जगदीश्वरम् ।
ज्योतिषशास्त्रस्य तत्त्वानि वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Euds :—

इति वन्द्यघटीयहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं ज्योतिषतत्त्वं समाप्तम् ॥

592. Vāstuyāgatattvam XX (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे वास्तुयागतत्त्वम् विंशतिकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 8; 28.5x12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 44; 18th c.

Begins : — **श्रीगुरवे नमः ॥ वास्तुयागतत्त्वम् ॥**

प्रणम्य कमलाकान्तं वागीशं जगतां प्रभुम् ।
वास्तुयागकृतेस्तत्त्वं वक्ति श्री रघुनन्दनः ॥

Ends :—

वास्तुसर्वदोषापनोदनं फलं संकल्पे तु तदुल्लेखः कार्यः । एतत्तु प्रारम्भप्रवेशान्यतरस्मिन्नवश्यमेव कर्तव्यं आवश्यकत्वे प्रागेवोक्तं ॥

इति रघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं वास्तुयागप्रमाणतत्त्वं समाप्तं ॥ ॐ रामः ॥ श्रीः ॥

597. Dīkṣātattvam XXI (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे दीक्षातत्त्वम् एकविंशतिकम्

Author :—Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 10; 29x11 cms.; paper; Devanāgarī script: Sanskrit; lines per page 11; letters per line 41/42; 18th c.

Begins :— **॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ दीक्षातत्त्वम् ॥**

प्रणम्य सच्चिदानन्दं ससारध्वान्तभास्करम् ।
दीक्षातत्त्वं च तत्प्रीत्यै वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥

Ends :—

विष्णुं स्मृत्वा विप्रान् भक्ष्यं भोज्य दक्षिणाभिः यथाशक्ति परितोषयेत् । गुरुस्तु मन्त्रदानानन्तरं स्वसिद्धये सहस्रकृत्वो मन्त्रं विद्यां वा प्रणिधानपूर्वकं जपेत् । इति वन्द्यघटीयश्रीहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं दीक्षातत्त्वं समाप्तम् ॥ श्रीरस्तु मयि लेखके ।

691. Āhnikatattvam XXII (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे श्राह्लिकतत्त्वम् एकविंशतिकम

Author :—Rughunandana Bhaṭṭāchāryaḥ; s/o Harihara

Foll. 191; 30.5x14.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 39/30; 20th c.

Ends :— कृच्छ्र प्राजापत्यव्रतं ।। अश्राद्धिनः श्राद्धपञ्चयज्ञशून्यस्य अवृतौ अर्थान्तराभावे एकरात्रिकं एकरात्रिनिर्वाहोचितं आममन्नं दत्तमपि भोजनकाले तद् गृहावस्थित शूद्रान्नं । तथा चांगिराः ।

शूद्रवेश्मनि विप्रेण क्षीरं वा यदि वा दधि etc.

f. 191 (b) तच्च संप्रोक्षग्राह्यमाह विष्णुपुराणं । संप्रोक्षयित्वा गृह्णीयात् शूद्रान्नं गृहमागतं । तच्च पात्रान्तरेण गृह्यमाहाङ्गिराः स्वपा.............................

675. Kṛtyatattvam XXIII (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे कृत्यतावम् त्रयोविंशकम्

Author :--Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 38; 28.5x12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 41/42; 18th c.

601. Maṭhādi pratiṣṭhā tattvam XXIV (from Smṛtitattva)

स्मृतितत्त्वे मठादिप्रतिष्ठातत्त्वम् चतुर्विंशतिकम्

Author :--Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ s/o Harihara

Foll. 14; 28.5x12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 40/42; 18th c.

Begins :— **श्रीगणपतये नमः ।। मठप्रतिष्ठातत्त्वम् ।।**

चतुर्वर्गप्रदं विष्णुं नत्वा तत्प्रीतयेऽमितम् ।
तत्त्वं मठप्रतिष्ठादेर्वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Ends :—

यम :— संपूज्य गन्धपुष्पाद्यै ब्राह्मणान् स्वस्ति वाचयेत् ।
धर्मे कर्मणीति सप्तमी निर्देशान्निमित्तत्त्वे तत्तत्कर्मोल्लेखः ।।

प्रतिष्ठानन्तरं मात्स्ये—

ततः सहस्रं विप्राणामथवाष्टोत्तरं शतम् ।
भोजयेच्च यथाशक्त्या पञ्चाशद्वाथ विंशतिम् ।।

इति महामहोपाध्यायहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचिते स्मृतितत्त्वे मठादिप्रतिष्ठातत्त्वं समाप्तम् ।। ॐ तत्सत् ।।

595. Puruṣottamatattva (from Smṛtitattva) XXV

स्मृतितत्त्वे पुरुषोत्तमतत्त्वम् (पञ्चविंशतितमम्)

Author :--Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ
Foll. 8; 29x11 cms. paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 38; 18th c.

Begins :— **ॐ नमो नारायणाय ।। श्री पुरुषोत्तमतत्त्वम् ।।**

सच्चिदानन्दगोविन्दं नत्वा श्रीरघुनन्दनः ।
स्मृतितत्त्वे विधिं वक्ति क्षेत्रे श्रीपुरुषोत्तमे ।।

Ends : - प्रविश्य पूजयेद्भानुं कुर्यात्तं त्रिप्रदक्षिणम् ।
दशानामश्वमेधानां फलं प्राप्नोति मानवः ।।

इति श्रीहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं श्रीपुरुषोत्तमतत्त्वं समाप्तम् ।।

420. to 424. Nityaśrāddham (from Śrāddhatattva in Smṛtitattva) XXVII

नित्यश्राद्धम् (स्मृतितत्वे श्राद्धतत्वगतं–सप्तविंशतितमम्)

Author :--Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ
Foll. 2; 21x10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 30; 1924 V. S.

All the five copies are simliar except that nos, 421 to 424 are in 21.5x10 cms. size.

674. Śrāddhatattvam (from Smṛtitattva) XXVII

स्मृतितत्वे श्राद्धतत्वम्–सप्तविंशतितमम्

Author :--Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ
Foll. 101; 28.5x12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11: letrers per line 41/42; 18th c.

576. Śrāddhatattvam (from Smṛtitattva) XXVII

स्मृतितत्वे श्राद्धतत्त्वम् सप्तविंशतितमम्

An abstract from the above.

Foll. 13; 28.5x12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 41/42; 18th c.

603. Śūdrakṛtyavichāratattvam (from Smṛtitattva) XXVIII

स्मृतितत्वे शूद्रकृत्यविचारतत्त्वम् अष्टाविंशतितमम्

Author ;--Raghunandana Bhaṭṭāchāryaḥ

Foll. 3; 28.5×12 cms'; peper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 41/42; 18th c.

Begins :— प्रणम्य सच्चिदानन्द शूद्राणां न्यायवर्तिणां (नां)
श्राद्धाह: कृत्ययोस्तत्त्वं वक्ति श्रीरघुनन्दनः ।।

Ends :— एतदनन्तरं इन्द्रियादिस्पर्शनं तु ब्राह्मणवदेव प्रणामान्तं तु वाज-
सनेयिसामगश्राद्धाह्निकतत्त्वयोरनुसन्धेयम् ।।

इति वंद्यघटीयश्रीहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्य-
विरचितं शूद्राह्निकाचारतत्त्वं समाप्तम् ।।

89. Smṛtisārasamuchchayaḥ

स्मृतिसारसमुच्य;

Author :--Bhāratī

Foll. 95; 18.5× ; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 9/10; letters per line 24; old; 1574 V. S. (1517 A.D.); scribe-Harihara Audīchya resident of Aṅkaleśvara.

Some letter are indistinct and have faded away. Contains 12 chapters :— (1) आचार, (2) दान, (3) द्रव्य, (4) तिथि, (5) तीर्थ, (6) मध्याह्नकर्म, (7) भोजनाचार, (8) कर्मविपाक, (9) प्रायश्चित्त (10) वानप्रस्थ, (11) आशौच and (12) श्राद्धसमुच्चयः ।।

B-2, TREATISES ON SPECIAL BRANCHES.

648. Agnyādhanapadhatiḥ

अग्न्याधानपद्धति:

Foll. 17 ; 39×16.5 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit ; lines per page 9 ; letters per line 36/37 ; 18th c.; brittle paper.

Begins :—

।।श्रीः।। अग्न्याधानेऽग्नयः पवमानेष्टिभिर्निष्पाद्याः पवमानेष्टयश्च दर्शपूर्णमासाविकृतितया तदधिगमसापेक्षज्ञाना इति प्रथमे काण्डे दर्शपूर्णमासौ प्रतिपद्यते ।

Ends :—

यत् खलु देवानां अर्थं परिपूतं परिग्रहीतं शुश्रुम तदेतदात्मक एव यज्ञः । बर्हिषः स्तरणात्पूर्वमशान्ता सती सा वेदिः स्तीर्यमाणेन बर्हिषा खलु शान्ता भवति अतः बर्हिषः स्तरणात्पूर्वं यदि वेदिमध्ये किञ्चित् तृणादिकमापद्येत तदा तन्निरासार्थमपि तामशान्तां न स्पृशेत् किन्तु स्तरणसमये बर्हिषः स्तरणं कुर्वन्नेव तत्तृणादिकं निरस्येत तस्मिन् समयेऽध्वर्यवः पादेनापि तामभितिष्ठन्ति ।। २६ ।। ५ ।। २ ।।

115. Ānumaraṇapradipaḥ

अनुमरणप्रदीपः

Author— Gaurīs'a Bhaṭṭaḥ s/o Damodara s/o Śaṅkara-mahāmahopādhyāya.

Foll. 16 ; 26×11 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit ; lines per page 9 ; letters per line 37/38 ; 19th c.

Begins :— **श्रीगणेशाय नमः ।।**

शब्दानुमाभ्यामनुगम्यमानमुमासहायं जगतामधीशम् ।
क्लेशाद्यपेलं प्रपातार्तिनाशं भक्त्या महेशं परिचिन्तयामि ।। १ ।।
महाराष्ट्रदेशे जनुर्यज्ञभूमौ तटे पुण्यनद्यास्त्वभीतिस्तु काश्याम् ।
भवानीशपूजाविधौ दत्तचित्तो गुरुः शङ्करः शङ्करो यस्य सेव्यः ।।

श्रीमान्नायकपण्डितस्यतनयः श्रीभट्टदामोदरो
वेदे धर्मनये पुराणनिचये न्याये तथा भारते ।
पाखण्डागमदूषणेऽतिनिपुणः सन्मार्गपञ्चाननः
ख्यातः शाहजलालदीन्द्रनिकटे सत्सूरिचूडामणिः ॥

Ends :—

अकब्बरमहीन्द्रस्य गतैर्मुन्यर्तुवत्सरैः ।
पूरितः कार्तिकेऽष्टम्यां काश्यां गौरीशशर्मणा ॥
यद्यपि सन्ति जगत्यां निबन्धान्यन्ये विवेकाढ्या ।
तथापि बालबोधाय प्रदीपोऽयं प्रकाशितः ॥

इतिमहामहोपाध्यायशङ्करदामोदरभट्टात्मजगौरीशभट्टविरचितः अनुमरणप्रदीपः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥ शुभं भूयात् ॥ श्री रामजी ॥

333. Anvārohaṇadharmaḥ (Opinion on Sutti rites)

अन्वारोहणधर्मः

Foll. 3; 20×29 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit lines per page 22; letters per line 22; 19th c.

Begins:— ॥ श्री गणेशाय नमः ॥ अथ स्त्रीभिरनुष्ठीयमानोऽन्वारोहणधर्मो मनुस्मृतियाज्ञवल्क्यस्मृत्योरनुक्त इति । कूपपतनादिवदात्मदहनसाधनत्वेनादिष्टनरकादिसाधक उत विष्णुहारीतादिवचनप्रामाण्येनाग्नीषोमीयपशुहिंसावद्धर्मयुद्धतनुत्यागवत् प्रत्यागाद्यात्मघातवच्च धर्मत्वेनाभीष्टफलजनको वेति जिज्ञासामामवशिष्टाचारपरम्परागतकृतयुगादिकालमारभ्य ...

Ends :—

इति तस्मादेवंविधश्रुतिस्मृतीतिहासपुराणादिवचनप्रामाण्येन बालापत्यादिव्यतिरिक्तानां सर्वासाम्पतिव्रतानामाचाण्डालमन्वारोहणमसाधारणो धर्म इति राद्धांतः ॥

दसकत श्रीगालव मका आचार्यजीका
द. श्री श्री गोविन्ददेवजीका गोस्वामीजीका
सम्मतिरत्र राजगुरुश्रीरंगनाथशर्मणः
अत्रार्थे सम्मतिर्दीक्षागुरुसखारामभट्टस्य
अत्रार्थे सम्मतिः पौण्डरीक वीरेश्वरस्य

विद्यागुरुभट्टराजवैजनाथशर्मणा सम्मतिरत्रार्थे
अस्मिन्पत्रे सम्मतिः महन्तसहजरामस्य रैवासास्थानवासिनः ।।

307. Aparaprayogaratnam (on after-rites of the dead)

अपरप्रयोगरत्नम्

Foll. 4 ; 23.5×10 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit ; lines per page 10/14 ; letters per line 42 to 51 ; 18th c. ; mixed folia ; on the upper page-

"इदं प्रयोगरत्नपुस्तकं पौराणिकपुरुषोत्तमस्य ।।"

338. Apāmārjanam (on treatment of diseases by worshipping Viṣṇu)

अपामार्जनम्

Foll. 19 ; f. 2 missing ; last f. also missing ; 21×9 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit ; lines per page 5 ; letters per line 22/23 ; incomplete; 18th c.

Begins:--- ।। श्री गणेशाय नमः ।। ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।। दालभ्यउवाच ।।
भगवन् प्राणिनः सर्वे विषरोगाद्युपद्रवैः ।
दुष्टग्रहोपघातैश्च सर्वकालमुपद्रुताः ।। १ ।।
अभिचारिककृत्याभिः स्पर्शरोगैश्चदारुणैः ।
सदा सम्पीड्यमानास्ते तिष्ठन्ति मुनिसत्तम ।। २ ।।
येन कर्मविपाकेन ....f. 2 is missing

Ends :—

एतद्रोगाभिभूतानां जन्तूनां हितामिच्छता ।
विष्णुभक्तेन कर्तव्यं अपामार्जनकं परम् ।। १०० ।।
अनेन सर्वदुष्टानि प्रशमं यान्त्यसंशयम् ।
सर्वभूतहितार्थाय तस्मात् कुर्यात् सदैव हि ।। १०१ ।।
एतत् स्तोत्रं सुखं पुण्यं सर्वव्याधिप्रणाशनम् ।
पठतां श्रृण्वतां चैव भवेदायुर्विवर्धनम् ।। १०२ ।।
विनाशाय च रोगाणां अपमृत्युर्न जायते ।
यस्त्वपस्मारकुष्ठादि तस्यपार्श्वं न गच्छति ।। १०३ ।।

ब्रह्महत्याविनाशाय सर्वपापक्षयाय च ।

विष्णुलोकमवाप्नोति सत्यं सत्यं न चान्यथा ।। १०४ ।।

स्तोत्रराजमिमं पुण्यं अपामार्जनकं हरेः ।

तस्य तुष्यति गोविन्दो मनसा चिन्तितं भवेत् ।। १०५ ।।

कोटिजन्मकृतं पापं पठनादेव नश्यति ।

गोसहस्रफलं तस्य परं पदमवाप्नुयात् ।।१०६।।

585. Apāmarjanavidhānaṁ

अपामार्जनविधानम्

on removing of diseases by chanting the stotra in praise of Viṣṇu.

Foll. 24 ; 16.5×10 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit ; lines per page 6 ; letters per line 19/20 ; 1946 V. S. (1889 A. D.) ; scribe-Gaṇapati-Praṣṇavara.

619. Apāmārjanavidhiḥ

अपामार्जनविधिः

Foll. 7 ; 31×14 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit ; lines per page 9 ; letters per line 40 ; 19th c.

483. Apāmarjanastotram

अपामार्जनस्तोत्रम्

Foll. 17 ; 21.5×10.51 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit ; letters per line 26 ; 1938 V. S. (1881 A. D.)

318. Amāvāsyāyām Pindapitṛyjñaḥ

अमावस्यायां पिण्डपितृयज्ञः

Foll. 2 ; 23×10 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit lines per page 10/12 ; letters per line 46/47 ; 18th c. Extra verse at the end (in a different handwriting) :--

आवाहनं स्वधाशब्दं पिण्डाग्नौ करणं तथा
विकरं चार्घ्यं दानं च सकल्पे षट् विवर्जयेत् ॥

270. Arkavivāhapaddhatiḥ

अर्कविवाहपद्धतिः

Foll. 4 ; 22×10.5 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit ; lines per page 8 ; letters per line 24 : 1794 V. S. (1737 A. D.)

Begins :— उँ नमः शिवाय ॥ अथ तृतीयमानुषीदिवाहनिषेधे ऽर्कविवाहविधिः । तत्र पैंग्यः ।

ब्रह्मचर्यं समाप्यैकां भार्ययोर्द्वितीयां तथा ।
तृतीयां नोद्वहेद्विप्र इति धमक्रतो विदुः ॥

अयं च तृतीयविवाहनिषेधो मानुषी विषयः । तदाह मात्स्ये काश्यपः । —

अपाकृत्य ऋणं वार्षं लक्षण्यां स्त्रियमुद्वहेत् ।
एकां तु पितृदेवार्थं रत्यर्थमपरां तु सा ।,
तृतीयां मानुषीं नैव चतुर्थीं यः समुद्वहेत् ।
पुत्रपौत्रादिसम्पन्नः कुटुम्बी साग्निको नरः ॥
उद्वहेद्रतिसिद्ध्यर्थं तृतीयां न कदाचन ।
मोहादज्ञानतो वापि यदि गच्छेत्तु मानुषीम् ॥
नश्यते न च सन्देहो गार्ग्यस्य वचनं यथा ।

Ends:— ब्रह्मपुराणे—

चतुर्थं दिवसेऽतीते पूर्ववत् तां प्रपूज्येत् ।
विसृज्य होममग्निं च विधिवन्मानुषीं पराम् ॥

इति पुंसस्तृतीयोऽर्कविवाहः ॥ शुभ संवत् १७९४ वर्षे फाल्गुनबदि १० ॥

368. Ardharātrinirṇayaḥ

अर्धरात्रिनिर्णयः

Author—Gopālakṛṣṇaḥ

Foll. 7; 22.5×12.5 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 28/33; water soaked unserviceable .

290. Aṣṭamī-navamī-daśamī-pūjanam

अष्टमी-नवमी-दशमीपूजनम्

(From Jayasimha Kalpadruma)

Foll. 14; 29×12.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 44; 1803 V. S. (1746 A. D.) ; scribe-Ghāsīrāma.

Begins:— ।। **श्री सरस्वत्यै नमः** ।। अथाष्टमीनवमीदशमीपूजनविधिः अथाष्टमी सा च पूर्णा चे (on the margin त्सैव खण्डा चे) न्नवमीविद्धा ग्राह्या । सप्तमीविद्धायाः निषिद्धत्वात् सर्वथा नवमीविद्धा लाभे सप्तमी-विद्धैव ग्राह्या ।वचनिका तु अष्टमीप्रकरणे वक्ष्यन्ते अत्र कृत्यमुक्तम् ।

Ends:—

निर्जिता राक्षसा दैत्या वैरिणो जगतीतले ।
रामराज्यं रामराज्यं रामराज्यमिति ब्रुवन् ।।
आनाय स्थापयत् स्वस्थं दिव्यसिंहासने विभुम् ।
ततो नीराज्य देवेशं प्रणमेद्दण्डवद्भुवि ।।
देवोपभुक्तं वस्त्रादि धारयेत्स्वजनैः सह ।

इति विष्णुधर्मोत्तरोक्तो विजयप्रस्थानोत्सवः ।। इति पौण्डरीकयाजिरत्ना-करविरचिते जयसिंहकल्पद्रुमोद्योते नवरात्रप्रकरणम् ।। संवत् १८०३ वर्षे आश्विनकृष्णत्रयोदश्यां भौमवासर लिखापितं श्रीमन्महाराजाधिराजराज-राजेश्वर श्री ईश्वरसिंहवर्मणां । शुभं भवतु । लिखितं शुभचिन्तक घासी० (घासीराममहात्मा)

226. Āpastambasūtra-Gopalkārikā

आपस्तम्बसूत्र-गोपालकारिका

Author—Āpastambaḥ; Commentator—Gopālaḥ
Foll. 73; 31×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 48; 20th c ; incomplete.

Begins :— **श्रीगणेशाय नमः** ।।

पक्षादौ पक्षयोः सन्धे षन्निकृष्टतरं दिवा
पौर्णमास्यां प्रधानानि कर्तव्यान्यत्र नो गुरुः ।।

Ends:—

विवाहे वितते मन्त्रे होमकाल उपस्थितेः ।
कन्या ऋतुं समागच्छेत् कथं कुर्वन्ति याज्ञिकाः ।।

यजुः ।। पवित्रे यदभ्यङ्गे सा पवित्रा पूतवारिभिः ।
अनेन चानुवाकेन पावमान स्वरादिना ।।
स्नापयित्वा तु विद्वद्भिरन्यवस्त्रमलङ्कृतम् ।
पूर्णाहुत्यथ मिदाभ्यः महाव्याहृत··· ·········

489. Āpos'ānavidhiḥ

आपोशानविधिः

Foll. 6; 16×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 5; letters per line 14; 1935 V.S. (1878 A.D.)

406. Ābhyudaylkas'rādhavidhiḥ

आभ्युदयिकश्राद्धविधिः

Foll. 16; 23×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 27; 1922V.S. (1865 A.D.)

143. Ās'auchanirṇayaḥ (from Trimachchhloki with ct.)

आशौचनिर्णयः (त्रिशच्छ्लोकीगतः)

Foll. 20; 25×13.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit & Gujarati; lines per page 10/11; letters per line 36.

Begins:— **श्रीगणेशाय नमः** ।। अथाशौचनिर्णयः।। अथ मंगलाचरणं ।।

नत्वा सरस्वतीं चैव विघ्नराजं नमस्कृतम् ।
बालानां सुखबोधाय क्रियताशौचनिर्णयम् ।। १ ।।

श्रीगुरून् प्रणम्याथ जनार्दनाज्ञया तु सुविस्तराम्
त्रिशत्श्लोक्याः विवृत्तायां वार्तिक्याशौचनिर्णयम् ।।२।।

Ends:—

रससप्तरसइन्दुरशकाव्दे कार्तिकासिते
हरितिथौ रविवासरेणु कल्याणरामनामा ।।१।।
सोमदत्तसूनुमयाराम बिन्दुमुक्ताराम-
जन्माटीकां समापयदिमाँ स्मृतिपारदृश्वा ।।२।।

इति स्मृत्याशौचप्रकरणादुद्धृत्य त्रिंशत्श्लोक्याः कृतं वार्तिक्याशौचप्रकरणम् समाप्तम् ।। सं० १८११ पौष बदि ४ भौमे लिखितं द्वे (दवे) वखतरामेण लिखापितं भटजी श्रीनित्यानन्दजीकस्येदं शुभमस्तु ।। श्रीरस्तु ।। शु० ।। गोपेश्वरनेपुण्य । शुभंभूयात् ।। अर्थ ।। श्री ।। श्रीमद्वल्लभोजयति । पीछनी ।। श्री ।।

665. Ās'auchnirṇayaḥ

आशौचनिर्णयः

Author—Bhaṭṭojidīkṣitaḥ
Foll. 10; 26×10.5 cms.; paper Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 35/36; 1825 V. S. (1768 A.D.)

Begins:— **श्रीगणेशाय नमः ।। अथाशौचनिर्णयः ।।**

आचतुर्थाद्भवेत्श्रावः पातः पञ्चमषष्ठयोः ।
अत उर्ध्वं प्रसूति स्यात् दशाहं सूनकं भवेत् ।। १ ।।

Ends:— इति श्रीभट्टोजिदीक्षितविरचिताशौचनिर्णयः ।। सं० १८२५ विजयदशम्यां लिपीकृतं छबीलरामेण **गुलाबरायार्थं** (in different handwriting) शुभमस्तु ।।

144. Ās'auchaprakaraṇam with ct.

आशौचप्रकरणभाष्यम्

(from Trims'achchhlokī)
Commentator—Bhaṭṭāchāryaḥ
Foll. 30; 26×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 28; 1795 V. S. (1738 A. D.)

Begins:— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

नत्वा गणेश्वरं देवं शारदां गुरुमात्मनः ।
आशौचसंग्रहत्रिशत्श्लोक्या व्याख्यां करोम्यहम् ।। १ ।।

तत्र स्मार्तकर्मउल्लङ्घ्य लोकप्रसिद्धक्रममनुसरन् गर्भविपत्तिनिमित्ताशौचक्रमेण आशौचं प्रतिपादयति ।

Ends:— इति श्रीमिताक्षरायां आशौचप्रकरणादुद्धृत्य कृतायास्त्रिशच्छ्लोक्याः श्रीमद्भट्टाचार्यकृतं भाष्यं समाप्तं ।। शुभमस्तु ।। कल्याणमस्तु ।। शुभ संवत् १७६५ भाद्रो वदि ८ कु (ज) दिने पुस्तकमिदं तुलसीरामस्य ।।श्रीः।।
on the upper folio:—

त्रिशच्छ्लोक्याशौचप्रकरणभाष्याख्यं मुञ्चनतुलसीरामस्य पुस्तकं तत्पत्राणि ३० ।।

166. Āhnikam
आह्निकम्

Author—Āpadevaḥ

Foll. 48; 25×10 cms.; paper; Devnāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 35/36; 18th c.; incomplete and old; folio 1 is different from the rest.

Begins :— **श्रीगणेशाय नमः ।।**

गोदावरीपुलिनभूमिजनिर्य आसीद् वेदाग्निहोत्रहरिभक्तियुगेकनाथः ।
नत्वा तमीशमथ तत्सुत आपदेवः श्रीकान्ततोष करमान्हिकमेतदाह ।।

Remains incomplete on folio 48.

272. Āhnika-dharmaśāstram
आह्निकधर्मशास्त्रम्

(According to chhandoga from Gobhila gṛhyasūtra)
Author—Śrīdattaḥ, Mahāmahopādhyāyaḥ
Foll. 36; 30×14 cms.; paper, Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 42; 18th c.

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः ।।**

स्मृतिः पुराणानि विलोक्य गृह्यं, भूपालगोपालनिबन्धनं च ।
छन्दोगकृत्यानि दिनेन यानि, नत्वा हरिं तत्र वदामि सारम् ।।१।।

Ends :—

मुखसंशोधनं प्रातः सन्ध्याह्निकस्नानपूर्विका ।
यज्ञार्थं पञ्चयज्ञान्ते भोजनं लीलया स्थितिः ।।
सायं सन्ध्याशनं वेदपाठोऽथ शयनं भवेत् ।
एतावदपि कर्तव्यं श्रेयः परमभीप्सुभिः ।।

भूपालादिनिबन्धजातमखिलं दृष्ट्वा सतां सम्मतं
ज्ञात्वा हेयसमस्तपक्षरहितं सत्पक्षपक्षोज्वलम्
श्रीश्रीदत्तकृतं विचाररुचिरानुष्ठाननिष्ठाचयं
छन्दोगाह्निकमेतदस्ति सुधियां सन्तोष सिद्ध्यै सदा ।

॥ इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीदत्तविरचितं छन्दोगाहोरात्रकृत्यं सम्पूर्णम् ॥

278. Āhnikapaddhatiḥ (only Sandhyāvidhiḥ)

अह्निकपद्धतिः

Foll 11; 18·5X10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7/8; letters per line 19 ; 18 th c.

Mentioned as Rājopayoginī in the old register :- also the date of script is given as 1732 V. S. which is not found anywhere in the ms.

280. Āhnikavidhiḥ (abridged)

आह्निकविधिः (संक्षिप्ता)

Foll. 2. ; 24.5×11.5; cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 5; letters per line 21; 1730 V.S. (1673 A. D.); within golden borders; scribe-Rāmakṛṣṇa.

Begins :— ॥ श्रीः ॥ ब्रह्मादीन्भूतग्रामपर्यन्तान् (on the border) सनकादीन् पञ्चशिखपर्यन्तांस्तर्पयित्वा ।

Ends :— ततः काकादि पिपीलिकादिभ्यो बलीन् बहिर्दद्यात् । हन्त ते ऽ नुमिदं मनुष्यायेति मनुष्ययज्ञं विधाय ब्रह्मयज्ञसिध्यर्थं स्वाध्यायं पठेत् ॥ इतिसंक्षेपाह्निकविधिः समाप्तः ॥ ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीः ॥

चन्द्राग्निमुनिभूवर्षे चैत्रेमासि सितेतरे ।
अलेखि रामकृष्णेन द्वादश्यांभृगवासरे ॥१॥ श्रीरस्तु ॥

276. Āhnikam (Saṅkṣepataḥ)

आह्निकम् (संक्षेपतः)

Foll. 2; 23×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 31/32; 18th c.

Begihs:— **श्रीगणेशाय नमः** ।। प्रातः कृत्यं ।। ब्राह्मे मुहूर्ते उत्थाय मुक्तस्वापः रात्रिवासं परित्यज्य हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य बद्धपद्मासन आचम्य कृतप्राणायामः शिरसि गुरुं ध्यायेत् ।।

Ends :— इति स्नानविधिः ।। अथ तिलकविधिः ।।
ललाटे केशवं ध्यायेन्नारायणमथोदरे ।
वक्षःस्थले माधवं तु गोविन्दं कण्ठकूपके ।।१।।
विष्णुं च दक्षिणे कुक्षौ बाह्वौ च मधुसूदनम् ।
त्रिविक्रमं कन्धरेतु वामनं वामशर्वके ।।२।।
श्रीधरं वामवाहौ तु हृषीकेशं तु कन्वरे ।
पृष्ठे पद्मनाभं तु कट्यां दामोदरं न्यसेत् ।।३।।
शुभमस्तु ।।

273. Āhnikam

आह्निकम्

(for the Śāṅkhāyanas)

Author—Śrīdattaḥ

Foll. 12; 19.5×8.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 26; 1695 V. S. (1638 A. D.); scribe-Nīlkaṇṭha.

Begins:— अथ शाङ्खायनानामाह्निकम् ।। तत्र मनुः—
ब्राह्मे मुहूर्ते बुध्येत धर्मार्थौ चानुचिन्त्येत् ।
कायक्लेशांश्च तन्मूलान् वेद तत्त्वार्थमेव च ।।

Ends:— इति शांखायननानामाह्निकं ।।
संवत् १६९५ वर्षे पौष वदि १३ त्रयोदश्यां ग्रन्थमेनं प्रेमानन्दस्य ।

165. Āhnikāchāraḥ

आह्निकाचारः

Author—Nīlakaṇṭhaḥ s/o Govinda

Foll. 29; 27.5×11·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7/8; letters per line 32/34; 1733 V. S. (1676 A. D.); bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V, S. (1661 A. D.)

Begins:— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

गणेशं गिरिशं सूर्यं विष्णुमम्बां सरस्वतीम् ।
आपस्तम्बमुनिं नत्त्वा दृष्ट्वा तत्सूत्रवार्तिकम् ।।
निबन्धाँश्च तथाचारं शिष्टानां चैव पद्धतीः ।
आरम्भभट्टात्मजश्रीमद्गोविन्दसूनुना ।
आह्निकं नीलकण्ठेन क्रियते शिष्टतुष्टये ।।

Ends:— सवत् १७३३ भाद्रपदेमासि कृष्णाष्टम्यां लिखितमिदं पुस्तकम् ।।
श्रीरस्तु लेखक पाठकयोः शुभं भूयात् ।। शुभमस्तु ।।
स्वस्तिरस्तु ।।

274. Āhnikam

आह्निकम्

Foll. 54 ; 22×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 24; 1792 V. S. (1735 A. D.)

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।। ॐ नमः परमात्मने ।। ब्राह्मे मुहुर्ते चोत्थाय कृतशौचाचमनो दन्तधावनमुखप्रक्षालनावमनानि विधाय स्वासने समुपविश्य प्राणायामन्यासपूर्वकं निजशिरसि सकलसंसारकालानलप्रख्यं निरतिशय सुखदाननिरतं स्वगुरुचरणद्वन्द्वं संस्मृत्य मूलादिब्रह्मरन्ध्रान्तं मूलं विभाव्य शरीरं तत्प्रभापूरितं विचिन्त्य तदनुज्ञया स्नानादिकं कुर्यात् । ... ...

Ends :— इति सनत्कुमारविरचितः प्रणवकल्पः समाप्तः ।।
मुद्रां भद्रार्थदात्रीं सपरशुहरिणां बाहुभिर्वाहुमेकं
जान्वा शक्ति दधानो भुजगपरिसौ (further it is illegible and incorret) सवत् १७९२ वर्षे मार्गशीर्षे

581. Ekoddiṣṭaśraddhapaddhatiḥ

एकोद्दिष्टश्राद्धपद्धतिः

Foll. 9; 21×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 24; 19th c.

310. Aurdhvadaihikapaddhatiḥ (on last rites)

श्रौद्ध्वदैहिकपद्धतिः

Author—Nārāyaṇa Bhaṭṭaḥ, s/o Rāmeśvara Bhaṭṭa

Foll. 45; 23×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 33/34; 1751 V. S. (1694 A. D.); scribe-Vīreśvara s/o Śyāmjī Śukla.

311. Aurdhvadaihikpaddhatiḥ (on last rites)

श्रौर्ध्वदैहिकपद्धतिः

Author—Nārāyaṇaḥ s/o Rāmeśvara Bhaṭṭa

Foll. 47; 21·5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 30; 1541 śaka= 1661 V. S. (1619 A. D.)

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ।
नत्वा शिवौ संविचार्य तनुतेऽन्त्येष्टिपद्धतिम् ॥
भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ।
व्यधत्त रुचिरां काश्यां श्रौद्ध्वदैहिकपद्धतिम् ॥
श्राश्वलायनमार्गेण सन्ति पद्धतयः शतम् ।
ताभ्यस्त्वस्य विशेषोऽयं पण्डितैः सोऽवधार्यताम् ॥

इति श्रीमद्रामेश्वरभट्टसूरिसूनुनारायणभट्टेन कृतायामौद्ध्वदैहिकपद्धतौः मरणविधानानि ॥ समाप्ता चेयं पद्धतिः ॥ श्रीविश्वनाथार्पणमस्तु ॥ शंकरार्पणमस्तु ॥ श्रीमन्नृपशालिवाहन ॥ १५४१ वर्षे सिद्धार्थीनाम संवत्सरे कार्तिकशुद्धपौर्णिमागुरौ ॥ तच्छिनी श्रौर्ध्वदैहिकपद्धतौ लेखनीयः ॥ इति श्रीमद्विरूपाक्षभट्टस्य सुतरामेश्वर भट्टेन लिख्यते ॥छ॥

312. (Aurdhvadaihika) Kriyāpaddhatiḥ (on last rites)

(श्रौद्ध्वदैहिक) क्रियापद्धतिः

Author—Śrīdevayājñikaḥ, s/o अग्निचित् सम्राट्स्थपति महायाज्ञिक श्रीप्रजापति

Foll. 36; 23×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8/9; letters per line 30; 18th c.

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।। अथाहिताग्नेर्मरणसमयादारभ्य सपिण्डीकरणान्तं कर्म लिख्यते ।।

Ends :— इति अग्निचित्सम्राट्स्थपतिमहायाज्ञिकश्री प्रजापतिसुत—याज्ञिकश्रीदेवकृत क्रियापद्धतिः समाप्ता ।। लिखितं रामकृष्णेन ।। श्री ठाकर लीलाधरस्य पुस्तकं ।। चि॰ नाथुरामस्य पुस्तकं शुभं भवतु ।।

244. Karmakāṇḍaprayogaḥ

कर्मकाण्डप्रयोगः

Foll. 55; 22.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9/10/11; letters per line 31/32; 19th c. incomplete; 17 leaves missing (1 to 14 and 45 to 47); mixed folia.

482. Kalaśasthāpanavidhiḥ (accrding to Ṛgvedīs)

कलशस्थापनविधिः (ऋग्वेदिनां)

Foll. 3; 21.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 30; 18th c.

586. Kalaśasthāpanavidhiḥ

कलशस्थापनविधिः

Foll. 6; 16.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 20/21; 19th c.

187. Kalidharmāḥ

कलिधर्माः (From Mahābhārata and various Purāṇas)

Foll. 27; 32×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 37/38; 1702 V. S. (1645 A. D.); bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 17;8 V. S. (1661 A. D.); f.l. decorated; scribe–Lāla-Chand । at Kāśī.

Begins:— ।। श्रीगणेशाय नमः ।। महाभारते ग्रारण्यके पर्वणि कलिधर्माः । युधिष्ठिरं प्रति मार्कण्डेयवचनम् —

अल्पावशिष्टे नु ततो युगान्ते भरतर्षभ ।
सहस्रान्ते नराः सर्वे प्रायशोऽनृतवादिनः ।।

Ends:— क्षीणे कलियुगे तस्मिन् दिव्ये वर्षसहस्रिके ।
ससन्ध्यांशे मुनिः शेषकृतं नु प्रतिपत्स्यते ।।

इति श्रीनानापुराणोक्तकलिधर्मभविष्यं समाप्तमिदं ।। संवत् १७०२ समये ग्राषाढ़वदि पञ्चमी लिषितं काश्यां लालचंदेन ।।

309. Kalpadrumalatāpaddhatiḥ (on last rites)
कल्पद्रुमलतापद्धतिः

Foll. 52 ; 26·5×11 cms. ; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 36; 1763 V. S. (1706 A. D.); mixed folia.

Begins:— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

यस्योदयास्तसमये सुरमुकुटनिघृष्टचरणकमलोऽपि ।
कुरुतेऽञ्जलिं त्रिनेत्रः स जयति धाम्नां निधिः सूर्यः ।।१।।

हेमाद्रिकल्पद्रुमपारिजातं ब्राह्मं खगेन्द्रं स्मृतिचन्द्रिकाञ्च ।
मिताक्षरादीन्यवलोक्य बुद्ध्या वितन्यते कल्पतरोर्लतेयम् ।।२ ।
सन्निकृष्टमरणादारभ्यौर्ध्वदैहिकं लिख्यते ।............

Ends:—तथाऽपि दरिद्रस्य मातापितृभरणार्थप्रतिग्रहे च सद्यः शुद्धिस्नानमात्रं साध्येत इत्यर्थः । दक्षिणां व्रतिनामेकैक वियः (?) सत्रिणामपि सद्यः शौचमदोषार्थः ।। सिद्धिः ।। ।।श्रीः।। ।। संवत् १७६३ वर्षे चैत्रमासे कृष्णपक्षे षष्ठीतिथौ सुरगुरुवासरे लिखितेयं कल्पद्रुमलतापद्धतिः ।।

227. Kātyāyanasūtram-Trikaṇḍikā
कात्यायनसूत्रम्-त्रिकण्डिका
Author— Kātyāyanaḥ

Foll. 3; 28·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script ; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 34-35; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh.

Ends: —इति कात्यायनमुनिप्रणीतं त्रिकण्डिकासूत्रं समाप्तम् ।। शुभमस्तु ।।श्रीः।। श्रीरस्तु ।। श्रीरामचन्द्रः ।।

Describes the method of taking bath.

228. Kātyāyanasnānasūtram (with ct.)
कात्यायनस्नानसूत्रम् (सटीकम्)

Author— Kātyāyanaḥ; commentator— Hariharaḥ
Foll. 12; 29·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14/15; letters per line 48/50; 18th c.

Begins:— स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणतोऽस्मि हरेरङ्घ्रिसरसीरुहमादरात् ।
यज्जगत्पावनं पाथः प्रायोष्टामरसैन्धवम् ।।१।।

कात्यायनकृतस्नानविधिव्याख्यापुरःसरं ।
विधास्ये पद्धतिं विद्वत्सदाचारद्विजप्रियाम् ।।२।।

अथ श्रौतस्मार्तक्रियाऽनुविधानाऽनन्तरम् । यतस्ताः क्रियाः स्नानविधिपूर्विकाः । अतो हेतोरहर्निशं सन्ध्योपासनं पञ्चमहायज्ञादिनित्यक्रियाऽनुष्ठानाधिकारसम्पादकत्वादावश्यकम् । स्नानं बहिः सर्वांगजलसंयोगशुद्धिं विधास्य इति सूत्रशेषः ।।

Ends:— इति कात्यायनमुनिप्रणीतं त्रिकण्डिकासूत्रम् ।

236. Kātyāyanasūtrapaddhatiḥ
कात्यायनसूत्रपद्धतिः

Author— Kātyāyanaḥ; commentator — Śrīdeva Mahāyājñikaḥ.

Foll. 108; 29·5×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 56; 18th c.

Begins:— ऐं ॐ नमः श्री सरस्वत्यै ।। दर्शपूर्णमासादीनि सत्रान्तानि कर्माण्युक्तानि । अधुना तेष्वेव कर्मसु कर्मविनाशे प्रायश्चित्तान्यभिधीयन्ते । कर्मविनाशश्चतुःप्रकारः अकरणं न्यूनकरणंमतिरिक्तकरणमन्यथाकरणं च ।

Ends:— इति श्रीत्रिशत्क्रतुतन्महायाज्ञिकश्रीश्रीप्रजापतिसुतेन सम्राट्स्थपति-

महायाज्ञिकश्रीश्रीदेवकृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ पंचविंशोऽध्यायः ।। श्रीः ग्रन्थ संख्या अनुक्रमणी समेत ३९०० समाप्त ।।

Name of 'दी० मणिराम शिवानन्द' written on the cover page.

247. Kuṇḍanirmāṇaślokavyākhya

कुण्डनिर्माणश्लोकव्याख्या

(A commentary on नवकुण्डविधिः [ms no. 246])

Author— Rāmachandrāchāryaḥ

Foll. 16 (f. 15 missing); 26×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 33/34; 17th c.; waterstained; bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.); incomplete.

(on the upper margin of f.I b.)—

अग्निहोत्रं तपः सत्यं वेदानां चैव पारणम् ।
आतिथ्यं वैश्वदेवश्च इष्टमित्यभिधीयते ।।१।।

वापीकूपतड़ागादिदेवतायतनानि च
अन्नप्रदानमारामाः पूर्तमित्यभिधीयते ।।२।।

Begins:— **श्रीगणेशाय नमः ।।**

इष्टापूर्तेष्वङ्गमाद्यं० ... ... विचार्य ।।१।। अस्यार्थः इष्टं यागादिवापीकूपतडागादि० तत्र आद्यं मुख्यं यद् अङ्गं यस्य न्यूनत्वे अधिकत्वे च बहवो दोषाः रोगादयो भवन्ति—

खातेऽधिके भवेद्रोगो हीनत्वे तु धनक्षयः ।
वक्रतुण्डे तु संतापो मरणं छिन्नमेखले ।।
मेखलारहिते शोको ह्यधिके वित्तसंक्षयः ।

भार्याविनाशनं प्रोक्तं कुण्डं योन्या विनाकृतम् ।।
अपत्यध्वंसनं प्रोक्तं कुण्डं यत्कण्ठवर्जित' मिति ।।

तत्कुण्डान् नैमिषारण्यस्थो रामो विचार्य सूक्ष्मभेदानवलोक्य साङ्गं कण्ठमेखलानाभिमण्डपादियुक्तं भूरिभेदं चतुरस्रयोन्यादिभेदयुक्तं ब्रूते वदति ।।

In the end :-
(the letters are illegible being water-stained)

संवत् १६.......ज्येष्ठमासे ... कृष्णपक्षे ६ भौमे लिखितं ।। ।।भट चिंतामणि आत्मपठनार्थं ।। श्री विश्वेश्वराय नमः ।।

341. Kuṇḍapradīpakaḥ

कुण्डप्रदीपकः

Author— Mahādevaḥ, son of Kāhnajī with ct. by the author.

Foll. 8; 32×15·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sānskrit; lines per page 19; letters per line 40; 1820 V. S. (1763 A.D.) ; scribe-Gulābarāya

Begins:—

श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणम्यैकरदं देवं शारदां गुरुमेव च ।
कुण्डप्रदीपकं कुर्वे बालाऽज्ञानतमोपहम् ।।१।।

Ends: --

अज्ञानामनवद्यपद्यरचना नाना विचिन्त्यात्मना ।
लोकानां व्यवहारदर्शनविधावङ्केन्दुवृन्दैः स्फुटम् ।।

श्रीमद्रैवतराजपूजितपदः श्रीकान्हजीवाडवः ।
सूनुस्तस्य च कुण्डदीपमकरोदेतं महादेवकः ।।२२।।

अत्राद्यमानुष्टुभं पराणि शार्दूलविक्रीडानि मण्डपच्छादनस्नपनकृते स्रग्धराख्ये ।

इति कुण्डप्रदीपः सटीकः ।। संवत् १८२० आषाढ़ वदि १ रवौ श्रीकाश्यां लिखितमिदं पुस्तकं कुण्डप्रदीपाख्यं व्याख्यासहितं सुखेन ।। (in a different hand) गुलाबरायेण

342. Kuṇḍapradīpakaḥ (with ct.)

कुण्डप्रदीपकः (सटीकः)

Author— as in 341 above.

Foll. 11 ; 27×11 cms. ; paper ; Devanāgarī script;

Sanskrit; lines per page 12; letters per line 44-46; 1805 V. S. (1748 A. D.); an earlier copy of the work composed in 1696 V. S. (1639 A.D.)

Ends :—इति श्री राजगुरुमहादेवविरचितः कुण्डप्रदीपकः समाप्तः ।। संवत् १६९६ शाके १५६१ ग्रन्थजन्म ।। संवत् १८०५ वर्षे कार्तिककृष्णे चतुर्दश्यां लिपिकृतं गुरौ मुलताने ।।

248. Kuṇḍamaṇḍapavidhiḥ (with ct.)
कुण्डमण्डपविधिः (सटीकः)

Author— Viṭṭhala Dīkṣitaḥ
Foll. 25; tripāṭha; 27.5×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page- text 2/3, ct. 6/8; letters per line- text 38; ct. 42/44.

Begins;— (text)

गाढं ध्वान्तमनेकभानुजठरे राजत्कलाधारिणि
प्रोदञ्चच्छफरीयुगं दरदलत्पद्मेऽणुहीरावलीः ।

स्वर्णोत्तुङ्गगिरिद्वयाधरचरी दीना कलिन्दात्मजा
पश्याश्चर्यमिदं शिवामिति वदन् स्मेरः शिवः पातु वः ।।१।।

कृष्णात्रिगोत्रे नितरां पवित्रे पवित्रकर्माऽजनि बूबशर्मा ।
तत्सूनुना विट्ठलदीक्षितेन विलिख्यते मण्डपकुण्डसिद्धिः ।।२।।

Begins– (ct.) ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

मत्तमतङ्गजवदनं सादितविघ्नावलीसदनं
गौरीहरयोःस्तोकं पालितलोकहृदालम्बे ।।१।।

कल्याणि वाणि निजपाणिसरोजयुग्मं
संयोज्य देवि करवाणि तव प्रणामम् ।
मत्तुण्डमण्डललसद्रसनाङ्गणं ते
नृत्याय नित्यमिदमस्तु रसानुसिक्तम् ।।२।।

'सन्तानकल्पतरुमण्डपमण्डितायां कुण्डोल्लसज्ज्वलनकाञ्चनवेदिकायां' सीतारघूद्वहे कराकलितैः कथारम्भैः स्वेष्टदेवतानमस्कारादिरूपं मङ्गलमाचरन्ति तस्मान्माध्यंदिनीयो विट्ठलशर्मा कुण्डसिद्धिं चिकीर्षुः स्वाभीष्टदेवतास्मरणमाशीरूपं मङ्गलमाचरति शार्दूलविक्रीडितेन ।

Ends (text) :—

कुण्डाकारो नाभिरम्भोजसाम्यो वाब्जे येनेनांशहानिर्दलाग्रे ।
शेषे क्षेत्रे वह्निवृत्तैः समेते स्युर्वै कर्णिकेसरापत्रकाणि ॥५२॥

(ct.) अथेयं मत्कृतिरुमेशतोषायेति वसन्तमालिकयाह 'इतीति'
इति मण्डपकुण्डसिद्धिमेनां रुचिरां विट्ठल दीक्षितो व्यधत्त ।
इमामधिकाशिनगर्यामैशतुष्ट्यै विबुधः शोधयतामिमां विचार्य ॥१॥

इति एवं प्रकारेण विट्ठलदीक्षितो रुचिरां मनोहरां मण्डपकुण्डसि-
द्धिनाम [म्नीं]ग्रन्थरचनां काशीनगरे उमेशयोस्तुष्ट्यै कृतबान् इमां विबुधो
विचार्य शोधयतु ॥१॥

कृतिदिवसमाह शशियुगतिथिरिति—

शशियुगतिथिगण्ये याऽति शाके वरेण्ये
विभवशरदि रम्ये मासि शस्ये तपस्ये ।

शशधरभृति दक्षे मुंथपक्षेऽवलक्षे
कमलनयनतिथ्यां भानुगद्वारवत्याम् ॥२॥

ग्रन्थे परोक्ते मम द्वेषिणोक्त्या किं वा गुणोक्त्या विदुषां विचार्य ।
ग्रन्थे मदुक्ते सदसद्विशोध्य सर्वस्तु सर्वं नहि वेद कश्चित् ॥३॥

अङ्गीकार्या मत्कृतिर्निर्मलेयं कस्मादेवं पण्डितान्प्रार्थयेऽहम् ।
क्षीरं पेयं नीरमेतद्विहाय को वा विज्ञहंसमज्ञोऽर्थयेत ॥४॥

इति संगमेरस्थ (संगमनेरस्थ) विट्ठलदीक्षितबिरचितकुण्डसिद्धिः
व्यधत्तेति पूर्वश्लोकेनान्वयः । अन्यत् सर्वं सुगमं ॥
इति विट्ठलदीक्षितविरचिता स्वकृतकुण्डसिद्धिव्याख्या समाप्ता
॥ शुभं भवतु ॥

183. Kṛchchhrapratyāmnāyāḥ

कृच्छ्रप्रत्याम्नायाः

Foll. 8; 24·5×11; cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 32/33; 19th c.

Ends:—मासव्रते व्रतोपनियमाद्यनेकानि कर्त्तव्यव्रतोद्यापनमासव्रते बु क्लेशाधिक्योपेत-
चान्द्रायणव्रत इवाष्टौ गावः कल्पा इति मासोपवासप्रत्याम्नायाः ॥श्रीः॥

241. Koṭihomavidhlḥ

कोटिहोमविधिः

Foll. 12 ; 22×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 28; 18th c.; incomplete.

240. Kṣatriyāṇām Nārāśaṁsabhakṣyavidhiḥ

क्षत्रियाणां नाराशंसभक्ष्यविधिः

Hymns prescribed to be recited by a Kṣatirya while taking food during the sacrifice.

Foll. 2; 21·5×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 28; 18th c.

Begins :—स यदह् वीक्ष्यमाणो भवति तदहः पूर्वाह्णः एवोद्यन्तमादित्यमुपतिष्ठेत ।

Ends:—नाराशंसपीतस्य देव सोम ते मतिविदः काव्यैः पितृभिर्भक्षितस्य भक्षयामि ।
इति क्षत्रियस्य नाराशंसभक्ष्यविधिः ॥

643. Gaṇapatipūjāvidhiḥ

गणपतिपूजाविधिः

Foll. 4; 19×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8/9; letters per line 26; 19th c.

702. Garbhasrāvaharavidhānam

गर्भस्रावहरविधानम्

A compilatlon of mantras and prescriptions for easy delivery.

Foll. 44; 20·5×16·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 16/20; 20th c.

225. Gṛhyasūtram

गृह्यसूत्रम्

Author— Āśvalāyanaḥ
Foll. 31; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 34; 1731 V.S. (1676 A, D.); scribe-Rāmakṛṣṇa.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

उक्तानि वैतानिकानि गृह्याणि वक्ष्यामस्त्रयः पाकयज्ञा हुता अग्नौ हूयमाना अनग्नौ प्रहुता ब्राह्मणभोजने ब्रह्मणि हुता अथाऽपि ऋच उदाहरन्ति यः समिधाय आहुती यो वेदेनेति समिधमेवापि श्रद्धदान अदधन्मन्येत यज इदनिति नमस्तस्मै य आहुत्या वेदेनेति विद्ययैवाप्यस्ति प्रीतिस्तदेतत्पश्यन्नृषिरुवाच ।।

Ends: —इत्याश्वलायनगृह्यसूत्रे चतुर्थोऽध्यायः ।।श्रीः।।
चन्द्राग्निमुनिभू (१७३१) वर्षे भाद्रे मासि वलक्षके
अलेखि रामकृष्णेन चतुर्दश्यां गुरोर्दिने ।। ।। श्रीरामकृष्णौ जयतः ।।श्रीः।।

220. Gṛhyasūtram (with ct.)
गृह्यसूत्रम् (सव्याख्यम्)

Author— Pāraskaraḥ; commentator - Hariharaḥ
Foll. 113; 20×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 32; 19th c.

Begins:— श्रीगणेशाय नमः ।।

इष्टापूर्तक्रियासिद्धिहेतुं यज्ञभुजां मुखम् ।
अग्निं त्रयीवचःसारं वन्दे वागधिदैवतम् ।।१।।
पारस्करकृते गृह्यसूत्रे व्याख्यानपूर्विकाम् ।
प्रयोगपद्धतिं [वक्ष्ये] वासुदेवादिसम्मतम् ।।२।।

367. Gṛhyasūtram (with ct.) III
गृह्यसूत्रम् (सव्याख्यम्) तृतीयकाण्डः

Author— Pāraskaraḥ; commentator - Hariharaḥ
Foll. 133; 25×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 34; old; 16th c.; in the old register the date of script is given 1635 V. S. (1578 A D.)

Ends:—इत्यग्निहोत्रिहरिहरविरचितं पारस्करगृह्यसूत्रव्याख्यानपूर्विकायां प्रयोगपद्धतौ तृतीयः काण्डः समाप्तः ।।श्रीः।।

655. Gṛhyasūtram (with ct.)
गृह्यसूत्रम् (सव्याख्यम्)

(Text & commentary as above.)

Foll. 130; 35·5×16 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10/12; letters per line 35/38; 19th c.; brittle paper.

221. Gṛhyasūtram (with ct.)

गृह्यसूत्रम् (सव्याख्यम्)

Author— Pāraskaraḥ; ct. by Gadādhara, son of Vāmana.
Foll. 134; 22×9·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8/11; letters per line 29/30; scribe-Vreśvara Śukla; 1750 V. S. [1693 A. D.]

Begins:— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

आविर्बभूवश्चतुर्धा यः कपिभिः परिवारितः ।
हतवान् राक्षसानीकं राम दाशरथिं भजे ।।१।।

स्वाभिप्रायेण हि मया न किंचिदिह लिख्यते ।
किन्तु वाचनिकं सर्वमतो ग्राह्यं च निर्भयैः ।।२।।

अथातोऽधिकार इत्यादिना श्रौतानि कर्माण्युक्तानि । तदनन्तरं स्मार्तादि विधीयन्ते ।। तत्रै तत्प्रथमं सूत्रं ।। अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म ।।

Ends:—

इति सम्राड्वामनात्मजदीक्षितगदाधरकृते गृह्यसूत्रभाष्ये प्रथमकाण्डं समाप्तमिति । संवत् १७५० वर्षे चैत्रमासे शुक्लपक्षे पञ्चमी ५ भृगौ लिखितं शुक्ल नारायण तत्पुत्र शुक्ल देवजी तत्पुत्र शुक्ल माधव तत्पुत्र शुक्ल सोमजी तत्पुत्र शुक्ल श्यामजी तत्पुत्र शुक्ल अम्बिकेश्वर कनि [ष्ठ] भ्रातृवीरेश्वरेण लिखितमिदं पुस्तकम् ।।

224. Gṛhyasūtram (with ct.)

गृह्यसूत्रम् (सभाष्यम्)

Author— Pāraskaraḥ; ct. by Karkāchārya.
Foll. 62; 22·5×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9, letters per line 34; 1749 V. S.(1692 A. D.); scribe-Vīreśvara.

Begins: — ।। श्रीगणेशाय नमः ।। श्रौताधानादीन्युक्तानि कर्माण्युक्त्वा तदनन्तरं स्मार्तानुविधीयन्ते ।…………

Ends: —इति कर्कोपाध्यायकृतं गृह्यभाष्यम् ।। तृतीयं काण्डं समाप्तम् ।। संवत् १७४९ वर्षे कार्तिकमासे कृष्णपक्षे ५ गुरुवासरे लिखितं शुक्ल श्यामजी सुत अम्बिकेश्वर तद्भ्रातृवीरेश्वरेण लिखितं ।। शुभम् ।।

222. Gṛhyasūtram (with ct.)

गृह्यसूत्रम् (सव्याख्यम्)

Author--Pāraskaraḥ ; ct. by Gadādhara.
Foll.68; 23·5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 30/31; 18th c.; incomplete

Begins:—…………………त्यर्थसारे चैवं ।। आश्वलायनकारिकायां तु प्रायश्चित्तं कृतेऽतीत कर्म कृताकृतमित्युक्तम् ।।

Ends: —इति श्रीत्रिरग्निचित्सम्राट्स्थपतिश्रीमहायाज्ञिकवामनात्मजदीक्षितगदाधरकृते सीतायज्ञे पदार्थक्रमः ।। इति गदाधरकृतं द्वितीयसूत्रभाष्यं ।

704. Godānapaddhatiḥ

गोदानपद्धतिः

Foll. 1; 13·5×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines 36 in all; 18th c.; a stray leaf no. 5 only.

262. Godānapaddhatiḥ

गोदानपद्धतिः

(From Nārdīyapurāṇa)
Foll. 5; 27.5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 34/35; 1804 V. S. (1747 A. D.)

Ends:—इति नारदीयपुराणे गोदानविधानं समाप्तम् ।। संवत् १८०४ अश्विन सुदि १४ लिखितं मुच्चन तुलसीरामवाचनार्थं ।।

255. (Nava)Grahaśāntipaddhatiḥ

(नव)ग्रहशान्तिपद्धतिः

Foll. 14: 22·5×9·5; cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 28; 1694 V.S. (1637 A.D.); bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S.

Begins:-— ।। श्रीगणेशाय नमः ।। अथ नवग्रहशान्तिपद्धतिर्लिख्यते ।।

नवग्रहलेखनं पट्टे पीठे वस्त्रे च पट्टके । (यत्रावल्यामिति)
पद्ममध्ये रविं रक्तं वर्तुलं प्राङ्मुखं सदा ।।

अग्निकोणे सितं चन्द्रं चन्द्रार्धसदृशं लिखेत् ।
दक्षिणे लोहितं विद्यात् त्रिकोणं मङ्गलं तथा ।।

ईशाने धनुषाकारं पीतवर्णं तु सोमजम् ।
उत्तरे पीतवर्णं च पद्माकारं बृहस्पतिम् ।।
चतुरस्रं तथा प्राच्यां शुक्लवर्णं तु भार्गवम् ।
पश्चिमे कृष्णवर्णं तु दण्डाकारं शनैश्चरम् ।।

256. Grahaśāntiḥ

ग्रहशान्तिः

Foll. 173; 26×12 cms.; paper; Devanāgari script: Sanskrit; lines per page 11; letters per line 35/36; incomplete; 18th c.; ff. 23, 24, 25, 49 to 55 and 141 to 144/14 missing.

B gins:— ।।ॐ।। अथ नवग्रहयज्ञशान्तिः ।। तत्र याज्ञवल्क्यः ।।
श्रीकामः शान्तिकामो वा ग्रहयज्ञं समाचरेत् ।............

अत्र समाससंहितावचनं तद्वचनं यथा ।। क्रूरग्रहर्क्षलक्षणातिथिकरणप्रभञ्जनैर्दीप्तादीप्ताण्डजमृगविरुतैर्निर्घातक्षितिविमर्दैश्चेति ।। इत्युल्का तत्फलनिरूपणम् ।। श्रीः ।।

श्रीरस्तु लेखकपाठकयोः ।। श्रीरस्तात् ।।श्रीः।।

329. Ghaṭotpattividhiḥ

घटोत्पत्तिविधिः

Foll. 15; 30×12.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 32/33; 18th c.

Begins:-—अथ घटोत्पत्तिविधिः ।। पितामहः—
छित्त्वा तु यज्ञियं वृक्षं यूपवन्मन्त्रपूर्वकम् ।
प्रणम्य लोकपालेभ्यस्तुला कार्या मनीषिभिः ।।

Ends :--कर्कटस्तुलान्तयो = शिक्यधारणार्थं वक्रं शलाकाद्वयं शिक्यं शिका इति प्रसिद्धं सादः पदाधारस्तम्भयोः अक्षस्तम्भयोरुपरि पट्टः ततो गुरुपुरोहित-होतृन् दक्षिणाभिस्तोषयेत् ।

189. Chaturaṅgakrīḍanam

चतुरङ्गक्रीड़नम्

(from Jayakaumudī in Tithi-tattva of Raghunandana.)
—on playing with dice.
Foll. 4; 24×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 31/32; 19th c.

Begins:— ॥ **श्रीगणेशाय नमः** ॥ जयकौमुद्यां ॥

नारिकेलोदकं पीत्वा अक्षैर्जागरणं निशि ।
तस्मै वित्तं प्रयच्छामि कोजागर्ति महीतले ॥

अक्षक्रीडायां व्यासयुष्ठिरसंवादः प्रचरति यथा युधिष्ठिर उवाच—

अष्टकोष्ठ्यां च या क्रीड़ा तां मे ब्रूहि तपोधन ।
प्रकर्षणेनैव मे नाथ चतूराजी यतो भवेत् ॥

व्यास उवाच—

अष्टौ कोष्ठान् समालिख्य प्रदक्षिणाक्रमेण तु ।
अरुणं पूर्णतः कृत्वा दक्षिणे हरितं बलम् ॥

Ends:--

न कुर्यादेकदा राजन् गजस्याभिमुखं गजम् ।
यदि कुर्वीत धर्मज्ञ पापग्रस्तो भविष्यति ॥

स्थानाभावो यदा पार्थ हस्तिनः हस्तिसम्मुखम् ।
करिष्यति तदा राजन् इति गौतमभाषितम् ॥

प्राप्ते गजद्वये राजन् हन्तव्यो वामतो गजः ॥
इति चतुरङ्गक्रीडनम् ॥

190. Chaturaṅgakrīḍanam

चतुरङ्गक्रीड़नम्

(as above)

Foll. 4; 27.5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 38; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh.

Ends:— इति चतुरङ्ग- क्रीडनम् ।। तिथितत्त्वग्रन्थात् ।।
वस्विन्दुमुनिभूवर्षे फाल्गुने धवलेतरे । (१७१८)
अलेखि रामकृष्णेन त्रयोदश्यां बृहस्पतौ ।।१।।

302. Chūḍākaraṇavidhiḥ

चूडाकरणविधि:

Foll. 5; 21.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 30/31; 18th c.; incomplete

Begins: — ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

सांवत्सरिकस्य चूडाकरणं तृतीये वा प्रतिहते षोडशवर्षस्य केशान्तो यथा मङ्गलं वा सर्वेषां ब्राह्मणानां.........

Ends:—शान्तिरिति शान्ति करोति शान्तिभाजनं गुरवे दद्यादेवमेवावगुण्ठनीम् च गोदानं........ ... .

334. Janmadivasakṛtyam

जन्मदिवसकृत्यम्

Foll. 4; 20·5x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskirt; lines per page 7; letters per line 25/26; 18th c.

396. Janmadivasakṛtyam

जन्मदिवसकृत्यम्

Foll. 6; 20·5x13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit, lines per page 6; letters per line 19/20; 1940 V. S. (1883 A. D.)

308. As above.

Foll. 4; 26×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6/7; letters per line 34; 1741 V. S. (1684 A. D.); written at Jamrud.

292. Janmāṣṭamīvratavidhiḥ

जन्माष्टमीव्रतविधिः

(from Bhaviṣyottarapurāṇa)

Foll. 6; 28x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 34; 1741 V.S. (1684 A. D.); written at Jamrud.

Ends: —जन्माष्टमी जनमनोनयनाभिराम—
पापापहा झटिति नन्दितनन्दगोपा ।

यो देवकीं सुतयुतां यजतीह तस्यां
पुत्रानवाप्य समुपैति पदं स विष्णोः ॥

इति श्रीजन्माष्टमीव्रतं समाप्तं ॥ संवत् १७४१, भा०ब०५, मु० जमरोद ।

123. Jātivivekaḥ

जातिविवेकः

(from Viśvambharavāstuśāstra of Gopīnātha Kavi s/o Śārṅgadhara).

Foll. 21; 26×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8/9; letters per line 37/38; 19th c.; mixed folia.

695. Jātivivekaḥ

जातिविवेकः

(from Viśvambharavāstuśāstra of Gopinātha Kavi s/o Śārṅgadhara).

Foll. 68+9; 19×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 16; 1957 V. S (1900 A. D.).; bound; contents given in 9 ff. in the beginning; scribe-Nārāyaṇa:

481. Tarpaṇaprayogaḥ (Kātīyaḥ)

तर्पणप्रयोगः (कातीयः)

Author—Kātyāyanaḥ

Foll. 13; 20·5×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 14; 1936 V. S. (1879 A. D.)

584. Same as above.

Foll. 6; 22×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 20/21; 19th c.

282.(a & b) Tarpaṇavidhiḥ

तर्पणविधिः

Foll. 4 (a); 4 (b); 22×10 cms. (a); 24×9.5 (b); paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7(a); 6 (b); letters per line 32 (a); 26 (b); 18th c.

Ends :—भीष्मः शान्तनरो वीरः सत्यवादी दृढव्रतः ।
आभिरद्भिरवाप्नोतु पुत्रपौत्रोचितां क्रियाम् ॥

283. As above

Foll. 7; 28×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 28; 18th c.

490. As above.

Foll. 3; 21×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 26; 1924 V. S. (1867 A. D.)

680. Tithyarkaḥ

तिथ्यर्कः

(based on Bhagavantabhāskara of Nīlakaṇṭha).

Author— Divākaraḥ s/o Mahādeva.

Foll. 74; 27X10·5cms.: paper Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 9/12; letters per line 29/36; 1823 V. S. (1766 A. D.); mixed folia in different handwritings; the last writer is Tejabhāna.

Begins :— ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

ॐ उत्पत्यादिप्रकर्तारं हर्तारं तमसः परम् ।
दातारं सर्वकामानां तं भजेऽहं विकर्तनम् ॥१॥

मयूखं सागरं मत्वा प्रार्थितोऽयं जनो जनैः ।
सम्यङ् निर्माति तिथ्यर्कं दृष्ट्वा स्मृत्त्वा च भास्करम् ॥२॥

गुरुं नीलकण्ठं प्रणम्य प्रकृष्टं
ततस्तत्कृतं ग्रन्थमालोक्य सम्यक् ।

तिथीनामयं ह्यर्कनामा निबन्धो
मया रच्यते तं हृदि स्थापयित्वा ॥३॥

महादेवतनूजेन भारद्वाजेन धीमता ।
दिवाकरेण क्रियते तिथ्यर्कः कालवित्तये ॥४॥

Ends :— इति श्रीमद्भारद्वाजमहादेवसूनुश्रीमद्बालकृष्णसुतश्रीमहादेवात्मजकृतिस्तिथ्यर्कः ॥ संवत् १८२३ मृगशिरसुदि १२ शनौ लिखितं पुस्तकमिदं शेषतेजभानेन ॥

229. Trikaṇḍikāsūtram

त्रिकण्डिकासूत्रम्

Author:-- Kātyāyanaḥ

Foll. 2; 28×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 5/8; letters per line 32/33; 18th c.; incomplete; f. 1 missing.

230. Same as above.

Foll. 12; 28X11·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 28; 1741 V. S. (1684 A. D.)

Ends:— इति कात्यायनमुनिप्रणीतं सूत्रसमेतं समाप्तम् ॥ संवत् १७४१ का० वदि ५.

231. Trikaṇḍikāsūtram (with ct.)

त्रिकण्डिकासूत्रम् (सभाष्यं)

Author:— Kātyāyanaḥ; ct. by Harihara

Foll. 27; 28X11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 38; 18th c.; bears one seal of M. K. Ram Singh.

317. Tripiṇḍīśrāddhavidhiḥ (on last rites)

त्रिपिण्डीश्राद्धविधि:

Foll. 4; 21·5×12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 30: 1789 V. S. (1732 A. D.)

on the last page:-

कान्ताऽर्भकस्वजनबन्धुसुहृद्विहीनो

दारिद्य्रदैन्यगददु:खमलैरुपेत: ।

प्रोक्त: खल: सकललोकविरुद्धवृत्ति:

केमद्रुमे भवति पार्थिववंशजोऽपि ॥१॥

वीरेश्वरस्येदं पुस्तकम् ॥

145. Triṁśachchhlokī (with ct.)

त्रिंशच्छ्लोकी (सटीका)

ct. by Bhaṭṭāchārya

Foll 11; 35·5x16·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 18; letters per line 46/48; bears 4 seals of M. K. Ram Singn dt. 1718 V. S. (1661A. D.); an earlier copy.

147. Triṁśachchhlokibhāṣyam

त्रिंशच्छ्लोकिभाष्यम्

Author:— Vijñāneśvaraḥ

Foll. 19; 24·5×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 38/39; 18th c.

A fair copy; it is corrected by a paṇḍita known as Pola in 1803 V. S. (1746 A. D.)

रामव्योमाष्टभूम्यब्दे भाद्रकृष्णतिथौ हरेः ।
इदं पुस्तं पोलनाम्ना शोधितं तु यथामति ।।

184. Traivarṇika-pārivrājyavichāraḥ

त्रैवर्णिकपारिव्राज्यविचारः

Foll. 43; 33·5X15·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 50; 19th c.; incomplete.

Begins :—

(on the margin)
श्रीमत्सीतारमण श्रितजनविश्रान्तिपारिजातमहम् ।
श्रुतिशिखरवृन्दवन्दितपदारविन्दं श्रये सततम् ।।

श्रीमद्भिः सम्राड्भिःसवायिजयसिंहनृपकुलोत्तंसैः ।
त्रैवर्णस्याधिकृतिः पारिव्राज्ये परिक्रियते ।।

the text:— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।। श्रीगणाधिपतये नमः ।।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।। ॐ नमो विघ्नहर्त्रे ।।

ॐ कृच्छ्रांस्तु चतुरः कृत्वा पावनार्थमनाश्रमी ।
आश्रमी चेत्तप्तकृच्छ्रं तेनासौ योग्यतां व्रजेत् ।।

एवं सन्यासात्पूर्वं सन्यासाधिकारसंपत्तये मुख्यरीत्या प्रतिनिधिरीत्यावा कृच्छ्रमुक्तसंख्यं कुर्यात् ।।

Ends on f. 43 (a)................

इति निरुक्तार्थानुसन्धानं कुर्वतः प्रणवार्थानुसंधानपरस्य मध्यविधित्याग एव विवक्षितः । अत एव एवं विद्वान् नित्यादिना क्षुद्रमेव श्रूयमाणं फलं संगतं भवति......................... (incomplete).

151. Daśakarma-nirṇayaḥ

दशकर्मनिर्णयः

Foll. 80; 25·5×16 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 48; 19th c.

Begins:— ।। **श्रीमते रामानुजाय नमः** ।।

एता वाजयन्ती निर्णीयते ।। सर्वत्र निर्णये शास्त्रमेव हि प्रमाणं,न युक्तयः ।।
यदगादि "तस्माच्छास्त्रं प्रमाणं ते कार्याकार्यव्यस्थितौ ।"

Ends: — दशम्येकादशी यत्र नवमीमिश्रिता यदि ।
उपोष्या द्वादशी तत्र यदीच्छेत् परमां गतिम् ।।
तिथित्रयसमायुक्तां दशमीवेधवर्जिताम् ।
एकादशीं समां त्यक्त्वा द्वादशीं समुपोषयेत् ।।

The Karmas are :-

जयन्तिजन्माष्टमी, कृत्तिका दीपमालिका, उपाकर्मनिर्णयः, गोत्रप्रवरनिर्णयः विवाहनिर्णयः, अगत्या पेयमानप्रायश्चित्तनिर्णयः, अभक्ष्यभक्षणनिर्णयः, चलोपनयनादिनिर्णयः, एकादशीनिर्णयः ।।

245. Daśakarmapaddhatiḥ

दशकर्मपद्धतिः

Author:— Gaṇapatiḥ, s/o Hariśaṅkara Rāvala
Foll. 27; 23x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sans krit; lines per page 11; letters per line 28; 1761 V.S. (1704 A. D.); scribe-Harirāma Jāni.

Begins:— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

गणेशं गिरिजां नत्वा गुरुं हरिहरौ तथा ।
करोमि बालबोधार्थं पद्धतिं दशकर्मणाम् ।।
तत्र प्रथमं सकलकर्मोपयोगिनी कुशकण्डिका प्रोच्यते ।

Ends: — रसाब्धिसप्तभूमितेऽब्दके तु मार्गशीर्षके ।
शनौ द्वितीयकातिथौ समाप्तिमाप पद्धतिः ।।

इति श्रीमदनवद्यविद्यासमासादितसकलपुरुषार्थरावलहरिशङ्करतनुजेन गणपति संज्ञेन कृता प्रयोगरूपा दशकर्मपद्धतिः समाप्ता । श्रीभवानीशङ्करार्पणमस्तु ।। जानी हरिरामेण त्रुटिकपत्र लिखितं ।। शुभं भवतु ।। संवत् १७६१ वर्षे फाल्गुन सुदि ११ शुक्रे लिखितम् ।

656. Daśakarmapaddhatiḥ

दशकर्मपद्धतिः

(compiled : from Garbhādhāna to Chaturthī-karma)
Foll. 36; 35·5x17 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 42 ;1927 V. S. (1870 A. D,)

Ends:— इतिचतुर्थीकर्मं समाप्तं ।। शुभं भूयात् ।।

लेखक घासीराम । सं. १९२७ का मीती ज्येष्ठ बुदी १४ दीतवार लीखी मोजमिन्दर मध्ये पुस्तक दशकर्म की पत्र ३६ श्री शिवायनमः ।

146. Das'akarmapaddhatiḥ or Das'as'lokī (with ct.)
दशकर्मपद्धतिः वा दशश्लोकी (सव्यख्या)

(from Vijñānes'vara's Mitākṣarā)
ct. by Harihara.
Foll. 14; 24X10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit: lines per page 9; letters per line 36; 18th c.

Beginst:— **।। श्रीगणेशाय नमः ।।**

विज्ञानेश्वरविरचितमुनिजनवाक्यैर्मिताक्षरामध्यात् ।
आशौचदशदशाङ्कं वृत्तिं वदति हरिरुरौ नत्वा ।।१।।

विज्ञानेश्वरयोगीन्द्रश्चतुर्वर्णलोकस्य जन्मनिस्यूतिभवं सूतकं मरणे शवमवं-शावं सूतकं शावशुद्धयर्थं वृत्तदशांङ्कं शार्दूलविक्रीतेन विरचितम् ।।

Ends:—शूद्रधर्मः संकरिणामाहृतः धन्यशब्दो मङ्गलवाचक इति ।।
इति विज्ञानेश्वरविरचिता दशश्लोकी सभाष्या सम्पूर्णा ।। शुभमस्तु ।।

171. Dars'as'rāddhaprayogaḥ
दर्शश्राद्धप्रयोगः

Author:— Nṛsiṁhaḥ

Foll. 23; 26X10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 40-41; 17th; c.;

Begins:— **स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।।**

नत्वा नृसिंहः पितृयज्ञश्राद्धद्वयस्य व्यतिषङ्गिणोऽथ ।
अनाहिताग्नेः स्मृतियुक्प्रयोगो बुभुत्सुबोधाय विधित्स्यतेऽसौ ।

Ends:—शुक्लपक्षस्मरणे पौर्णमासः । स सर्वात्मना मृताहाज्ञाने माघमासस्य दर्शो ग्राह्यः । प्रपोषितस्यापि सर्वात्मना मरणदिनस्याज्ञाने एवमेव ग्राह्यः ।।

263. Dānavākyāvalī

दानवाक्यावली

Foll. 9; 27·5X11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 48; 18th c.

Begins: — **श्रीगणेशाय नमः** ।। अथ दानकालाः ।

कार्तिकी विवपुद्रविग्रहणयुगादिमन्वन्तरादि व्यतीपातगजच्छायाद्वादशी वैशाखी माघी आषाढी दिनक्षयवैधृतिचतुर्दशीअष्टकायज्ञोत्सवविवाह समरविजय दुःस्वप्नदर्शन द्रव्यब्राह्मणसम्पत्ति............

Ends: —इति दानवाक्यावली सम्पूर्ण ।।श्रीः।। शुभमस्तु ।।

692. Dāybhāgaḥ

दायभागः

(compiled in the Pothīkānā during the time of Sawai Madho Singh II under his orders.)

Foll. 13; 33X20·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 29; letters per line 26; 20th c.; bears two seals of the Pothikhana Dept. which was used during S. Madho Singh II's time.

Begins:—दायक०त्रि० दा दाने ण्वुल् । १ दातरि तावतां गोसहस्राणां फलं प्राप्नोति दायकः भा. व. १६३ अ० चौराणां भयदायकाः मनुः । दो खण्डने खुल् । २ खण्डके च । दायेन धनेन कायति कै क । ३ दायादे गृह्या इति समाख्याता यजमानस्य दायकाः गृह्यम् दायका दायादा इत्यर्थः ।

Ends: — अनयोश्च मतयोर्युक्तायुक्तत्वं सुधीभिर्भाव्यम्

देशानां जातिसंघस्य धर्मो ग्रामस्य यो भृगुः ।

उदितः स्यात् स तेनैव दायभागं प्रकल्पयेत् ।

भृगुवचनंभृगुराहेति शेषः । दायस्य भागः प्रतिपाद्यतयाऽस्त्यत्र अच् । २ जीमूतवाहनादिकृते दायस्य विभागज्ञापके ग्रन्थे पु० । दायभागग्राहिक्रमश्च उत्तराधिकारिशब्दे १०९९० पृ० ।

see no. 70 also on pp. 78-79.

485. Digvijayaprayāṇavidniḥ
दिग्विजयप्रयाणविधिः

Foll. 9 (mixed); 24X14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10/15; letters per line 26/29; 1926 V. S. (1869 A. D.); an incomplete diagram on f. 1 (b).

304. Dīpamālikāvidhānam
दीपमालिकाविधानम्

Foll. 4; 28X11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 30; 18th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।। अथ कार्तिककृष्णत्रयोदश्यां स्कन्दपुराणोक्त-यमदीपदानं —

कार्तिकस्यासिते पक्षे त्रयोदश्यां निशामुखे ।
यमदीपं बहिर्दद्यादपमृत्युर्विनश्यति ।।

Ends :— तस्यां निशायां कर्तव्यं शय्यास्थानं सुशोभनम् ।
गन्धैर्वस्त्रैस्तथा पुष्पै रत्नैर्माल्यैरलङ्कृतम् ।।
दीपमालाषरिक्षिप्तं तथा धूपेन धूपितम् ।
दयिताभिश्च सहितैर्नेया सा च भगेन्निशि ।।
नवैर्वस्त्रैश्च संपूज्य द्विज सम्बन्धिबान्धवान् ।। इति

246. Navakuṇḍavidhānam
नवकुण्डविधानम्
(on the method of preparing altars for sacrifice.)

Author—Rāmchandrāchāryaḥ

Foll. 5; 27×4 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12;letters per line 35/36;damaged and water-stained; 18th c.; bears three seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S.(1661 A. D.)

Begins:— स्वस्ति श्रीगणाधिपतये नमः ।।

इष्टापूर्तेष्वङ्गमाद्यं यदाहुर्यस्योनत्वाधिक्यतो भूरि दोषाः ।
[युक्तं] साङ्गः भूरि भेदं तदत्र ब्रूते रामो नैमिषस्थो विचार्य ।।१।।

Ends:—

श्रीमद्रत्नपुराधिपेनधीमता श्रीरामचन्द्रेण यो
भारद्वाजकुलाम्बुधौ विधुरिव श्रीमज्जटामद्द्विजः ।
बन्धूनां परिपालकोऽभ्युपगतौ सोम्यालये नैमिषां
तेनर्ग्वेदविदेरितेन रचिता रामेण कुण्डाकृतिः ।।७२।।
रसगगनतिथिप्रमाणवर्षे गतवति विक्रमभूमिपस्य कालात् ।
क्रतुविधिफलदायके कृतिमखेज्ज्येयमस्तु समर्पिता सुरेशे ।।७२।।
इति श्रीरामचन्द्राचार्यविरचितनवकुण्डविधिः समाप्तः ।।

289. Navarātrapūjāvidhiḥ (from– Jayasiṁhakalpedruma of Ratnākara)

नवरात्रपूजाविधिः

Describes pūia from प्रतिपदा to सप्तमी)
Foll. 21; 29X12·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit
lines per page 10; letters per line 43; 18th c.

275. Nityakṛtyam (according to Vallabha Sampradaya)

नित्यकृत्यम्

Foll. 3; 18·4X10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit;
lines per page 8/9; letters per line 22/23; 18th c.

Begins:— श्रीलक्ष्मीनृसिंहो विजयते ।। सक्षेपतो नित्यकृत्यम् ।

ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय विश्वरूपं हरिं प्रभौ (प्रभु)
चिन्तयेत् सच्चिदानन्दं गोपगोपीजनप्रियम् ।
चिन्तनमेवाह—
प्रातः स्मरामि दधिघोषबिनीतनिद्रं
निद्रावसानरमणीयमुखानुरागम् ।
उन्निद्रपद्मनयनं नवनीरदाभम्
हृद्यानवद्यलसनाञ्चितवामभागम् ।।

Ends:— अथ ध्यानम्—

इन्दीवरघनश्यामं कोटिकन्दर्पसुन्दरम्
ध्याये रम्याङ्गनायामं वृन्दारण्यपुन्दरम् ।।१।।
इति संक्षेंपतो नित्यकृत्यं समाप्तम् ।।

627.(1-5) Nityatarpaṇa-vaiśvadevabali-vidhiḥ

नित्यतर्पणवैश्वदेवबलिविधिः

Foll. 1; 64.5X15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines 108 in all; letters per line 23/24; 18th c.
Five uniform copies under the same number.

433-439 Nityatarpaṇavidhiḥ

नित्यतर्पणविधिः

Foll. as under ; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6/7; letters per line 20/25; 1924 V. S. (1867 A.D.) and 1937 V. S. (1880 A. D.)

No.	Foll.	Size	Lines	Letters	Year	Remarks
433	4	20.5X10.5 cm	7	26	1924	Brittle paper
434	3	21X10 cm	7	24/26	"	"
435	3	21X10 cm	7	26/27	"	"
436	3	"	7	"	"	"
437	3	"	7	30	"	"
438	3	"	7	26	"	"
439	5	16·5X10 cm	6	17/20	1937	scb. Māṅgi Lāla

709. Nityapūiāvidhiḥ

नित्यपूजाविधिः

Foll. 28; 20X10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 22/23; 18th c.; written within rectangles with yellow-golden border lines; appear s to have beee written during M. Ram Singh I's time as it is written in the style of Rājopayoginīpaddhati.

387. Nityaśrāddhaprayogaḥ

नित्यश्राद्धप्रयोगः

Foll. 5; 22.5×11 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 28; 1924 V. S. (1867 A. D.)

389-390. Nityaśrāddhaprayogaḥ

नित्यश्राद्धप्रयोगः

(both the copies are similar)

Foll. 2; 21·5X10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 28; 20th c.

441. Nityaśrāddhavidhiḥ

नित्यश्राद्धविधिः

Foll. 2; 16·5X10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 21/22; 1934 V. S. (1867 A. D.)

314. Nīlotsargavidhiḥ

नीलोत्सर्गविधिः

(from Aurdhvadaihikapaddhati of Nārāyaṇa Bhaṭṭa)

Foll. 9; 22x10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 34/35; 1743 V. S. (1686 A. D.)

Ends:—पित्रोः श्रेयसे धर्मरूपिणं रुद्रदैवतं अहं उत्सृजामि ॥ इति नीलोत्सर्गः समाप्तः ॥

सं. १७४३ वर्षे भाद्रवा वदि ८ रविवारेन शुक्ल सोमयाजी सुत शुक्ल श्यामजी तस्यात्मज अम्बिकेश्वरेन पठाणतिर्यर्गणा (?) मध्ये सांबाग्राम तन्मध्ये लिषितं ॥ कनिष्ठभ्रातृवीरेश्वरपठनार्थम् ॥ शुभमस्तु ॥ कल्याणं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीः ॥

713. Pañchāyatanapūjāvidhiḥ

पञ्चायतनपूजाविधिः

(according to Vedic system)

Foll. 26; 32X15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 30; 19th c.; deals with the daily worship of Viṣṇu, Śiva, Gaṇeśa, Sūrya and Devī.

645. Pāpaghaṭadānavidhiḥ

पापघटदानविधिः

Foll. 9; 16.5X9·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 24/25; 19th c.

583. Pārvaṇaśrāddhavidhiḥ

पार्वणश्राद्धविधिः

Foll. 20; 20·5X10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 24; 19th c.

315. Piṇḍadānavidhiḥ

पिण्डदानविधिः

Foll. 5; 20X12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit, Guj.; lines per page 10; letters per line 30/31; 18th c.

Begins: — ।। श्रीपरमात्मने नमः ।।

आब्रह्मस्तम्बपर्यन्तं ये चान्ये गोत्रिणस्तथा ।
तेषामुद्धरणार्थाय इद पिण्डं ददाम्यहम् ।।

Ends: — उच्छिन्नकुलवंशानां ये चान्ये वाञ्छिता मया ।
तेषामुद्धरणार्थाय इदं पिण्डं ददाम्यहम् ।।६२।।
इणे मंत्रै मोटो पिण्ड मूकवे ।।१।। शुभं भवतु ।।

316. Piṇḍadānavidhiḥ

पिण्डदानविधिः

Foll. 1; 24·5X10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 40; 18th c.

169. Pitṛbhaktiḥ

पितृभक्तिः

(also called Nityaśrāddhaprayogaḥ)
Author's name not given.
Foll. 13; 30.5X11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sans-

krit; lines per page 14; letters per line 55/56; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh.

Begins: — स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥

कातीयकल्पं सहकर्कभाष्यं भूपालगोपालमतादि दृष्ट्वा ।
सतां च वाक्यानि निशम्य सम्यग् यजुर्विदां श्राद्धविधिं विधास्ये ॥

679. Pitṛbhaktiśrāddhaprayogaḥ

पितृभक्तिश्राद्धप्रयोगः

(same as above)

Foll. 39; 28X11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 35/36; 18th c.; water-stained and inksmeared copy.

324. Pitṛbhaktitaraṅgiṇī

पितृभक्तितरङ्गिणी

(A ct. on the above by Vāchaspati Miśra)

Foll. 46; 24X14 cms.; paper: Devanāgarī script; Sanskrit: lines per page 13; letters per line 44/45; 18th c.

Begins:— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य वासुदेवाय तन्यते स्वः तरङ्गिणी ॥
श्रीवाचस्पतिधीरेण पितृभक्तितरङ्गिणी ॥

वराहपुराणे: —

कण्ठस्थानगतो जीवो भीतो विश्रान्तमानसः ।
ज्ञात्वा तु विह्वलस्तत्र शीघ्रं निस्सार्यते गृहात् ॥

Ends:— श्रुतीः स्मृतीरर्थगतीश्च तासु गुरूपदेशादवधार्य सम्यक् ।
श्रीश्राद्धकल्पाख्यमिमं निबन्धम् वाचस्पतिर्विश्वजनीनमूचे ॥१॥
शास्त्रे दशस्मृतौ विंशन्निबन्धा येन यौवने
निर्मितास्तेन चरमे वपुषीदं विनिर्ममे ॥२॥

इति श्रीमहामहोपाध्यायसन्मिश्रवाचस्पतिविरचिता पितृभक्तितरङ्गिणी समाप्ता ॥ शुभमस्तु ॥ श्रेयसे ॥

386. Puṣpāñjaliḥ

पुष्पाञ्जलिः

(Known as Devi-puṣpāñjaliḥ)

Author :-Rāmakṛṣṇa Kaviḥ

Foll. 6; 21×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 23/24; 1924 V. S. (1867 A. D.)

251. Pratimāpratiṣṭhāvidhiḥ

प्रतिमाप्रतिष्ठाविधिः

(Also called Sarvadeva-pratiṣṭhāvidhiḥ)

Foll. 7; 27x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 40/41; 18th c.

696. Pratiṣṭhāchandrikā

प्रतिष्ठाचन्द्रिका

Author :-Harilāla Miśraḥ

Foll. 89; 31x12.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 46/47; 18th c.

On the upper margin of f. I (b.)

।। श्री गोपीजनवल्लभो जयति ।। (with red ink)

श्रीमत्सपादजयसिंहपुरे प्रतिष्ठा
प्रासादहर्म्यवनकूपविधौ विधेया ।
तेनाहमत्र रचयामि सुचन्द्रिकाख्यां
कान्तां वसन्ततिलकां हरिभक्तिवृद्धयै ।।

Begins : Text :—।। ॐ ।। श्रीगणेशाय नमः ।। श्रीसरस्वत्यै नमः ।। श्रीसूर्याय नमः ।। श्रीलक्ष्म्यै नमः ।। श्रीउमायै नमः ।। श्रीगगायै नमः ।।

।। श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ।। श्रीबंशीधरचरणकमलाभ्यां नमः । श्रीमातृचरणाभ्यां नमः ।। (all in red ink.)

प्रणम्य हरिपादाब्जं समासव्यासवर्जिता ।
क्रियते सर्वदेवानां प्रतिष्ठाचन्द्रिका मया ।। १ ।।

प्रतिष्ठापद्धतिं वीक्ष्य ग्रन्थांश्चान्यान् विलोक्य च ।
हरिलालः प्रकुरुते प्रतिष्ठाचन्द्रिकां शुभाम् ॥ २ ॥
आग्नेयादिपुराणेभ्यो धर्मशास्त्रेभ्य एव च ।
सारं सारमिहोद्धृत्य क्रियते नातिविस्तरम् ॥ ३ ॥

Ends :—इति कुण्डलक्षणं अत्र मण्डपकुण्डरचनायां विशेषो हेमाद्रिगतदानखण्डा-लिखनीयः परिभाषा च ततो लिखनीया ॥ धर्माणवतश्च सूक्तादि लिखितं वर्तते तदत्र योजनीयं लिखितुं योग्यं च लिखनीयं ।

The author was a pupil of Pandit Jagannātha Samrāt. He has compiled this work in connection with the laying of the foundation of various palaces, harem, gardens and wells etc. in the new city founded by Sawai Jai Singh. It shows that the plan of the city was known.

The ms. is incomplete and an autograph copy of the author as its writing is similar to the two works written by him which are preserved in the K. M. collection (1) Muhūrtakalpa-druma (5502) and Muhūrtaśiromaṇi (5017 K. M.)

The date of composition should be near about 1784 V. S. (1727 A. D.)

252. Pratiṣṭhāpanam

प्रतिष्ठापनम्

Foll. 13; 26x12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 32/34; 1832 V. S. (1775 A. D.); written for Bhawānīśankara; scribe's name not given.

On the upper leaf :-

श्रीमद्राजारामस्य तेजभानस्य पुत्रकः ।
तस्येदं पुस्तकं ज्ञेयं त्रयोदशमितप्रपत्रकम् ॥

182. Prājāpatyādi-pratyāmnāyāḥ

प्राजापत्यादिप्रत्याम्नायाः

Foll. 7; 25x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 34; 19th c.

Ends .—सर्वत्र कृच्छ्र संख्यया योजनसंख्या ज्ञेया इति तीर्थप्रत्याम्नायः ।।

175. Prāyaśchittanirūpaṇam

प्रायश्चित्तनिरूपणम्

Foll. 2 to 58; 34x14/13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 44/45; 19th c.; incomplete. First and concluding folia are missing.

172. Pretakṛtyādivākyasaṅgrahaḥ

प्रेतकृत्यादि वाक्यसङ्ग्रहः

Author :-Gaṅgādharaḥ

Foll. 18; 26.5×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13/14; letters per line 30; 1589 V.S. (1532 A. D.). An autograph copy of the author; bears two seals of M. K. Ramsingh.

Ends :— इति वाक्यसङ्ग्रह : ।।

त्रिदण्डधर्माराधनगोविन्दयतिना स्फुटम् ।
गङ्गाधरेण पाराख्ये कृतोऽयं वाक्यसङ्ग्रहः ।।

संवत् १५८९ वर्षे नभसि मासे दशम्यामुशनशो वारेणान्वितायां श्रीमद्गङ्गाधरेणेयमलेखि त्रिदण्डिनाम्ना समाप्ता ।।

425 to 432 and no. 440=9 copies of :—

Balivaiśvadevavidhiḥ

बलिवैश्वदेवविधिः

No.	Foll.	size	lines	letters	date
425 to 430	3	21.5x10.5 cms.	7	25/26	1924 V.S.
431	4	,,	6	17/18	,,
432	2	20x10 cms.	7	31/32	,,
440	9	19.5x10 cms.	6	22	,,

No. 440 contains Nityatarpaṇavidhi also.

331. Brahmāstraprayogaḥ

ब्रह्मास्त्रप्रयोगः

Foll. 2; 16x.11.2 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8/9; letters per line 22; 18th c.

Begins :— श्रीहरिः ।। प्राणानायम्य । अस्य श्रीब्रह्मास्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषयः, ऋग्यजुः सामाथर्वाणि छन्दांसि, त्रिमूर्ति परमात्मा देवता गिं बीजं यं शक्तिः, दों कीलकं, परा इति बीजं, रज इति शक्तिः, ओमिति कीलक ब्रह्मास्त्रप्रयोगसिद्धयर्थे विनियोगः ।।

Ends :—पूर्तं ब्रह्मास्त्रं तत्परं ब्रह्मदण्डास्त्रं तत्परं ब्रह्मशिरोऽस्त्रमुक्त्वा एवमर्घ्यं सूर्याय दद्यात् । तदुत्तरं शिरोमन्त्रं पठेत् । तदुत्तरं असावादित्यो ब्रह्मेति जलप्राकारं कुर्यात् तदुत्तरं कवचं पठेत् पश्चात् ओमित्येकाक्षरं ब्रह्मेति पठेत् ।।

148. Bhakṣyābhakṣyanirṇayaḥ

भक्ष्याभक्ष्यनिर्णयः

Foll. 26; 26×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 30; 1805 V.S. (1748 A. D.)

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

अथ भोज्याभोज्यानि ।। तत्र गौतमः ।। प्रशस्तानां स्वकर्मसु विजातीनां ब्राह्मणो भुञ्जीत ।

Ends :— इति भक्ष्याभक्ष्यं समाप्तं ।। संवत् १८०५ मृगशिरमासे कृष्णपक्षे तिथौ भौमवासरे ।। श्रीगणेशाय नमः ।। श्रीरामाय नमः ।। शिव ।।

243. Bhūtaśuddhi-prāṇapratiṣṭhā-mātṛkānyāsaḥ

भूतशुद्धिप्राणप्रतिष्ठामातृकान्यासः

Foll. 4; 28x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 32; 18th c.

269. Maṇikābandha-granthaḥ

मणिकाबन्धग्रन्थः

(It is Vivāha-prakarṇa from Dāna-bhāgavatam by Kuberānanda Varṇi)

Foll. 79; 30.5×19 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11/16; letters per line 47/50; ff. 1 to 10 are in a different handwriting; 18th c.; brittle.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

अत्राभिधास्ये परमं दानं सर्वोपकारकम् ।
कन्याया ब्रह्मरुद्रेन्द्रशक्रादीनां प्रियङ्करम् ।।

तत्राह याज्ञवल्क्यः—

पिता पितामहो भ्राता सकुल्यो जननी तथा ।
कन्याप्रदः पूर्वनाशे प्रकृतिस्थः परस्परः ।।

नारद : पिता दद्यात् स्वयं कन्यां भ्राता चानुमते स्थितः ।
माता मातामहो मातुलश्च सकुल्या वा तथा ।।

पुन : माता त्वभावे सर्वेषां प्रकृतौ यदि वर्तते ।
तस्यां अप्रकृतिस्थायां दद्युः कन्याः स्वजातयः ।।

Ends :—इति वणिकुबेरानन्दकृते दानभागवते पौराणिके तृतीयपरिच्छेदे विवाहमण्डनं नाम प्रकरणं समाप्तम् ।। समाप्तोऽयं चतुर्थोऽपदेशः ।। श्रीकामेश्वर्यै नमः ।। श्री रामाय नमः ।। श्रीः ।।

628. Mahālayaśrāddhaḥ

महालयश्राद्धः

(Compiled by the pandits of Maujamandir, Jaipur.)

Foll, 1; 86×21 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines 78 in all; letters per line 30; 18th c.; three copies on the same serial number.

327. Mahāsaṅkalpaḥ

महासङ्कल्पः

Foll. 6; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13/14; letters per line 56/57; 18th c.; moth-eaten and damaged.

Begins :-- ॐ अथ सन्ध्यात्रयं ।।

ऊर्ध्वकेशि विरूपाक्षि मांसशोणितभोजने ।
तिष्ठ देवि शिखाबद्धे चामुण्डे ह्यपराजिते ।।१।।

Ends :— इति महासङ्कल्पः ।। ❀ ।।ॐ

लिखितं रघुनाथदासेन स्वपठनाय ।। ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।।

582. Mātṛkāśrāddhavidhiḥ

मातृकाश्राद्धविधिः

Foll. 7; 21.5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 30; 19th c.

119. Mṛtavatsakarmaprakāśaḥ

मृतवत्सकर्मप्रकाशः

(From Jñānabhāskara in the form of a dialogue between Sūrya and Aruṇa.)

Foll. 40; 25×12 cms.; paper; Devanāgarī script: Sanskrit; lines per page 12; letters per line 38; 18th c.; bears two seals of M. K. Ramsingh.

234. Yajurvedinām kuśakaṇḍikā

यजुर्वेदिनां कुशकण्डिका

Foll. 4; 27x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 36/37; 18th c.

Use of the sacred grass (kuśa) for the purification of the altar is explained. Homavidhi is also given at the end; bears two seals of M. K. Ram Singh.

194. Rājāhnikakṛtyāvalī

राजाह्निककृत्यावली

Author :— Lakṣamaṇa Pāṇḍe, a resident of Kūrmāchala.

Foll. 36; 30.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7/8; letters per line 40; 20th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

जगत्यां विश्वनमितो जगद्रक्षणदक्षिणः

जयत्येको महाबुद्धिर्जन्मिनां हृदयस्थितः ।।१।।

श्रीज्ञानचन्द्रभूमीन्द्रतनयस्य तु नन्दनः ।

श्रीदेवीचन्द्रनृपतिश्चिरं जीवतु भूतसे ।।२।।

Ends :— श्री देवीचन्द्रभूमीन्द्रकृपादृष्टयवलोकनात् ।
मत्कृतौ चास्ति विद्वेषो येषां पण्डितमानिनाम् ।।
ईदृशं तेऽन्वयं कृत्वा मह्यं संदर्शयत्वपि ।
कर्तुं येषां न सामर्थ्यमस्ति ते नृपसन्निधौ ।।
टिट्टिभस्य प्रकारेण प्रारटन्तु कुचेष्टया ।
कुचेष्टाकरणादिष्टं न कस्यापि प्रजायते ।।

277. Rājopayoginī paddhatiḥ

राजोपयोगिनी पद्धतिः

Author :—Rāmasiṁhadeva, son of Mahārājadhirāja Sri Jayasiṁhadeva.

Foll. 18; 27×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 5; letters per line 16; 1741 V.S. (1684 A.D.); written at Jamrud by Rāmanātha.

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

विनायकं विभुं रामं गुरुं नत्वा समासतः ।
नित्यानुष्ठानसरणिं स्वोपयोगितयाऽरभे ।।१।।

Ends : – दृष्ट्वा भाष्यं निबन्धांश्च मन्वादींश्च स्मृतीरपि ।
पद्धती रचिता सेयं नाम्ना राजोपयोगिनी ।।

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीजयसिंहदेवात्मजश्रीरामसिंहदेवविरचिता राजोपयोगिनी पद्धतिः समाप्तिमगमत् ।। संवत् १७४१ ।। ज्येष्ठशुक्लषष्ठ्यां लिखितमिदं पुस्तकं ।। श्रीमहाराजाधिराजश्रीरामसिंहदेवाज्ञया श्रीरामनाथेन ।। मु. जमरोज ।। श्री रामः ।।

279. Rajopayoginī paddhatiḥ

राजोपयोगिनी पद्धतिः

Author :—as above.

Foll. 31; 24.5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskirt; lines per page 4; letters per line 22; 1732 V. S. (1675 A. D.); written with black, red and golden inks within rectangles with golden borders and decorated on margins.

Scribe—Rāmakṛṣṇa

340. Rajopayogini paddhatiḥ

राजपयोगिनी पद्धतिः

Author and text as above.

Foll. 11; 27×11 cms.; paper; Devanāgarī script: Sanskrit: lines per page 8; letters per line 36; 18th c.

335. Rājyābhiṣekapaddhatiḥ

राज्याभिषेकपद्धतिः

Also called जयाभिषेकप्रयोगः (Jayābhiṣekaprayogaḥ)

Author :—Raghunātha Śarmā

Foll. 23; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 35; 1724 V. S. (1667 A. D.); bears a seal of M. K. Ram Singh.

Begins :—श्री (ग) णे (शा) य (न) मः (II)

(Space for letters within brackets has been left blank.)

श्रीरामविघ्नेशगजाननादीन् प्रणम्य मातापितरौ गुरूंश्च ।
परोपकाराय जयाभिषेकविधिं विधत्ते रघुनाथशर्मा ॥

Ends— ॥ इति जयाभिषेकप्रयोगः ॥ (with red ink)

अशुद्धभावादिह पुस्तकानां क्वचित्तथा निर्वचनाद्यभावात् ।
स्याद्देवतानामसु चेत् प्रमादः सद्भिः सुरैश्चैवम मेष सह्यः ॥१॥
हेमाद्रिग्रन्थमालोच्य लैङ्गं ग्रन्थान्तराणि च ।
अङ्गानि चोपसंहृत्य कर्मान्तरगतान्यपि ॥
अपेक्षितोऽपि सन्न्यायैरभ्यूह्य च विनिर्मितः ।
भट्टरायेशविप्राग्र्यसुतमाधवसूनुना ॥

On the margin: —रघुनाथेन लोकानामुपकृत्यै समासतः ।
जयाभिषेकसम्बन्धिप्रयोगक्रमसङ्ग्रहः ॥
संवत् १७२४ कार्तिक कृ०नवम्यामलेखि ॥

376. Rāmajanmābhiṣekavidhiḥ

रामजन्माभिषेकविधिः

Foll. 5; 29.5×13.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 39/40; 18th c.; incomplete.

Begins :— श्री राम जनम अवषेष विधि ।।

देशिकः स तु विज्ञेया [यः] संसारार्णवतारकः ।
पाञ्चरात्रप्रबुद्धस्तु सिद्धान्तार्थः स तत्त्ववित् ।।

Ends : — यथामूलमात्रमुच्चार्य श्रीरामाय पुष्पादिकं निवेदयामीति पठन् दद्यात्
महो गन्धः शिला धान्यं दूर्वा पुष्पं फलं दधि ।
घृतं स्वस्तिकसिन्दूरं शङ्खकज्जलरोचनाः ।
सिद्धान्नं काञ्चनं रौप्यं ताम्रं सिद्धार्थदर्पणौ ।।
दीपः प्रशस्तपात्रं च व........................(incomplete.)

336. Rudravidhānam

रुद्रविधानम्

Foll. 13; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 36; 1734 V. S. (1677 A. D.); bears seals of M. K. Ram Singh.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

ऋषिभिरुपलक्षितवाक्यमृषिभिश्च्छन्दोभिरुपलक्षिता देवता मन्त्रवर्णा ऋग्यजुषोर्विनियोगश्च विज्ञेयाः ।

Ends :—इति रुद्रविधानं सम्पूर्णम् ।। ❀ ।। शुभमस्तु । संवत् १७३४ भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे अमावस्यायां शनौ ।। लिखितमिदं पुस्तकं श्रीरामनाथशर्मणा ।। मुकाम हकीमाबाद ।। श्रीरस्तु ।। श्रीरामचन्द्राय नमः ।।

Hakimabad may be a place in N. W. F. where the Mahārājā was on deputation in 1677 A. D. His favourite scribe Rāmanātha Śarmā was also with him as usual.

185. Varṇāśramachandrikā

वर्णाश्रमचन्द्रिका

Foll. 25; 35×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 58; 19th c.; damaged copy.

Begins :— श्रीगणेशाय नमः ।। शुभमस्तु ।। वर्णाश्रमचन्द्रिका ।।
क्षेमधारां गणाध्यक्षः कृपया वितनोतु नः ।
दानधाराऽलिसङ्घेभ्यः संततं येन दीयते ।।

षट्त्रिंशत्तत्वसौधस्थं तदन्तर्व्यापिनं प्रभुम् ।
वन्दे वर्णाश्रमचन्द्रिकाकृतये परं शिवम् ।।

Ends :— तस्मादेव विधिर्वानप्रस्थापर एवाथवाऽसौ वाऽजन्मब्रह्मचारी परः तस्य यतिशब्दत्ववाच्यत्वेन च साधकाभावात् ।।
याद्दशं...............

।। श्रीविश्वेश्वराय नमः ।।

331. Vandhyāgarbhajananavidhiḥ

वन्ध्यागर्भजननविधिः

Foll. 15; 22×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 36/38; 18th c.; incomplete.

Begins :—कोषाच्च प्रसवसमये विनिर्गताः षोडशवर्षपर्यन्तं बालव्यपदेशं भजन्ते ।। गर्भश्च स्त्रीपुरुषकृतजन्मान्तरदुष्कर्मवशान्न जायते । ये चैवंविधाः पुरुषाश्च स्त्रियः ते सर्वे वन्ध्याव्यपदेशभाजो भवन्ति । अतो वन्ध्यानामपि गर्भसंजननाय वन्ध्याभिषेकादिविधिः प्रथममभिधीयते ।।

After dealing with the religious purifications the writer has given some medicinal prescriptions.

on f. 15 (a) वंशनिम्बयोस्त्वक् तुलसीमूलं कपित्थपत्रं करञ्जबीजमिति एनत्समेत्य तत्समतोलितं कल्कमजाक्षीरेण शृतं कृत्वा तैलेन... ....

(incomplete)

328. Vāpīkūpataḍāgotsargavidhiḥ

वापीकूपतड़ागोत्सर्गविधिः

Author—Kamalākara Bhaṭṭaḥ

Foll. 3; 22×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 32; 18th c.

253. Vāsiṣṭhī Śāntiḥ

वासिष्ठी शांतिः

Foll. 24; 22×11 cms;. paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8/9; letters per line 24; old; 1672 V.S. (1615 A. D.); bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A D.)

Begins :— ॥ **श्रीगणेशाय नमः** ॥ अथातो गृह्स्थालीपाकानां कर्म........

Ends :— माध्यन्दिनी तु या शाखा सर्वसाधारणी स्मृता ।
साऽनुकूला ग्रहास्तस्या सर्वकालं भवन्ति ते ॥
ग्रन्थ संख्या २०३३ ॥
इति श्रीवसिष्ठेन प्रोक्ता ग्रहशान्तिरियं समाप्ता ॥

शुभमस्तु ॥ संवत् १६ ॥ ७२ वर्षे माघ सुदि प्रतिपदाभूमि (भौम) वासरे ॥

254. Vāsiṣṭhī Śāntiḥ

वासिष्ठी शांतिः

Foll. 17; 21.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 23/24; 1744 V. S. (1687 A. D.); scribe-Rāmakṛṣṇa, son of Śārṅgadhara

Begins :— ॥ **श्रीगणेशाय नमः** ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

ॐ सवितादिग्रहान् सर्वान् प्रणम्य ऋषिसत्तमान् ।
मखं नवग्रहं ब्रूते वसिष्ठो मुनिपुङ्गवः ॥१॥
श्रद्धया पृच्छमानस्तु रामेण विनयेन तु ।
वेदवेदाङ्गशास्त्रेषु कुशलस्त्वं महामुने ॥२ ॥

Ends :—

आयोध्यायां नगर्यां च रामस्य गुरुणा स्वयम् ।
वसिष्ठऋषिणा प्रोक्तं शान्तिकं विधिपूर्वकम् ॥९३॥
अन्नहीनो दहेद्राष्ट्रं मन्त्रहीनस्तु ऋत्विजान् ।
यजमानमदाक्षिण्यः नास्ति यज्ञसमो रिपुः ॥९४॥

॥ इति श्रीवसिष्टोक्तः शान्तिकः समाप्तः ॥ अयोध्याधिपतये नमः ॥ सवत् १७४४ वर्षे चैत्र मासे शुक्ल पक्षे १३ बुधवासरे जा. देवजीसुत जा. सारिंगधर सुत जा. श्रीकृष्ण तत्पुत्र रामकृष्णेन लिखितं ॥ हरीकृष्ण हरीरामपठनार्थं ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ यादृशं................

258. Vāstuś̓āntipaddhatiḥ

वास्तुशांतिपद्धतिः

Foll. 15; 22×9 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 30; 1776 V.S. (1719 A.D.)

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।। अथ वास्तुपूजाविधिः ।।
ज्योतिःशास्त्रोक्त गृहप्रवेशादिदिनात् पूर्वेऽह्नि

Ends : — इति वास्तुपूजा........।। शुभसंवत् १७७६ मृगशिरमासे कृष्णपक्षे तिथौ पञ्चम्यां भृगुदिने लिखितं प्रो. तुलसीरामेण ।।

249. Vigrahapratiṣṭhāvīdhiḥ (from Pāñcharātrāgama)

विग्रहप्रतिष्ठाविधिः (पाञ्चरात्रागमे)

Foll. 13;37×15.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 56/57; 18th c.

Begins :—(On the margin) हरिः ॐ शुभमस्तु ।।विग्रहप्रतिष्ठा ।।

प्रणम्य जानकीनाथं प्रणताभयदायिनम्
रक्षोगणसमायुक्तं रक्षोदक्षकमक्षरम् ।।

परः परिचयोऽस्माभिः पञ्चरात्रमहार्णवे ।
प्रतिष्ठाव्याक्रियव्याजात् प्रकटीक्रियतेऽधुना ।।

Ends:— इत्थं दक्षिणमार्गेण भगवद्भक्तदेशिकान् ।
यथा स्थापयन्ति तस्य स्युर्भक्तिमुक्तिप्रशस्तयः ।। (?)

ॐ ।। शुभमस्तु ।। श्रीमते रामानुजाय नमः ।।

291. Vijayadaśamīpūjāvidhiḥ

विजयदशमीपूजाविधिः

Foll. 11; 22×9.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line24; 18th c.; scribe-Ghāsīrāma Vaidya; bears two faint seals of M. K. Ram Singh.

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ विजयदशमीपूजाविधिर्लिख्यते ॥ मम विजयारोग्यवृद्ध्यर्थं छत्रपूजनमहं करिष्ये ।

Ends :— युद्धे रक्षन्तु नागास्त्वां दिशश्च सह दैवतैः ।
अश्विनौ सह गन्धर्वैः पातु [पातां] त्वां सर्वतः सदा ॥१६॥

इति विजयदशमी पूजाविधिः समाप्तः ॥ पूजाक्रमः–छत्र १, चामर २, खड्ग ३, कट्टारक ४, छुरिका ५, कवच ६, वर्म ७, चाप ८, शल्य ६, कुन्त १०, अग्नियन्त्र ११, पाण १२, परशु १३, ध्वज १४, पताका १५ कनकदण्ड १६, दुन्दुभि १७, शङ्ख १८, सिंहासन १६, अश्व २०, शिबिका २१ रथ २२, हस्ति २३ ।

संवत् १७३५ भाद्रपद शुक्ल ८, लि. मि. घासीराम वैद्येन

265. Vivāhapaddhatiḥ

विवाहपद्धतिः

Author—Sāmba Bhaṭṭaḥ s/o Śaṅkara s/o Nīlakaṇṭha Mīmāṁsaka, under order of Mahārājā Viṣṇu Sinṁha.

Foll. 38; 27X11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8/9; letters per line 38: 18th c.

Begins on the margin :— ॥ श्रीहरि : शरणम् ॥

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यन्नत्वा कृतकृत्याः स्युः तन्नमामि गजाननम् ॥१॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

वासुदेवं जगद्योनिं रामं च सह सीतया ।
प्रणम्य शिरसा सूर्यं शङ्करं पितरं गुरुम् ॥
तन्यते भट्टशाम्वेन कातीयोद्वाहपद्धतिः ।

श्रीमान् श्रीजयसिंहराजतनयश्रीरामसिंहप्रभोः
पौत्रो विक्रमशालिबाहुयुगलः श्रीकृष्णसिंहात्मजः ।

राजाऽस्यां भुवि साम्प्रतं विजयते श्रीविष्णुसिंहाभिधो ।
वैरिव्रातविदारणैकरसिको मान्यो महाभूभुजाम् ।। १ ।।

आज्ञां तस्याधिगम्य क्षितितिलकमणेर्भट्टवंशोद्भवेन
मीमांसान्यायतन्त्रस्मृतिहृदयविदः शङ्करस्यात्मजेन ।।
दृष्ट्वा कात्यायनोक्तं सकलमुरुधिया शाम्बभट्टाभिधेन
संक्षेपात्तन्यतेऽसौ परिणयनविधेः पद्धतिः पण्डितेन ।। २ ।।

।। श्रीमन्महागणाधिपतये नमः ।।

on f. 1 b. ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

अथ कात्यायनसूत्रानुसारेण विवाहपद्धतिर्लिख्यते ।।

Ends : - इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीरामसिंहात्मजश्रीकृष्णसिंहसूनु-
श्रीमहाराजाधिराजश्रीविष्णुसिंहनिदेशेन मीमांसकभट्टनीलकण्ठात्मज-
भट्टशङ्करसूरिसूनुभट्टशाम्बनिर्मितेयं कातीयोद्वाहपद्धतिः समाप्ता ।
सर्वधारिसंवत्सरान्तर्गतरामनवम्यां ।।

कातीयोक्त्यनुसारेण निर्मितोद्वाहपद्धतिः ।
प्रीयतामनया विष्णुः सर्वलोकैकपालकः ।।

266. Vivāhapaddhatiḥ

विवाहपद्धतिः

Author and text—same as above.

Foll. 38; 26.8×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit
lines per page 8; letters per line 34; 18th c; no colophon.

267. Vivāhapaddhatiḥ

विवाहपद्धतिः

Same as nos. 265 and 266 above.

Foll. 7; 33×11.5 cms. paper; Devanāgarī script; Sanskrit;
lines per page 14; letters per line 56; 18th c. it contains
no introductory versses but the colophon is the same as in
no 265.

268. Vivāhapaddhatiḥ

विवाहपद्धतिः

Foll. 13; 22×11cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 34; 1754 V. S. (1697 A. D.); written at Multāna.

It is also based on Kātyāyana but the author is not Śāmba Bhaṭṭa.

Ends :— अत्र त्रिरात्रपक्षाश्रयणान्तं चतुर्थ्यन्तरं कालं, हेतुस्तु व्याख्याने विहितः इति विवाहपद्धतिः ॥ सं. १७५४ आश्विन सुदि १० मुकाम मुलतान ॥

391. Vivāhapaddhatiḥ

विवाहपद्धतिः

Foll. 15; 27x13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 32/33; 1929 V. S. (1872 A. D.); scribe-Rāmaratna.

Ends :-- इति विवाहकर्मपद्धतिः समाप्ता ॥

युग्मम् — नन्ददृङ् नन्दभूसंख्ये (१९२९) वत्सरे मासि माधवे ।
कृष्णपक्षे तिथौ षष्ठ्यां द्विजराजस्य वासरे ॥१॥
घासीरामात्मजेनेयं रामरत्नेन पूरिता ।
विवाहपद्धतिः शुद्धा प्रासादे मौजमन्दिरे ॥२॥
॥ श्रीः ॥ शुभं भूयाल्लेखकपाठकयोः ॥

398. Vivāhakarmapaddhatiḥ

विवाहकर्मपद्धतिः

Foll. 22; 24×11cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 28; 1928 V.S. (1871 A.D.) It is also according to Kātyāyana.

399. Vivāhakarmapaddhatiḥ

विवाहकर्मपद्धतिः

(as above)

Foll. 7; 28.5×13.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sans-

k.it; lines per page 8; letters per line 36; 1930 V. S. (1873 A. D.)

488. Vivāhapaddhatiḥ

विवाहपद्धतिः

Foll. 10; 20.5×15 cms.; paper: Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 28/29; 18th c.

Begins :— ।। **श्रीगणपतये नमः** ।। आचमनं प्राणायामः । ॐ तत्सदद्य....

Ends :— व्याममात्रीं कुर्याद्वरमालां समाचारान्निर्ऋतिकोणे स्तम्भरोपणं ।। आचार्याय वरं ददाति ।। गौर्ब्राह्मणस्य वरो ग्रामो राजन्यस्याश्वो वैश्यस्याधिरथं शतं ... .

Extra note on f. 1 a.

पञ्चविंशतितृणैर्विष्टरो भवति ।। विष्टरद्वयं कृत्वा पुरुषमात्रां व्याममात्रां चतुर्विंशतितन्तुभिः कुंकुमरञ्जितां वरमालां कृत्वा ।

ताम्रपात्रे — "आपः क्षीरं कुशा त्रीणि दधिचन्दनमक्षताः ।
दूर्वा सिद्धार्थकश्चैव अष्टाङ्गो अर्घ्य उच्यते ।।

अर्घ्यं विधाय ।। चरणप्रक्षालनार्थं उदकपात्रं ।। आचमनार्थं शुद्धोदकपूरितपात्रं । कांस्यपात्रे दधिमधुघृतानि कृत्वा । द्वितीयेन कांस्यपात्रेण पिधाय मधुपर्कं आसादयेत् । अञ्चलग्रन्थिवन्धनाय वस्त्रं अन्तर्धानवस्त्रम् ।।

व्याम= a measurement of two extended arms=a fathom:

122. Viśvaprakāśa paddhatiḥ

विश्वप्रकाशपद्धतिः

Author—Viśvanāthaḥ s/o Puruṣottama s/o Trivikrama s/o Nārāyaṇa Pārāśara.

Foll. 289; 30.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 48/49.

Begins :— ।। श्रीकृष्णाय नमः ।।

श्रौतस्मार्तक्रिया यस्यपरमाराधनं मतम् ।
स नस्तत्र स्थिरां भक्ति विदधातु परः पुमान् ।।
वाणीं हरिहरार्कादिमहाब्रह्मगुरून् पितृन् ।
गणाधीशं सूत्रकारमापस्तम्बं प्रणम्य च ।।

Then the author bows to his elder brother Kṛṣṇa. His pedigree is given as below :—

नारायणपाराशर–त्रिविक्रम–पुरुषोत्तमभट्ट–विश्वनाथ

The author and his ancestors were well-versed in Mīmāṁsā and Jyotiṣa. His mother's name was चौण्डक्का and that of his wife पार्वती ।

He had two sons Nārāyaṇa and Kāśīnātha.

Ends :— अजीजनच्छ्रीपुरुषोत्तमोऽयं
श्रीविश्वनाथं श्रुतिकर्ममान्यः ।
विश्वप्रकाशाभिधपद्धतौ तत्–
कृतौ समाप्तः खलु पूर्वखण्डः ।। सम्पूर्णः

।। श्रीकृष्णाय नमः ।।

325. Viśveśvarīpaddhatiḥ

विश्वेश्वरी पद्धतिः

(From-Yatidharmasamuchchaya of Viśveśvara Sarsvatī.)
Foll. 156; 24.5x11cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 28; 18th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणम्य विष्णुमात्मनं सच्चिदानन्दं मुक्तिदम ।
गुरुं सर्वज्ञविश्वेशं मायया धृतविग्रहम् ।।१।।

विश्वेश्वर-सरस्वत्या क्रियते वेदमानतः ।
यतेः परमहंसस्य धर्माणामेष सङ्ग्रहः ।।२।।

Ends :—

श्रद्धाहीना नास्तिकाश्च यत्र लोका वसन्ति हि ।
भिक्षुणा तत्र न स्थेयं क्षणमात्रं कदाचन ।।

इति परमहंसपरिव्राजकविश्वेश्वरसरस्वतीसंग्रथिते यतिधर्मसमुच्चये निवृत्त-धर्मानुष्ठानचाराः सम्पूर्णाः समाप्ताः ।।

288. Viṣṇupūjanapaddhatiḥ

विष्णुपूजनपद्धतिः

Author—Śrīnivāsaḥ (?)

(according to the Vaidikās)

Foll. 11; 33×12.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 44; 18th c.; incomplete.

Begins :— ।। **श्रीरामाय नमः** ।।

सवायीजयसिंहस्य वर्णाश्रमविशोभितम् ।
पुरं धर्ममयं नाम ब्रह्मध्वनिनिनादितम् ।।
अस्मिन् पुरे विष्णुमयः श्रीमानाहितलक्षणः ।
सवायीजयसिंहेशः सम्राड् विजयतेतमाम् ।।
संक्षेपाच्छ्रीनिवेशेन [निवासेन ?] लिख्यते विष्णुपूजनम् ।
अशेषविधिमूर्धन्यं निःशेषांहोविनाशनम् ।।
विष्णुः परस्तस्य पूजा कार्या सा त्रिविधा स्मृता ।
तत्रापि वैदिकी मुख्या तद्विधानमथोच्यते ।।

Ends :— तर्हि कथमेतस्मिन् त्रयः प्रतीताः स्युः तत्राहुः यदेकं जगदीश्वराख्यं तत्वं भवान् ध्यायति त एते वयं त्रयोऽपि देवैक्यं तत्वं नास्मकं भेदोऽस्तीत्यर्थः । अष्टमस्कन्धेऽपि गुणमय्या स्वशक्त्याऽस्य 'सर्गस्थित्यप्ययान् विभो' ।। 'धत्से यदा स्वदृग्भूमन् ब्रह्मविष्णुशिवाभिधानिति' ।। हरिभक्ति-विलासे ।। शिवस्य श्री.... ....(incomplete)

491. to 579. Vis'ṇupūjanaprayogaḥ

विष्णुपूजनप्रयोगः

(all copies contain similar text)

491 to 494 — 3ff.	each	paper; Devanāgarī
495 to 503 — 4ff.	,,	script; Sanskrit.
504 to 523 — 5ff.	,,	
524 to 577 — 6ff.	,,	
578 7ff.		
579 8ff.		

lines per page 7/8; letters per line 20/26; all written in1924 V. S. (1867 A. D.)

250. Viṣṇupratimā-prāṇapratiṣṭhāvidhiḥ

विष्णुप्रतिमाप्राणप्रतिष्ठाविधिः

Foll. 9; 25×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 32/33; 1763 V. S. (1706 A. D.); scribe-Mūlachandra

Ends :— इति श्रीविष्णुप्रतिमाप्राणप्रतिष्ठाविधिः ।। संवत् १७६३ वर्षे ज्येष्ठमासे शुक्लपक्षे १४ बुधवासरान्वितायां लिपीकृतं मूलचन्द्रेण परमानन्दपठनार्थं ।। शुभमस्तु ।।

209. Vaidika-vaiṣṇavasadācharaḥ

वैदिकवैष्णवसदाचारः

Author :–Harikṛṣṇa Mis'raḥ; Prāḍvivāka of Sawai Jai Singh.

Foll. 35; 32.5×12.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 35/36; corrected by Vrajanātha Bhaṭṭa; a 20th c. copy.

Begins :—(on the margin) ।। श्रीकृष्णाय नमः ।।

सवायीजयसिंहस्य वर्णाश्रमविशोभितम् ।
पुरं धर्ममयं नानाब्रह्मध्वनिनिनादितम् ।।१।।

अस्मिन् पुरे (इत्यादि) as above in विष्णुपूजनपद्धति ms. no. 288.

Text :— ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्रीहंसप्रणीतभागवतमतवर्तिभिर्भागवतानां श्रीभगवतोक्तो वेदप्रधानो मिश्रमार्ग एवानुष्ठेयः ॥ मिश्रो द्विविधः ॥ तंत्रप्रधानो वेदप्रधानश्च ॥

Ends :— गीतायामप्येवमेव ज्ञेयं 'सर्वधर्मान् परित्यज्य मामेकं शरणं व्रजे' त्यादिना ॥ किं च गीताशास्त्रसमाप्तिः शरणापत्तावेव श्रीभगवता कृता। अतः 'सर्वशास्त्रमयी गीतेंति' वचनात् सर्वशास्त्ररहस्यं शरणापत्तिरेवेति ज्ञेयम् ॥ अस्माभिरपि ग्रन्थसमाप्तावेवातो निरूपिता ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

सवायिजयसिंहेशनियोगात्तत्सहायतः ।
लिखिता वैदिकी पूजा विष्णोरेषा सनातनी ॥
सवायिजयसिंहेन रामवंश्येन धीमता ।
लोकोपलब्धिधर्मेषु प्रेरिता किं पुनः स्वधीः ॥
ग्रन्थोऽयं वैष्णवैर्ग्राह्यो व्रजनाथेन संस्कृतः ।
व्रजनाथमयेनाहो कविना यज्ञकारिणा ॥

इति श्रीविश्वराजशिरोमणिश्रीमहाराजाधिराजराजराजमहेन्द्रश्रीसवायिजयसिंहीयप्राड्विवाकेन हरिकृष्णमिश्रेण विरचितो वैदिकवैष्णवसदाचारः सम्पूर्णः ॥

210. Vaidikavaiṣṇavasadāchāraḥ

वैदिकवैष्णवसदाचारः

Foll. 29; 35x14 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 47/48; 20th c.

(other details as above)

211. Vadikavaiṣṇavasadāchāraḥ

वैदिकवैष्णवसदाचारः

Foll. 27; 34×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 40/41; 19th c.

(other details as in nos 209 and 210)

281. Vais'vadevavidhiḥ

वैश्वदेवविधिः

Foll. 6; 16.5×9 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 16/17; 18th c.

284. Vais'vadevavidhiḥ

वैश्वदेवविधिः

(as above)

Foll. 4; 15.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 18; 18th c.

Begins :— ॥ श्रीः ॥ अथ वैश्वदेवः ॥

सम्पूजिते पर्युक्षिते समिद्धेऽग्नौ तदभावे जले भूमौ वा ॥ अथ गोग्रास-सौरभेयः सर्वहिताः पापनाशनाः ॥

Ends :— प्रतिगृह्णन्त्विमं ग्रासं गावस्त्रैलोक्यमातरः ॥१॥
गोभ्यो नमः ॥ श्रीः ॥

149. Vyavahāranirṇayaḥ

व्यवहारनिर्णयः (व्यवहाराङ्गस्मृतिसर्वस्वं वा)

(also called Vyavahārāṅgasmṛtisarvasvam)
Author :—Nārāyaṇaḥ
Foll. 41; 22.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script Sanskrit; lines per page 8; letters per line 29/30; 1793 V. S. (1736 A. D.); scribe-Indra.

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यो वाहयति पन्थानं निर्भयो लोकवेदयोः ।
शब्दः स किङ्करो यस्यास्तां नमामि सरस्वतीम् ॥१॥
हरन्नपि धनं राजा प्रजानां यत्प्रसादतः ।
साधुवादमवाप्नोति तं धर्म्मं व्याहरामहे ॥

प्रथमं राज्ञोत्साहवता प्रियंवदेन बहुप्रदेन शूरेण सत्यवादिना भाव्यम् द्यूत-मृगयादिवास्वप्ननिन्दास्त्रीसेवनमद्यपानगीतवाद्यनृत्यवृथाभ्रमणदुर्जनत्वसाहस-हिंसेर्ष्याऽसूयावृथाक्रोधकथाव्ययदण्डपारुष्यरूपाष्टादशव्यसनानासक्तेन ॥

Ends : — शत्रोर्वधाय सचिवं शुभदैवयुक्त-
माज्ञापयेन्नृपतिरात्मनि दैवहीने ।
जह्यान्न चार्थमति दैवपरोऽपि भूत्वा
दृष्टे द्विपे द्विपपदानुसृतिः किमर्थम् ।।४।।

अखिलमहीमण्डलाखण्डलो भव महीदेवाशीर्भिः ।।
।। श्रीः ।। ।। श्रीः ।। ।। श्रीः ।। श्रीः ।। श्री ।।

संवत् १७९३ शाके १६५८ पौषमासे कृष्णपक्षे १३ रविवासरे इन्द्रेण लेखनीयं ।। श्री राधाकृष्णौ जयतितराम् ।।

Subject-index of the above is given on ff.40-41 of the ms.

686. Vrātyaprāyaśchitta-nirṇayaḥ

व्रात्यप्रायश्चित्तनिर्णयः

Author :--Nāgoji Bhaṭṭaḥ

Foll. 10; 22X10.5 cms.; paper;Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 31/32; 1913 V. S. (1856 A. D.); scribe–Baijanātha Śukla for Veṇīśaṅkara Bhaṭṭa.

181. Vrātyaprāyaśchitta-vichāraḥ

व्रात्यप्रायश्चित्तविचारः

Author :—Bālakṛṣṇānanda Svāmī

Foll. 19; 32.5x15 cms.; paper: Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 40/41; 19th c.; mixed folia.

Ends :— इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीबालकृष्णानन्दस्वामिविरचितो व्रात्यस्तोमप्रायश्चित्तविचारः समाप्तः ।। शुभम् ।।

659. As above

Foll. 17; 34x16 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 40/41; 19th c.; incomplete.

176. Vrātyaprāyaśchitta-saṅkalpaḥ

व्रात्यप्रायश्चित्तसङ्कल्पः

Foll. 4; 32x14.5 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page13; letters per line 55; 19th c.

177-180. Vrātyaprāyaśchittasaṅkalpaḥ

व्रात्यप्रायश्चित्तसङ्कल्पः

(matter as above)

No.	Foil.	Size	Material	Script	Language	Lines	Letters	Year
177	10	21.5x11 cms.	p.	D.	Sk.	8	28/29	20th c.
178	8	24 x10.5 ,,	p.	D.	Sk.	8	36/37	,,
179	8	23.5x11 ,,	p.	D.	Sk.	10	29/30	
180	10	24 x11 ,,	p.	D.	Sk.	8	28/29	,,

257. Śāntipaddhatiḥ

शांतिपद्धतिः

Foll. 2; 26x10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 38/39; 18th c.

Deals with (गण्डनक्षत्रशांतिः) pacification of ill stars.

Begins :— ऊम् ।। अश्लेषाशान्तिरपि मूलशान्तिवत्कार्या ।।

Ends :— दीपं शिवालये भक्त्या गोघृतेन प्रदापयेत् ।
अभिषेक शङ्कराय अश्वत्थस्य प्रदक्षिणम् ।।
अभीष्टफलसिद्धयर्थं कुर्याद्ब्राह्मणभोजनम् ।
गाणपत्यं पुरुषसूक्तं सौरमृत्युञ्जयं शुभम् ।।
शांतिजाप्ये पुनश्चैव कृत्वा मृत्युञ्जयी भवेत् ।
इत्युत्तरगार्ग्यदुष्टयोगशांतिः ।। श्रीगणपाय नमो नमः ।।

259. Śāntipaddhatiḥ (compiled)

शांतिपद्धतिः (सङ्कलिता)

Foll. 82; 29×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 30; 1738 V. S. (1681 A. D.)

Begins :— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

मार्कण्डेयपुराणे—

शिरः स्नातश्च कुर्वीत दैवं पैत्र्यमथापि वा ।
प्राङ्मुखोदङ्मुखो वापि श्मश्रुकर्म च कारयेत् ॥

Ends :— न्यूनं सम्पूर्णतां यातु सद्यो वन्द्ये [न्दे] तमच्युतम् ।
प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्रच्यवेताध्वरेषु यत् ॥
स्मरणादेव तद्विष्णोः सम्पूर्णं स्यादिति श्रुतिः ।

इति पठित्वा कर्मेश्वरार्पणं कृत्वा विप्राशिषो गृहीत्वा तान्नमस्कृत्य सुहृद्युक्तो भुञ्जीत इति ॥ इति शांतिपद्धतिः ॥ समाप्तः [ा] ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १७३८ कार्तिक शुद्ध ४ शुक्रे लि० पुस्तकं ॥ मु० बारिकात्र (while on campaign) ॥ राम. ॥

260. Śāntipaddhatiḥ

शांतिपद्धतिः

Same as no. 259 above.

Foll. 75; 24.8x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 32; 1732 V.S. (1675 A.D.) scribe-Rāmakṛṣṇa.

Ends:— इति शांतिपद्धतिः समाप्ता ॥

पक्षाग्निमुनिभूवर्षे फाल्गुने धवले शुभे ।
लिलेख रामकृष्णोऽसौ षष्ठ्यां च बुधवासरे ॥

242. Śāntihomapaddhatiḥ

शांतिहोमपद्धतिः

Foll. 37; 21.5×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 32; 1693 V. S. (1636 A. D.); damaged.

Ends:— संवत् १६९३ वर्षे पौषमासे कृष्णपक्षे तृतीयायां तिथौ ३ चन्द्रवासरे पुष्यनक्षत्रे लिषतं क्षेरा मध्ये ।। शुभं भवतु ।। कल्याणमस्तु ।

660. Śuddhichintāmaṇiḥ

शुद्धिचिन्तामणिः

Author :—Vāchaspati Miśraḥ

Foll. 53 (1–55); ff.13–14 missing; 29.5x14.5 cms ; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 41; 18th c.

Begins :— **ॐ नमस्तस्मै श्रीगणपतये नमः** ।।

प्रणम्य परमात्मानं श्रीवाचस्पतिशर्मणा ।
आलोक्य मुनिवाक्यानि शुद्धिः सम्यङ् निबद्धचते ।।

Ends :— त्रीणि देवाः पवित्राणि ब्राह्मणानामकल्पयत् ।
अदुष्टमद्भिर्निर्णिक्तं यच्च वाचा प्रशस्यते ।।

अदुष्टमशुचितया न स्वयं प्रमितं, निर्णिक्तं प्रक्षालितं ।। ब्राह्मणनामिति सर्वोपयोक्तविषयं न्यायसमासादिति ।।

महामहोपाध्याय श्रीवाचस्पतिविरचितः शुद्धिचिन्तामणिः समाप्तः ।।

124.
125. } Śuddhivivekaḥ
126.

शुद्धिविवेकः

Author :–Rudradharaḥ s/o Lakṣmīdhara and younger brother of Haladhara

No.	Foll.	Size	Mat.	Script.	Lang.	Lines	Letters.	Year
124	71	25X10.5 cms.	p.	D.	Sk.	10	35/36	1799V.S. (1742A.D.)
125	38	30.3X11 cms.	p.	D.	Sk.	14	46	18th c.
126	93	27X11 cms.	p.	D.	Sk.	8	32	1722V.S. (1665A.D.)

Additional particulars :—

124. scribe-Gulābarāya

Colophon:— इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीलक्ष्मीधरात्मजमहामहोपाध्याय· श्रीहलधरानुजश्रीमद्रुद्रधरकृतः शुद्धिविवेकः ।।

To the last folio is attached 'Kuṇḍalakṣmavivṛttiḥ' (inc.); a chart is given on the reverse and the author gives his own details as below :-

सूनोः श्रीधरमालवस्य शिवदासाख्यादुरुख्यातितः
सम्राडग्निचिदाप यस्य जनकः श्रीसूर्यदासो जनिम् ।
यन्मातुर्यशसा दिशो दश विशालाक्ष्या वलक्षाऽसृज-
त्येषः सोदितकुण्डलक्ष्मविवृतिं रामो वसन्तैमिषे ।।

125. bears two seals of M. K. Ramsingh dt. 1718 (1661 V. S.)

126. scribe-Paramesa; bears a seal of M. K. Ramsingh. It appears to be a fair copy of the above-

पक्षाक्षिमुनिभू (१७२२) वर्षे पौषे मासि वलक्षके ।
अलेखि परमेशेन सप्तम्यां भौमवासरे ।।१।।
श्रीरामः ।। श्रीरामकृष्ण जयतः ।।श्रीः।।

271. Śūdravivāhapaddhatiḥ

शूद्रविवाहपद्धतिः

Author :—Śivarāma Rāvalaḥ

Foll. 19; 24×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 26; 1785 V. S. (1728 A.D.); scribe Śubharāma Vyāsa.

Ends :—

शुभं भवति ।। संवत् १७५८ शाके १६५० प्रथम वैशाख सुदि १३ वृहस्पति-
वारे लिखितं व्यास शुभराम ।। शुभं भवतु ।।

167. Śūdrāhnikam
शूद्राह्निकम्

Author :—Dinakara and completed by hls son Viśveśvara *alias* Gāgābhaṭṭa
Foll. 57; 33×12.5cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 44/45; 18th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

नत्वाऽऽभीरकिशोरं चौरं जीमूतशोभाया: ।
शूद्राणामिह धर्मान् प्रवक्ति विश्वेश्वरो विबुधः ।।
सूनोर्दिनकरस्यैषा गागाभट्टमनीषिण: ।
निर्मितिः शर्म निर्मातु सतां निर्मत्सरे हृदि ।।

Ends :— इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटतटलसन्माणिक्यमरीचिमञ्जरीपुञ्जपिञ्जरितपद-
द्वन्द्वारविन्दश्रीमद्रामेश्वरभट्टसूरिसूनुश्रीमन्नारायणभट्टात्मजश्रीरामकृष्ण-
भट्टतनयश्रीमद्दिनकरभट्टतनूजगागाभट्टापरनामकविश्वेश्वरपूरितदिन-
करोद्योते शूद्रधर्मकाण्डे शूद्राह्निकनिरूपणं समाप्तम् । संवत्.............

264. Śūdrodvāhapaddhatiḥ
शूद्रोद्वाहपद्धतिः

Author :—Śivarāma Rāvalaḥ
Foll. 15; 31×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 41/42; 1785 V. S. (1728 A. D.); scribe-Śubharāma Vyāsa.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

नत्वाऽम्बां रावलं तातं सर्वविद्यानिधिं गुरुम् ।
शिवरामः प्रतनुते शूद्रोद्वाहस्य पद्धतिम् ।।

Ends :—

दीर्घायुर्भव वल्लभो भव जनप्रेमानुरागी भव
त्वं चातीव सुधार्मिको भव सदा क्ष्मापालमंत्री भव ।

गन्धर्वो भव सर्वदारतिमनोहारी विहारी भव
धीर त्वं भव सर्वदैव जगति श्रेष्ठो गरिष्ठो भव ।।१।। इति

हेमाद्रौ–आत्मीकृत्य सुवर्णेन परकीया तु कन्यकां
धर्मेण विधिना दानमसगोत्री विधीयते ।।१।।

शुभं भवतु तुम्यं............संवत् १७८५ शाके १६५० चैत्रमासे शुक्लपक्षे ९ नवमी शनिवासरे लिष्यतं व्यास सुभरामेण शुभं भवतु ।।
रामजी सहाय ।। ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

714. Śrāddhakarmapaddhatiḥ
श्राद्धकर्मपद्धतिः

(according to Kātyāyana)
Foll. 13; 18×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 22; 18th c.

168. Śrāddhakalpaḥ
श्राद्धकल्पः

Author :—Kātyāyanaḥ; ct. by Karka Upādhyāya
Foll. 9; 30.5x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 56/57; 18th c.; letters faded; bears three seals of M. K. Ram Singh.

319. Śrāddhakalpaḥ
श्राद्धकल्पः

Author :—Śrīdatta Mahāmahopādhyāyaḥ
Foll. 53; 32×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 32; 1792 V. S. (1735 A. D.)

Begins :— **ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः** ।।

स्मृतिगृह्यपुराणादिभूपगोपालसम्मतम् ।
सतां मतानि चालोक्य छन्दोगश्राद्धमुच्यते ।।

भूपगोपालः कामधेनुकर्ता ।

Ends :— इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीदत्तविरचितः श्राद्धकल्पः समाप्तः ।।
ॐ तत्सत् ।।छ०।। अथ शुभसंवत्सरे श्रीनृपतिविक्रमादित्यराज्यात् संवत् १७९२ शुभवर्षे ज्यैष्ठ्यमासे शुक्लपक्षे तिथौ अष्टम्यां सूर्यवारादिसंयुक्तायां लिखितं लवपुर (लाहौर) मध्ये बालकराम बसुदेव केवलराम आत्मज श्रीभवानीशंकरजी की कृपा शुभमस्तु ।।

320. As above
Foll. 52; 25.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 34; 18th c.; an earlier copy of no. 319.

684. Śrāddhakalpaḥ
श्राद्धकल्पः

(according to Kātyāyana)
Foll. 15; 20×8.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 4; letters per line 20; 18th c.

116. Śrāddhakāśikā
श्राद्धकाशिका

Author :—Kṛṣṇa Miśraḥ s/o Viṣṇu Miśra s/o Atisukha s/o Nityānanda Paṇḍita
Foll. 260; 31.5X13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 28; 1740 V. S. (1683 A. D.)

Ends:— इति श्राद्धकारिकायां सूत्रवृत्तौ तृप्तिप्रकरणं सामान्यं समाप्तमिति ।। शिवं भवतु ।। संवत् १७४० वर्षे फाल्गुनशुक्लपक्षे षष्ठ्यां सोमवासरे समाप्तोऽयं ग्रन्थः । मु० जमरोद ।। श्रीः ।। श्रीः ।। श्रीः ।। श्रीः ।। श्रीः ।।

397. Śrāddhakāśikā
श्राद्धकाशिका

(as above)
Foll. 263; 23·5×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 32; 1933 V. S. (1876 A. D.)

669. Śrāddhakāśikā
श्राद्धकाशिका

(as in no. 116 above)

Foll. 273; 33X13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 31/32; 1932 V. S. (1875 A. D.); a beautifully written copy by Rāmaratna and corrected by Kāhnajī Paṇḍita.

Ends :—ग्रादर्शो ऽस्यानादर्शस्स्वव्युत्नत्यैव शोधितः ।
काह्नजीपण्डितेना ऽस्य क्षंतव्यं साहसं बुधैः ॥२॥
शुभं भूयात् लेखकपाठकयोः ॥ श्रीरस्तु ॥श्रीः॥

682. Śrāddhapaddhatiḥ
श्राद्धपद्धतिः

(according to Kātyāyana)
Foll. 15; 22X10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per pege 6/7; letters per line 24/25; 1743 V. S. (1686 A. D.); scribe–Rāmanātha Śarmā; there is over-writing in the *Samvat*.

322. Śrāddhapaddhatiḥ
श्राद्धपद्धतिः

(a collection of Sāmveda mantras recited at the time of performing Śrāddha)
Foll. 5; 23×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 36; 18th c.

170. Śrāddhaprakaraṇam
श्राद्धप्रकरणम्

Author :—Lollaṭāchāryaḥ
Foll. 52+2 (anukramaṇikā); 25.5X9.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 36/37; 1547 Śaka, 1682 V. S. (1625 A. D.). scribe-Śaṅkara Bhaṭṭa Ākolakara.

Begins:— श्रीमन्महागणाधिपतिर्जयति ।। अथ श्राद्धकल्पः प्रस्तूयते ।। तत्र श्राद्धकालं तावदाह याज्ञवल्क्यः

अमावस्याऽष्टकावृद्धि कृष्णपक्षोऽयनद्वयं
द्रव्यं ब्राह्मणसम्पत्तिर्विषुवत् सूर्यसंक्रमः ।।

व्यतीपातो गजच्छाया ग्रहणं चन्द्रसूर्ययोः ।
श्राद्धे प्रतिरुचिश्चैव श्राद्धकालाः प्रकीर्तिताः ।।

Ends:—इति श्रीलोल्लटाचार्यविरचिते मन्वादिस्मृतिब्रह्मपुराणादिनिर्णयवाक्यनिबद्धे धर्मशास्त्रे श्राद्धप्रकरणं समाप्तम् ।।छ।। शके १५४७ क्रोधनसंवत्सरान्तर्गत आषाढशुद्धैकादश्यां आकलकरोपनामकशङ्करभट्टेन लिखितमिदं पुस्तकं जनस्थाने स्वार्थं परार्थं च ।। लेखकपाटकयोः शुभं भवतु ।।

694. Śrāddhaprakaraṇam

श्राद्धप्रकरणम्

Foll. 25; 16X15·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 16; letters per line 19; 20th c.; incomplete; from śloka no. 96 to 527 only.

323. Śrāddhaprayogaḥ

श्राद्धप्रयोगः

(according to Kātyāyana; also called Nityaśrāddhaprayoga)
Foll. 20; 32×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 56; 18th c.

127. Śrāddhavivekaḥ

श्राद्धविवेकः

Author :—Rudradharaḥ s/o Lakṣmīdhara
Foll. 51; 36×17 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 19; letters per line 48; 1714 V.S.(1657A.D.) scribe-Raghunātha; bears two seals of M. K. Ram Singh. It is Uttarakṛtya parichchheda only.

128. As no. 127 above

Foll. 76; 31.5x14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 48; 20th c.

129. As above

Foll. 67; 31.8×14.5 and 32X15.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 16/17; letters per line 44; 1795 V. S. (1738 A. D.); ff. 48 to 67 appear to have been added afterwards.

130. As above

Foll. 129; 26×11 cms ; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 36; 1835 V. S. (1778 A. D.)

The following note appears on the reverse of the last folio :—

प्रथमदिने मृत्युस्थानादारभ्य चितिस्थानान्तं यत् पिण्डपञ्चकं दीयते तदत्र न लिखितं । तत्साग्निककर्तृकविषय इति महेशमिश्रैः सुगतिसोपाने व्यवस्थापितं । अत एव रुद्रधरेण नालेखि । अत्र प्रेतमञ्जरीविरोधस्तु भवति परन्तु सर्वोऽयं विधिर्ब्रह्मपुराणमूलतः ॥

132. As above

Foll. 15; 32×14.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 44; 19th c.; incomplete; brittle paper; stray leaves.

133. As above

Foll. 53; 24. ×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 26/27; 19th c.

306. As above

Foll. 11; 26×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 30; 1781 V. S (1724 A. D.); Uttarakṛiyā parichchheda only.

on the upper folio :–

पुस्तकमिदं प्रोहित मुच्चन मिश्रगंगारामात्मजतुलसीरामका पत्राणि ११. संवत् १७८१ ।

392. As above
(complete work).

Foll. 110 ; 28×13.5; cms.; paper; Devanāgarī script Sanskrit; lines per page 11; letters per line 37; 1924 V.S. (1867 A. D.); scribe—Ghanaśyāma Pārāśara Vyāsa.

131. Śrāddhaviveka - Sapiṇḍanapaddhatiḥ
श्राद्धविवके सपिण्डनपद्धतिः

Foll. 14; 21×10·5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page12/14; letters per line 34; 1775 V. S. (1718 A. D.); scribe—Tulasīrāma Prohit s/o Gaṅgārāma.

Ends:— इति श्राद्धविवेके सपिण्डनपद्धतिः समाप्ता ।।
संवत १७७५ वैशाखमासे शुक्लपक्षे तिथौ द्वितीयायां चन्द्रदिने लिखितं प्रोहिततुलसीरामेण गंगारामात्मजेन ।।श्री।।

313. Śrāddhaprayogaḥ
श्राद्धप्रयोगः (सपिण्डनपद्धतिः)

(from Śrāddhaviveka of Rudradhara)
Foll. 27: 18.5×9 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 20/21; 1780 V. S. (1723 A. D.); scribe—Tulasīrāma.

Ends:— इति श्राद्धविवेके सपिण्डनपद्धतिः ।। शुभ संवत् १७८० मृगशिर वदि १३ गुरु दिने लिखितं मिश्र श्री श्रीस्वामीदासात्मज श्रीगंगारामत्मजेन तुलसीरामेण ।

173. Śrāddhasūtram (Navakaṇḍikā)
श्राद्धसूत्रम् (नवकण्डिका)

Foll. 5; 20.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 2?/25; 1?th c.; mixed folia.

174. Śrāddhasūtram

श्राद्धसूत्रम्

Foll. 2; 20.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 28/29; 19th c.

303. Śrāvaṇīvidhiḥ

श्रावणीविधिः

Foll. 21; 28×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 30; 1733V.S. (1676 A.D.) scribe-Rāmanātha Śarmā at Indraprastha.

Ends: इति श्रावणी समाप्ता ।। शुभं भवतु ।। संवत् १७३३ आश्विन-कृष्णै-कादश्यां शनौ लिखितमिदं श्रीरामनाथशर्मणा इन्द्रप्रस्थे ।। श्रीरस्तु ।। ।। श्रीः ।। श्रीः ।।

337. Śreyaḥ-sampādanavidhiḥ

श्रेयः सम्पादनविधिः

(also called Dāmodaravidhiḥ; it is the same as Śāntipaddhatiḥ)

Foll 29; 21·5X11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 26/27 ; 18th c.; bears three seals of M. K. Ram Singh.

Ends: — इति दामोदरपद्धतिः श्रेयःसम्पादनविधिः समाप्तं सम्पूर्णम् ।।

344.(2) Śrautasūtram (Saptakaṇḍikā)

श्रौतसूत्रम् (सप्तकण्डिका)

Author :—Kātyāyanaḥ

Foll. 47; 32.5×18.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 36/37; 18th c.; annotations given on the margin at some places.

650. Śrautasūtrabhāṣyam

श्रौतसूत्रभाष्यम् (कात्यायनीयम्)

Author :—Kātyāyanh

Fell. 48; 20.5×10.5 cms.; paper; Davanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 21/22; 18th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

ॐ कारश्चाप्यकारश्च द्वावेतौ ब्रह्मणः पुरा ।
कण्ठं भित्त्वा विनिर्यातौ तेन माङ्गलिकावुभौ ।।१।।

At the end:—

यो वेदबलमाश्रित्य प्रतिग्रहं समारभेत् ।
सप्तजन्म भवेत् काको गर्दभोऽथ न संशयः ।

कुलीनस्याकरो नास्ति नाकुलीनस्य भारत ।
विद्यया तपसा वापि धनाद्वा ज्ञायते कुलम् ।
मूत्रे पुरीषे भुक्त्यन्ते रेतःप्रस्रवणे तथा ।
चतुरष्ट द्विषट् द्वचष्ट गण्डूषैः शुद्धचते द्विजः ।।

223. Śrautasūtram (with ct.)
श्रौतसूत्रम् (सभाष्यं)

Author :—Parāśaraḥ; ct. by Karkāchārya

Foll. 420 (457-37); 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 32/33; 1530 V.S.; (1473 A. D. according to the old register); faded letters; incomplete; last folio damaged; bears two seals of M. K. Ram Singh.

224. As no. 223 above

Foll. 62; 22X9.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 35/36; 1749 V. S. (1692 A. D); scribe—Vīreśvara.

Colophon:— इति कर्कोपाध्यायकृतं ग्रन्थं गृह्यभाष्यं तृतीयं काण्डं समाप्तं ।।
संवत् १७४९ वर्षे कार्तिकमासे कृष्णपक्षे ५ गुरुवासरे लिखितं शुक्लश्यामजीसुत शुक्लअंबिकेश्वर तत् भ्रातृ वीरेश्वरेण लिखितं ।। शुभम् ।।

235. Śrautasūtram (with ct.)
श्रौतसूत्रम् (सभाष्यम्)

Author :—Kātyāyanaḥ; commentator—Ananta Bhaṭṭaḥ

Foll. 87; 34×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10/12; letters per line 56/57; 18th c.

Begins:—श्रीगणेशाय नमः ।। श्री केशवाय कीर्त्यै श्रीएकदन्तगीर्भ्यां श्रीकण्ठेश-पूर्णोदरीभ्यां श्रीगुरुभ्यो नमः ।।

रामं रामाद्रतिं यस्य नामकामप्रपूरकम् ।
अन्तकाय पिशाचानां नाशकं तं नमाम्यहम् ।।१।।

ब्रह्मविष्णुशिवान् सूर्यं गणेशं च सरस्वतीम् ।
विद्यावदातवपुषः पुष्टाननुभवामृतान् ।।२।।

भवाब्धिशोषणेऽगस्त्यान् केशवामृतयोगिनः ।
ग्राह्याञ्चक्रिरे पूर्वविद्यायाः सारतां मया ।।३।।

Ends:—

रविसङ्ख्यै रभिषिक्तो वाजपेयैः पञ्चाग्निवित् ।
सोमान् त्रिशोत्तरशतं दृष्ट्वा भाष्यपरो भवेत् ।।

सम्राजां वंशजो यस्य वाचस्पतिरिवापरः ।
वाचस्पतिरुपादानं योगित्वात्तन्मताश्रयः ।।

अनेकक्रतुयाजित्वा हीयसोऽपि निवारकः ।
अन्यत्र गमनस्यासौ श्रीअनन्ताभिधः सुधीः ।।छ।।

इति स्वराट्सम्राड्स्थपतिर्महायाज्ञिकश्रीअनन्तकृते कात्यायनसूत्रभाष्ये प्रथमोऽध्यायः ।। शुभमस्तु ।। राम ।। राम ।। राम ।। राम ।।छ।।

261. Ṣoḍaśamahādāna-nirṇayaḥ

षोडशमहादाननिर्णयः

Author :—Vāchaspati Miśra and Rūpanārāyaṇa Bhūmipāla

Foll. 93 ; 23×11.5 cms. ; paper; Devanāgarī script ; Sanskrit ; lines per page 9/10; letters per line 36/37; 1728 V. S. (1671 A. D.); bears two seals of M. K. Ram Singh.

Begins:— **।। श्रीगणपतये नमः ।।**

समरसीम्नि पञ्चाननो जयत्यरिविदारको राजवृन्दारकः ।
श्रीवाचस्पतिसहकारितया समासाद्य श्रीभैरवेन्द्रनृपतिः ।।
स्वदं महादानानिर्णयं तनुते ।

Ends:— श्रीरूपनारायणभूमिपालकृतो महादानविनिर्णयोऽयम्
यज्ञः प्रसूनाञ्चितदिक्पतीनां (समान) माकल्पतु भूपतीनाम् ।।

इति महामहोपाध्यायमिश्रवाचस्पतिविरचितो महादाननिर्णयः ।। परिपूर्ण इति ।। संवत् १७२८ शक १५९३ ज्येष्ठ कृष्णा त्रयोदशी ।।छ।।

Rūpanārāyaṇa was called Bhairavendra and Harinārāyaṇa also. He was son of Harisimha, son of Bhaveśa, king of Mithilā. According to P. V. Kane he wrote this work with the assistance of Vāchaspati Miśra in 1531 A. D.

156. Sachcharita-mīmāṁsā

सच्चरितमीमांसा

Author :—Vidyānivāsa Bhaṭṭāchāryaḥ
Foll. 62; 32×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 42; 17th c.; incomplete; bears two seals of M. K. Ram Singh and one of Uddhavadāsa dt. 1069 A. H. The date of accession is given as 1st Ravi-ul-awwal, 1075 A.H.

The latter seal was used during the time of Mirzā Rājā Jai Singh, father of M. K. Ram Singh.

Begins:— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

श्रीकृष्णचरणद्वन्द्वमात्राय हृदयाम्बुजे ।
विद्यानिवासस्तनुते प्रयोगं दिनकर्मणाम् ।

On the cover-page the number of folia is given as 63 but actually there are 62 only. In the old register also the number of folia is given as 62.

157. Sachcharitamīmāṁsā

सच्चरितमीमांसा

Author :—Vidyānivāsa Bhaṭṭācharyaḥ
Foll. 96; 30×13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sans-

krit; lines per page 12; letters per line 48; 17th c.; ff. 1, 9, 12, 18 and 75 missing.

Ends : —

यो गर्गवशतिलकः कलिभीतधर्मः
विश्रामभूः कविवरः शरणं नृपाणाम् ।
श्रीवैद्यनाथशिखरेश्वर एष तस्य
सन्देशनादजनि सच्चरितप्रबन्धः ॥
विशारदतनूजस्य विद्यावाचस्पतेः सुतः ।
काशीनाथो हरेः प्रीत्यै खाष्टेन्द्राब्दे व्यधादिमम् ॥ (१४८०)

श्रीलविद्यानिवासानां इति ॥ महामहोपाध्यायश्रीविद्यानिवासभट्टाचार्यकृता सच्चरितमीमांसा समाप्ता ॥ शुभमस्तु ॥

158. Sadāchārachandrodayaḥ

सदाचारचन्द्रोदयः

Author :—Mahes'a Śarmā s/o Duragdāsa Sārasvata, on the request of Mādhava s/o Nānū Narendra

Foll. 306; 28.5×12.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10/11; letters per line 30; 1652 V.S. (1595 A.D.); scribe—Kalyāṇadāsa at Multāna.

Begins :— **॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीकृष्णो जयति ॥**

गोपीवल्लभवल्लभं गुरुतमं शिक्षागुरुं विट्ठलं
वन्दे ऽहं पुरुषोत्तमं कविवरं विद्यागुरुं मैथिलम् ।
यत्पादाम्बुजसेवया स नितरां श्रीकृष्णसेवारति-
मैत्री सत्सु सभासु (सत्सु) विदुषां विद्याविलासोदयः ॥१॥

....

अस्तीरावतिरोधसीह नगरं विद्वज्जनालङ्कृतं
धर्मश्रीसदनं विटङ्कविलसत्प्रासादमालाञ्चितम् ।
स्मृत्याम्नायविधाननित्यनिरतैर्वर्णाश्रमैः सेवितं
नाम्ना लावपुरं पुरन्दरपुरीगर्वापहं पश्चिमे ॥४॥

....

तस्मिन् राजसभासु लब्धविभवः कालू कवीनां प्रिये
ह्यासीदुप्पलवंशपङ्कजरवी राजन्यचूडामणिः ।
येनादायि हिरण्यमन्नमचला गावः सवत्सा हरेः
प्रीत्यै विप्रवरेषु बन्धुजनतावर्गेषु मानर्द्धयः ॥६॥

तत्पुत्रोऽजनि बन्धुवर्गनिरतो धर्मैकचित्तोऽनिशं
ब्रह्मण्यो गुरुदेवपूजनरतो नानूनरेन्द्राग्रणी. ।
येनेदं कुलकैरवं त्रिधुरुचा नित्यं विकाशीकृतं
धर्माचारयशः प्रतापविभवैर्वर्वर्ति सर्वोपरि ॥७॥

जातास्तत्तनया····सति नरा गोपीशपादाश्रया (?)
ज्येष्ठस्तत्र परोपकारकुशलः ख्यातः सधारीति यः ।
वापीकूपतडाग(भव्य)भवनारामादिनिर्माणकृद् --
दाता बन्धुजनाश्रयो नृपसभालब्धैकपूजाजयः ॥८॥

तस्यानुप्रभवो बलैकविभवो दाता सदा धर्मधी-
र्लोके यो भगवान इत्यभिहितस्तस्यानुजो माधवः ।
रूपेणानुजगाम यो रतिपतिं भोगैः सुराणां पतिं
दानैर्दैत्यपतिं नये भृगुपतिं शीले कुरूणां पतिम् ॥९॥

तद्धर्मपत्नी समसूत रङ्गो नारायणानन्तजनार्द्दनादीन्
सुतान् सुराभान् गुरुदेवभक्तान् यथेशभक्तिविहिताखिलार्थान् ॥१०॥

तेनाचारमभीप्सता सविनयं विज्ञापितो धीमता
श्रीसारस्वतदुर्गदासतनयो नाम्ना महेशः कृती ।
ग्रन्थे यत्र च माधवादिरभवत् सार्थः प्रकाशान्तिकः
शब्दस्तं कुरुते हिताय जगतामाचारचन्द्रोदयः ॥११॥

Ends:— इति श्रीमदुप्पलवंशावतंसविद्वज्जनमानसराजहंसनानूनरेन्द्रतनय-कीर्ति-कौमुदीकृतविशदीदिग्वलय-श्रीमाधवदासप्रकाशे महेशकविदर्शिते सदाचार-चन्द्रोदये दिवसाष्टमभागकृत्यपरिच्छेदः ॥

प्रदर्शितो धीरमहेशशर्मणा सुपूजितो वाजसनेयिकर्मणा ।
प्रकाशितो माधवदासवर्मणा प्रयुज्यतां सर्वमनेन शर्मणा ॥

।। समाप्तो ऽयं ग्रन्थः ।। संमत् १६५२ वर्षे पौष वदि अष्टम्यां रवौ हस्तनक्षत्रे । मूलस्थाने ।

श्रीमत्कल्याणदासेन क्षेमराजात्मजेन च ।
मुदा प्रतिरियं सम्यक् लिखिता चात्महेतवे ।।१।।

....

षटिका पुस्तिका रामा परहस्ते गता गता ।
आगता दैवसंयोगात् घृष्टा भ्रष्टा च मर्दिता ।।२।।
लिखितुं पठितुं चैव दौर्जन्यान्न प्रयच्छति ।
धर्मशास्त्रमिदं तस्य धर्मनाशः कुले भवेत् ।।३।।

159. As above
Foll. 21 to 292; 27.5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 38; 1804 V. S. (1747 A.D.); mixed folia; an incomplete copy of the above.

117. Sadāchāraprakāśikā
सदाचारप्रकाशिका
Author :—Harinārāyaṇaḥ

Foll. 72; 31×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 38; 20th c.

Begins:— **।। श्रीगणेशाय नमः ।।**

नत्वा गुरुगणेशेशान् सदाचारप्रकाशिकाम् ।
हरिनारायणो यत्नात् कुरुते प्रीतये हरेः ।।

Ends :—

ध्यायेन्मनसा मन्त्रान् जिह्वौष्ठान्नानुचालयेत् ।
न कम्पयेत् शिरो ग्रीवं दन्तान्नैव प्रकाशयेत् ।।
तथा न चंक्रमणन् न हसन्न पार्श्वमवलोकयन् ।
न प्रश्रितो न जल्पँश्च न प्रावृतशिरस्तथा ।।
नं पदा पादमाक्रम्य न चैव हि.... ... ...

118. Title as above

Foll. 82; 30.5x9 cms.; paper; Bengali script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 61/62; 20th c.

580. Śadyojātādimantrāḥ

सद्योजातादिमन्त्राः

Foll. 5; 20×11 cms.; paper ; Devanāgarī script ; Sanskrit lines per page 6 ; letters per line 20/21 ; 19th c.

443 to 479. Sandhyā (Yajurvedīyā)

सन्ध्या (यजुर्वेदीया)

Details of each copy as below :—

No.	Foll.	Size	Lines	Letters	Date	Remarks
443 to 452	7	21×10 cms.	7	24	1920 V.S.	P; D; sk.
453 to 454	7	,,	7	24	1925 V.S.	,,
455 to 462	8	,,	7	24/26	1924 V.S.	,,
463	9	,,	7	22/23	,,	,,
464 to 465	8	,,	7	24	,,	,,
466 to 470	6	21×10.5 cms.	7	28	,,	,,
471	5	21×10 cms.	7	30	,,	,,
472	10	16.5×10 cms.	6	18/19	,,	,,
473	10	20X9.5 cms.	6	20	,,	,,
474	8	21X10 cms.	7	24	,,	,,
475	11	19.5X9.5 cms.	6	19/20	,,	,,
476	13	19.5X9 cms.	5	18	,,	,,
477	31	,,	5	17/18	,, Trikāla &	,,
478	19	,,	7	22/23	,, Nityakarma	,,
479	17	19X10 cms.	7	26/27	,,	,,

172. Sandhyā (Trikāla Vaidika)

सन्ध्या (त्रिकाल वैदिक)

Foll. 15; 20.5×10 cms.; brittle paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 24; 19th c.

364. Sandhyākramaḥ

सन्ध्याक्रमः

(Trikāla sandhyāvidhiḥ- Vaidika)

Foll. 8; 32×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit lines per page 17; letters per line 42/43; 1898 V. S. (1841 A. D).

Ends:— लिषतं षैराती मिश्र लिषायतं मुरलीधर मीति माह सुदि १५ संवत् १८९८ ।। शुभं भवतु ।।

363. Sandhyākramaḥ (according to Rāmānuja)

सन्ध्याक्रमः (रामानुज यः)

Foll. 2; 24.5×14.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 26; 1912 V. S. (1855 A. D.)

395. Sandhyākramaḥ (according to Yajurveda)

सन्ध्याक्रमः (यजुर्वेदीयः)

Foll. 10; 20.5×9.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 4; letters per line 15/16; 19th c.

442. Sandhyā-tarpaṇa-balivaiśvadevavidhiḥ

सन्ध्यातर्पणबलिवैश्वदेवविधिः

Foll. 14; 20.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 24; 1924 V. S. (1867 A. D.)

378. Sandhyāprayogaḥ

सन्ध्याप्रयोगः (यजुर्वेदीयः)

Foll. 13; 16.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 16; 1924 V.S. (1867 A.D.)

633. Sandhyāprayogaḥ (according to Yajurveda)

सन्ध्याप्रयोगः (यजुर्वेदीयः)

Foll. 1; 61×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit ; lines 92 in all; letters per line 18; 18th c.

635. As above.

Foll. 16; 13×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 13; 19th c.; incomplete.

636. As above.

Foll. 11; 13×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 14; 19th c.; incomplete.

637. As above.

Foll. 9 (2 to 10); 18×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 20: 19th c.; incomplete.

638. As above.

Foll. 13; 22X10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 15; 19thc.; incomplete.

Sandhyā prayogaḥ (according to Yajurveda)

सन्ध्याप्रयोगः (यजुर्वेदीयः)

No.	Foll.	Size		Lines	Letters	Date	Remarks
379	12	17x9.5	cms.	6	16	1924 V.S.	P;D; Sk.
380	18	13.5x10.5	,,	6	10	,,	,,
381	7	21x10	,,	7	22/23	,,	,,
382	7	21.5x9.5	,,	7	24/25	,,	,,
383	13	16.5x10.5	,,	6	16	,,	,,
384	16	21.5x10.5	,,	7	24/25	,,	,,
385	7	,,	,,	7	28/29	,,	,,
388	17	13.5x10.5	,,	6	10/11	,,	,,
634	12	14x6	,,	6	20	20th c.	,,

Note :—Ms. no. 384 contains पार्थिवेश्वरचिन्तामणिपूजा, बलिवैश्वदेव, नित्यश्राद्ध and नित्यतर्पण also.

326. Sanyāsagrahaṇapaddhatiḥ

सन्यासग्रहणपद्धतिः

Author :—Kes'avānanda Sarasvatī

Foll. 24; 22x10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrt; lines per page 10; letters per line 30; 1809 V. S. (1752 A. D.); scribe-Dukhabhañjana.

Ends :—इति सन्यासविधिः संपूर्णः ।। संवत् १८०९ वर्षे फाल्गुण सुदि ८ रविवासरे लिखित्वा दुखभंजनेन लिपिकृता ।।

339. Sanyāsavidhiḥ from Bodhāyanasūtra

सन्यासविधिः (बोधायनसूत्रगतः)

Foll. 2; 33x15.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 51/52; 19th c.

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

अथातः सन्यासविधिः व्याख्यास्यामः सीतपवब्रह्मचर्यवान् प्रव्रजतीत्येकेषाम् ।।१।। अथ शालीनयायावराणामनपत्यानाम् । विधुरो वा प्रजां स्वधर्मे प्रतिष्ठाप्य वा । सप्तत्या ऊर्ध्वं सन्यासमुपदिशन्ति । वानप्रस्थस्य वा कर्मविरामे । एषु नित्यो महिमा ब्राह्मणस्य न कर्मणा वर्द्धते नो कनीयान् ।

Ends:— आशरीरविमोक्षणात् वृक्षमूलिको वेदसन्यासी वेदो वृक्षस्तस्य मूलं प्रणवः प्रणवात्मको वेदः प्रणवं ध्यायन् सप्रणवो ब्रह्मभूयाय कल्पते ब्रह्मभूयाय कल्पत इति होवाच प्रजापतिः । सप्तव्याहृतिभिर्ब्रह्मभोजनं प्रक्षालयेत् इति प्रक्षालयेदिति ।। इति बोधायने कुटीचकसन्यासविधिः ।।

349. Saptapras'nottarī

सप्तप्रश्नोत्तरी

Author :—Rādhākṛṣṇa Bhaṭṭaḥ

Foll. 22; 22x10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 20/21; 1950 V. S. (1893 A. D.); scribe-Rāma pratāpa Lekhaka.

In the form of a discussion between a king of Sūrya-vaṁś́a and a *yogin* from Mithila.

358. As above.

Foll. 5; 34.5x16 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 18; letters per line 44; brittle and damaged; 19th c.; an earlier copy of the above.

416. Samayapradīpaḥ

समयप्रदीपः

Author :—Śrīdattaḥ

Foll. 59; 30x13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 36; 18th c.

Begins :— ।। ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।।

श्रेयः समादिशतु सालसपक्ष्मपाते

निद्रायिते ऽपि [च] दृशौ भृशमुन्निमज्य ।

संवाह्यमानचरणाम्बुजजातहर्षो

लक्ष्मीमुखेक्षणपरो परमेश्वरो वः ।।१।।

Ends:— इति समयप्रदीपे प्रकीर्णकः ।। रामकृष्ण सत्य ।। गोकुलेशो जयति ।।छ।। राम ।। श्रीकृष्ण ।। भगवानः ।।

417. As above.

Foll. 76; 29x20.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 32; 1953 V. S. (1896 A. D.); scribe - Rāmapratāpa.

618. As above.

Foll. 41; 32x13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 38/39; 1940 V. S. (1883 A. D.);

Ends:— इति समयप्रदीपे प्रकीर्णक: ।। रामकृष्ण सत्य ।। गोकुलेशो० ।
पुस्तक समयप्रदीपक की समाप्तम् पत्र संख्या ४१; ग्रंथ १४००; संवत् १९४० साके १८०५ का. लिखी कार्तिककृष्णा १० म्यां गुरुवासरे

Then there are some stray s'lokas at the end.

186. Samayāchārika-dharmaḥ

समयाचारिकधर्मः

Foll. 2; 30x15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit lines per page 18; letters per line 69/70; 19th c.

486. Saṁvatsara-ratnam

संवत्सररत्नम्

Author :—Maṇirāma Dīkṣitaḥ s/o Gaṅgrāma mis'ra under orders of Mahārājā Anūpasiṁha of Bikāner.

Foll. 88; 34.5x13.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 46; 1900 V. S. (1843 A. D.)

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

नत्वा श्रीरघुनाथपादयुगलं विघ्नेशवाण्यौ तथा ।
तातं चापि महामतिं बुधसदः पूज्यं जगद्बोधकम् ।
राज्ञः श्रीमदनूपसिंहकृतिनः कीर्त्यै मया तन्यते ।
रत्नं वत्सरकृत्यनाम रुचिरं प्रीत्यै सतां सर्वतः ।।

Ends:—

"इति श्रीमद्राजाधिराजमहाराजश्रीमदनूपसिंहदेवकारिते श्रीमिश्रशिवदत्तात्मजश्रीमिश्रगंगारामतनूद्भवदीक्षितमणिरामकृते श्रीमदनूपविवेके धर्माम्भोधौ वत्सररत्नं समाप्तं शुभमस्तु ।।

285. Sarvatobhadra-pūjāvidhānam

सर्वतोभद्र-पूजाविधानम्

Foll. 5; 21x8 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 34; 18th c.

Begins:-- ।। श्रीहरिः ।। अथ सर्वतोभद्रमण्डलम् ।। हेमाद्रौ स्कन्दे च ।

प्रागुदीच्यां गता रेखाः कुर्यादेकोनविंशतिः ।
खण्डेन्दुत्रिपदः कोणः शृङ्खला पञ्चभिः पदैः ।।

Ends:--तद्बाह्ये पूर्वादि ऐन्द्रीं० कौमारीं० ब्राह्मीं० वाराहीं० चामुण्डां० वैष्णवीं० माहेश्वरीं० वैनायिकीं० इत्यष्टौ शक्तयः ।। प्रतिष्ठाप्य प्रत्येकं सह वा पूजयेत् । इति मण्डलदेवताः । इति सर्वतोभद्रपूजाविधानं सम्पूर्णं समाप्तम् ।। संवत् १७७१ फाल्गुण वदि १३ तुलसीराम प्रो०

239. Somayāgakālaḥ

सोमयागकालः

Foll. 3; 26.5x10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 42; 18th c.; incomplete.

Begins :-- **।। श्रीगणेशाय नमः ।। श्रीसरस्वत्यै नमः ।।**

अथ सोमयागकालः स द्विविधः सकृत्कर्तव्योऽसकृत्कर्तव्यश्च यथोक्तं देवस्वामिना 'नित्योऽग्निष्टोमो वसन्ते यावज्जीवं प्रयोज्यः सकृद्वेति ।'

192. Strīparīkṣā

स्त्रीपरीक्षा

Foll. 6; 22x8 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7/8; letters per line 26/29; 19th c.; incomplete.

Begins:-- **श्रीगणेशाय नमः ।।**

श्रीसूत उवाच--

मुनिपृष्टास्तदा देवा भगवँस्ते किमब्रुवन् ।
सर्वलोकहितार्थाय तदाख्याहि महामुने ।

श्रीवेदव्यास उवाच--

अगस्तिवचनं श्रुत्वा बहुमानपुरःसरं
धिषणाधिपतेरास्यं विबुधा व्यालुलोकिरे ।।

श्रीवाक्पतिरुवाच--

शृण्वगस्त्य महाभाग ! देवागमनकारणम् ।
धन्योऽसि कृतकृत्योऽसि मान्योऽसि महतामपि ।।

Then the virtues of Lopāmudrā, wife of Agastya, are described as those of the best of women.

Ends : — यामाहुरात्मनो ह्यर्धं श्रेयस्कामस्य मानिनि ।
यस्यां स्वधुरमध्यस्य पुमांश्चरति विज्वरः ।।
यामाश्रित्येन्द्रियारातीन् दुर्जयानितराश्रमैः ।
वयं जयेम हेलाभिः दस्यून् दुर्गपतिर्यथा ।।
न वयं प्रभवस्तां त्वामनुकर्तुं गृहेश्वरि ।
अप्य युवा वा कार्त्स्न्येन ये चान्ये गुणगृध्नवः ।।

218. Sthālīpākakarma (from Gṛhyasūtra)

स्थालीपाककर्म गृह्यसूत्रे

Author :—Parāśaraḥ

Foll. 43; 29×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 25; 18th c. ; bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A. D.)

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म ।। परिसमुह्योपलिप्योल्लिख्योद्धृत्याभ्युक्ष्याऽग्निमुपसमाधाय ।

Ends— आयान्तु मेऽङ्गानि वा प्राणश्चक्षुः श्रोत्रं यशो बलम् ।
यन्मे श्रुतमधीतं मे मनसि तिष्ठतु तिष्ठत्विति ।। १५ ।।
इति गृह्यसूत्रे तृतीयं काण्डं समाप्तं ।। शुभमस्तु ।। श्रीरस्तु ।।

219. Same as above.

Foll. 39; 21X9.5 cms.; paper; Devanāgarī script; lines per page 9/10; letters per line 32/31; 1805 V. S. (1748 A. D.)

Ends:—संवत् १८०५ श्रावणशुक्लेऽग्नितिथौ ।

630. Sthālīpākaprayogaḥ

स्थालीपाकप्रयोगः

(according to Gṛhyasūtra of Kātyāyana)

Foll. 27; 35×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 46/47; 19th c.

232. Snānamantrāḥ

स्नानमन्त्राः

Foll. 5; 27x11 cms,; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 31/32; 18th c.

A collection of mantras to be recited at the time of taking bath in the morning.

345. Snānavidhiḥ

स्नानविधिः

Author :—Hemādriḥ

Foll. 7; 27.5×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 40/41; 1950 V. S. (1893 A. D.); scribe—Nārāyaṇa; yellow border lines on the upper folio.

594. Snānavidhiḥ (from-Chaturvargachintāmaṇi)

Author :—Hemādriḥ

स्नानविधिः

Foll. 7; 24.5×14.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 32; 19th c.

Ends :— अशक्तेन शरीरेण स्नानं यो कुरुते बलात् ।
आत्महत्याकृतं पापं नरके चाऽभिगच्छति ।।

इति हेमाद्रिस्नानविधिः सम्पूर्णः ।।

Written within rectangles with red and yellow border lines.

644. As above

Foll. 6; 21.5x10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 24/25; 19th c.

233. Snānādimantra-saṅgrahaḥ with ct.

स्नानादिमन्त्रसंग्रहः (सभाष्यः)

Foll. 102; 28x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 2/3; 5/7; letters per line 30/40; 18th c.; tripāṭha.

Begins ct. :-- ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

अथस्नानमन्त्रव्याख्या

हि यस्माज्जलस्य राजा वरुणः सूर्य....................यस्य पन्थां पन्थानं उरुं विस्तीर्णं चकार कृतवान् । तस्मात् तं पन्थानं अहमन्वेत वै गच्छामीत्यर्थः ।। उ पक्षान्तरे स एव वरुणस्तमेव पन्थानं अ-पदे आकाशे सूर्यस्य पादाः पादानां रश्मीनां प्रतिधातवे अर्पणाय अकः कृतवान् ।। अः विष्णुस्तस्य पदे उत चित् अपि च स एव वरुणः हृदयाविधश्चित् हृदयाविधः पिशुनस्याप्ययुक्तो नियामकः चिदप्यर्थे तथा च जलस्य राजा पिशुनस्यापि नियामको वरुण आकाशे सूर्यस्य रश्मीनामर्पणाय विस्तीर्णं कृतवान् तं पन्थानं अनुगच्छामीति वाक्यार्थः ।। अत्र सूर्यायेति षष्ठ्यर्थे चतुर्थी ।। पंथामिति पंथानमित्यत्र न-कारलोपश्छान्दसत्वात् । सुपां सुपो भवन्ति । बहुषु बहुवचनमित्येताभ्यां अन्वेत वै इति इण् गतावित्येतस्मात्पूर्वात् कृत्यर्थे ।। तवैकेन केण्यत्वेन इति वै प्रत्ययः । कृन्मेजंत इति अव्ययत्वं । पदा इति षष्ठी बहुवचनस्थाने छांद-सत्वादाकारः ।। प्रतिधातव इति प्रतिपूर्वाद्दधातः रूपं अक इति करोतेर्लुङ्-प्रथमैकवचनं कणिक्प्रत्ययः ।। बहुलं छन्दसीति बहुलवचनादिट न भवति धातोर्गुणः र परत्वं हल् इत्यादिना विभक्तिलोपः रेफस्य विसर्गः हृदया-विध इति हृदयमाविध्यतीति क्विप् ।

ॐ उरुं राजा वरुणश्चकार सूर्याय पंथामन्वेत वा उ ।

अपदे पादा प्रतिधातवेऽकरुतापवक्ता हृदयाविधश्चित् ।।

Ends :— ॐ आयुषं जमदग्नेः कश्यपस्य त्र्यायुषं यद्देवेषु त्र्यायुषं तन्नो अस्तु त्र्यायुषम् ।।

ॐ शिवो नामासि स्वधितिस्ते पिता नमस्ते अस्तु मा मा हिंसीः निवर्त्तयाम्यायुषेऽन्नाद्याय प्रजननाय रायस्पोषाय सु प्रजास्त्वाय सु वीर्याय ।।

ॐ आयुषमिति त्रीणि त्र्यायूंषि समाहृतानि त्र्यायुषं बाल्ययौवना-वस्थाचराणि तथा च यत् जमदग्नेः कश्यपस्य यत् देवेषु त्र्यायुषं तत् नः अस्माकं त्र्यायुषं द्विस्त्वित्याशीः प्रार्थनम् । ॐ शिवो नामासि इति हे क्षुर यस्त्वं शिवो नामासि शांतनामासि ते स्वधितिर्वज्रं पिना, ते नम अस्तु, हे भगवन् मां मा हिंसीः ना नाशय त्वा निवर्तयामि मुंडयामि निपूर्वो वृत्तिर्नुङ किमर्थे अन्नार्थे अन्नाद्याय अन्नाय उद्भिन्नाय च यद्वा अन्नं च तदद्यं चेति अन्नाद्यं तस्मै प्रजननाय रायस्पोषाय रायो धनं तस्य पुष्टयै सुप्रजास्त्वया

शोभनापत्यतायै सुवीर्याय शोभनवीर्याय एष ते द्वे व्याख्याते नमस्ते द्वे अध्याये च व्याख्याते "न तं विदाथ य इमा जजानान्यद्युष्माकमन्तरं बभूव नीहारेण प्रवृत्ता जल्प्या चा सु तृप उक्त्थशासश्चरन्ति ॥"

उग्रश्च भीमश्च ध्वान्तश्च धुनिश्च ससह्वांश्चाभियुग्वाच विक्षिपः स्वाहा ॥

अग्नि हृदयेन ॥ अग्निँ हृदयेनाशनिँ हृदयाग्रेण पशुपतिं कृत्स्नहृदयेन भव यत्क्ना शर्वमतस्नाभ्यामीशानं मन्युना महादेवमन्तः पार्शव्येनोग्रं देवं वनिष्टुना वसिष्ठ हनुः शिंगिनि कोश्याभ्यां, उग्रं लोहितेन मित्रँ सौव्रत्येन रुद्रं दौर्वृत्येनेन्द्रं प्रक्रीडेन मरुतो बलेन साध्यान् प्रमुदा भवस्य कंठ्यँ रुद्रस्यांतः पार्श्वं महादेवस्य यकृच्छर्वस्य व्वनिष्टुः पशुपतेः पुरीतत् । स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो वृहस्पतिर्दधातु ।

पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु पयो दिव्यंतरिक्षे पयोधाः पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम् ।

विष्णोरराटमसि विष्णोः श्नप्त्रेस्थो विष्णोः स्युरसि विष्णोर्ध्रुवोऽसि वैष्णवमसि विष्णवेत्त्वा ॥

अग्निर्देवता व्वातो देवता सूर्यो देवता चन्द्रमा देवता व्वसवो देवता रुद्रा देवताऽदित्या देवता मरुतो देवता व्विश्वेदेवा देवता वृहस्पतिर्देवतेन्द्रो देवता व्वरुणो देवता ।

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्षँ शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्तिर्वनस्पतयः शान्तिर्विश्वेदेवाः शांतिर्ब्रह्मा शान्तिः सर्वँ शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सामा शान्तिरेधि ॥

द्विपदश्चतुष्पदेषु शान्तिर्भवतु ।

देवा गातु विदो गातु वित्वा गातुमित मनसस्पत इमं देवयज्ञँ स्वाहा वातेधाः ॥

B-3. PAURĀNIKA RITUALS, VRATA-KATHĀ, PUJĀ KALPAA PRAYOG, PRĀYAŚCHITTA & ŚĀNTIH

701. Indradhvajotthāpanavidhiḥ

इन्द्रध्वजोत्थापनविधिः

(compiled from Mahābhārata etc.)

Foll. 40; 20.5×16 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 16; 20th c. incomplete;

On the upper margin of f. l. :—

राज्ञा स्वराज्ये वृष्टयादिसंपत्या सस्याभिवृद्धयर्थमिन्द्रसुप्रीतये भाद्रशुक्लद्वादश्यां ध्वजोत्थापनकर्म सम्पादयितव्यम् ।

इन्द्रध्वजः, इन्द्रध्वजोत्थापनम्, इन्द्रध्वजोत्सवः, इन्द्रमहोत्सवः, इन्द्रध्वजसंपत्, इन्द्रकेतुः, इन्द्रमह इत्यादयः शब्दाः, एकार्थाः ॥

अथ इन्द्रध्वजोत्थापनविधिः प्रदर्श्यते । तत्रादौ महाभारते वैशम्पायन उवाच–

राजोपरिचरो नाम धर्मनित्यो महीपतिः ।
बभूव मृगयां गन्तुं सदा किल धृतव्रतः ॥ १ ॥

on f. 40

वज्रहस्त ! सुरारिघ्न ! बहुनेत्र ! पुरन्दर !
क्षेमार्थं सर्वलोकानां पूजेयं प्रतिगृह्यताम् ॥ १ ॥
एह्येहि सर्वामरसिद्धसङ्घैरभिष्टुत वज्रधरामरेश !
समुत्थितस्त्वं श्रवणाद्यपादे गृहाण पूजां भगवन्नमस्ते ॥ २ ॥

अनेन मन्त्रेण शक्र पूजयेत् ततः इमं मन्त्रं पठेत्–'हरार्कवैवस्वतशक्रसोमैर्धनेश-वैश्वानरपाशभृद्भिः (incomplete)

140. Ekādaśīnirṇayaḥ

एकादशीनिर्णयः

Author :—Keśavarāya p/o Akhairāja

Foll. 16; 22×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 23; 18th c.

Begins: — **श्रीवरदमूर्तिर्ज्जयति ।।**

हृद्गततिमिरनिरासक्षमलक्ष्मीकान्तपदमहो दीपम् ।
वन्देऽहं विबुधनिधिं श्रीमदखेराजविद्वद्भिराजम् ।। १ ।।

अथ व्रतमात्रसारभूतं एकादशीव्रतमुच्यते ।

Ends:— इति शी (श्री) कास्य (श्य) पवंशावतंसश्रीकेशवरायकृतं एकादशीनिर्णयं समाप्तम् ।। श्रीवरदमूर्तिर्ज्जयति ।।

153. Kās'īvarṇanam (from Vis'vādars'a)

काशीवर्णनम् (विश्वादर्शे)

Author :—Kavikānta Sarasvatī s/o Ādityāchārya

Foll. 17; 27×13.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 32; 18th c.; bears two seals of M. K. Ram Singh dt. 1718 V. S. (1661 A.D.)

Begins:— **।। श्रीगणेशाय नमः ।।**

श्रीमद्रामाभिधानं विधुतकलिमलं ब्रह्मधर्मस्य मूलं
स्मृत्वा ब्राह्मे मुहूर्ते सकलसुकृतिभिः सम्प्रबुद्धैरुपास्यम् ।
नत्वा मन्वत्रिमुख्यानपि सकलमुनीन् धर्मधामप्रदीपान्
विश्वादर्शं विधास्ये विमलमतिकृते धर्मशास्त्रस्य सारम् ।।

Ends: --

वृत्तैः सुवृत्तैः सम्पूज्यमलङ्कृतमिदं कृतं
आसमुद्रं समुद्रं च राजतेर्धन्य राजते ।। ६० ।।

इति श्रीगीतार्थप्रवीणश्रीमदादित्याचार्यसुतकविकान्तसरस्वतीविरचिते विश्वादर्शाख्ये धर्मशास्त्रे काशीवर्णनं चतुर्थः काण्डः समाप्तः ।।

On the margin :—

बहुभिर्न विरोधव्यं साक्षरैस्तु विशेषतः ।
साक्षरा विपरीताश्चेद्राक्षसा एव केवलम् ।।

Then there is a description of ग्रवयवपिण्डा: in ten lines.

301. Chāndrāyaṇavratavidhiḥ

चान्द्रायणव्रतविधिः

Foll. 1; 28.5×13 cms;. paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 17; letters per line 62; 18th c.

Begins:— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यमः— वर्द्धयेत्पिण्डमेकैकं शुक्ले कृष्णे च ह्रासयेत् ।

एतच्चान्द्रायणं नाम यवमध्यं प्रकीर्तितम् ॥

एकैक ह्रासयेत्पिण्डं कृष्णे शुक्ले च वर्द्धयेत् ॥

एतत्पिपीलिकामध्यं चान्द्रायणमुदाहृतम् ॥

Ends:—चतुर्दशीदिने देहशुद्धिं प्रायश्चित्तं विधाय—प्राजापत्यसङ्कल्पः पश्चाच्चान्द्रायणप्रयोगमारभेत् । समाप्तौ दिने षष्टि ब्राह्मणान् भोजयित्वा त्रिंशद्वा पञ्चदश वा त्रीन् गा दद्यात् वेदोक्तमन्त्र........

142. Janmāṣṭamīnirṇayaḥ

जन्माष्टमीनिर्णयः

Author :—Puruṣottamaḥ

Foll. 17; 28.5×11 cms.; paper; Devanāgarī script: Sanskrit; lines per page 9; letters per line 36; 19th c.

Ends:—इति श्रीमद्वल्लभनन्दनचरणैकतानपुरुषोत्तमविरचितो जन्माष्टमीनिर्णयप्रकाशः ॥ संपूर्णम् ॥ श्री शनि ॥

141. Darśanirṇayaḥ

दर्शनिर्णयः

Foll. 26; 22×9.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 32; 17th c.

इति दशाहमध्ये दर्शनिर्णयः ॥

नैर्ऋत्यां मकराकारं कृष्णाङ्गं रविमर्दनम् ।

वायव्ये धूम्रवर्णं च केतुं खड्गाकृतिं लिखेत् ॥

ग्रादावक्षतादिभिर्विप्राः स्वस्त्ययनं कुर्युः ।। ग्रथाचार्यवरणम्.... ...

Ends:—

स्वस्थानं यान्तु ते सर्वे यजमानशुभप्रदाः ।
उत्थाप्यैतान् विसर्जित्य ग्रग्नि चापि विसर्जयेत् ।।
गच्छ गच्छ सुरश्रेष्ठ ! त्रयस्त्रिंशत्सुराननाः ।
रक्षायुर्वृद्धिलोकांश्च परत्रैव शुभां गतिम् ।।

इति नवग्रहशान्तिः समाप्ता ।। १६९४ ।। समए पुस सुदि पंचमी ।। लिखितं तुलसी काएस्थ वसुदेवसुत ।। श्री विश्वनाथाए नमः ।।

330. Puruṣabodhinī (according to Atharvaveda)

पुरुषबोधिनी (ग्रथर्ववेदीया)

Foll. 8; 22.5×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8; letters per line 26/28; 1780 V.S. (1723 A. D.)

Begins:— ।। **श्रीगोपीनाथो जयति** ।।

बलभद्र प्रति सुभद्रोवाच :—

सुषुप्तौ नीलगी सिद्धा स्वप्ने सिद्धा च रुक्मिणी ।
लीलायां राधिका सिद्धा नातः साधनपद्धतिः ।। १ ।।
ज्ञाने सरस्वती निष्ठा सकामे रुक्मिणी प्रिया ।
लीला रूपं राधिकायाः सिद्धसन्यासमुत्तमम् ।। २ ।।
ॐ इति श्लोकेन गीयते इति श्रुतेः ।।

Ends :— ।। शुभमस्तु ।।

काम्यं श्रीगोपीनाथं प्रणम्य श्रीगोविन्दवृन्दया ।
समं काम्ये केतुवनेऽलेखि श्रुतिः पुरुषबोधिनी ।।

संवत् १७८० सुदी ११ चन्द्रवार ।। श्रीः ।। १ ।।

121. Mathurātīrthaprakāśaḥ

मथुरातीर्थप्रकाशः

Foll. 35; (stray leaves); 24X11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 8/9; letters per line 25; 19th c.; incomplete.

Beginning :....मि तीर्थे अद्य मधुसूदनप्रीतिपूर्वकविष्णुलोकवासकामः वटस्वामि-
तीर्थे स्नानमहं करिष्ये ।

Ends:—

ताम्रपात्रं प्रकुर्वीत पलैः षोडशभिस्तथा ।
कर्षमात्रं सुवर्णस्य प्रतिमां कारयेद्बुधः ॥
तदर्द्धं मध्यमं प्रोक्ता तदर्द्धं च कनिष्ठकम् ।
कृत्वा रूपं प्रयत्नेन केशवः क्लेशनाशनः ॥
पञ्चामृतेन स्नपनं कृत्वा देवस्य चोत्तमम् ।
पश्चाज्जलेन स्नपन ततः पूजां समारभेत् ।
पश्चाद्धोमं प्रकुर्वीत तदन्ते विष्णुपूजनम् ॥
शय्यां सोपस्करां दद्या........

104. Varṣaprayogaḥ (from Nirṇayasindhu)

वर्षप्रयोगः (निर्णयसिन्धौ)

Author :—Kamalākara Bhaṭṭaḥ

Foll. 135 (f. 135 missing); 26x11 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 38/40; 18th c.; mixed folia; incomplete.

287. Viṣṇupūjāpaddhatiḥ

विष्णुपूजापद्धतिः

(from Mahānarasimhapurāṇa)

Foll. 13; 22x13 cms.; paper; Devanāgari script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 31; 18th c.; incomplete.

Begins:— श्रीरामाय नमः ॥ अथ विष्णुपूजा ॥ तदाधानं महानरसिंहपुराणम्

अप्स्वग्नौ हृदये सूर्ये स्थण्डिले प्रतिमासु च ।
षट्स्वेतेषु हरेः सम्यक् पूजनं मुनिभिः स्मृतम् ॥

Ends:—

यद्यपि परानयोऽप्यस्य भगवतः स्वाच्छन्द्यं पारतन्त्र्यं वा स्वीकृतिसाध्य न भवति तथापि तस्मिन्नाराध्यबुद्ध्या पूजकेनेदृशी भावना कार्या अत एव चैते उपचाराः राजादेरिव प्रीतिजनकत्त्वात्तद्द्वारा च स्वेष्टफललाभ इति न केवलादृष्टकल्पना यत्र ....(incomplete)

407. Vyatīpātanirṇayaḥ

व्यतीपातनिर्णयः

Foll. 3; 21.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 28; 1920 V. S. (1863 A. D.)

697. Vyatīpātakathā with ct. in Hindi

व्यतीपातकथा (भाषाटीका सहिता)

(from Nārada Purāṇa in the from of a dialogue between Śrī Kṛṣṇa and Yudhiṣṭhira)

Foll. 21; 26×18.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit and Hindi; lines per page 10; letters per line 24/25; 20th c.; tripāṭha.

300. Vyāsapūjāpaddhatiḥ

व्यासपूजापद्धतिः

Foll. 5; 20.6x10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11/12; letters per line 34; 1809 V. S. (1752 A. D.)

Begins:— श्रीगणेशाय नमः ।। अथ व्यासपूजा ।।

आषाढयां पौर्णमास्यां कृत्वा ।। ततः व्यासपूजानुक्रमः ।

Ends:—

मन्मथं मधुरानन्द प्रद्युम्नं प्रणमाम्यहम् ।। ४ ।।
अनिरुद्धं महोदारं कामिनीसुन्दरं प्रियम् ।
नमाम्यहं प्रद्युम्नपुत्रं स्फुरन्तं देवसुन्दरम् ।। ५ ।।

अथ व्यासपुष्पाञ्जलिः ।। संवत् १८०९ शाके १६७४ मीती पौष वदी ८ गुरुवासरे ली०

On the upper folio :—

गुणं गृह्णन्ति शूर्पाणा गुणं गृह्णन्ति साधवः ।
अगुणग्राही गुणत्यागी अधमा चालना जनाः ।। १ ।।

जटी मुण्डी शिखी चापि सन्यासं त्रिविधं स्मृतम् ।
चतुर्थं क्षेत्रसन्यासं पञ्चमं नोपपद्यते ॥ २ ॥

आतुरसन्यासपद्धतौ— आसन्नं संकटे घोरे इति वाक्यात् आसन्नक्षेत्रसन्यास उच्यते—शिखी द्रविडदेशे विष्णुसंन्यासः । शिखासूत्रधारण श्वेताम्बरवस्त्रः ।

व्यासपूजापुस्तकं केशवानन्दसरस्वतीकस्य पुस्तकं । गुरुचरणकमलेभ्यो नमः ॥

296. Śivavratakathāvidhiḥ

शिवव्रतकथाविधिः

Foll. 1; 25x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit lines per page 15; letters per line 44; 19th c.;

Begins:— अथ वार्षिकशिवयोगयुक्तशिवव्रतकथा ।

शिव उवाच—

आसीद्राजा विदेहायां प्रजापालनतत्परः ।
सुधर्मा नाम विख्यातः सदा परमधार्मिकः ॥

Ends:— शिवरात्रिमिमां देवि यः करोति नरो भुवि ।
सर्वपापविनिर्मुक्तः शिवलोके महीयते ॥
य इमां शृणुयान्नित्यं शिवरात्रिकथां नरः ।
कृता तेन महादेवि ! शिवरात्रिर्न संशयः ॥

इति शिवयोगयुक्तशिवरात्रिव्रतमाहात्म्यम् ॥

699. Saṅkrāntyudyāpanam with ct. in Hindi.

सङ्क्रान्त्युद्यापनं भाषाटीकासहितम्

ct by Chimanalāla Paṇḍita

Foll. 18; 26x17.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit and Hindi; lines per page 12; letters per line 26/27; 20th c.; scribe–Rāmakumāra Miśra.

212. Sārasaṅgrahaḥ

सारसंग्रहः

(Compiled from various Purāṇas)

Foll. 14; 32x13 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 48; 1768 V. S. (1711 A. D.); f. 2 missing; scribe–Kalyāṇadāsa.

Begins :— ।। श्रीजानकीवल्लभाय नमः ।। अथ दीक्षाविचारः ।।

चैत्रे बहुविधदुःखं वैशाखे रत्नसञ्चयः ।
ज्येष्ठे तु मरणं ज्ञेयमाषाढे गोत्रनाशकः (कं) ।।

श्रावणे सर्वसम्पत्तिर्भवेद्भाद्रपदे क्षयः ।
यतीनां चाश्विने मासे सर्वत्र शुभमेव हि ।।
ज्ञानं कार्तिकमासे स्यान्मार्गशीर्षे सुखप्रदः ।
ज्ञाननाशं पौषमासे माघे मेधाविवर्धनम् ।
समृद्धिर्फाल्गुने मासे मलमासं विवर्जयेत् ।।

Ends :— सुखं दुःखं धनं चैव पूर्वकर्मवशानुगम् ।
विष्णुभक्तिर्भावगम्या विष्णुभक्तस्य सङ्गतः ।

वृहन्नारदीये—

पुराणेष्वर्थवादत्वं ये वदन्ति नराधमाः ।
तैरर्जितानि पुण्यानि तद्वदेव भवन्ति वै ।

इति श्रीवैष्णवोपयोगिनिर्णयः समाप्तः ।। संवत् १७६८ वैष्णव किन्याण-दासेन स्वयं पठनार्थं लिखितं ।।

298. Sūryavratakathāvidhiḥ

सूर्यव्रतकथाविधिः

Author :—Śrīdattaḥ

Foll. 17; 26.5×14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 28/29; 19th c. incomplete;

Begins :—

निबन्धेषु निबद्धानि वचनानि विचिन्वता ।
श्रीदत्तेन व्रतादीनां समाकल्य [वि] लिख्यते ।। २ ।।

Ends :—भविष्यपुराणे–

पूष्णो वारे यदा ऋक्षं भवेद्वै भगदैवतं
स वारो रोगहः प्रोक्तः सर्वरोगभयापहः ॥
योऽत्र सम्पूजयेद्भानुं......

299. Sūryārchanam (according to Saura-dharma)

सूर्यार्चनम् (सौरधर्मोक्तम्)

Foll. 9(2 to 10); 20×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 26/27; incomplete; 1774 V. S. (1717 A. D.); scribe-Akhai s/o Gogā Joshi.

Ends :— दिवाकरः कार्तिके च रम्भाया फलमेव च ।
पायसं चैव नैवेद्यं पायसं प्राशने स्मृतम् ॥

इति सौरधर्मोक्तसूर्यव्रतार्चनविधिः ॥ लिखितोऽयं श्रीमन्महजोशीगोगात्मज-अखैकेन ॥ संवत् १७७४ वर्षे शाके....

293. Sodyāpanānantavratapūjāvidhiḥ

सोद्यापनानन्तव्रतपूजाविधिः

A diālogue between Śrikṛṣṇa and King Yudhiṣṭhira.

Foll. 16; 28×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 36; 1741 V. S. (1684 A.D.); written at Jamrud.

Begins:— ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथानन्तपूजाविधिः ॥
चन्दनेन लिखेत् पद्ममष्टपत्रं सकेसरं ।
कार्णिकायां तथानन्तं स्थापयेच्छ्रद्धयान्वितः ॥

Ends :— आचम्य शुचिर्भूत्वा विशेद्विष्णुश्च तद्दिने ।
एवं कृते नृपश्रेष्ठ कर्मणा च जनार्द्दनः ॥
अनन्तरूपी भगवान् तुष्टो भवति सर्वदा ।
व्रतस्य फलमाप्नोति विष्णुलोके महीयते ॥

इति सोद्यापनानन्त व्रतकथा समाप्ता ॥ संवत् १७४१ भाद्रपदशुक्लैकादश्यां लिखितमियं जमरोदग्रामे सोद्यापनानन्तव्रतकथापूजाविधिः ॥

294. Same as no. 293 by the same scribe.

Foll. 6 to 15=8, but the matter is complete.

295. Same as nos. 293 and 294; ff. 5.

297. Same as above.

Foll. 16; 25×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 32; scribe-Sāhibarāma 1796 V. S. (1739 A. D.)

Ends:—इति सोद्यापनानन्तव्रतकथा समाप्ता ।। संवत् १७९६ भाद्रपद शुक्लैकादश्यां लिखितमिदं ।। जमरोदग्रामे सोद्यापनानन्तव्रतपूजाकथाविधि प० १६, ग्रं० २४० ।। श्री ।। राम कृष्ण कृष्ण राम ।। दसषत साहेब राम का । अथ लिषित वासीदा (बाशिंदा) काशीजी का मिति अगहन वदि दुआदसी १२ ।। राम राम श्री गणेशआये नमः ।। भवानि सहाइ ।।

710. Haritālikāpūjanam (from Liṅgapurāṇa)

हरितालिकापूजनम् (लिङ्गपुराणे)

Foll. 6; 195.×9 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 26; 19th c.; incomplete.

711. Haritālikāpūjanam (from Liṅgapurāṇa)

हरितालिकापूजनम् (लिङ्गपुराणे)

Foll. 18; 15.5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 18; 1929 V. S., Āsoja sudi 5; (1872 A. D.)

B-4 Different Schools of Devotion
(1) Madhva School

204. Pañchasaṁskāradīpikā

पञ्चसंस्कारदीपिका

Author :—Vijayendratīrtha p/o Surendra

Foll. 29; 25×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 52/53; 19th c.

Begins :— ।। श्रीवेदव्यासाय नमः ।।

कल्याणगुणपूर्णाय वल्लभाय श्रियः सदा ।
श्रीमध्वदेशिकेष्णाय श्रीनृसिंहाय ते नमः ।।
श्रीसुरेन्द्रगुरोः पादपद्मरागस्य पीडनात् ।
रक्ते नखदलोपेते सेवे शिष्यालिशोभिते ।। ५ ।।
मध्वसिद्धान्तशुद्धान्तमण्डनीभवदाकृतिः ।
क्रियते विजयेन्द्रेण पञ्चसंस्कारदीपिका ।। ६ ।।
[ऊर्ध्व] पुण्ड्रं तथा नाम मन्त्रो यागश्च पञ्चमः ।
अमी परमसंस्काराः परमैकान्त्यहेतवः ।।

इत्यादि पाञ्चरात्रोक्तं तेषां भगवद्भक्तिहेतुत्वमप्युत्पन्नमिति न कश्चित्क्षुद्रोपद्रवः

....

नृसिंहार्पणमस्तु । विजयेन्द्रतीर्थगुरुभ्यो नमः ।। ९०० संख्या ।। शुभमस्तु ।।

216. Viṣṇubrāhmaṇam

विष्णुब्राह्मणम्

(of the Mādhva sect)

Foll. 2; 24.5×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 38/39; 19th c.;

Begins :— श्रीरस्तु ॥ अथ कात्यायनः पप्रच्छ याज्ञवल्क्येति होवाच परं ब्रह्मे त्येको देवो विश्वतश्चक्षुरुत विश्वात्म विश्वतो बाहुरुत एष पुरुषोऽन्तर्यामान्तर्यामिः स विश्वतोमुखः सर्वात्मा विश्वतस्मादिति नारायणाद् ब्रह्मा अजायत नारायणाद् रुद्रो अजायत इति संबाहुभ्यां धमति सम्पतत्रैर्द्यावाभूमी जनयन्देव एकः स एव पुरुषोऽन्तर्यामाऽन्तर्यामिः स आदित्यस्तेजो भवति स आदित्य एको भवति स विष्णुरेव भवति। तप्तं चक्रं द्विभुजे धार्यं इति अग्निहोत्रमेव लोको भवत्यूर्ध्वपुण्ड्रमालिखेत् तस्माद् द्विरेव भवति भूः स्वयंभूः ब्रह्मणः सायुज्यं सलोकतां जयति य एवं वेद ॥ १ ॥

Ends :— अथ कात्यायनः पप्रच्छ याज्ञवल्क्येति होवाच पृथिव्यप्स्वन्तरिक्षं वायुर्दिव्यादित्ये दिक्षुश्चन्द्रतारकमाकाशः समस्तेजः सर्वेषु भूतेषु ब्रह्मणो वाक् चक्षुः श्रोत्रं मनस्वविज्ञाने रेतसं हृदयपुरुषस्सर्वं मृत्युनाप्तः सर्वमहोरात्राभ्यां पूर्वपक्षापरपक्षाभ्यां यदि तमन्तरिक्षं कति हिरण्मयं ब्रह्म। तणेति वाच वायो पूतः पवित्रेण शं सोमो अतिद्रुत इति नव्यविषयस्य हरति प्रलयवायुं वायुं वदति तस्य विषयस्य हरति स नीलवर्णो भवति तस्य विषयस्य हरति स नीलकण्ठो भवति य एवं वेद ॥ १२ ॥ हरि ॐ ॥ विष्णुब्राह्मणेषु द्वादश ॥ छ ॥ विष्णुब्राह्मणं समाप्तं ॥ श्रीरस्तु ॥

198. Smṛtikaustubhaḥ

स्मृतिकौस्तुभः

(according to Mādhva school)

Foll. 28; 24.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11/12; letters per line 52; 19th c.

Begins:— अथ श्रौतस्मार्तादिसर्वकर्माधिकारनिर्वाहकं सर्वेषां तप्तचक्रादिधारणमभिधीयते। तस्य कर्माधिकारनिर्वाहकत्वमुक्तं पाद्मे :—
प्रतप्तं बिभ्रियाच्चक्रं शङ्खं च भुजमूलयोः।
श्रौतस्मार्तादिसिद्ध्यर्थं मन्त्रसिद्ध्यै तथैव च ॥

Ends :— इति तप्तचक्रधारणविधिः ॥ छ ॥ विजयोल्लासः सिद्धान्त-

2. Nimbārka School

207. Guruparamparā

गुरुपरम्परा

(of the Nimbārka sect)

Author—Vṛndāvana Gosvāmī

Foll. 9; 23×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 24/25: 19th c.;

Begins : ।। **श्रीगुरुभ्यो नमः** ।।

वृन्दावनेश्वरौ नत्वा स्मृत्वा गुर्वङ्घ्रिपङ्कजम् ।
स्वसम्प्रदायबोधाय वक्ष्ये गुरुपरम्पराम् ।। १ ।।

Ends :— सम्प्रदायास्तु चत्वारः पञ्चमो नैव विद्यते ।
पाद्मोक्तवचनेनैव निर्णीतं पण्डितैः किल ।। ७८ ।।
जगदुद्धारहेतूनां शरणापन्नमापालिनाम् ।।
द्वैताद्वैतधुरीणानां सम्मत्या शुद्धचेतसाम् ।। ७९ ।।
भावार्थदीपिकाभावे तथोपोद्घातग्रन्थने ।
जयसिंहमहाराजैर्निम्बादित्यमतस्थितैः ।। ८० ।।
सर्वशास्त्रार्थनिपुणैः सर्वं तत्प्रकटीकृतम् ।। ८१ ।।

इति श्रीगोस्वामिवृन्दावनकृता गुरुपरम्परा समाप्ता ।। शुभम् ।।
शुभ भूयात् ।।

208. Guruparamparā stotram

गुरुपरम्परास्तोत्रम्

Author :—Vṛndāvana Gosvāmī

Foll. 5; 21×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 21/22; 18th c.

Ends :— जायन्तेऽनुयुगं भूयः कृष्णावेशेन भूषिताः ।
अप्राकृता विराजन्ते प्राकृताश्चर्मचक्षुषाम् ।। ४१ ।।
यस्य कण्ठे वसेदेषा शुभा गुरुपरम्परा ।
इह लोके परस्मिन् वा न भयं विद्यते क्वचित् ।। ४२ ।।

इति स्वसम्प्रदायस्त्रोत्रं सम्पूर्णम् ।।

206. Vaiṣṇavāchāravidhiḥ

वैष्णवाचारविधिः

(according to Nimbārka School)

Author :—Nṛsimha p/o Śaṅkara

Foll. 137; 27×11.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 40/41; 17th c.; ff. 96 to 99 missing; remains incomplete at f. 141.

Begins :— ॥ ॐ नमः श्रीनृसिंहाय ॥

वन्दे लक्ष्मीनृसिंहं प्रणतजनमनोऽम्भोजभानुं दयाब्धि
क्षीराब्धिद्वीपदेशामृतधवललसच्छेषभोगोपविष्टम् ।
जुष्टं भास्वत्किरीटामलशशिकलया योगपट्टे निविष्टं
ब्रह्मब्रह्मेन्द्ररुद्राद्यमरमुनिवरध्यानसंज्ञानभाग्यम् ॥ ५६ ॥

on f. 141 (b) । इत्यद्भुतः ।

मनस्विनः कारुणिकस्य शोभन-
पदार्थकामोपनयेन दुर्गतिः ।
कुतः पुनर्ब्रह्मविदां भवादृशां
ततो बटोरस्य ददामि वाञ्छितम् ॥ ६० ॥

इति वीरः ॥ छ ॥

मल्लानामशनिर्नृणां नरवरः स्त्रीणां स्मरो मूर्तिमान
गोपानां स्वजनो सतां क्षितिभुजां शा ....

॥ भक्तिसाधनाध्यायः प्रथमः ॥

3. Vallabha School

215. Utsavanirṇaya

उत्सवनिर्णय

Foll. 19; 26×12.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Hindi; lines per page 12; letters per line 34; 19th c.; a Hindi translation of Utsavaṇirṇaya in Sanskrit by Puruṣottama Gosvāmī.

Begins :— गोस्वामि श्रीपुरुषोत्तमजीकृत उत्सवनिर्णय संस्कृत में है ताको सन्दोह भाषा में लिख्यो है ।

Ends :— श्रीहरिः ॥ (श्री) मदग्नये नमः ॥ श्रीमद्विट्ठलनाथचरणसरसीरुहेभ्यो नमः ॥ नित्यसेवा की विधि लिष्यते ॥ श्रीनाथजी सात स्वरूपन में जा घर सौं जो सेवक होइ तिन ठाकुरन कौं

श्री आचार्यन कौं श्रीगुसाईं जी कौं अपने ठाकुरन का नाम ले उठि कैं पाछै देहकृत्य करि

(This is according to Vallabha Sampradāya)

213. Vaiṣṇavasārasaṅgrahaḥ

वैष्णवसारसंग्रहः

(compiled from various Purāṇas)
Foll. 7; 18.5x10.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 28; 18th c.; scribe-Dāmodara Sūtradhāra.

Begins :— **श्रीमद्वल्लभनन्दनचरणकमलेभ्यो नमः ॥**

॥ **श्रीगणाधिपतये नमः** ॥ चरणोदकमहिमा ॥ स्कन्दपुराणे ॥
शिरस्यातिष्ठते येषां नित्यं पादोदकं हरेः ।
किं करिष्यन्ति ते लोके तीर्थकोटिमनोरथैः ॥

Ends :— पादोदकं च निर्माल्यं मस्तके यस्य सोऽच्युतः ।
पादोदकं पिवेन्नित्यं नैवेद्यं भक्षयेद्धरेः ॥ ४६ ॥
शेषं च मस्तके धार्यमिति भागवतोत्तमम् ॥

इति श्रीसारसङ्ग्रहः समाप्तः ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभमस्तु ॥ सूत्रधार दामोदरेण लिखितम् ॥

It is a specimen of very good handwriting.

4. Rāmānuja School

199. Tatptamudrāpustakam

तप्तमुद्रापुस्तकम्

(Explaining the procedure of branding a devotee of Rāmānuja sect.)
Foll. 5; 23×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 30/31; 19th c.

374. Taptamudrānirṇayaḥ

(known as Sudarśanamīmāṁsā)

तप्तमुद्रानिर्णयः (अपरनाम सुदर्शनमीमांसा)

Author :—Lakṣmaṇāchāryaḥ
Foll. 32; 30×15 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 36; 1910 V. S. (1853 A. D.)

Begins :— श्रीमते रामानुजाय नमः ।।
विष्णोश्चक्रमहं वन्दे विद्वज्जनविभूषणम् ।
विदारयति यन्नित्यं वैदिकानां विरोधिनः ।। १ ।।
तप्तचक्रादिमुद्राणां धार्यत्वं ब्राह्मणादिभिः ।
श्रुतिस्मृतिसदाचारसिद्धं संदर्शयाम्यहम् ।। २ ।।

Ends :— श्रीरङ्गराजदिव्याज्ञालब्धवेदाचार्यापरनामधेयस्य लक्ष्मणाचार्यस्य
कृतौ वेदार्थो विचारः समाप्तः ।।
चतुर्णां वेदानां विहितमिति चक्राङ्कनविधेः
प्रमाणं वेदास्ते निगमगुरुणा कूरयतिना ।
प्रदातान/लिख्य स्वयमपि च वल्लालनृपते-
र्विपक्षा विद्वांसः स्वयमथ विलक्षाः समभवत् ।। १ ।।
इति सुदर्शनमीमांसा समाप्ता ।। संवत् १६१० ।।

620. Taptamudrāprakāśaḥ

तप्तमुद्राप्रकाशः

Foll. 2 (ff. 6 & 7 only); 23×12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 9; letters per line 34; 18th c; incomplete.
A criticism on the practice of branding the devotees of the Rāmānuja sect.

200. Taptamudrāvyavasthā

तप्तमुद्राव्यवस्था

Foll. 5; 24.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 54; 19th c.

Begins :—तत्र वासुदेवोपनिषत् ।। अथ गोपीचन्दनं नमस्कृत्य उद्धृत्य
गोपीचन्दन पापघ्न विष्णुभेदसमुद्भव !
चक्राङ्कित नमस्तुभ्यं धारणं मुक्तिदो भव ।।

625. Tilaka-prakaraṇam

तिलकप्रकरणम्

(From-Āchāraratna)
Author :—Lakṣmaṇa Bhaṭṭaḥ
Foll. 2 (ff.3 & 4 only); 32×15 cms.; paper; Devanagarī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 44/45; 18th c.
On putting devotional marks on the forehead.

195. Raṅganāthamāhātmyam

रङ्गनाथमहात्म्यम्

(from Brahmāṇḍapurāṇa)

Foll. 14; 35.5x15 cms.; paper yellowish; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 51/52; 19th c.; last folio decorative.

Begins :— ॥ श्रीरङ्गनाथाय नमः ॥
शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥
आयुरारोग्यपुत्रार्थराज्यबन्धुसमृद्धयः ।
भवन्तु ते सदा विष्णुप्रसादाद्रङ्गशायिनः ॥
अनन्तानन्तशयनपुराणपुरुषोत्तम ।
रङ्गनाथ जगन्नाथ नाथ तुभ्यं नमो नमः ॥

Ends :— शूद्रोऽपि भगवद्भक्ति योधको विजयं युधि ।
गर्भिणी जनयेत् पुत्रं कन्या विन्दति सत्पतिम् ॥
शृण्वन् लिखन् पठन् बिभ्रन् रङ्गमाहात्म्यमुत्तमम् ।
भुक्त्वा शुभाशुभं याति तद्विष्णोः परमं पदम् ॥

इति ब्रह्माण्डपुराणे महेश्वरनारदसंवादे श्री रङ्गमाहात्म्ये दशमोऽध्यायः । श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्रीकाञ्चीवरदराजात्मक श्रीनृसिंहार्पणमस्तु ॥ छ ॥ श्रीवेदव्यासाय नमः ॥ छ ॥ श्री ॥

375. Vedāntavijayollāsaḥ

वेदान्तविजयोल्लासः

Author :—Rāmānujadāsaḥ

Foll. 43; 30×15 cms. paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 11; letters per line 42; 19th c.

Begins :— श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ इति श्रीवाधूलकुलतिलकश्रीनिवासाचार्य–वादसेवासमधिगतपारावारतत्वयाथातथ्येन तदैकदैवतेन तच्चरणपरिचरणपरायणेन तत्प्रसादलब्धमहाचार्यापरनामधेयेन रामानुजदासेन विरचिते वेदान्तविजये विजयोल्लासे ब्रह्मविदनुकम्पाद्यर्थदर्शनम् ॥

Ends :— यद्वा अशब्दो गोचरस्यापि इति भगवच्छब्दवाच्यत्वं विवक्षितं तस्य तस्येत्यत्र तस्य तस्येति वीप्सा वीक्षिता ब्रह्मणो भगवच्छब्द इत्यन्वयः ब्रह्मवाचक इत्यर्थः तस्येति ब्रह्मविशेषणं वा ब्रह्मणि मुख्योऽयं भगवच्छब्दादतद्वाच्येऽपि उपचारतः प्रयु[यो]ज्य एव । ।। श्रीमते रामानुजाय नमः ।।

652. Śrīraṅgarājaḥ

श्रीरङ्गराजः

Foll. 13; 20×10.5 cms.; paper; Devanāgarī script: Sanskrit; lines per page 14; letters per line 44; 19th c.; f. l. missing; scribe- Jīvanarāma.

Begins on f. 2 (a).

पश्चिमे वर्तुलाकरं उत्तरे च त्रिकोणकम् ।
मेखलाभिस्त्रिभिर्युक्तं सर्वं कुर्वीत बुद्धिमान् ।। १ ।।

Ends :— एवं प्रतिष्ठां कुर्वीत पाञ्चरात्रोक्तमार्गतः ।
तत्र देवस्य सान्निध्यं याति नारायणो हरिः ।।
इति पाञ्चरात्रप्रकारं श्रीरङ्ग [स्य] तु अर्चक श्रीरङ्गराज र [स्य] पुस्तकं । ए [यो] लिखति वाचतु वा ऊचु विंकटाचार्यदासम् ।।
लिखितं जीवनरामेण स्वपाठनार्थं ।

196. Sachcharitarakṣā

सच्चिरितरक्षा

(according to Rāmānuja Saṁpradāya)
Author :—Veṅkaṭanātha Vedāntachāryaḥ
Foll. 60; 32.5×15.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 14; letters per line 40/41; 19th c.

Begins :— **।। श्रीमते रामानुजाय नमः ।।**

श्रीमान् वेंकटनाथार्यः कवितार्किककेसरी ।
वेदान्ताचार्यवरीयो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ।।
चक्रादिलाञ्छनभृतः सुभगोर्ध्वपुण्ड्रान्
न्यस्तात्मनो भगवतश्चरणारविन्दे ।
तद्भुक्तभोगरसिकांस्त्रिदिवेन्द्रवन्द्यान्
पुंसः प्रमाणशरणान् शिरसोद्वहामः ।।

Ends :— इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेंकटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतौ सुसच्चरितरक्षायां भगवन्निवेदितोपयोगाधिकारस्तृतीयः ।। समस्तोऽयं ग्रन्थस्समाप्तः ।।

197. Sudarśanamīmāṁsā

सुदर्शनमीमांसा

Foll. 20; 24.5×10 cms.; paper; Devanāgrī script; Sanskrit; lines per page 13; letters per line 55; 19th c.

Begins :— **श्रीगणेशाय नमः**

लक्ष्मीलताऽश्लेषविशेषरम्यं नारायणं संश्रितपारिजातम् ।
संसारमार्गश्रमभारखिन्नः समाश्रये सद्गुरुर्दशिताध्वा ।
पञ्चायुधैरपि यथाविधिलाञ्छितानां
पद्माक्षबीजवलयैश्च परिष्कृतानाम् ।
भालस्थले विलसदूर्ध्वगपुण्ड्रकाणां
पादारविन्दयुगलं हृदि शीलयामि ।।

Ends :— सुदर्शनमीमांसा समाप्ता ।।

5. Gauḍiya School

201. Haribhaktivilāsaḥ

हरिभक्तिविलासः

(according to Gauḍiya Saṁpradāya)

Authcr :—Gopāla Bhaṭṭaḥ, p/o Prabodhānanda

Foll. 294; 32.5X15.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 13/15; letters per line 38; 19th c.

Begins : — स्वस्ति श्रीगोपाल जय ।। श्रीकृष्णाय नमः ।।
श्रीवृन्दावनपुरन्दराय गोविन्दाय नमः ।।
चैतन्यदेवं भगवन् समाश्रये श्रीवैष्णवानां प्रमुदेऽञ्जसा लिखन्
आवश्यकं कर्म विचार्य साधुभिः सार्धं समाहृत्य समस्तशास्त्रतः ।१।
भक्तेर्विलासांश्चिनुते प्रबोधानन्दस्य शिष्यो भगवत्प्रियस्य ।
गोपालभट्टो रघुनाथदासं सन्तोषयन् रूपसनातनौ च ।।

....

विवाहकर्मवत्सर्वं वैष्णवं देशिकोत्तमैः ।
कर्तव्यश्च ततो होमो विशेषाद्विधिपूर्वकम् ।।

ॐ नमो भगवते केशवाय नमः । स्वाहा ।। १ ।।
नारायणाय स्वाहा ।। २ ।। माधवाय० ।। ३ ।।
गोविन्दाय० ।। ४ ।। विष्णवे० ।। ५ ।। मधुसूदनाय० ।। ६ ।।
त्रिविक्रमाय० ।। ७ ।। वामनाय० ।। ८ ।। श्रीधराय० ।। ९ ।।
हृषीकेशाय० ।। १० ।। पद्मनाभाय० ।। ११ ।। दामोदराय०
।। १२ ।। उपेन्द्राय० ।। १३ ।। वासुदेवाय० ।। १४ ।।
अनिरुद्धाय० ।। १५ ।। अच्युताय० ।।१६।। अनन्ताय० ।। १४ ।।
गदिने० ।। १८ ।। चक्रिणे० ।। १९ ।। विश्वक्सेनाय० ।। २० ।।
वैंकुण्ठाय० ।। २१ ।। जनार्दनाय० ।। २२ ।। मुकुन्दाय० ।। २३ ।।
अधोक्षजाय० ।। २४ ।। इति होमः ।।
यजमानः सपत्नीको अन्ये ये गोत्रबान्धवाः ।
प्रदक्षिणाश्च कर्तव्या चत्वारो विष्णुना सह ।।
तुलस्याः पाणिग्राहे वेदिकायां विभावसौ ।
शातकुम्भं जपेत् सूक्तं पावमानीं विशेषतः ।।

202. Haribhaktivilāsaḥ

हरिभक्तिविलासः

Author :—Gopāla Bhaṭṭaḥ

Foll. 32; 32x14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 44; 19th c.; an incomplete copy of the above.

203. Haribhaktivilāsaḥ with ct.

हरिभक्तिविलासः (सटीकः)

Author :—Gopāla Bhaṭṭaḥ

Foll. 296+2; 36×18.5 cms; paper; Dəvanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12/14; letters per line 32; 50/51; damaged.

Begins :—ct. ।। श्रीकृष्णचन्द्रो जयति ।। श्रीकृष्णचैतन्यचन्द्रो जयति ।।
ब्रह्मादिशक्तिपदमीश्वरं तं दातुं स्वभक्तिं कृपयाऽवतीर्णम् ।
चैतन्यदेवं शरणं प्रपद्ये यस्य प्रसादात् स्ववशेऽर्थसिद्धिः ।।

लिख्यते भगवद्भक्तिविलासस्य यथामति
टीका दिग्दर्शिनी नाम तदेकांशार्थबोधिनी ।।

Ends :-- इदानीं भक्तेर्लक्षणमाह–मल्लिङ्ग इत्यष्टभिः लिङ्गानि प्रतिमादीनि .... सर्वाणि जन्माष्टम्यादीनि तत्रानुमोदनं बलिविधान-पुष्पोपहारादिसमर्पणं सर्वे वार्षिकपर्वस्विति चातुर्मास्यैकादश्यादिषु विशेषत इत्यर्थः उद्यानादिकरणे सामर्थ्ये सति स्वतः असति चान्यैः संभूय चोद्यमः उद्यानं पुष्पप्रधानं वनं उपवन पु................

205 Haribhaktivilāsasāraḥ

हरिभक्तिविलाससारः

Author :—Gopāla Bhaṭṭaḥ
Foll. 130; 32x15.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 32/33; 20th c.

Ends :— इति श्रीगोपालभट्टविलिखिते भगवद्भक्तिविलासे प्रातर्च्चासमापनो नामाष्टमो विलासः । ....

इति श्रीगोपालभट्टविलिखितश्रीहरिभक्तिविलाससारः सम्पूर्णः ।।

6. Works compiled for Maharaja Sawai Ram Singh II

351. Chakrāṅkadhikkāraḥ

चक्राङ्कधिक्कारः

(compiled by Pandita-maṇḍalī of Mahārājā Sawai Ram Singh II of Jaipur.)

Foll. 2; 35×14 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 42; 19th c.

श्रीः ।। क्षुब्धक्षीरधिपारणैकसरणिं प्रेप्सन् यमन्तःपथे
श्रीमद्रामसुनामरावणरिपुः संस्थाप्य शम्भुं शमैत् ।
ध्यातव्यः स इहापि दग्धतनूहृद् दुश्चारनक्रोच्चल-
च्चक्राम्भोध्यवलङ्घनं विदधतां श्रीराजराजेश्वरः ।।१।।

दृष्ट्वा धर्मविनाशकानिह बहून् पाखण्डिनोऽन्ते कलौ
चक्राद्यङ्कितमाध्ववाल्लभकथान्निम्बार्कनामाधिकान् ।
नीतिज्ञोऽथ सुविस्मयेन महता राजाधिराजः प्रभुः
प्रश्नानष्ट विभाव्य पण्डितजनैर्विद्वत्सदस्सूक्तवान् ।।२।।

तत्रोक्तोत्तरमानिधाय हृदये बह्वर्थगर्भान् हि तान्
प्रत्येकांश्च गुणैः प्रकाशितनिजाभिप्रायकाँस्तेष्वपि ।
चक्राद्यङ्कपुरस्सरेषु मतिमान् प्रश्नान् चतुःषष्टिकान्
पत्रैः प्रेषितवाँस्तदुत्तरगिरा तन्मूलजिज्ञासया ॥ ३ ॥

तेषां केऽपि सुवञ्चका निजकृतं कालुष्यमाच्छादितु
नोचुः किञ्चिदपि प्रसाद्य नृपतिं बद्धाञ्जलिं भीतवत् ।
केचित्पण्डितमानिनः कुमतयो भीताश्च नीतेर्भयात् ।
वल्गन्तो हि तदुत्तरं विधिहताः प्रोचुः स्वशूद्रात्मताम् ॥ ४ ॥

प्रावोचन्न सकृच्च विप्रगणना जात्यादिना नो मता
किन्तु ज्ञानतमःप्रभाववलितैः पूर्वार्जितैः कर्मभिः ॥
इत्थं निश्चयता परीक्षितधियश्चाण्डालशिष्या यत–
स्तेन ग्राह्यकथाविरुद्धपथगाः स्थाप्याः परं सत्पथे ॥ ५ ॥

....

तद् दृष्ट्वाथ विविच्य सत्यमनृतं निर्मत्सराः साम्प्रतं
लोकेभ्यः सुखमादिशन्तु सुधियश्चक्राङ्कधिक्कीर्तनम्
सम्बोध्यैतदलं दलेषु लिखितं रामानुजेभ्योऽपि च
रक्षन्त्वागमसत्पथं भगवतः सन्तुष्टये इत्यलम् ॥ ८ ॥

629. Chatuḥṣaṣṭipraśnāḥ

चतुष्षष्टिप्रश्नाः

(compiled by the Paṇḍita-maṇḍalī of Mahārajā Sawai Ram Singh II of Jaipur)
Foll. 1; 61x19.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; 70 lines in all; letters not uniform; 20th c.

632. Chatuḥṣaṣṭipraśnāḥ

चतुःषष्टिप्रश्नाः

(compiled by the Paṇḍitamaṇḍalī of Sawai Ram Singh II)
Foll. 4; 15.5x10.5; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 14; 20th c.; scribe-Kāhnārāma Paṇḍita.

649. Taptamudrāvidrāvaṇam

तप्तमुद्राविद्रावणम

Author :-Bhāskara Adhvarīndraḥ s/o Umā mahes´varāchārya
Foll. 58; 22.5x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 10; letters per line 28; 19th c.
Note :—On the upper folio the number of leaves is given as 104 but only 58 ff. are available as mentioned in the old register.

Begins :— **श्रीगणेशाय नमः ।। श्री उमामहेश्वराभ्यां नमः ।।**

मार्तण्डतिलकस्वामिमहागणपतीन् वयम्
विश्ववद्यान्नमस्याम. सर्वसिद्धिविधायिनः ।।
....

On the margin :—

उमामहेश्वराचार्यश्चोलावरिशिखामणीन् ।
तातपादानहं नौमि सर्वतन्त्रप्रवर्तकान् ।।
उमामहेश्वराचार्यतनूजो भास्कराध्वरी ।
अस्ति कोनेरिराजेन्द्रपुरवासी बुधोत्तमः ।। ... ...

193. Durjanamukhachapeṭikā

दुर्जनमुखचपेटिका

Author :—Rāmās´ramaḥ
Foll. 3; 27x11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 15; letters per line 48/49; 1802 V. S. (1745 A. D.)

Begins :— **।। श्रीगणेशाय नमः ।।**

वल्लवीवल्लभं नत्वा ब्रुवे विद्वद्विनिश्चयम् ।
भागवताभिधे ग्रन्थे आर्षानार्षत्वसंशये ।। १ ।।

Ends— अत एव माधवरामचन्द्राचार्यप्रणीतकालनिर्णयादेः प्रामाण्यं वाग्भट्ट-संग्रहीतवैद्यकस्यापि चरकाद्यविरोधात् प्रामाण्यं । ननु स्मृतीनां ऋषि-प्रणीतत्वे सति वेदाविरुद्धार्थत्वेन प्रामाण्यमिति तेन लाघवेन वेदाविरु-द्धार्थकत्वेन तत्प्रामाण्यस्योचितत्वात् ।

इति श्रीरामाश्रमविरचिता दुर्जनमुखचपेटिका समाप्ता ।। संवत् १८०२ ।।

वनजौ वनजौ खर्वस्त्रिरामः सकृपोऽकृपः ।
कुर्वन्तु तव कल्याणं अवतारा हरेर्दश ।।

बनजौ=मत्स्यकच्छपौ, वनजौ=वराहनृसिंहौ, खर्वः=वामनः, त्रिरामः=रामो रामश्च कृष्णश्च, सकृपः=बुद्धः, अकृपः=कल्की ॥

Nimbārkakhaṇḍanam

निम्बार्कखण्डनम्

No.	Foll.	Size	Lines per page	Letters per line	Date
352	37	23x16 cms.	16	18	1922 V. S.
356	43	35x14 cms.	7	46	1931 V. S.
623	32	35.5x14 cms.	7	46	19th c.

Compiled by the Paṇḍita-maṇḍali of Sawai Ram Singh II; paper; Devanāgarī script; Sanskrit.
It is in the form of a criticism of the Nimbārka sect by the Shaivites.

पाखण्डखण्डनम्

Pākhaṇḍakhaṇḍanam

(compiled by the Paṇḍitas of Maujamandira Jaipur)

No.	Foll.	Size	Lines per page	Letters per line	Date
639	4(1–4) incomplete	30x13.5 cam	10	30	19th c.
640	6 (inc.)	35x14 ,,	7	36/37	19th c.
641	6 (inc.)	35x14 ,,	7	43/44	19th c.

written on paper in Devanāgarī script; language Sanskrit.

Pākhaṇḍakhaṇḍana-pañchaviṁśatiḥ

पाखण्डखण्डनपञ्चविंशतिः

Author :—Sītārāma, p/o Sūryamalla miśraṇa

No.	Foll.	Size	Lines per page	Letters per line	Date
353	6	22x15.5 cms.	15	20	1923 V. S.
359	4	22x16.5 cms.	20	20/21	1923 V. S. (damged)
362	9	19.5x13.5 cms.	15	15	1923
624	4	45x15 cms.	46	24/25	1922 V. S.
642	6	32x14 cms.	12	44/45	19th c.

Paper; Devanāgarī script; Sanskrit & Hindi languages. It is a work in praise of Maharajā Sawai Ram Singh II. The aim of the composition is to expose the shortcomings of the Vaishnavites.

Begins :-- ।। ॐ **नमः शिवाय**।। पाखण्डखण्डनपञ्चविंशतिर्लिख्यते ।

परानन्दसुदातारौ रामसिंहप्रसेवितौ ।

राजराजेश्वरौ वन्दे पार्वतीपरमेश्वरौ ।। १ ।।

....

चक्रं तन्नातितीक्ष्णं पविरपि जरठो जर्जरो दण्ड एषः

शाणोल्लीढो न खड्गस्त्वरितगतितया विस्मृतं मत्त्रिशूलम् ।

एवं विष्णौ सुरेन्द्रे गदति पितृपतौ दानवेन्द्रे च भानौ

कण्ठे तं कालकूटं प्रदधदवतु यः शङ्करो रामसिंहम् ।। ६ ।।

Then Hindi verses start :—

दोहा सोरठा— गौरी वामै अंग, सोम गंगा उतमंग सभि ।

पावन हार पनंग, सो महेस बुधि संग मम ।। ७ ।।

A description of Rājrājeshvarji's temple in City Palace

कवित्त मनोहर—

पंडित समाज ऋषिराज से विराजमान, देवगण सुभट तहँ राजैं तेज ताजा तैं ।
गंधरव गायक ज्यौं अच्छरि अनेक ऐसैं, बारबधू नृत्य के विलास वर साजा तैं ।।
कनकमणि मंडित छत्र हैं प्रकासमान, जत्र-तत्र धर्म की प्रवृत्ति शुभ काजा तैं ।
बंदित विरंचि विष्णु शंभु राजराजेश्वर, सोभित कैलास यों बनायो राम राजा तैं ।।८।।

सैवन को कल्पवृक्ष साल सम्प्रदायिन को,

वेदन को पाल काल पापीजनघर को ।

धर्म की ध्वजा को दण्ड मण्डन मही को भासैं,

खण्डन अनेक द्वैत मत के प्रसर को ।।

सूचक विशुद्ध मत आस्तिक प्रकासमान

विद्या आलवाल अवलंब बुद्धि वर को ।

इष्ट महाराज राम इच्छा को करनवारो

भासत त्रिसूल रूप राजराजेश्वर को ।। ९ ।।

Ends:—

मन कै अगम्य ताको कासैं हम मान मानैं

बुद्धि के अगम्य ताको बोध कासैं कहिए ।

कर्म तै अगम्य वाकी कर्म कौन कारनता

क्रिया तैं अगम्य सो हू क्रिया तैं न गहिए ।।

वचन अगम्य ताको वाद करि बोलै कौन
अलख स्वरूप ताको लक्षन न लहिए ।
व्यापक अखण्ड सत्य शिव हैं स्वरूप वाकै
सर्व मत छांडि एक सरनागत रहिए ।। ३२ ।।

इति श्रीपाखण्डखण्डनपञ्चविंशतिः । कवि कंठीरवचारणसूर्यमल्लशिष्य-सीतारामेण कृता समाप्ता ।। श्रीः ।। संवत् १९२३

409. Pākhaṇḍa-chapeṭikāḥ

पाखण्डचपेटिका

Author :—Vijayarāma Āchārya
Foll. 17; 30.5x17.5 cms; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 42/43; 1923 V. S. (1866 A. D.)

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।। अथ श्रीमद्विजयरामाचार्यविरचिता पाखण्डचपेटिका लिख्यते ।।

विश्वं चरीकर्ति विभुः स्वलीलया तथा वरीवर्त्यखिलं सनातनः ।।
यः संजरीहर्ति कलान्तविग्रहस्तं सर्वभूताश्रयमानतोऽस्म्यहम् ।। १ ।।
श्रीमद्विजयरामाख्यः पाखण्डस्य चपेटिकां
आचार्यकुलसम्भूतस्तनोति विदुषां मुदे ।। २ ।।

Ends :— इति श्रीमद्विजयरामाचार्यविरचिता पाखण्डचपेटिका समाप्ता ।। शुभमस्तु ।। ग्रंथ संख्या ५०५ ।। मिती आश्विनशुक्ला द्वितीयायां बुधवासरे लिषितं पंडित शंकरलाल कानकुब्ज इष्टकापुरी [इटावा ?] कै बीच बाबा बिशुनदास नागाजी की साल मैं बैठिकै लिषी गई संवत् १९२३ जमा खातर मौलबी ल्याकत अली के हस्ब फरमाइस पंडित टीकाराम जी साकिन आगरा

217. Pākhaṇḍa-dhikkāraḥ

पाखण्डधिक्कारः

Author :—Pūrṇendra Sarasvatī
Foll. 25; 27x12 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 12; letters per line 40/41; 19th c.

Begins :— ।। **श्रीगणेशाय नमः** ।।

नमस्कृत्य महेशानं सर्वस्थित्यन्तकारणम् ।
कुर्वे पाखण्डधिक्कारं लोकानां हितकाम्यया ।।

ननु पुराणेषु शैवलैङ्गादिषूपवर्णितमपि शिवस्य जगत्कारणत्वं नोपादेयं तामसपुराणेषूपवर्णितत्वात् ।। पुराणानां प्रणेता हि चतुर्मुखः, केषुचित्कल्पेषु सत्वोद्रिक्तो भवति केषुचिद्रजोऽभिभूतः केषुचित्तमोऽभिभूतः तेषु च कल्पेषु चतुर्मुखः स्वस्यैकैकदिवसरूपेषु स्वकीयसत्वोद्रेकादितत्त्वाच्च सात्विकराजस-तामसाभिधानेषु वैष्णवब्राह्मशैवादिपुराणानि प्रणिनाय ।

Ends : – न हि शिवविष्ण्वोर्भेदेदमावरणं ब्रह्मत्वप्रतिपादकवचनानामुपपत्तिरिति । निर्मूल चेदं वचनमिति शिवविषये यदन्यन्मध्वेन प्रलपितं तदतिफल्गुत्वनुवादा-योग्यमित्युपेक्षते ।।

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्यश्रीवासुदेवेन्द्रपूज्यपादशिष्यैः श्रीपूर्णन्द्र-सरस्वतीभिर्विरचितः पाखण्डधिक्कारः समाप्तः ।

350. Pākhaṇḍiśodhanam

पाखण्डिशोधनम्

(Compiled by the Paṇḍitamaṇḍalī of Sawai Ram Singh II.)
Foll. 6; 35x14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 40; 1922 V. S. (1865 A D.)

Begins :— ।। श्रीगणेशाय नमः ।।

प्रणम्य सच्चिदानन्दं गुरुं शङ्करमीश्वरम् ।
संगृह्यते महाराजकृतं पाखण्डिशोधनम् ।।

Ends : इति विद्वज्जनानां अस्माकं समक्षमाज्ञाप्य अस्मत्कृतविनिर्णयस्समुचितश्चेति लोका जानीयुरस्मान्निर्धारितकारिणो ब्रूयुरिति

355. A copy of the above.
Foll.6 ; 34.5x14 cms.; lines per page 7; letters per line 42; 1922 V. S.

402. A copy as at no 350-
Foll. 5; 31.5x15 cms.; lines per page 9; letters per line 38; 19th c. Names of Paṇḍita Vibhavarāma (Sārasvata)

and Kitū miś ra of Kāś ī are mentioned among those who endorsed their opinion on the subject.

357. Rāmānujamatakhaṇḍanam

रामानुजमतखण्डनम्

(by Paṇḍitamaṇḍalī of Sawai Ram Singh II.)
Foll. 61; 35.5x14 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 36; 1927 V.S. (1870 A.D.)

780. Śaivasudhākaraḥ

शैवसुधाकरः

Author :—Sadānandamuniḥ on the request of Mahārāṇā Swarūpasimha of Udaipur; for the pleasure of Mahārājā Sawai Ram Singh of Jaipur.

Foll. 120; 28x21 cms.; paper; Devanāgarī script; lines per page 15; letters per line 14; date of composition 1919 V. S. (1862 A. D.); 1940 V. S. (1883 A. D.); scribe-Prabhu dayāla Dube of Alwar.

Ends :— रसेन्दुनन्दभूवर्षे विक्रमादित्यभूपतेः ।
पूर्णोऽयं कार्तिके शुक्ले त्रयोदश्यां सुसंग्रहः ।। ७ ।।

इति श्रीमन्महीमहेन्द्रमहाराणाजीश्रीसुरूपसिंहप्रेरितश्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीसदानन्दस्वामिविरचिते श्रीमच्छैवसुधाकरे पञ्चविंशः २५ किरणः ।। समाप्तश्च शैवसुधाकरः ।। संवत् १९४० श्रावण शुक्ला चतुर्थ्यां भौमवासरे शुभम्भवतु ।। लिपीकृत मिश्र प्रभूलाल दुबे अलवरवाला

C-Miscellaneous

705. Ātmapūjā

आत्मपूजा

(Compiled)

Foll. 8; 18.5×9.5 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrtl; lines per page 6; letters per line 23; 19th c.; moth-eaten; brittle. It appears to be a Tantric work.

706. Ārati Mātāji Kī

आरती माताजी की

Foll. 5.; 12.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 7; letters per line 12/13; 20th c.; 10 padyas. only; stotra.

707. Ārati Mātāji Kī

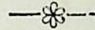
आरती माताजी की

Foll. 3; 18.5×11 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 6; letters per line 25; 20th c.; 8 padyas only; stotra.

708. Ārati Śivajī Kī

आरती शिवजी की

Foll. 6; 25.5×10 cms.; paper; Devanāgarī script; Sanskrit; lines per page 5; ietters per line 13; 20th c.;9 padyas only; stora.t

MAHARAJA SAWAI MAN SINGH II MEMORIAL SERIES

1. Catalogue of Manuscripts in the Maharaja of Jaipur Museum *by* G. N. Bahura. Rs. 15. 00
2. Literary Heritage of the Rulers of Amber and Jaipur (with an index of manuscripts in the Khasmohar collection) *by* G. N. Bahura. Rs. 60.00
3. रामविलासकाव्यम् (कविविश्वनाथविरचितम्)
   Edited *by* G. N. Bahura. Rs. 12.00

   सवाई जयसिंह चरित (कविआत्माराम कृत)
   Edited *by* G. N. Bahura. Rs. 25.00

In press

5. A supplement to the Catalogue of Manuscripts in the Maharaja of Jaipur Museum 1971-1978 *by* G. N. Bahura.
6. Catalogue of Manuscripts in the Pothikhana of Jaipur.
   (2) Pothikhana-collection; a Dharmashastra *by* G. N. Bahura.

To be published shortly.

7. मानचरित (अमृतराइकृत) Edited *by* G. N. Bahura.
8. मानचरित (नरोत्तमकविकृत)

OTHER PUBLICATIONS,

1. Treasures of Indian Painting, Series one (Out of print.)
2. —do— —do— Series Two Rs. 34.00
3. ,, ,, Series Three Rs. 50.00

   Folders 1 & 3 R8. 5/—; 3 & 4 Rs. 8/—
4. Textiles and Costumes from the Maharaja Sawai Man Singh II Museum *by* Dr. C. M. Singh. Rs. 325.00
5. Miniatures of the Gita Govind *by* Dr. Kapila Vatsyayana Rs. 150.00

In press

6. Miniatures of the Royal Ramayan edited *by* Dr. A. K. Das; 38 colour and 172 monochrome plates.
7. Catalogue of Mughal Miniatures *by* Dr. A. K. Das.

